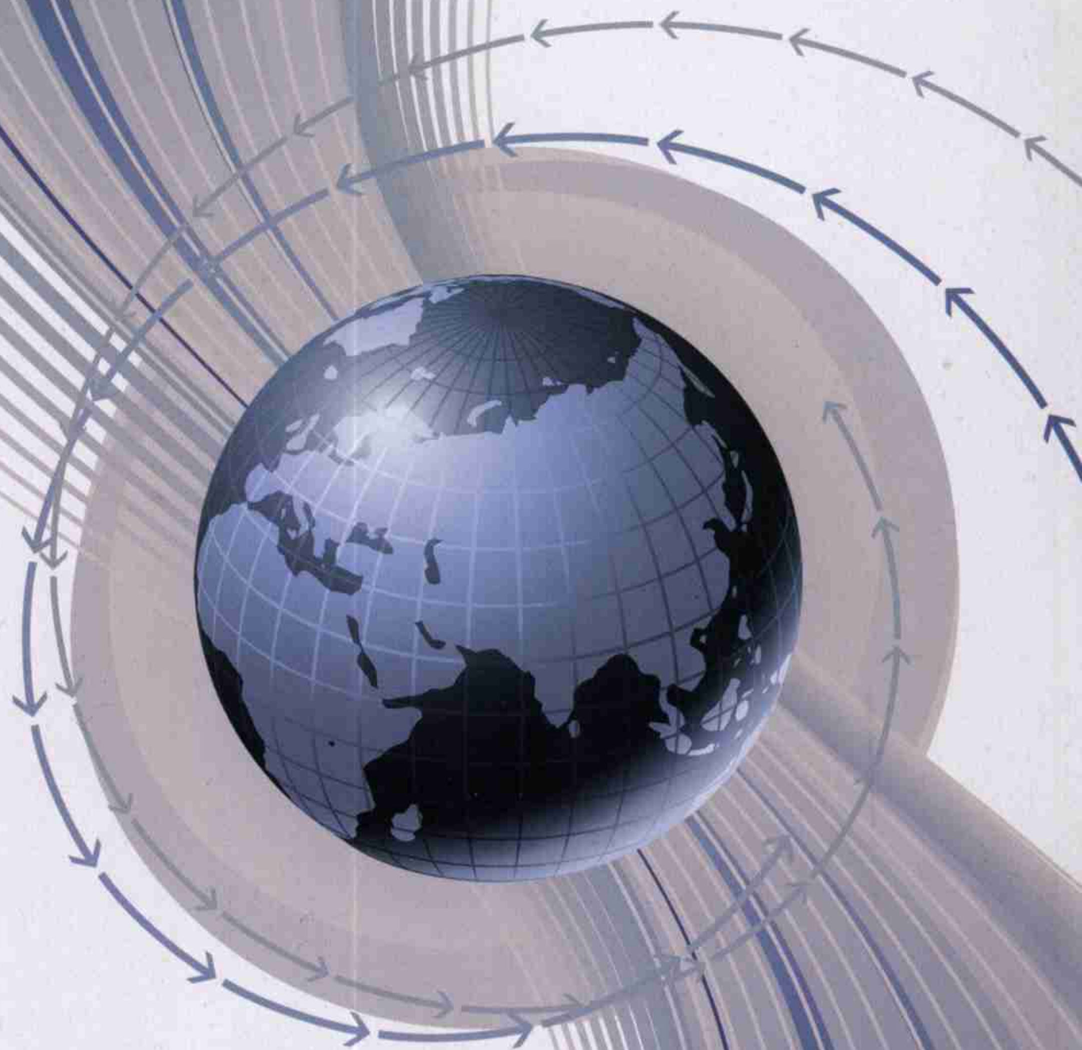

اطلس جامع گیتاشناسی

راهنمای کامل جهان امروز

۹۱-۹۰

موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی
گیتاشناسی
WWW.GITASHENASI.COM

اطلس جامع گیتاشناسی

راهنمای کامل جهان امروز

موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی
گیتاشناسی
WWW.GITASHENASI.COM

وضعیت نمایه سازی	:	فیپا.
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۵۰۲۹۰۳
شابک	:	(۷۰۰۰۰ ریال) : ۶-۴۰۴-۳۴۲-۹۶۴-۹۷۸
عنوان و نام پدیدآور	:	اطلس جامع گیتاشناسی ۹۱-۹۰[اطلس]: راهنمای کامل جهان امروز/ تهیه و تدوین واحد پژوهش و تالیف گیتاشناسی، زیرنظر سعید بختیاری.
وضعیت نشر	:	تهران: موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی ، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	:	۱ اطلس (۱۱۲ص.) : رنگی؛ ۲۴×۳۴ س‌م.
فروست	:	سری اطلس‌های گیتاشناسی ؛ ۵۳۵.
توصیفگر	:	اطلس‌ها نقشه ها نقشه‌های جهان قاره ها زمین در فضا منظومه شمسی
شناسه افزوده	:	بختیاری، سعید، ۱۳۳۰ -
شناسه افزوده	:	موسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی . واحد پژوهش و تألیف

طرح، تهیه، کارتوگرافی رایانه‌ای و چاپ از:

مؤسسه جغرافیایی و کارتوگرافی گیتاشناسی

نمایشگاه و فروشگاه مرکزی: تهران - میدان هفت تیر، ابتدای خیابان کریمخان زند، شماره ۱۷، کد پستی: ۱۵۸۵۹۱۷۷۱۴، صندوق پستی: ۳۴۴۱-۱۴۱۵۵
تلفن: ۸۲-۸۸۳۴۲۳۷۸، نمابر: ۸۸۸۳۹۳۶۲

مرکز پخش و فروش: تهران - خیابان انقلاب اسلامی، چهارراه ولی عصر، جنب پارک دانشجو، خیابان رازی، خیابان استاد شهریار، شماره ۲۰، کد پستی: ۱۱۳۳۷۳۴۶۱۱
تلفن: ۶۶۷۰۳۲۲۱ و ۶۶۷۰۳۴۶۰ و ۶۶۷۱۳۶۰۳، نمابر: ۶۶۷۰۵۷۸۲

www. gitashenasi.com; E-mail: info@gitashenasi.com

* **اطلس جامع گیتاشناسی۹۱-۹۰**
* **تهیه وتدوین : واحد پژوهش و تألیف گیتاشناسی ، زیر نظر سعید بختیاری**
* **چاپ اول : پاییز ۱۳۹۰**
* **چاپ : هامون**
* **صحافی : هامون**
* **تیراژ : ۳,۰۰۰ جلد**
* **قیمت : ۷۰,۰۰۰ ریال**

شابک ۶-۴۰۴-۳۴۲-۹۶۴-۹۷۸
ISBN 978-964-342-404-6

به‌نام خدا

علم جغرافیا از دیدگاه کارشناسان و اندیشمندان، بیان موقعیت و شرح ویژگی مکانهاست و برخی، نام جایتگاری بر آن می‌نهند. در روزگار ما دانش جغرافیا و توپوگرافی همگام با سایر علوم از ترقیات و پیشرفت‌های شگرفی بهره گرفته و پیوند نزدیکی با علوم زمین‌شناسی، هواشناسی، ژئوفیزیک، دورکاوی و یا به عبارت دیگر سنجش از دور و نجوم و سیاست و غیره برقرار ساخته و با چهره‌ای بس نوین پا در میدان گذارده و مشتاقان خویش را از منبع عظیم خود سیراب ساخته است.

نیاز و حس کنجکاوی، انسان‌ها را از دیرباز بر آن می‌داشت تا به ناشناخته‌ها دست یابند و زیستگاه خود را از نزدیک مورد شناسایی و بررسی قرار دهند. همگام با گسترش جوامع بشری، بر این تلاش افزوده شد و شناخت و بهره‌گیری از زیستگاه آدمیان، ابعاد گسترده‌ای یافت تا به حدی که در عصر حاضر به جایگاه والا و شایسته‌ای دست یافته و آگاهی از عوامل جغرافیایی و شناخت دست‌آوردهایی چون نقشه را بر همگان ضروری ساخته است.

از موقعیت ممتاز ژئوگرافی و توپوگرافی و به ویژه نقشه، در استراتژی‌های ملی و طرح‌های آبادانی و نظامی و آموزشی و غیره، همگی به خوبی آگاهیم و جایگاه ارزشمند آن را به درستی می‌شناسیم و بر نیاز خود در زمینه آشنایی و ارتباط هرچه بیشتر و نزدیک‌تر با نقشه معترفیم. در همین راستاست که سازمان‌های نقشه‌برداری و نقشه‌نگاری و مؤسسات جغرافیایی و توپوگرافی پا می‌گیرند و به پاسخگویی مشتاقان و راهنمایی علاقمندان و مراجعان می‌نشینند و سعی بر آن دارند تا با علم روز پیش روند و روز به روز بر تجهیز و آماده‌سازی خود بیفزایند.

مؤسسه گیتاشناسی نیز در طی سی و نه سال فعالیت، آثار بسیاری را در زمینه جغرافیای عمومی و کاربردی منتشر نموده که معرف‌ترین آنها «اطلس کامل گیتاشناسی» است که از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۱ در زمره یکی از مهم‌ترین و پر کاربردترین اطلس‌های جغرافیایی، مورد استفاده فارسی زبانان بوده است. در طی سالیان، در مطالب و شکل ارائه این اطلس تغییرات گوناگونی صورت گرفت و ویرایش‌های متعددی از آن به چاپ رسید.

از سال ۱۳۷۹ بازبینی و تجدید نظر اساسی در مطالب این اطلس در دستور کار مؤسسه گیتاشناسی قرار گرفت و با توجه به تغییرات گسترده‌ای که در شکل و محتوای این اطلس پدید آمد، نام آن به «اطلس جامع گیتاشناسی» تغییر یافت و نخستین ویرایش آن در سال ۱۳۸۲ به چاپ رسید. کلیه صفحات این اطلس به صورت رایانه‌ای تهیه شده و نقشه‌های طبیعی آن نیز با استفاده از فایل‌های مجموعه «ماونتین‌های مپس» (Mountain High Maps) که توسط شرکت دیجیتال ویزدام تولید شده، به چاپ رسیده است. به منظور به روز رسانی سریع‌تر مطالب و اطلاعات نقشه‌ها و جدول‌ها، از سال تحصیلی ۸۵-۸۴، این اطلس به صورت سالانه منتشر می‌شود و ویرایش کنونی هفتمین ویرایش سالانه محسوب می‌شود. در این ویرایش، ۱۶ صفحه جدید به بخش‌های مختلف اطلس افزوده شده است.

بخش نخست این مجموعه به مطالب عمومی زمین، منظومه شمسی و سیر تکاملی زمین از آغاز پیدایش تا کنون و همچنین خلاصه‌ای از «سیستم‌های تصویر نقشه» اختصاص یافته است. در این بخش، برای اولین بار، با اقتباس از کتاب نجوم به زبان ساده، اثر آقای دکتر خواجه‌پور، نگاهی کوتاه به تاریخ نجوم انداخته شده و ۴ صفحه نیز به نقشه آسمان شب اختصاص یافته است. بخش دوم با مجموعه‌ای از اطلاعات جغرافیایی آغاز گردیده و در ادامه نقشه‌ای طبیعی از جهان، نقشه سیاسی جهان، جمعیت جهان، پوشش گیاهی جهان، آب و هوای جهان آمده است. با توجه به اهمیت روز افزون مسئله گرم شدن زمین و تبعات منفی آن برای تداوم حیات بر روی کره خاکی، در این بخش برای نخستین بار قسمتی از کتاب «زمین گرم»، نوشته آقای دکتر یوسف ثبوتی آورده شده است.

نقشه آسیا به صورت طبیعی و سیاسی در ابتدای بخش سوم قرار گرفته و پس از نقشه خاورمیانه، نقشه‌های متنوعی از ایران درج گردیده است. همچنین جدول مشخصات کلی تقسیمات کشوری ایران نیز با استفاده از آمارهای نفوس و مسکن آبان ماه ۱۳۸۵ در صفحات ۴۲ و ۴۳ اضافه شده است. لازم به ذکر است که علاوه بر ۳ استان جدید خراسان جنوبی، خراسان رضوی و خراسان شمالی، استان البرز نیز در کلیه نقشه‌های ایران مشخص شده است. به علاوه، برای هر یک از همسایگان ایران و مناطق نفت‌خیز خلیج فارس نقشه‌های جداگانه‌ای به چاپ رسیده و در ادامه، نقشه‌هایی از برخی مناطق و کشورهای مهم قاره آسیا آمده است. نکته دیگر این که نقشه روسیه که معمولاً جزء کشورهای اروپایی محسوب می‌گردد، به علت این که قسمت عمده خاک آن در آسیا قرار گرفته، در این بخش آمده و به‌طور استثناء جهت تفکیک تقسیمات اداری آن، دو نقشه به آن اختصاص یافته است.

در چهارمین بخش، پس از دو نقشه طبیعی و سیاسی از اروپا، نقشه راهنمای اتحادیه اروپا (با آخرین تغییرات تا ژوئیه ۲۰۱۱) و نقشه‌های سیاسی متعددی از کشورها و مناطق مهم اروپا آمده است. سپس در بخش پنجم پس از درج دو نقشه طبیعی و سیاسی از افریقا، سه صفحه نیز به نقشه‌های دقیق‌تر از این قاره اختصاص یافته است.

بخش ششم به قاره امریکای شمالی و مرکزی تخصیص داده شده و در بخش هفتم نیز مجموعاً چهار نقشه طبیعی و سیاسی از قاره امریکای جنوبی و دو کشور مهم امریکای جنوبی، یعنی برزیل و آرژانتین درج شده است. سپس در طی ۳ صفحه، به نقشه‌های طبیعی و سیاسی کشورهای نواحی استرالیا و اقیانوسیه پرداخته شده و در پایان این قسمت نیز دو نقشه از مناطق پیرامونی قطب شمال و جنوب آمده است.

بخش انتهایی کتاب به معرفی کلی «کشورهای مستقل جهان» اختصاص یافته که طی آن مختصری از اوضاع سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشورها در قالب جداولی یکسان درج گردیده است. به علاوه، در این جداول پرچم و موقعیت هر کشور با استفاده از نقشه‌های مینیاتوری قاره آن چاپ شده است. برای تهیه جداول این بخش از آخرین منابع موجود تا تابستان ۱۳۹۰، از جمله سالنامه بریتانیکا، سالنامه فیشر، سالنامه جهان و همچنین برخی سایت‌های اینترنتی استفاده گردیده است. در این بخش نرخ برابری ارزها بر اساس برابری ارزش واحد پول هر کشور در مقایسه با دلار امریکا (معادل ۱۰۵۵۰ ریال) در تابستان ۱۳۹۰ محاسبه شده است. همچنین در این بخش، به جای علامت اختصاری نام کشورها، پسوند دامنه اینترنتی کشورها ذکر شده است.

در این ویرایش، نقشه و اطلاعات مربوط به جدیدترین کشور جهان، یعنی «سودان جنوبی» هم آمده است. از کوزوو هم به عنوان یک کشور مستقل یاد شده، اگرچه تا مهرماه ۱۳۹۰، تنها ۸۱ کشور آن را به رسمیت شناخته‌اند.

امید است مجموعه حاضر به گوشه‌ای ولو کوچک از خواسته‌های دانش‌پژوهان و دانش‌آموزان و دانشجویان عزیز پاسخ دهد تا بر انجام وظیفه علمی و ملی خویش مفتخر باشیم. قدر مسلم آن است که استقبال هم میهنان عزیز، به ویژه فرهنگیان و فرهنگ دوستان از این گونه آثار و همچنین راهنمایی و ارشاد مشتاقان و صاحبنظران علم جغرافیا و نقشه، ما را بر آن خواهد داشت تا بیش از پیش بر تلاش خود بیفزائیم و در رسیدن به هدف‌های عالی‌تری چون تهیه و تدوین اطلس بین‌المللی جهان کوشا باشیم و از دشواری‌ها و کمبودها نهراسیم و هرگونه راهنمایی و ارائه طریق را با آغوش باز استقبال کنیم.

در پایان شایسته است تا از همکاران و مسئولین بخش‌های تدوین، کارتوگرافی، لیتوگرافی و چاپ، به ویژه آقای نادر حاتمی، مسئول بخش فنی، که در آماده‌سازی این اطلس به جد کوشیده‌اند، سپاسگزار باشیم و تلاش آنان را با استقبال هم‌میهنان عزیز پاداش دهیم.

سعید بختیاری
مؤسسه گیتاشناسی
پاییز ۱۳۹۰

فهرست مطالب

زمین و منظومه شمسی

جهان

آسیا

ایران

اروپا

افریقا

امریکای شمالی

امریکای جنوبی

اقیانوسیه

کشورهای مستقل جهان

کلیه خطوط مرزی در نقشه‌های این اطلس سندیت ندارد.

خلاصه ای از تاریخ علم نجوم

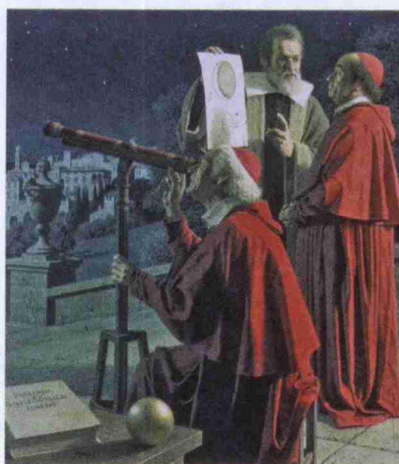
تاریخ نجوم را می توان به سه دوره تقسیم کرد: دورهٔ زمین مرکزی، دورهٔ کهکشانی و دورهٔ کیهانی. آغاز دوره اول در تاریخ باستان است و پایان آن در قرن شانزدهم. دورهٔ دوم از قرن هفدهم تا قرن نوزدهم طول کشید و دوره سوم در قرن بیستم آغاز شد و هنوز ادامه دارد.

دورهٔ زمین مرکزی

منجمان نخستین معتقد بودند که زمین باید در مرکز جهان باشد و فرض می کردند که خورشید، ماه و ستارگان به دور زمین ساکن می گردند. علاقه آنان که به معنای امروزی کلمه چندان علمی نبود، به طور عمده معطوف بود به مسائل عملی، به رابطه واقعی یا فرضی رویدادهای آسمانی با حوادث زمینی و به جستجوی آسمان به خاطر یافتن نشانه هایی از وقایع سعد و نحس.
با وجود این کشف های برجسته ای در این دوران صورت پذیرفت. گاهشماری با دقت زیاد رشد کرد. دایرةالبروج- مسیر ظاهری خورشید از میان ستارگان - به دقت تمام تعریف شد. دوره کامل کسوف و خسوف تعیین گردید و حتی در قرن دوم پیش از میلاد به حرکت محور زمین پی برده شد. پایان دوره زمین مرکزی در قرن شانزدهم با شخصیت بزرگ نیکولائوس کوپرنیکوس پیوندی نزدیک دارد.

دورهٔ کهکشانی

می توان گفت که نجوم جدید با این دوره آغاز می شود. کوپرنیکوس نشان داد که زمین، نه تنها مرکز جهان نیست، بلکه فقط یکی از سیاراتی است که به دور خورشیدِ مرکزی می گردد. معلوم شد که زمین، که به هیچ روی منحصر به فرد نیست، سیاره ای کاملاً معمولی است که به طرزی معمولی، حرکاتی معمولی دارد.
در حقیقت آشکار شد که خورشید مرکزی خود ستاره ای از ستاره های بی شمار آسمان است؛ یکی از میلیاردها ستارهٔ همانند دور و بر ما است که برخی بزرگ تر و بعضی کوچک تر از خورشید، برخی سنگین تر و بعضی سبک تر از آن اند.
در این دوره روش مطالعه نجوم، پیوسته علمی تر شد و انگیزهٔ اصلی آن میل به شناخت و فهم قوانین بنیادی حاکم بر حرکت اجرام آسمانی و توضیح چیزهایی بود که بشر به چشم می دید.
پیشرفتی که از قرن شانزدهم تا پایان قرن نوزدهم صورت گرفت، نتیجه تلفیق کارآمدی بود از رصدهای پردامنه، وسایل پیشرفته و کار نبوغ آمیز علمی. اطلاعات وسیعی که اهمیت بنیادی داشت، با کار سخت رصد- کنندگان دقیق، که نام بزرگ تیخوبرائه در صدر آنان است، جمع آوری شد. البته ورود تلسکوپ به ساحت نجوم توسط گالیله در سال ۱۶۱۰ میلادی نشانه مرحله مهمی در تکامل علم نجوم به شمار می رود، همان طور که اختراع بعدی طیف نما نیز چنین بود.

گالیله در حال تشریح عملکرد تلسکوپ برای کاردینالها

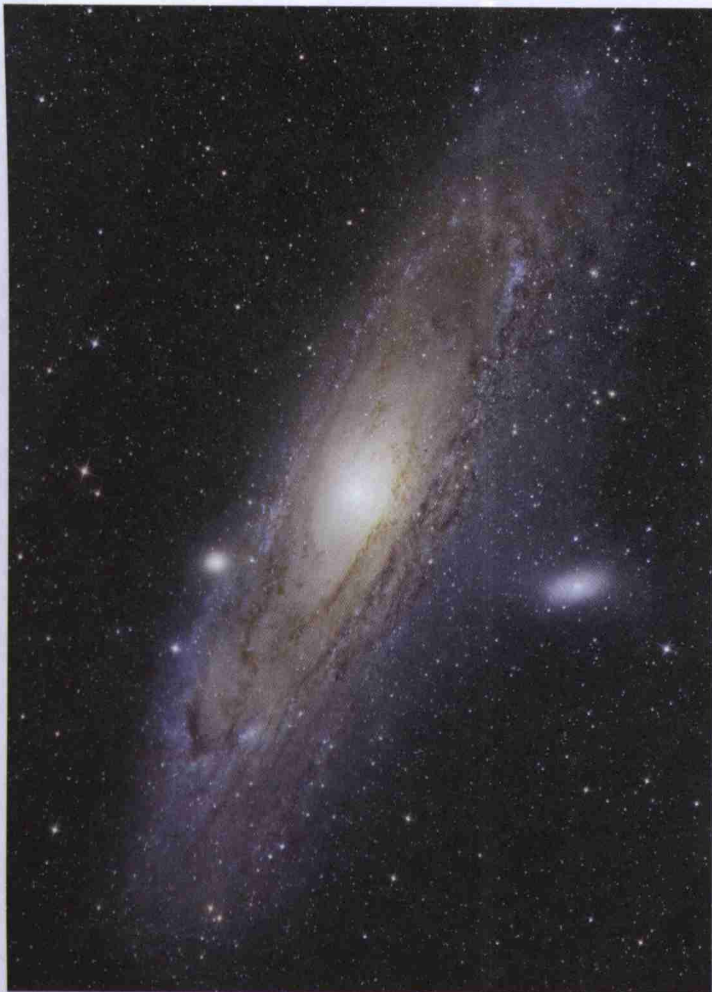
دوره کیهانی

در این دوره آشکار شد که کهکشان ستاره هایی که خورشید ما به آن تعلق دارد فقط یکی از کهکشان های بسیاری است که برخی بزرگ تر از کهکشان ما و بعضی کوچک تر اند. بخش زیادی از تحقیقات نجومی یک قرن اخیر به این کوشش اختصاص داشته است که تصویری «کامل» از جهان به دست آوریم. تلسکوپ های نوری بزرگ تر و نیز تلسکوپ های رادیویی عظیم برای کمک به این تحقیقات ساخته شده اند. نابغه بزرگی که در ذهن عامه مردم بیش از همه با این دوره ارتباط داده می شود، آلبرت اینشتاین است و کیهان شناسی و اخترفیزیک سخت به نظریه نسبیت او متکی اند. در این دورهٔ نجومی است که ما زندگی می کنیم و تا پایان آن راه درازی در پیش است.

تلسکوپ فضایی هابل، برای تهیه تصاویر کاملتر از فضاهای دوردست

تا آنجا که دانش بشری اجازه می دهد می توان گفت که جهان ما از میلیاردها کهکشان تشکیل شده و هر کدام از این کهکشان ها هم منظومه ای را با صدها میلیارد ستاره تشکیل می دهند. در دل هر منظومهٔ کهکشانی، علاوه بر این تعداد ستاره، تعداد بی شماری سحابی نیز که عمدتاً مراحل پیش تولید ستارگان را طی می کنند، وجود دارد.
کهکشان ما، کهکشان راه شیری، خود بخشی از مجموعهٔ چندین کهکشان، از جمله کهکشان امراة المسلسله یا آندرومدا است که به «گروه محلی کهکشان ها» موسوم است.
بنا بر فرضیه ای که بشترین پذیرش را در میان دانشمندان علم فیزیک به خود جلب کرده است، حدود ۱۰ الی ۱۵ میلیارد سال از خلقت هستی می گذرد و نقطهٔ آغازین جهان را با انفجاری بزرگ قرین می دانند که به مهبانگ یا بیگ بنگ موسوم شده است.
خورشید و به تبع آن منظومه شمسی ما هم حدود ۴٫۶ میلیارد سال پیش در یکی از بازوهای مارپیچی کهکشان راه شیری به وجود آمده است.

تصویری از کهکشان امراة المسلسله یا آندرومدا، کهکشانی شبیه به کهکشان ما

اقتباس از کتاب نجوم به زبان ساده (ویرایش سوم)، گردآوری و ترجمه از محمدرضا خواجه پور، انتشارات گیتاشناسی

نقشهٔ آسمان شب

نجوم یکی از چند علمی است که به مطالعه طبیعت می‌پردازد و بی آن که از وسیله‌ای استفاده شود، چیزهای بسیاری را می‌توان فرا گرفت و به اکتشافات مهمی هنوز می‌توان دست یافت. آسمان، آزمایشگاه نجوم است و موقع کار، هر شبی که صاف و شفاف باشد. محل کار در هوای باز، و بهتر آن که دور از نور چراغ‌های شهر، جایی که دید آسمان را چیزی مانع نشود.

ستاره‌های پرنورتر، به صورت گروه‌هایی بر کرهٔ آسمان به چشم می‌آیند که صورت‌های فلکی نامیده می‌شوند. نام‌های چهل و هشت صورت فلکی در فهرستی که یکصد و پنجاه سال بعد از میلاد فراهم شده، آمده است.

پیشینیان که یا تصویر خدایان، قهرمانان و جانوران و غیره را در این گروه‌ها تصور می‌کردند یا به این وسیله می‌خواستند به خدایان و قهرمانان و جانوران و غیره احترام بگذارند، نام آنان را بر این صورت‌های فلکی نهادند. نجوم جدید، هشتاد و هشت صورت فلکی را می‌شناسد که هریک حدود و ثغوری کاملاً معین دارد و به نامی موسوم است که بدواً به آن داده شده است. این هشتاد و هشت منطقه، کرهٔ آسمان را به طور کامل می‌پوشاند.

تهیه نقشه‌هایی از آسمان شب با همان مشکلاتی مواجه است که تهیهٔ نقشه از زمین. از آنجا که موقعیت اجرام آسمانی در فضا، از نظر ناظر زمینی، مانند چسبیدن آنها به کرهٔ موهومی در گرداگرد زمین است، تبدیل این «کره»، به سطح مسطح با مشکلاتی مواجه است و ترسیم آن به راحتی مقدور نیست.

در کتاب‌های نجومی که به طور تخصصی برای رصد آسمان تهیه می‌شوند، معمولاً تنها بخشی از آسمان شب که برای ساعت و روز معینی از سال در نظر گرفته شده، ترسیم می‌شود و نقشهٔ کل آسمان معمولاً جهت رصد دقیق آسمان کاربرد کمتری دارد.

در نقشه‌هایی از آسمان شب که در این چهار صفحه آمده است، ابتدا نوار باریکی از دو سوی استوای عالم تا عرض ۶۰ درجهٔ شمالی و جنوبی آمده و سپس دو نقشهٔ جداگانه از ستارگان پیراقطبی شمالی و جنوبی از قطب‌ها تا عرض ۳۰ درجه نمایش داده شده است.

در این نقشه‌ها، اسامی صورت‌های فلکی با حروف سیاه، وسایر اجرام و به ویژه ستارگان با حروف نازک مشخص شده است. نوار باریکی که با رنگ روشنتر، در نقشه دیده می‌شود، تمرکز ستارگان کهکشان ما، کهکشان راه شیری، را نمایش می‌دهد. اجرام و ستارگان تا قدر ۵٫۵ در این نقشه‌ها طبق راهنمای علائم ذکر شده و ستارگان بسیار پرنور هم به رنگ واقعی آنها مشخص شده است.

برای استفادهٔ بهتر از این نقشه‌ها آشنایی با چند اصطلاح ستاره‌شناسی ضروری است که در زیر به آنها اشاره می‌شود:

بُعد: فاصلهٔ زاویه‌ای یک جرم سماوی از دایرهٔ ساعتی مبداء، که در طول معدل-

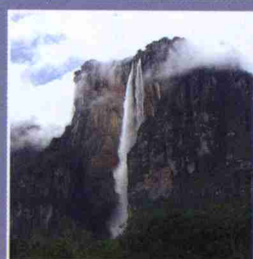
اقتباس از کتاب نجوم به زبان ساده (ویرایش سوم)، گردآوری و ترجمه از محمدرضا خواجه‌پور، انتشارات گیتاشناسی

اقیانوس‌ها و دریاهای جهان

نام	مساحت (کیلومترمربع)	میانگین عمق (متر)	عمق‌ترین نقطه (متر)
اقیانوس کبیر (آرام)	۱۶۵،۲۰۰،۰۰۰	۴،۰۲۸	۱۰،۹۱۱
اقیانوس اطلس	۸۲،۴۰۰،۰۰۰	۳،۹۲۶	۸،۶۰۵
اقیانوس هند	۷۳،۵۵۶،۰۰۰	۳،۸۹۰	۸،۰۴۷
اقیانوس جنوبگان	۱۸،۸۰۰،۰۰۰	۴،۵۰۰	۷،۲۳۶
اقیانوس شمالگان	۱۴،۰۵۶،۰۰۰	۱،۰۳۸	۵،۴۵۰
دریای فیلیپین	۵،۰۰۰،۰۰۰	؟	؟
دریای کورال (مرجان)	۴،۷۹۱،۰۰۰	۲،۳۹۴	۹،۱۴۰
دریای عرب	۳،۸۶۲،۰۰۰	؟	۴،۶۵۲
دریای چین جنوبی	۳،۵۰۰،۰۰۰	؟	؟
دریای کارائیب	۲،۷۵۴،۰۰۰	۲،۲۲۰	۷،۶۸۶
دریای مدیترانه	۲،۵۰۰،۰۰۰	۱،۵۰۰	۵،۲۶۷
دریای برینگ	۲،۳۰۴،۰۰۰	۱،۴۴۰	۴،۰۹۷
دریای تاسمان	۲،۳۰۰،۰۰۰	؟	؟
خلیج بنگال	۲،۱۷۲،۰۰۰	۲،۶۰۰	۴،۶۹۴
خلیج مکزیک	۱،۶۰۰،۰۰۰	؟	۴،۳۸۴
دریای اختسک	۱،۵۸۳،۰۰۰	۸۵۹	۳،۳۷۲
دریای بارنتز	۱،۴۰۰،۰۰۰	۲۳۰	۴۵۰
دریای نروژ	۱،۳۸۳،۰۰۰	۲،۰۰۰	۳،۹۷۰
دریای چین شرقی	۱،۲۴۹،۰۰۰	؟	؟
خلیج هودسن	۱،۲۳۰،۰۰۰	۱۲۸	۴۲۰
دریای ژاپن (شرق)	۹۷۸،۰۰۰	۱،۷۵۲	۳،۷۴۲
دریای کارا	۸۸۰،۰۰۰	۱۱۰	؟
دریای لابرادور	۸۴۱،۰۰۰	۱،۸۹۸	۴،۳۱۶
دریای شمال	۷۵۰،۰۰۰	۹۵	۷۰۰
دریای سرخ	۴۳۸،۰۰۰	۴۹۰	۲،۲۲۱
دریای سیاه	۴۳۶،۴۰۰	؟	۲،۲۱۲
دریای زرد	۳۸۰،۰۰۰	۴۴	۱۵۲
دریای بالتیک	۳۷۷،۰۰۰	۵۵	۴۵۹
دریای خزر	۳۷۱،۰۰۰	۱۸۷	۱،۰۲۵
خلیج فارس	۲۵۱،۰۰۰	۵۰	۹۰
دریای آدریاتیک	۱۶۰،۰۰۰	۴۴۴	۱،۲۳۰
خلیج بوتنی	۱۱۷،۰۰۰	۶۰	۲۹۵

مرگبارترین آتشفشان‌های جهان

تاریخ وقوع	نام آتشفشان	موقعیت	تلفات جانی (نفر)
۱۸۱۵	تامبورا	اندونزی	۹۲،۰۰۰
۱۸۸۳	کراکاتوآ	اندونزی	۳۶،۰۰۰
۱۹۰۲	مون پله	جزایر مارتینیک	۲۸،۰۰۰
۱۹۸۵	نوادو روئیز	کلمبیا	۲۳،۰۰۰
۷۹	وسوویوس	ایتالیا	۱۶،۰۰۰
۱۷۹۲	اونزن	ژاپن	۱۴،۵۰۰
۱۵۸۶	کلوت	جاوه، اندونزی	۱۰،۰۰۰
۱۷۸۳	لاکی	ایسلند	۹،۳۵۰
۱۹۱۹	کلوت	جاوه، اندونزی	۵،۰۰۰
۱۶۳۱	وسوویوس	ایتالیا	۴،۰۰۰
۱۹۰۲	سانتا ماریا	گوآتمالا	۴،۰۰۰
۱۷۷۲	پاپانداپان	جاوه، اندونزی	۳،۰۰۰
۱۹۵۱	لامینگتون	گینه نو	۳،۰۰۰
۱۹۸۲	ال چیچون	مکزیک	۱،۸۸۰
۱۹۸۶	دریاچه نیوس	کامرون	۱،۷۰۰
۱۹۷۷	نیرا گونگو	کنگو	۱۰۰

بلندترین آبشارهای جهان

رتبه	نام آبشار	ارتفاع (متر)	موقعیت
۱	آنخل (آنجل)	۹۷۹	پارک ملی کانایما، ونزوئلا
۲	توگلا	۹۴۸	کوازولو، افریقای جنوبی
۳	کاتاراتاس لاس ترس ارماناس	۹۱۴	آیاکوچو، پرو
۴	اولوئوپنا	۹۰۰	مولوکای، هاوایی، امریکا
۵	کاتاراتا یومبیلا	۸۹۶	آمازون، پرو
۶	وینوفوسن	۸۶۰	موره اوگ رومسدال، نروژ
۷	بلوئی‌فوسن	۸۵۰	هوردالاند، نروژ
۸	پوئوکائوکو	۸۴۰	هاوایی، امریکا
۹	جیمز بروس	۸۴۰	بریتیش کلمبیا، کانادا
۱۰	براونی	۸۳۶	جزیره جنوبی، زلاندنو
۱۱	استروپن‌فوسن	۸۲۰	سوگن اوگ فیوردانه، نروژ
۱۲	رامنه‌فیلس‌فوسن	۸۱۸	سوگن اوگ فیوردانه، نروژ
۱۳	وایهیلاو	۷۹۲	هاوایی، امریکا
۱۴	کولونیال کریک	۷۸۸	واشینگتون، امریکا
۱۵	مونگه‌فوسن	۷۷۳	موره اوگ رومسدال، نروژ
۱۶	کاتاراتا گوکتا	۷۷۱	آمازون،پرو
۱۷	موتارازی	۷۶۲	مانیکالند، زیمبابوه
۱۸	کیل‌فوسن	۷۵۵	سوگن اوگ فیوردانه، نروژ
۱۹	جوهانسبورگ	۷۵۱	واشینگتون، امریکا
۲۰	یوسه‌میتی	۷۳۹	کالیفرنیا، امریکا

مرگبارترین زلزله‌های جهان

تاریخ وقوع	موقعیت جغرافیایی	تلفات جانی (نفر)	شدت مطلق (ریشتر)
۱۵۵۶	شانسی، چین	۸۲۰،۰۰۰	۸
۱۹۷۶	تانگشان، چین	۶۵۵،۰۰۰	۷/۵-۷/۸
۵۲۵	آنتیوخ، در ترکیه فعلی	۲۵۰،۰۰۰	۸
۱۹۲۰	نینگشیا-گانسو، چین	۲۳۵،۵۰۲	۷/۸
۲۰۰۴	اقیانوس هند، سوماترا، اندونزی	۲۳۰،۲۱۰	۹/۱-۹/۳
۱۱۳۸	حلب، سوریه	۲۳۰،۰۰۰	؟
۲۰۱۰	هائی‌تی	۲۰۰،۰۰۰	۷
۸۵۶	دامغان، ایران	۲۰۰،۰۰۰	۷/۹
۸۹۳	اردبیل، ایران	۱۵۰،۰۰۰	؟
۱۹۲۳	ناحیه کانتو، ژاپن	۱۴۲،۰۰۰	۷/۹
۱۹۰۸	مسینا، ایتالیا	۱۲۳،۰۰۰	۷/۱
۱۹۴۸	عشق آباد، ترکمنستان	۱۱۰،۰۰۰	۷/۳
۱۷۰۳	ادو، ژاپن	۱۰۸،۸۰۰	؟

النهار از صفر تا ۳۶۰ درجه (یا از ساعت صفر تا ۲۴) از مشرق به مغرب اندازه-گیری می‌شود. بعد نظیر طول جغرافیایی است.

دایرهٔ اعتدال: یا دایرهٔ ساعتی مبداء، دایرهٔ ساعتی ای است که از نقطهٔ اول حَمَل عبور می کند و مبداء بُعد و زوایای ساعتی محسوب می‌شود.

دایرةالبروج: دایرهٔ عظیمه‌ای بر کرهٔ آسمان که از تقاطع آن با صفحهٔ مداری زمین حاصل می‌شود ویا به عبارت دیگر، مسیری که خورشید در حرکت ظاهری سالانهٔ خود به دور زمین، بر کرهٔ آسمان می‌پیماید.

دایرهٔ ساعتی: دایرهٔ ساعتی نظیر نصف النهار جغرافیایی است، یعنی دایرهٔ عظیمه‌ای است در کرهٔ آسمان که از دو قطب آسمان می گذرد.

راه کاهکشان: نواری نورانی بر آسمان شب که بخشی از کهکشان ما است و معلول تمرکز ستارگان کهکشان راه شیری در این نوار است.

زاویهٔ ساعتی: زاویهٔ ساعتی نظیر طول جغرافیایی است و عبارت است از زاویه‌ای است که بین زاویه ساعتی مبداء، به سمت غرب، و زاویهٔ ساعتی مکانی معین وجود دارد. این مقدار معمولاً بر اساس واحد زمان، یعنی ساعت، دقیقه و ثانیه و گاهی درجهٔ قوس، از صفر تا ۳۶۰ درجه بیان می‌شود.

سحابی: ابر وسیعی از ابر، گاز و غبار در فضا.

سحابی سیاره‌ای: سحابی ای که شکل ظاهری آن (در بزرگنمایی کم) به سیاره شباهت دارد.

سمت‌الرأس: یا سرسو، نقطه‌ای بر کرهٔ آسمان که مستقیماً بالای سر ناظر زمینی قرار دارد.

صورت فلکی: گروهی از ستارگان که ظاهراً در آسمان به یکدیگر نزدیک اند.

قدر: یا قدر ظاهری، عددی که حاکی از روشنی ظاهری یک ستاره است. ستاره های پرنور با اعداد کوچک، مثلاً قدر ۱، مشخص می شوند و ستاره های کم‌فروغ با اعداد بزرگ، مثلاً قدر ۵.

قطب‌های آسمان: نقاط تقاطع ادامهٔ محور زمین با کرهٔ آسمان.

کرهٔ آسمان: یا کرهٔ سماوی، کره‌ای خیالی به شعاع بی‌نهایت و محیط بر زمین که چون پرده‌ای تصور می‌شود که همهٔ اجرام سماوی بر زمینهٔ آن اند.

کهکشان: اجتماع بزرگی از ستاره ها در فضا، هر کهکشان شامل میلیاردها ستاره است و کیهان به نوبهٔ خود حاوی میلیاردها کهکشان است. شکل بسیاری از کهکشان ها مارپیچی است، اما گونه‌های دیگری هم وجود دارد.

منطقةالبروج: نواری از آسمان به عرض تقریبی هشت درجه در هر دوسوی دایرةالبروج. منطقةالبروج در طول به دوازده قسمت تقسیم شده و هر قسمت ۳۰ درجه‌ای را یک برج می‌خوانند. هربرج را از ۲۰۰۰ سال پیش به نام صورت فلکی واقع در آن منطقه نامیده‌اند. خورشید و ماه حرکت ظاهری خود را در این منطقه طی می کنند.

مِیل: فاصلهٔ زاویه‌ای جرم سماوی از معدل النهار یا استوای آسمان، که بر حسب درجه، دقیقه و ثانیه سنجیده می‌شود. میل، نظیر عرض جغرافیایی در مورد زمین است.

آسمان نیمکرهٔ جنوبی

سه صورت فلکی زیبا در آسمان نیمکرهٔ جنوبی شاخص است: حمال یا کارینا، صلیب جنوبی و قنطورس. صلیب جنوبی مورد علاقهٔ اهالی استرالیا و زلاند نو است و صورت فلکی قنطورس نیز دو ستاره در زمرهٔ بیست ستارهٔ پرنور آسمان را در خود جای داده است.

ستارهٔ آلفا-حمال یا سهیل، دومین ستارهٔ درخشان آسمان، ودرخشان ترین ستارهٔ آسمان نیمکرهٔ جنوبی است. قدر ظاهری آن ۰٫۹- است که با ۱٫۶- قدر شعرای یمانی، پرنورترین ستارهٔ آسمان، قابل قیاس است. سهیل را در شب های زمستان در جنوبی ترین نقاط ایران می توان دید. این ستاره تقریباً همزمان با شعرای یمانی از نصف النهار مکان عبور می کند.

صلیب جنوبی را عموماً زیباترین صورت آسمان می‌دانند. جمع و جور بودن این صورت فلکی، روشنی چهرهٔ آن را بسی بیشتر می کند. درخشان ترین ستارهٔ این صورت فلکی، یعنی آلفا-صلیب یا به طور عام همان صلیب، تقریباً به روشنی ابط الجوزا است.

قدر ظاهری آلفا-قنطورس و بتا-قنطورس هر دو از یک کمتر است. ستارهٔ آلفا-قنطورس به دو دلیل ستارهٔ شاخصی است: اول اینکه این ستاره در فاصلهٔ ۴٫۳ سال نوری، نزدیکترین ستاره به ما است و دیگر اینکه این ستاره با نام رجل قنطورس (پای قنطورس)، در نزد دریانوردان در سراسر جهان شهرت دارد.

نزدیکی آلفا و بتای قنطورس به هم کاملاً ظاهری است و تنها از دید ناظر زمینی بدین گونه دیده می شود، در حالی که فاصلهٔ بتا قنطورس از ما بیش از ۱۹۰ سال نوری است.

بر خلاف نیمکرهٔ شمالی، در نیمکرهٔ جنوبی هیچ ستارهٔ شاخصی در حوالی قطب جنوب آسمان وجود ندارد.

اقتباس از کتاب نجوم به زبان ساده (ویرایش سوم)، گردآوری و ترجمه از محمدرضا خواجه‌پور، انتشارات گیتاشناسی

منظومه شمسی

منظومه شمسی تشکیل شده است از خورشید، ۸ سیاره، ۱۶۹ قمر، سیاره‌های کوتوله، تعداد بی‌شماری سیارک، کمربند کای‌پر، ستاره‌های دنباله‌دار، شهاب‌وارها و غبار. سیارات منظومه شمسی به چهارسیاره داخلی جامد و سنگی، شامل عطارد (تیر)، زهره (ناهید)، زمین و مریخ (بهرام)؛ دو سیاره بزرگ گازی، شامل مشتری (برجیس)، زحل (کیوان)؛ و دو سیارهٔ یخی اورانوس و نپتون تقسیم می‌شود.

بر اساس تعریف جدیدی که در سال ۲۰۰۶ از سوی انجمن جهانی ستاره‌شناسی انتشار یافت و به تدریج مورد قبول بیشتر ستاره‌شناسان واقع شده است، منظومه شمسی از ۸ سیاره تشکیل یافته و نپتون آخرین سیاره منظومه شمسی محسوب می‌شود. در سالهای بعد، اجرامی نظیر پلوتون که مشابهتهای زیادی با سیارات منظومه شمسی دارند، سیاره‌های کوتوله نامیده شدند. این گونه اجرام به تعادل هیدرواستاتیکی رسیده و شکل کروی یافته‌اند، اما نتوانسته‌اند اطراف مدار انتقالی خود را از اجرام دیگر پاکسازی کنند. در حال حاضر ردهٔ سیاره‌های کوتوله به ترتیب فاصله از خورشید، عبارت اند از: سِرِس، پلوتون، هائومیا، ماکی‌ماکی و اِریس. با توجه به پیش بینی‌های ستاره‌شناسان انتظار می‌رود تعداد سیاره‌های کوتوله به تدریج افزایش یابد.

در تمام پهنه منظومه شمسی، به لحاظ حرارت و تشعشع خورشید، تنها نواحی میان مدار زهره و مریخ مستعد پیدایش و تداوم حیات است. در تصاویر این دو صفحه، اندازه خورشید و سیارات به تناسب تعیین شده‌اند، اما فاصلهٔ آنها از هم طبق مقیاس نیست.

مشتری (برجیس) STURN

مریخ (بهرام) MARS

زمین EARTH

زهره (ناهید) VENUS

عطارد (تیر) MERCURY

خورشید SUN

خورشید

خورشید به عنوان هستهٔ مرکزی منظومهٔ شمسی، ستاره‌ای است از نوع ستارگان کوتولهٔ زرد و در میان میلیاردها ستارهٔ کهکشان راه شیری، ستاره‌ای متوسط محسوب می‌شود. نزدیک‌ترین ستاره به ما، پس از خورشید، ستارهٔ آلفا-قنطورس است که نسبت به خورشید، حدود ۲۷۰،۰۰۰ بار دورتر است. خورشید بر خلاف زمین تماماً گازاست و انرژی آن عمدتاً از طریق واکنش‌های گرماهسته‌ای در هستهٔ مرکزی آن تولید می‌شود. در اثر فعل و انفعالات درونی و بیرونی، لایه‌ها و پدیده‌های گوناگونی در سطح آن پدید می‌آید که عمده‌ترین آنها عبارت اند از: نورسپهر، فام‌سپهر، زبانه، کلف، تاج، مشعل، شراره و لکه‌های خورشیدی.

میانگین فاصله از زمین: ۱۴۹،۶۰۰،۰۰۰ کیلومتر

میانگین فاصله از مرکز کهکشان راه شیری: ۳۰،۰۰۰ سال نوری

قطر: ۱،۳۹۰،۰۰۰ کیلومتر (۱۰۹ برابر زمین)

میانگین قطر زاویه‌ای ظاهری: ۳۱ دقیقه و ۵۹ ثانیه

دورهٔ تناوب چرخش در استوا: ۲۴ روز و ۱۶ ساعت

میانگین سرعت مداری: ۲۵۰ کیلومتر در ثانیه

دوره حرکت انتقالی به دور کهکشان راه شیری: ۲۲۴ میلیون سال

زاویه میل محور خورشید با دایرة‌البروج: ۷ درجه و ۵۱ دقیقه

دمای مؤثر نورسپهر: ۵،۷۷۸ کلوین

دمای مرکز خورشید: ۱۵،۷۰۰،۰۰۰ کلوین

حجم: ۱،۲۵۰،۰۰۰ برابر حجم زمین

جرم: $۱٫۹۹ \times ۱۰^{۲۷}$ تن (۳۳۳،۰۰۰ برابر زمین)

چگالی متوسط: ۰٫۲۵۱ چگالی متوسط زمین

مشخصات سیاره‌ها

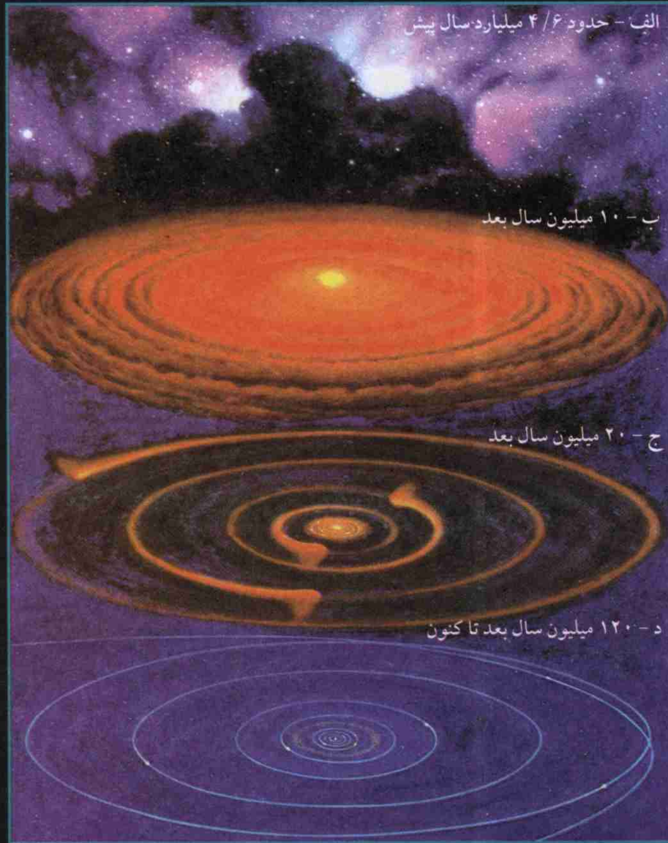
مشخصات سیاره‌ها	عطارد (تیر)	زهره (ناهید)
میانگین فاصله از خورشید:	۵۸،۰۰۰،۰۰۰ کیلومتر	۱۰۷،۶۰۰،۰۰۰ کیلومتر
قطر:	۴،۸۷۹ کیلومتر	۱۲،۱۰۴ کیلومتر
زاویه میل استوا با مدار آن:	۲۸ درجه	۳٫۴ درجه
زاویه میل مدار با دایرة‌البروج:	۷ درجه و ۱۴٫۶ ثانیه	۳٫۴ درجه
دوره حرکت وضعی به دور محور:	۵۸٫۷ روز	۲۴۳ روز (در جهت معکوس)
دوره حرکت انتقالی به دور خورشید:	۸۸ روز	۲۲۵ روز
خروج از مرکز مدار:	۰٫۲۰۵۶	۰٫۰۰۷
میانگین سرعت مداری:	۴۸ کیلومتر در ثانیه	۳۵ کیلومتر در ثانیه
حجم:	۰٫۰۶ حجم زمین	۰٫۹۰ حجم زمین
جرم:	۰٫۰۵۵ جرم زمین	۰٫۸۲ جرم زمین
چگالی:	۰٫۹۸۴ چگالی زمین	۰٫۹۵ چگالی زمین
حد اقل دما:	۱۸۳- درجه سانتی گراد	۱۵- درجه سانتی گراد
حد اکثر دما	۴۲۷ درجه سانتی گراد	۴۸۰ درجه سانتی گراد
سرعت گریز از مدار:	۴٫۲ کیلومتر در ثانیه	۱۰٫۵ کیلومتر در ثانیه
تعداد قمرها:	ندارد	ندارد

کهکشان راه شیری

کهکشان ما، کهکشان راه شیری، شباهت بسیار زیادی به کهکشان بزرگ امرأة المسلسله دارد، ولی بسیار از آن کوچکتر است. راه شیری جزء کهکشانهای مارپیچی است و بیش از ۲۰۰ میلیارد ستاره را در خود جای داده است. طول قطر آن به بیش از صد هزار سال نوری می رسد. از پنج بازوی آن، چهار تا از مرکز منشعب شده و تمرکز ستارگان و ابرهای گازی شکل در آن بیشتر از نواحی بین بازوها است. خورشید و منظومه شمسی در قسمت بیرونی یکی ازبازوهای آن قرار دارد. اگرچه خورشید و منظومه شمسی با سرعتی بالغ بر ۷۰۰،۰۰۰ کیلومتر در ساعت به دور هسته مرکزی کهکشان در حال چرخش است، با این حال بیش از ۲۲۰ میلیون سال طول می کشد تا یک دور گردش آن کامل شود. تصویر پایین، کهکشان راه شیری را از کنار نشان می دهد و موقعیت خورشید با علامت بعلاوه قرمز مشخص شده است.

پیدایش منظومهٔ شمسی

طبق نظریه‌ای که در حال حاضر مقبول عموم دانشمندان است، منظومه شمسی از یک ابر بزرگ گاز و غبار، که سحابی اولیه نامیده می‌شود، شکل گرفته است(الف). این سحابی رفته‌رفته متراکم شده و احتمالاً در اثر امواج ناشی از انفجار یک ستاره به صورت یک صفحهٔ چرخان درآمده است(ب). به تدریج در اثر نیروی بسیار عظیم جاذبه، بیشتر مواد موجود در هستهٔ مرکزی آن متراکم شده و با فعال شدن فعل وانفعالات هسته‌ای، خورشید به وجود آمده است(ج). قسمتهای بیرونی، که همچون قرص در گرداگرد بخش مرکزی قرار گرفته بوده اند، به توده‌های مستقلی تراکم یافته اند و هر کدام به صورت سیاره‌ای درآمده اند(د). از باقیماندهٔ مواد سحابی نیز سیارکها و دنباله‌دارها شکل گرفته اند. طبق این نظریه، عمر منظومهٔ شمسی در حدود ۴٫۶ میلیارد سال تخمین زده می‌شود.

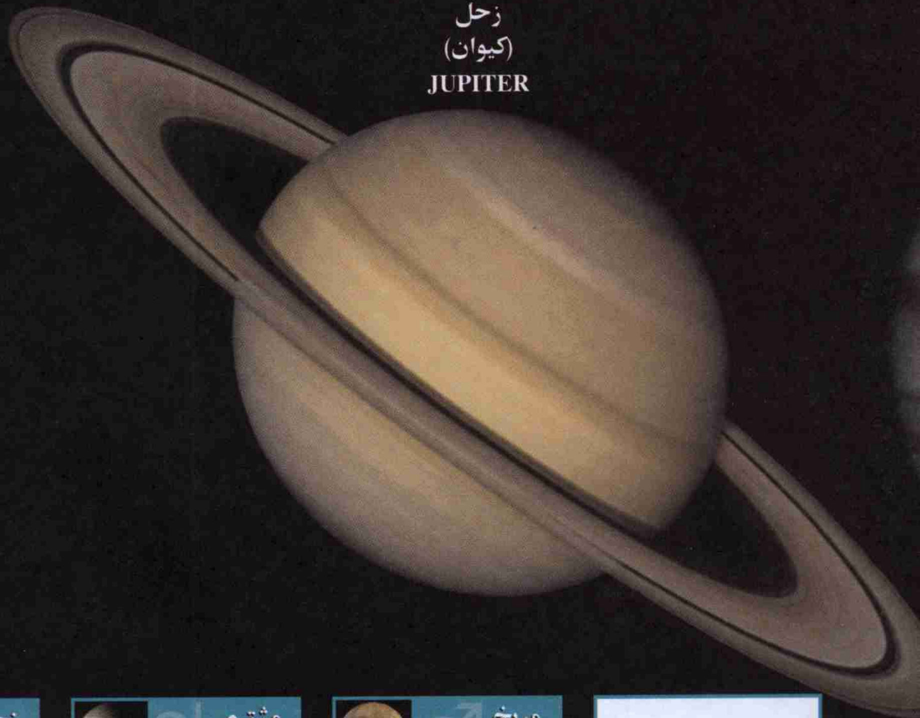
نپتون
NEPTUNE

اورانوس
URANUS

زحل
(کیوان)
JUPITER

	مریخ (بهرام)	مشتری (برجیس)	زحل (کیوان)	اورانوس	نپتون
۱۴۹،۶۰۰،۰۰۰ کیلومتر	۲۲۷،۰۰۰،۰۰۰ کیلومتر	۷۷۸،۵۱۰،۰۰۰ کیلومتر	۱،۴۳۳،۰۰۰،۰۰۰ کیلومتر	۲،۸۷۶،۵۰۰،۰۰۰ کیلومتر	۴،۵۰۳،۵۰۰،۰۰۰ کیلومتر
۱۲،۷۶۰ کیلومتر (در استوا)	۶،۷۹۰ کیلومتر (استوایی)	۱۴۲،۹۸۴ کیلومتر (استوایی)	۱۲۰،۵۰۰ کیلومتر (استوایی)	۵۱،۱۲۰ کیلومتر (استوایی)	۴۹،۵۳۰ کیلومتر (استوایی)
۲۳٫۵ درجه	۲۵٫۲ درجه	۳ درجه و ۷ دقیقه	۲۶ درجه و ۴۳ دقیقه	۹۷ درجه و ۵۳ دقیقه	۲۸ درجه و ۴۸ دقیقه
صفر درجه	۱٫۸۵ درجه	۱ درجه و ۱۸ دقیقه و ۱۸ ثانیه	۲ درجه و ۲۹ دقیقه و ۲۳ ثانیه	۴۶ دقیقه و ۲۳ ثانیه	۱ درجه و ۴۶ دقیقه و ۵ ثانیه
۲۳ ساعت و ۵۶ دقیقه و ۴ ثانیه	۲۴ ساعت و ۳۷ دقیقه و ۳۳ ثانیه	۹ ساعت و ۵۵ دقیقه و ۳۰ ثانیه	۱۰ ساعت و ۱۴ دقیقه و ۲۴ ثانیه	۱۷ ساعت و ۱۴ دقیقه و ۲۳ ثانیه	۱۶ ساعت و ۶ دقیقه و ۳۶ ثانیه
نجومی: ۳۶۵٫۲۵۶ روز متوسط	۶۸۷ روز	۱۱٫۸۶ سال	۲۹٫۴۶ سال	۸۴٫۳۲ سال	۱۶۴٫۸ سال
۰٫۰۱۷	۰٫۰۹۳	۰٫۰۴۹	۰٫۰۵۵۷	۰٫۰۴۴	۰٫۰۱۱
۳۰ کیلومتر در ثانیه	۲۴ کیلومتر در ثانیه	۱۳٫۱ کیلومتر در ثانیه	۹٫۶۴ کیلومتر در ثانیه	۶٫۸ کیلومتر در ثانیه	۵٫۴ کیلومتر در ثانیه
حدود هزار میلیارد کیلومتر مکعب	۰٫۱۵ حجم زمین	۱،۳۲۱ برابر حجم زمین	۷۶۴ برابر حجم زمین	۶۲ برابر حجم زمین	۵۸ برابر حجم زمین
۶،۶۰۰ میلیارد میلیارد تن	۰٫۱۰۷ جرم زمین	۳۱۷٫۸ برابر جرم زمین	۹۵ برابر جرم زمین	۱۴٫۵۴ برابر جرم زمین	۱۷٫۲ برابر جرم زمین
۵٫۵ برابر چگالی آب	۰٫۷ چگالی زمین	۰٫۲۴ چگالی زمین	۰٫۱۲۵ چگالی زمین	۰٫۲۳ چگالی زمین	۰٫۳ چگالی زمین
۸۹٫۲- درجه سانتی گراد	۱۴۰- درجه سانتی گراد	۱۷۰- درجه سانتی گراد در شب	۱۸۵- درجه سانتی گراد	۲۲۴- درجه سانتی گراد	۲۱۸- درجه سانتی گراد
۷۰٫۷ درجه سانتی گراد	۲۰ درجه سانتی گراد	۳۵۰ درجه سانتی گراد در روز	۱۲۲- درجه سانتی گراد	۱۹۷- درجه سانتی گراد	۲۰۰- درجه سانتی گراد
۱۱ کیلومتر در ثانیه	۵ کیلومتر در ثانیه	۵۹٫۵ کیلومتر در ثانیه	۳۶ کیلومتر در ثانیه	۲۱٫۳ کیلومتر در ثانیه	۲۴ کیلومتر در ثانیه
۱	۲	۶۴	۶۲	۲۷	۱۳

تکامل؛ فرایندی با شتاب روزافزون

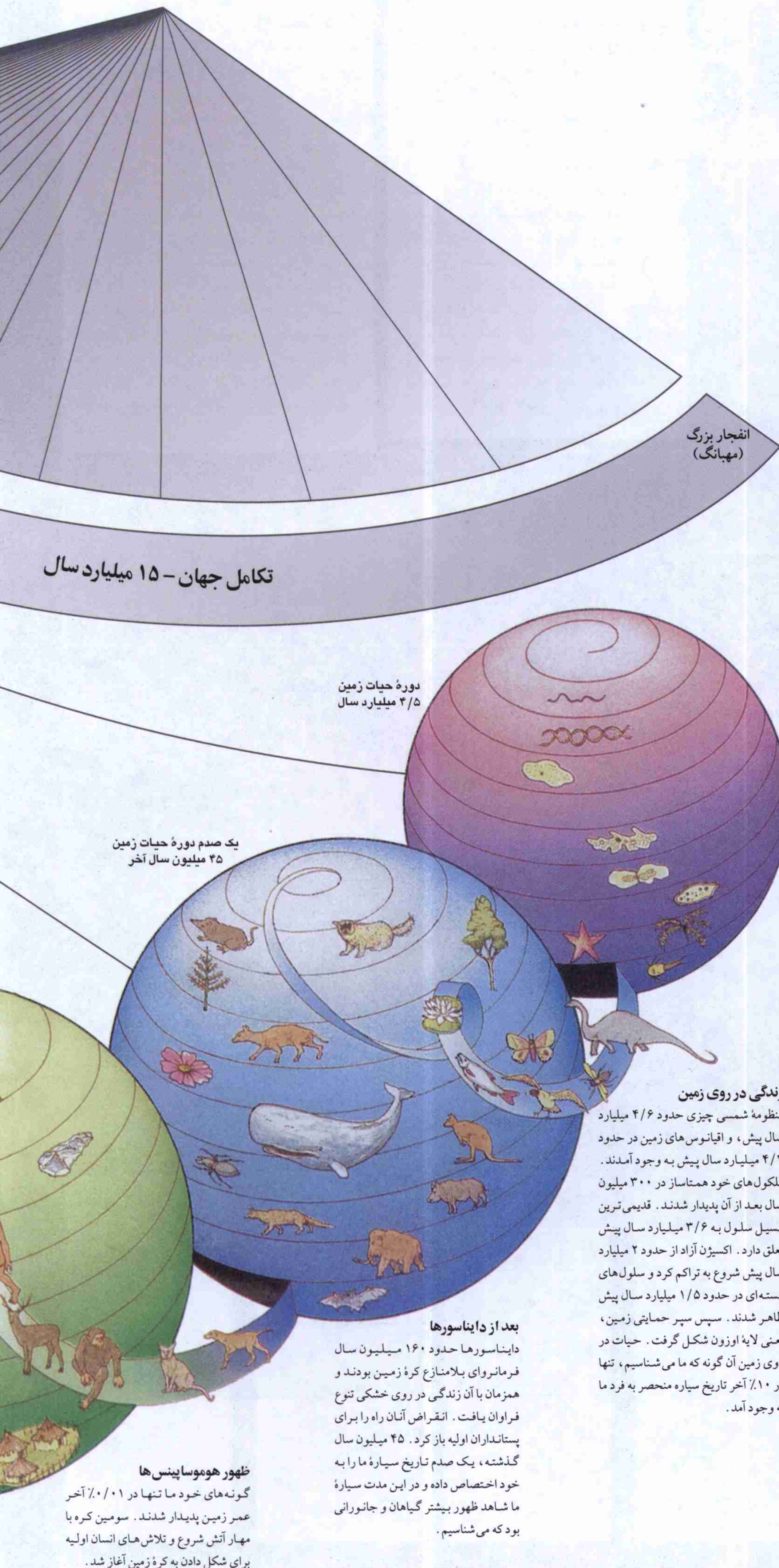
اگرچه ما در دنیای متمدنی مملو از مظاهر زندگی انسانی نظیر: شهرها و حومه‌ها، دولت‌ها و جنگ‌ها چشم گشوده‌ایم اما هریک از ما در خود تولد و مرگ ستاره‌ها و همچنین شکوفایی طولانی مدت زمین را به‌همراه دارد. معمولاً تکامل از زمان پیدایش حیات تاریخ گذاری شده است. اما در واقع این حادثه خود مرحله‌ای از روندی بود که از زمان‌های دور ادامه داشته است. آن طور که می‌دانیم ۱۵ میلیارد سال پیش، «انفجار بزرگ» سیل انرژی ناب را به جهان بیدار شده گسیل داشته است.

به تدریج که این انرژی پخش و جهان خنک شده، طرحی در آن پدید آمده و ساختارهای محکم انرژی به ماده تبدیل شده‌اند. در طی میلیاردها سال، ذرات، اتم‌ها و عناصر ماده شکل گرفت و در قلب ستاره‌ها این روند به تدریج و با کندی بسیار پیش رفت و تحول یافت تا زمانی که نظام جدیدی به نام حیات پدیدار گردید.

سفینه‌های اکتشافی، پیش‌درآمدهای شیمیایی حیات را به طور گسترده ای در فضای اطراف یافته‌اند. در واقع به نظر می‌آید که فضا از «قطعات یدکی حیات» که در انتظار شرایط مناسب برای تجمع هستند، پر شده است. در سیارهٔ اولیه ما در حدود ۶۰۰ میلیون سال پیش این شرایط فراهم آمد: انرژی‌های مهار نشدهٔ رادیواکتیویته و تشعشعات ماورأ بنفش؛ هیدروژن فراوان، متان، آمونیاک و آب.

اولین رشته‌های DNA و سپس مارپیچ‌های مضاعف «خودهمتاساز» می‌بایستی که در اقیانوس‌های زمین شکل گرفته و به دفعات بی‌شماری دچار دگرگونی شده باشند. اما زمانی که دانه شکل گرفت، تولد زیست کره آغاز گردید. بیش از تقریباً چهار دورهٔ متمادی، تجربیات، تنوع و پیچیدگی فزاینده ادامه یافت تا این که سیستم‌های حمایت از حیات سیارهٔ ما پایدار گردید و سپس نظم بالاتری از پیچیدگی پدیدار شد: هوش و هشیاری آگاهانه.

در طی ۱۵ میلیارد سال، آهنگ پیشرفت و تکامل جهان به مرور شدت یافته و هر موج نوینی از ایجاد پدیده‌ها، در طی یک سری از جهش‌ها، پدیده‌های دیگری را با سطوح بالاتر تغییرات و تحولات پدید آورده است. فرض کنید تمام تحولات پیش گفته تا زمان حاضر در عرض مدت ۲۴ ساعت رخ داده باشد، در این صورت انفجار بزرگ در کمتر از یک ده میلیاردم ثانیه به وقوع پیوسته است. اتم‌های ثابت چند ساعت بعد در مدت ۴ ثانیه شکل می گیرند، اما ستارگان و کهکشانها در اول سپیدهٔ صبح به وجود می‌آیند. منظومهٔ شمسی ما بایستی تا حوالی ساعت ۶ عصر صبر کرده باشد. زندگی در روی زمین در حدود ساعت ۸ شب شروع شد و اولین مهره‌داران در حدود ساعت ده و نیم به روی زمین خزیده و دایناسورها از ساعت یازده و سی و پنج دقیقه شروع به پرسه زدن کرده‌اند که تا ۴ دقیقه مانده به نیمه شب ادامه داشته است. انسان‌های اولیه برای اولین بار حدود ۱۰ ثانیه به نیمه شب به طور عمود گام برداشته‌اند. انقلاب صنعتی و تمامی عصر مدرن ما کمتراز یک هزارم ثانیه آخر را اشغال می کند. با این وصف در این برش کوتاه زمانی، چهرهٔ این سیاره به اندازهٔ همهٔ اعصار قبل تغییر کرده است.

زندگی در روی زمین
منظومهٔ شمسی چیزی حدود ۴/۶ میلیارد سال پیش، و اقیانوس‌های زمین در حدود ۴/۴ میلیارد سال پیش به وجود آمدند. ملکول‌های خود همتاساز در ۳۰۰ میلیون سال بعد از آن پدیدار شدند. قدیمی‌ترین فسیل سلول به ۳/۶ میلیارد سال پیش تعلق دارد. اکسیژن آزاد از حدود ۲ میلیارد سال پیش شروع به تراکم کرد و سلول‌های هسته‌ای در حدود ۱/۵ میلیارد سال پیش ظاهر شدند. سپس سپر حمایتی زمین، یعنی لایهٔ اوزون شکل گرفت. حیات در روی زمین آن گونه که ما می‌شناسیم، تنها در ۱۰٪ آخر تاریخ سیاره منحصر به فرد ما به وجود آمد.

بعد از دایناسورها
دایناسورها حدود ۱۶۰ میلیون سال فرمانروای بلامنازع کرهٔ زمین بودند و همزمان با آن زندگی در روی خشکی تنوع فراوان یافت. انقراض آنان راه را برای پستانداران اولیه باز کرد. ۴۵ میلیون سال گذشته، یک صدم تاریخ سیارهٔ ما را به خود اختصاص داده و در این مدت سیارهٔ ما شاهد ظهور بیشتر گیاهان و جانورانی بود که می‌شناسیم.

ظهور هوموساپینس‌ها
گونه‌های خود ما تنها در ۰/۰۱٪ آخر عمر زمین پدیدار شدند. سومین کره با مهار آتش شروع و تلاش‌های انسان اولیه برای شکل دادن به کرهٔ زمین آغاز شد.

اندازهٔ حرکت تکامل

شتاب باورنکردنی در فرآیند تکامل با ۵ کره زیر نمایش داده شده است. در هر کره نوارهای زمان به طور مارپیچ از بالا به پائین چرخیده است. کره اول نمایانگر ۴/۵ میلیارد سال، یعنی کل تاریخ سیارهٔ ما است. این کره آثاری از DNA، اولین سلول‌ها و مدت زمان مدیدی بعد سلول‌های هسته ای و سپس تولید مثل جنسی را نشان می‌دهد. تولد اتمسفر پر از اکسیژن ما در اثر مراحل فتوسنتز جلبک‌ها به وسیلهٔ رنگ آبی پر رنگ نشان داده شده است. هر یک از کره‌های متوالی بزرگنمایی یکصدم آخر جدول زمانی تصویر شده در کرهٔ قبلی را نمایش می‌دهد. کرهٔ دوم ۴۵ میلیون سال گذشته، سومی ۴۵۰،۰۰۰ سال گذشته، چهارمی ۴،۵۰۰ سال گذشته و پنجمی تنها ۴۵ سال گذشته را به نمایش می‌گذارد. در عین حال هر کره تغییرات مهم را در ۱٪ گذشته به اندازهٔ ۹۹٪ پیشرفت آینده مشخص می‌کند. انسان که در کرهٔ سوم خلق شده، موجب شتاب بیشتری در فرآیند تکامل شده است.

عصر اتم

انسان که با انقلاب صنعتی گامی بزرگ به پیش نهاد و به وسیلهٔ انقلاب تکنولوژیکی به پیشرفت‌های عظیمی نائل شد، در ۴۵ سال آخر، اتم را مهار کرد، کدهای ژنتیک را کشف کرد، به فضا رفت و چهرهٔ زمین را تغییر داد.

یک صدمیلیونیم دورهٔ حیات زمین
۴۵ سال آخر

تمدن‌های عمده

تمدن‌های بشری در طی ۱٪ آخر ظهور انسان بر روی کرهٔ زمین (۴،۵۰۰ سال)، همزمان با اهلی‌سازی و اختراعات تکنولوژیکی کلیدی پدید آمدند.

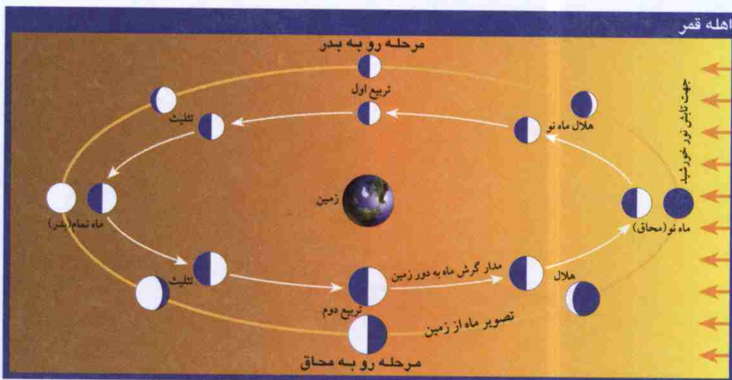
یک میلیونیم دورهٔ حیات زمین
۴،۵۰۰ سال آخر

یک ده هزارم دورهٔ حیات زمین
۴۵۰،۰۰۰ سال آخر

زمین و ماه

ماه، کره‌ای صخره‌ای و لم‌یزرع به قطر ۴۷۶، ۳ کیلومتر است. هر ۲۷/۳ روز یک‌بار به دور زمین می‌چرخد، اما از دید زمینی، از یک ماه نو تا ماه نو بعد ۲۹/۵ روز طول می‌کشد. فاصلهٔ متوسط ماه از زمین حدود ۴۰۰، ۳۸۴ کیلومتر می‌باشد. قدرت جاذبهٔ آن یک ششم جاذبهٔ زمین است و بسیار کمتر از آن است که بتواند برای خود اتمسفری را تشکیل دهد، ولی با این حال به اندازهٔ کافی قوی است که زمین را اندکی به سمت خود بکشد. ماه و خورشید با تأثیر جاذبهٔ خود بر زمین عامل ایجاد جذر و مد در اقیانوس‌ها می‌شوند. دورهٔ ایجاد بلندترین مدها ۱۲ ساعت و ۲۵ دقیقه است. بلندترین مدها (مهکشند) در طی هر ماه دوبار به وجود می‌آید و این هنگامی است که زمین، ماه و خورشید در یک خط قرار می‌گیرند.

اهله قمر یا صور ماه عبارت است از حالات و اشکال ظاهری کره ماه که در طی گردش کره مزبور به دور زمین، ازمنظر ناظر زمینی دیده می شود. همانطور که در این تصویر دیده میشود، همیشه نیمی از ماه که به سمت خورشید است روشن، و نیمه دیگر تاریک است. اما مقدار روشنایی ماه که از زمین قابل رؤیت است به تناسب موقعیت ماه نسبت به خورشید و کره زمین در روزهای مختلف یک ماه قمری متفاوت است.

کسوف و خسوف

در چرخش ماه به دور زمین، هرگاه ماه بین خورشید و زمین قرار گیرد، سایهٔ آن بر روی زمین می‌افتد که به آن کسوف یا خورگرفت می گویند. بخشی از زمین که مطلقاً در سایه قرار گرفته، دچار کسوف کلی(۱) یا کامل شده است و بخشی که در نیمسایه قرار گرفته دچار کسوف جزئی (۲) گردیده است. به همین نحو، هنگامی که زمین میان ماه و خورشید قرار گیرد، سایهٔ زمین بر ماه می‌افتد و در نتیجه بخشی از ماه یا تمام آن که در سایهٔ زمین واقع شود، تاریک شده و پدیدهٔ خسوف یا مه گرفت ایجاد می گردد. به علت اختلاف ۵ درجه‌ای میان صفحهٔ مداری ماه و مدار گردش زمین به دور خورشید، این پدیده‌ها هر ماه ایجاد نمی‌شود و به طور مثال در طی دههٔ ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۰ تنها ۱۴ مورد ماه گرفتگی به وجود آمده است. از این تعداد۷ مورد آن جزئی و ۷ مورد بقیه کلی بوده که در مناطق گوناگون جهان به وقوع پیوسته است. طی همین مدت کره زمین شاهد ۱۳ کسوف بوده که ۶ مورد آن جزئی و ۷ مورد نیز کلی بوده است.

خسوف (مه‌گرفت)
نیمسایه
سایه

کسوف (خورگرفت)
سایه
نیمسایه
کسوف جزئی (۲)
کسوف کلی(۱)

چهارفصل

محور چرخش کرهٔ زمین در مسیر ۹۵۰ میلیون کیلومتری گردش به دور خورشیدهمیشه به یک اندازهٔ ثابت انحراف دارد. این بدان معنی است که نیمکره به تناوب یا به سوی خورشید مایل است یا به سمت بیرون از منظومهٔ شمسی. این همان پدیده‌ای است که باعث ایجاد تابستان و زمستان و بلندی و کوتاهی روزها و شبها در طی فصول مختلف می‌شود.

۲۴ ساعت از زندگی زمین

کرهٔ زمین در هر ۲۴ ساعت یک دور کامل (۳۶۰درجه) یا هر ساعت ۱۵ درجه به دور خود می‌چرخد. کشورهایی که در یک نصف‌النهار (یا طول جغرافیائی) واقع شده‌اند، دارای یک زمان یکسان هستند. آنها ساعت خود را نسبت به «زمان متوسط گرینویچ» (GMT) تنظیم می‌کنند. این زمان نصف‌النهار صفر درجه است که از رصدخانه گرینویچ واقع در لندن، انگلستان می‌گذرد. ساعت کشورهایی که در شرق نصف‌النهار گرینویچ واقع شده‌اند از ساعت گرینویچ جلوتر و ساعت کشورهایی که غرب گرینویچ واقع شده‌اند از آن عقب‌تر است.

قاره آسیا

مساحت: ۴۱،۰۹۲،۸۸۹ کیلومترمربع(بزرگترین قاره جهان)
جمعیت: ۴،۱۱۸،۰۲۶،۰۰۰ نفر (پرجمعیت‌ترین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۱۰۰/۲ نفر در کیلومتر مربع (پرتراکم ترین قاره جهان)
تعداد کشورها: ۴۶ کشور
بزرگترین کشور: روسیه (:مساحت بخش آسیایی: ۱۳،۱۳۱،۷۹۷ کیلومتر مربع)
پرجمعیت ترین کشور: چین (۱،۳۳۸،۰۸۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
پرجمعیت ترین شهر: کراچی، پاکستان (۱۳،۱۲۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
بلندترین کوه: قله اورست (۸۸۴۸ متر، ما بین نپال و چین، بلندترین نقطه جهان)
طولانی ترین رود: رود یانگ تسه کیانگ (۶۳۸۰ کیلومتر، در کشور چین)
بزرگترین جزیره: جزیره بورنئو (۷۴۵،۵۶۱ کیلومتر مربع، در کشور اندونزی)
بزرگترین دریاچه: دریای خزر (۳۷۱،۰۰۰ کیلومتر مربع)
پست ترین نقطه: بحرالمیت (۴۲۳ متر پایین‌تر از سطح دریا، میان فلسطین و اردن)
بلندترین سد: سد نورک (به ارتفاع ۳۰۰ متر بر روی رود وخش در تاجیکستان)

قاره اروپا

مساحت: ۹،۹۰۸،۵۹۹ کیلومترمربع با بخش اروپایی روسیه (پنجمین قاره جهان)
جمعیت: ۷۳۸،۴۰۱،۴۰۰ نفر با کل روسیه (سومین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۷۴/۵ نفر در کیلومتر مربع (دومین قاره پرتراکم جهان)
تعداد کشورها: ۴۸ کشور
بزرگترین کشور: روسیه (:مساحت بخش اروپایی: ۳،۹۴۳،۶۰۳ کیلومتر مربع)
پرجمعیت ترین کشور: روسیه (۱۴۱،۸۹۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
پرجمعیت ترین شهر: مسکو، روسیه (۱۰،۴۲۵،۰۷۵ نفر در سال ۲۰۰۸)
بلندترین کوه: قله البروس (۵،۶۴۲ متر، در بخش اروپایی کشور روسیه)
طولانی ترین رود: رود ولگا (۳،۶۸۸ کیلومتر، در بخش اروپایی کشور روسیه)
بزرگترین جزیره: بریتانیای کبیر (۲۱۸،۴۷۶ کیلومتر مربع، در کشور انگلستان)
بزرگترین دریاچه: دریاچه لادوگا (۱۸،۳۹۰ کیلومتر مربع، بخش اروپایی کشور روسیه)
پست ترین نقطه: ساحل دریای خزر در بخش اروپایی روسیه (۲۸ متر پایین‌تر از سطح دریا)
بلندترین سد: سد گرانده دیکسنس (به ارتفاع ۲۸۵ متر بر روی رود دیکسنس درسوئیس)

قاره افریقا

مساحت: ۳۰،۲۵۶،۵۹۹ کیلومترمربع (دومین قاره جهان)
جمعیت: ۱،۰۲۳،۲۱۹،۹۰۰ نفر (دومین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۳۳/۸ نفر در کیلومتر مربع (سومین قاره پرتراکم جهان)
تعداد کشورها: ۵۵ کشور
بزرگترین کشور: الجزایر (۲،۳۸۱،۷۴۱ کیلومتر مربع)
پرجمعیت ترین کشور: نیجریه (۱۵۸،۴۵۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
پرجمعیت ترین شهر: قاهره، مصر (۶،۷۵۸،۵۸۱ نفر در سال ۲۰۰۸)
بلندترین کوه: قله کیلیمانجارو (۵،۸۹۲ متر، در کشور تانزانیا)
طولانی ترین رود: رود نیل (۶،۶۹۵ کیلومتر، در اوگاندا، سودان جنوبی، سودان و مصر)
بزرگترین جزیره: ماداگاسکار (۵۸۷،۰۴۱ کیلومتر مربع)
بزرگترین دریاچه: دریاچه ویکتوریا (۶۸،۸۰۰ کیلومتر مربع، مرز تانزانیا، کنیا و اوگاندا)
پست ترین نقطه: دریاچه عسل (۵۶ متر پایین‌تر از سطح دریا، در کشور جیبوتی)
بلندترین سد: سد تکزه (به ارتفاع ۱۸۳ متر بر روی رود تکزه در اتیوپی)

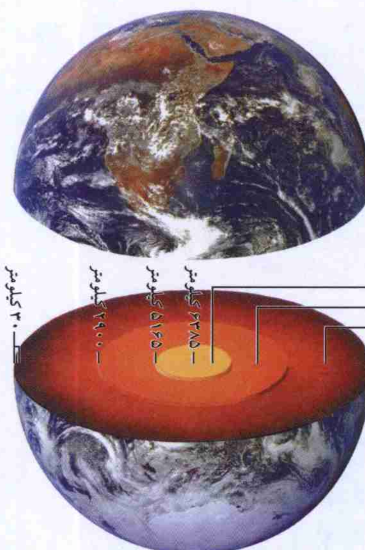
لایه‌های زمین

ساختمان داخلی زمین از یک سری لایه‌هایی که مانند پوست پیاز روی هم قرار گرفته‌اند، تشکیل یافته است. ضخامت این لایه‌ها متفاوت است و به طور کلی به سه دسته تقسیم می‌شوند که عبارتند از:

۱- پوستهٔ زمین با ضخامت حدود ۳۰ کیلومتر.

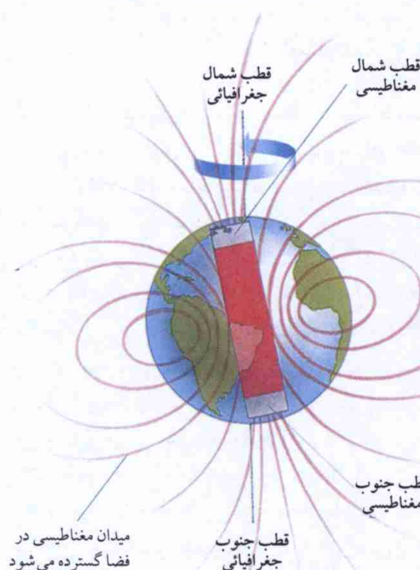
۲- زیرپوش یا جبهٔ زمین تا عمق حدود ۲۹۰۰ کیلومتری.

۳- هستهٔ مذاب از ۲۹۰۰ تا ۵۱۶۵ کیلومتری زمین و هستهٔ جامد زمین به شعاع ۱۲۲۰ کیلومتر.

مغناطیس زمین

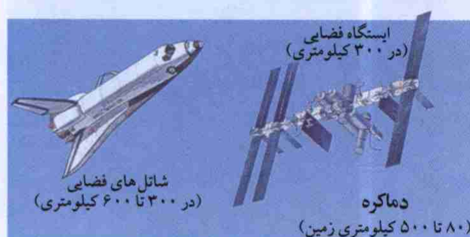
کرهٔ زمین مانند یک آهنربای عظیم عمل می‌کند. همچنان که زمین در فضا می‌چرخد، جریان‌های چرخنده‌ای در هستهٔ مذاب آن ایجاد می‌شود. این حرکات میدان مغناطیسی قدرتمندی را به وجود می‌آورد. قطبهای مغناطیسی زمین، برخلاف قطبهای جغرافیایی شمال و جنوب که دو انتهای محور چرخش زمین محسوب می‌شوند و همیشه ثابت است، به طور نامحسوسی جابجا می‌شود و هیچگاه قطبهای مغناطیسی بر قطبهای جغرافیایی منطبق نمی‌شوند.

اتمسفر (جو)

پوششی از گازهایی نظیر نیتروژن و اکسیژن سیارهٔ ما را در بر گرفته است. این پوشش گازی که به آن جو یا اتمسفر گفته می‌شود ما را از هوای قابل تنفس بهره‌مند می‌سازد، مانند یک فیلتر از رسیدن تشعشعات مضر خورشید به سطح زمین جلوگیری می‌کند و گرما را برای شب در خود نگاه می‌دارد.

طول جغرافیائی و عرض جغرافیائی

این نقاط و خطوط فرضی ترسیمی بر سطح زمین به ما کمک می‌کند که موقعیت نقاط مختلف را روی نقشه یا کرهٔ جغرافیائی به درستی مشخص کنیم. حرکت وضعی زمین حول محوری بین دو قطب شمال و جنوب که از مرکز زمین می‌گذرد، صورت می‌گیرد. طول‌های جغرافیائی خطوط فرضی مستقیمی بر سطح زمین هستند که از یک قطب شروع و به قطب دیگر ختم می‌شوند. عرض های جغرافیایی، خطوط افقی مستقیمی هستند که به موازات خط استوا ترسیم میشوند. بزرگترین عرض جغرافیائی مدار صفر درجه یا خط استوا است.

بادها و جریان‌های دریایی

بادهای سطح زمین وجریان‌های دریائی تحت تأثیر گرمایی که از خورشید به زمین می‌رسد شکل می‌گیرند. از آنجائی که زمین حالت کروی دارد و محور گردش زمین ۲۳/۵ درجه انحراف دارد، انرژی وارده به نواحی استوایی بیش از مناطق قطبی است. هوای گرم و آب گرم بیشتر این انرژی را به سمت قطبین منتقل می‌کنند و عرض‌های جغرافیائی بالاتر را گرم‌تر می‌کنند. در همین ضمن هوا و آب سرد از نواحی قطبی به سوی نواحی استوایی به جنبش درمی‌آید و دمای این مناطق را کاهش می‌دهد.

ساختار زمین

زمین به لحاظ برخی از خصوصیات مانند تخم‌مرغ است، با پوسته‌ای سخت و نازک، و ماده‌ای نرم در درون آن. لایه سخت و سنگی خارجی، یعنی پوسته، در خشکی حدود ۷۰ کیلومتر و در اقیانوس‌ها کمتر از ۸ کیلومتر ضخامت دارد. این پوسته یکپارچه نیست و به چند قطعه بسیار بزرگ تقسیم شده که در اصطلاح به آن «صفحه» یا «صفحه تکتونیکی» می گویند. در زیر این پوستهٔ سخت جبه قرار دارد، لایه ای از سنگ های بسیار داغ که در بعضی نواحی به صورت مذاب درآمده و جریان های عظیم دورانی را تشکیل می دهند. «صفحه» ها در محل ثابتی قرار ندارند بلکه پیوسته و بسیار تدریجی، در حالتی شناور جابه جا می شوند. اگرچه مقدار این جابه‌جایی بسیار کم و حداکثر ۵ سانتیمتر در سال است، اما قدرت آن فوق العاده زیاد است. جابه‌جایی صفحه‌ها باعث ایجاد زلزله و فوران های آتشفشانی می شود و علاوه بر آن رشته کوه های بزرگی، همچون هیمالیا نیز در اثر جابه‌جایی صفحه های قاره‌ای به وجود آمده‌اند. جابجایی این صفحه‌ها باعث شده که شکل قاره‌های زمین طی صدها میلیون سال تغییر کند و شکل ظاهری زمین دچار تحولات عظیمی بشود.

رانش قاره‌ها

جریان سنگ های مذاب عمق جبه، قاره‌ها را به آرامی جابجا می کند. به نظر می رسد که در طی زمان طولانی قاره‌ها دچار رانش می شوند.

۲۰۰ میلیون سال پیش
همه قاره‌های امروزی یکپارچه بودند و این خشکی را «پانگه‌آ» نامیده‌اند.

۱۲۰ میلیون سال پیش
اقیانوس اطلس «پانگه‌آ» را به دو قسمت تقسیم می کند و هند هم از افریقا جدا می‌شود.

۴۰ میلیون سال پیش
هند به قاره آسیا نزدیک‌تر شده و جنوبگان (قاره قطب جنوب) و استرالیا هم جدا شده‌اند.

امروز
هند در اثر برخورد با قارهٔ آسیا، رشته کوه های هیمالیا را به وجود آورده است.

۵۰ میلیون سال بعد
اگر جابجایی کنونی صفحه‌ها ادامه یابد، اقیانوس اطلس ۱۲۵۰ کیلومتر عریض‌تر خواهد شد. افریقا و اروپا هم در هم خواهند رفت، دو قارهٔ امریکای جنوبی و شمالی از هم جدا خواهند شد و «دره نشستی بزرگ» موجب جدایی بخش شرقی افریقا و ایجاد یک جزیره بزرگ خواهد شد.

مجمع‌الجزایر آزور (با منشاء آتشفشانی)، محل برخورد ۳ صفحه است.

جزیره آتشفشانی ایسلند، بر روی رشته کوههای میان اقیانوسی

رشته کوههای آلپ در هنگام برخورد دو صفحهٔ افریقا و اوراسیا تشکیل شد

صفحهٔ هند و استرالیا

دریای سرخ در حال عریض‌تر شدن است

«دره‌نشستی بزرگ» در افریقا با زنجیره‌ای از آتشفشان‌ها مشخص شده است

کوه کامرون بر فراز یک «نقطه داغ» قرار گرفته، محلی که ستونی از مواد مذاب در حال فوران از عمق زمین است

گسل سن آندریاس، محل سایش دو لبهٔ لغزنده

صفحهٔ کوکوس

صفحهٔ امریکای شمالی

صفحهٔ اوراسیا

صفحهٔ کارائیب

صفحهٔ افـریقـا

صفحهٔ اقیانوس آرام

صفحهٔ نازکا

حلقهٔ آتش

صفحهٔ امریکای جنوبی

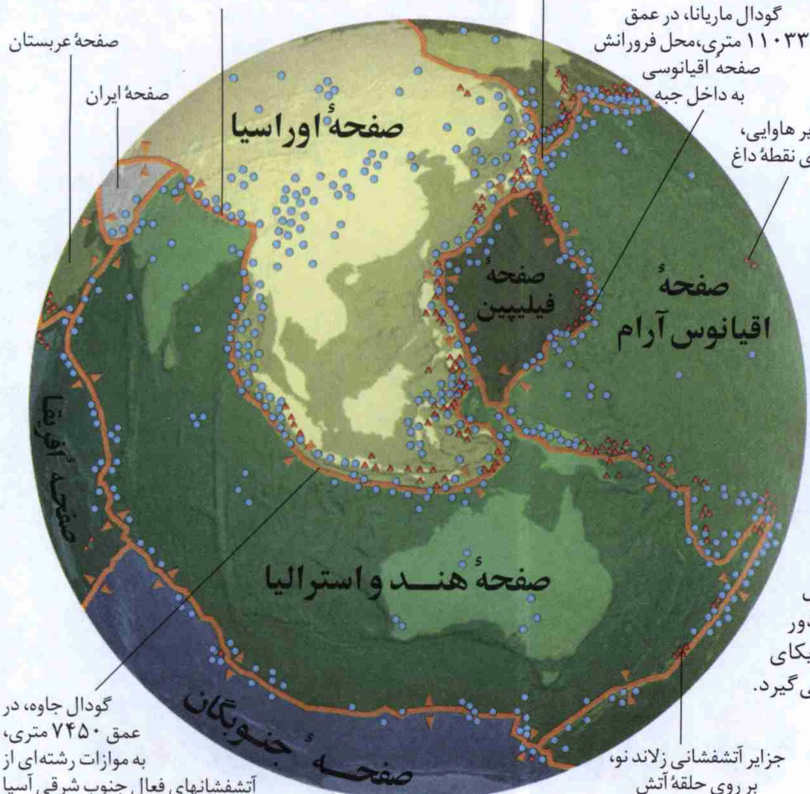
گودال پرو - شیلی

صفحهٔ اسکاتیا

صفحهٔ جنوبگان

نیمکره غربی

خط ساحلی افریقا و امریکای جنوبی، مانند تکه‌های پازل، قالب هم هستند. این امر به این خاطر است که میلیون‌ها سال پیش این دو قاره به هم چسبیده بودند. سپس حدود ۱۸۰ میلیون سال پیش شکافی در پوسته زمین به وجود آمد و سنگ های داغ و مذاب (ماگما) از آن فوران کردند. با سرد شدن این مواد مذاب، دو پوسته جدید در دو طرف این شکاف به وجود آمد. با عریض شدن تدریجی اقیانوس اطلس، این دو قطعه خشکی نیز از هم دورتر شدند. این روند جدایی، امروز هم ادامه دارد.

نیمکره شرقی

بیشتر زلزله‌ها و فوران های آتشفشانی در لبه «صفحه» ها اتفاق می افتد. استرالیا که در وسط صفحه هند و استرالیا واقع شده هیچ آتشفشان فعالی را تجربه نکرده است و به ندرت در آن زلزله ای رخ می دهد. برخلاف آن، جزیره‌های زلاند نو و گینه نو، به علت این که در میان دو صفحه اقیانوس آرام و «هند و استرالیا» واقع شده‌اند، محلی که به حلقه آتش موسوم است، با وضعیت کاملاً متفاوتی روبرو هستند. این حلقه محل وقوع آتشفشان های بسیاری است و دورتادور اقیانوس آرام از فیلیپین و ژاپن گرفته تا امریکای شمالی و امریکای جنوبی تا زلاند نو را در بر می گیرد.

اقیانوس اطلس با سرعتی معادل ۲٫۵ سانتی متر در سال، برابر با سرعت رشد ناخن، در حال گسترش است. صفحه نازکا با سرعتی ۳ برابر سرعت گسترش اقیانوس اطلس، در حال فرورفتن به زیر امریکای جنوبی است و در اثر آن کوههای آند به بالا رانده می‌شود.

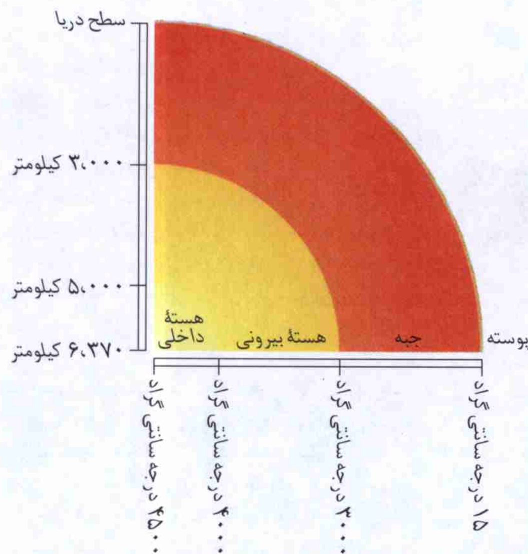
راهنمای علایم

- آتشفشان‌های فعال مهم
- زلزله‌های مهم
- لبه های نزدیک‌شونده (همگرا)
- لبه‌های لغزنده
- لبه‌های دورشونده (واگرا)

اقیانوس
پوسته قاره‌ای، تا ۷۰ کیلومتر
پوسته اقیانوسی به ضخامت ۵ تا ۸ کیلومتر
بخش جامد جبه، به ضخامت حداکثر ۵۰ کیلومتر
سنگ کره (شامل پوسته و بخش جامد جبه) به ضخامت حداکثر ۱۲۰ کیلومتر
بخش مذاب جبه

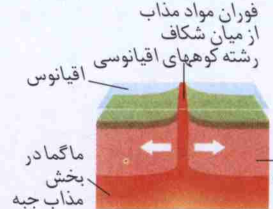
پوسته

کرهٔ زمین دارای دو نوع پوسته است؛ قاره‌ای و اقیانوسی. پوسته قاره‌ای قدیمی‌تر، ضخیم‌تر و کم‌تراکم‌تر است. در زیر پوسته، لایه جامد جبه قرار دارد. این دو قسمت باهم «سنگ کره» را تشکیل می‌دهند که به چند صفحه تکتونیکی تقسیم شده و روی بخش مایع جبه شناور اند.

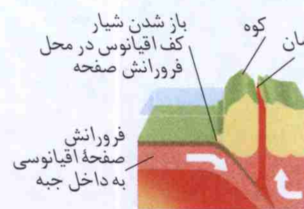
حرارت و عمق

کرهٔ خاکی ما یک کوره با سوخت هسته‌ای است که از درون به واسطه تجزیه مواد رادیواکتیو، مانند اورانیوم، تولید حرارت می‌کند. هرچه از سطح زمین به عمق برویم، میزان حرارت نیز افزایش می‌یابد؛ در عمق ۱۰۰ کیلومتری درجه حرارت به ۱۳۵۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد که برای ذوب شدن سنگ‌ها کافی است.

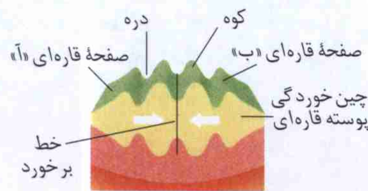
صفحه‌های جدا شونده

وقتی دو صفحه از هم جدا می‌شوند، مواد مذاب (ماگما) از درون جبه فوران می‌کند و پس از سرد شدن پوسته جدیدی را تشکیل می‌دهند. این عارضه به «لبه سازا» موسوم است و بیشتر در کف اقیانوس‌ها ایجاد می‌شود.

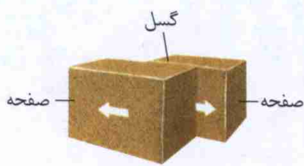
صفحه‌های برخورنده و فرورونده

هنگامی که دو صفحه اقیانوسی یا یک صفحه اقیانوسی و یک صفحه قاره‌ای به هم برخورد می‌کنند، صفحه سنگین‌تر به زیر صفحهٔ دیگر می‌رود و راه خود را به سوی جبه می‌گشاید، که به آن لبه کاهنده یا ویرانگر می‌گویند.

صفحه‌های برخورندهٔ خم شونده

وقتی دو صفحه قاره‌ای باهم برخورد می‌کنند، لبه‌های آنها ذوب می‌شود و چین می‌خورد و به سمت بالا فشار می‌آورند. رشته کوه‌هایی همچون هیمالیا و اورال بدین شکل ایجاد شده‌اند.

صفحه‌های لغزنده

هنگامی که دو صفحه از کنار هم عبور می‌کنند، سایش شدید آنها در امتداد گسل‌ها منجر به بروز زلزله می‌شود. به این گسل‌ها لبه نگهدارنده می‌گویند.

ایسلند، رشته کوه‌های میان اقیانوسی

بیشتر «لبه‌های سازا» در زیر اقیانوس‌ها قرار دارند، اما در اینجا در جزیرهٔ آتشفشانی ایسلند، ادامه آن به روی زمین آمده است.

جاوه، آتشفشان

لبه‌های فرورونده اغلب باعث ایجاد جزیره‌های آتشفشانی و رشته کوه‌های بزرگ می‌شوند. شیارهای عمیق و بسیار طولانی کف اقیانوس‌ها هم کوه‌های زیر دریا را ایجاد می‌کنند.

انگلستان، چینه‌های تاخورده

برخورد صفحه‌های قاره‌ای ممکن است به تا خوردن زمین منجر شود و اثر آن تا نواحی بسیار دور از ناحیه برخورد نیز ادامه داشته باشد.

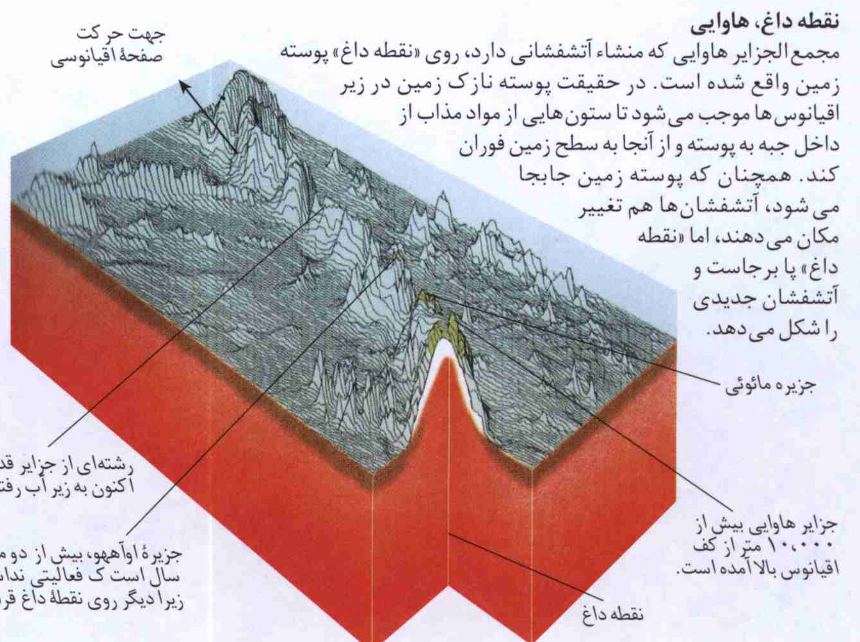

گسل سن آندریاس

انتظار می‌رود به زودی زلزله بسیار مهیبی در امتداد گسل سان آندریاس در ایالت کالیفرنیا حادث شود.

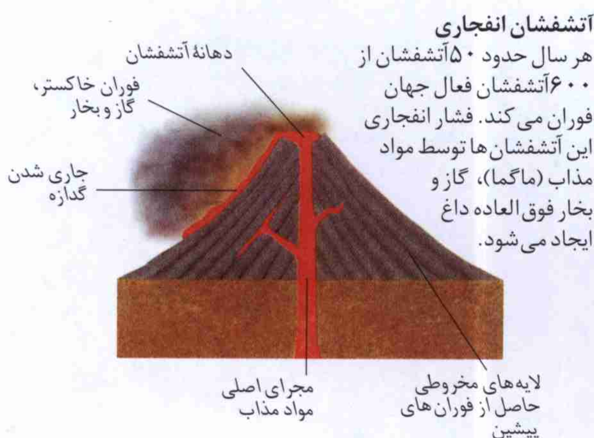
نقطه داغ، هاوایی

مجمع الجزایر هاوایی که منشاء آتشفشانی دارد، روی «نقطه داغ» پوسته زمین واقع شده است. در حقیقت پوسته نازک زمین در زیر اقیانوس‌ها موجب می‌شود تا ستون‌هایی از مواد مذاب از داخل جبه به پوسته و از آنجا به سطح زمین فوران کند. همچنان که پوسته زمین جابجا می‌شود، آتشفشان‌ها هم تغییر مکان می‌دهند، اما «نقطه داغ» پا برجاست و آتشفشان جدیدی را شکل می‌دهد.

آتشفشان انفجاری

هر سال حدود ۵۰ آتشفشان از ۶۰۰ آتشفشان فعال جهان فوران می‌کند. فشار انفجاری این آتشفشان‌ها توسط مواد مذاب (ماگما)، گاز و بخار فوق العاده داغ ایجاد می‌شود.

سیستم های تصویر نقشه

کرهٔ جغرافیائی، بهترین شیوه نمایش نقشهٔ زمین است زیرا شکل، موقعیت و اندازهٔ کشورها و قاره‌ها به نسبت مساوی کوچک می‌شود و تناسب خود را دقیقاً حفظ می‌کند. بدین طریق فواصل، مساحت‌ها و جهت‌ها نیز دقیقاً اندازه‌گیری می‌شود. این شیوه ساده اما مؤثر تهیهٔ نقشه قرنها مورد استفادهٔ دریانوردان قرار داشت و آنان با استفاده از کره‌های جغرافیائی مسیر خود را تعیین می‌کردند. اما همیشه و به ویژه در اندازه‌های بزرگ، استفاده از کره‌های جغرافیائی به علت بزرگی بیش از اندازه آن مقدور نیست و به علاوه حمل و نقل و جابجایی آن هم مشکل‌آفرین است. به همین خاطر معمولاً نقشه‌های جغرافیائی را از طریق ترسیم نقشهٔ زمین بر روی سطوح مستوی مورد استفاده قرار می‌دهند. اما تبدیل نقشه‌های سطوح کروی به سطوح مستوی به آسانی صورت نمی‌گیرد و در عمل مشکلاتی به وجود می‌آید. علت عمدهٔ این مطلب را می‌توان هنگام پوست کندن پرتقال یا نارنج مشاهده نمود، زیرا نمی‌توان پوست این میوهٔ کروی شکل را به صورت یک سطح صاف و یکپارچه درآورد، مگر این که شکافهائی در آن ایجاد کنیم و یا اینکه برخی قسمتهای آن را بکشیم.

اصولاً نحوهٔ تبدیل یا انتقال سطح کروی به سطح مستوی را سیستم تصویر می‌نامند که اصل آن بر ترسیم شبکهٔ طول و عرض جغرافیایی از طریق برش و گسترش نقشهٔ زمین یا تاباندن نور از یک نقطهٔ فرضی به کرهٔ زمین و امتداد آن تا یک صفحهٔ معین و تطبیق نقشه مناطق مختلف بر این شبکه‌بندی قرار دارد. با این که صدها نوع سیستم تصویر نقشه وجود دارد، با این حال هیچ یک از آنها نمی‌تواند سطح کروی زمین را به طور کامل، صحیح و بدون تحریف و اعوجاج نشان دهد. هرچه مقیاس نقشه‌ها بزرگتر شود و محدودهٔ کمتری را در بر بگیرد، ضریب تحریف کمتر خواهد شد، برای نواحی وسیع‌تر، چشم‌پوشی از برخی دقایق و ظرایف کار اجتناب ناپذیر است.

بیشتر سیستم‌های تصویر طوری طراحی شده‌اند که ویژگیهای معینی از سطح کروی زمین را حفظ نمایند. مسلماً حفظ یک خصوصیت به فدا شدن سایر خصوصیات منجر خواهد شد و در آن واحد نمی‌توان همهٔ ویژگیهایی را که در زیر توضیح داده می‌شود، در یک سیستم تصویر حفظ نمود.

۱- مساحت صحیح: در این گونه تصویرها مساحت پهنه‌های مختلف زمین به نسبت مساوی ترسیم می‌شوند. به طور مثال، اگر شما برش نمونه از یک قاچ ۱۰ درجه‌ای از نیمکرهٔ شمالی را (مطابق شکل مقابل) در نظر بگیرید، می‌بینید که وسعت‌های ۱۰ درجه در ۱۰ درجه از خط استوا تا نقطهٔ قطب شمال مشخص شده است. همان گونه که از مقایسهٔ مساحت‌های این بلوک‌های ۱۰ درجه‌ای مشخص است نسبت اولین بلوک در پائین تا آخرین بلوک در بالا تقریباً معادل ۱ به ۱۱ می‌باشد. سیستم‌های تصویری که این نسبت مساحت‌ها را حفظ می‌کنند، هم پهنه یا هم‌سطح و یا هومولوگرافیک نامیده می‌شوند.

۲- فاصلهٔ صحیح: در این نوع تصویرها، که به سیستم تصویر هم‌فاصله موسوم است، برابری فاصله‌ها در نصف‌النهارها حفظ می‌شود و همچنین اگر سیستم تصویر «هم‌فاصلهٔ صفحه‌ای» باشد، این حکم در مورد هر خطی که از وسط تصویر بگذرد جاری و ساری است.

۳- صحت شکل: این ویژگی فقط در مورد نواحی کوچک به دست می‌آید، زیرا بایستی کمترین حد انحراف یا اعوجاج را در محور X ها و Y ها داشته باشد. سیستم‌های تصویری که این ویژگی را دارند به سیستم‌های تصویر همسان (متشابه) یا اورتومورفیک مشهورند.

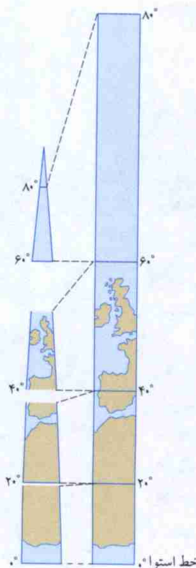
به منظور اجتناب از اعوجاج و تحریفی که در لبهٔ کناری برخی سیستم‌های تصویر موجود است، فقط از بخش میانی این گونه سیستم‌های تصویر در نقشه‌های اطلسها استفاده می‌شود. در زیر سه گروه از مهمترین سیستم‌های تصویر نقشه شرح داده شده است:

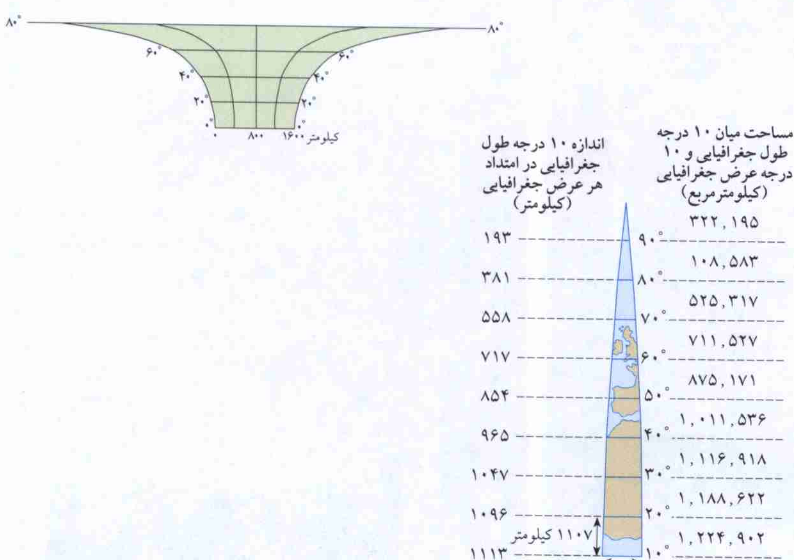
اندازه‌گیری مقیاس

عبارت ۱,۰۰۰,۰۰۰ : ۱ بدین معنا است که یک واحد روی نقشه برابر ۱,۰۰۰,۰۰۰ واحد در روی زمین است. بنابراین ۱ سانتیمتر بر روی نقشه معادل ۱ میلیون سانتیمتر یا ۱۰ کیلومتر بر روی زمین می‌باشد. برای بیان بهتر مقیاس می‌توان آن را با حذف ۵ رقم سمت راست عدد مقیاس (صورت کسری) و تبدیل سانتیمتر به کیلومتر در واحد شمارش آن، عدد ساده‌تری به دست آورد. به طور مثال مقیاس ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ : ۱ را می‌توان به صورت «۱ سانتیمتر = ۲۰۰ کیلومتر» بیان نمود.

مقیاس ذکر شده در کنار نقشه‌ها، به ویژه نقشه‌های قاره‌ها و جهان نما، فقط در مورد مدارات و نصف‌النهارهای معینی صدق می‌کند و هرچه از این مدارات و نصف‌النهارها دور شویم بر میزان تحریف آن افزوده می‌شود.

دیاگرام سمت چپ نمونهٔ بسیار خوبی برای نمایش این نامیزانی است. در باریکهٔ سمت چپ یک قاچ از کره زمین ترسیم شده که شکل و اندازهٔ واقعی آن حفظ شده است. اما باریکهٔ سمت راست که بخشی از سیستم تصویر مرکاتور را از همین قاچ نشان می‌دهد، به خوبی مقدار تحریف را در عرض‌های مختلف جغرافیایی به نمایش می‌گذارد. معمولاً" در نقشه‌هایی که با استفاده از سیستم تصویر استوانه‌ای تهیه شده‌اند، یک مقیاس خطی مرکب، برای نمایش مقیاس نقشه در عرض‌های مختلف جغرافیایی ارائه می‌گردد که نمودار زیر، نمونه‌ای از آن می‌باشد.

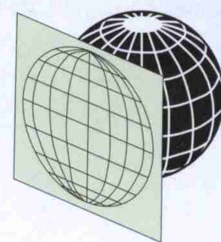

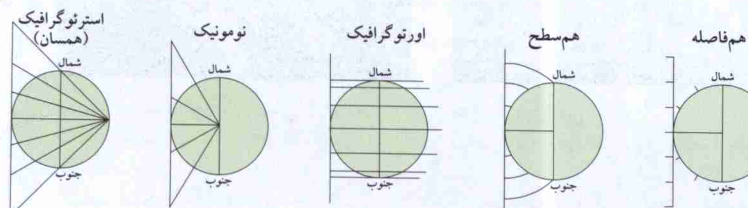
اندازه ۱۰ درجه طول جغرافیایی در امتداد هر عرض جغرافیایی (کیلومتر)	عرض	مساحت میان ۱۰ درجه طول جغرافیایی و ۱۰ درجه عرض جغرافیایی (کیلومترمربع)
		۳۲۲,۱۹۵
۱۹۳	۹۰°	
		۱۰۸,۵۸۳
۳۸۱	۸۰°	
		۵۲۵,۳۱۷
۵۵۸	۷۰°	
		۷۱۱,۵۲۷
۷۱۷	۶۰°	
		۸۷۵,۱۷۱
۸۵۴	۵۰°	
		۱,۰۱۱,۵۳۶
۹۶۵	۴۰°	
		۱,۱۱۶,۹۱۸
۱۰۴۷	۳۰°	
		۱,۱۸۸,۶۲۲
۱۰۹۶	۲۰°	
		۱,۲۲۴,۹۰۲
۱۱۱۳	۱۰°	

۱۱۰۷ کیلومتر

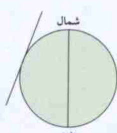
سیستم تصویر صفحه ای (ازیموتال)

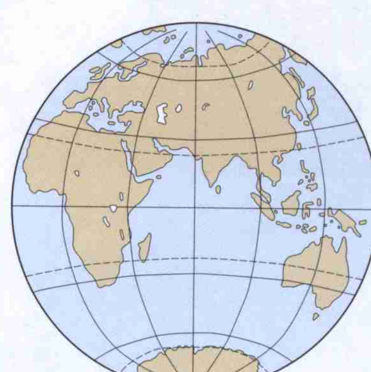
در این گونه سیستم‌های تصویر، بخشی از شبکه‌بندی طول و عرض جغرافیائی، از کره به یک صفحهٔ مسطح مماس با یک نقطه آن منتقل می‌گردد. اگر نقطهٔ تماس روی خط استوا قرار داشته باشد به حالت استوایی، اگر روی هریک از قطبین باشد، حالت قطبی و اگر در هر جای دیگر کره واقع شود به حالت مایل موسوم است. هر خط مستقیمی که از نقطهٔ تماس صفحه و کره عبور کند، کوتاهترین فاصله از آن نقطه است و دایره‌ای عظیمه است. در نوع نومونیک این سیستم، هر خط مستقیمی یک دایرهٔ عظیمه است، اما هر چه از مرکز به طرف لبه‌ها برویم، تغییرات زاویه و مساحت به طور فزاینده‌ای از مرکز تصویر افزایش می‌یابد و در نتیجه از کاربرد عمودی آن کاسته است. در این سیستم به پنج طریق می‌توان شبکه‌بندی طول و عرض جغرافیائی را از روی کره به سطح مستوی منتقل نمود که عبارتند از: هم‌فاصله، هم‌سطح، اورتوگرافیک، نومونیک و استرئوگرافیک یا همسان. در تصویر وسطی پائین چگونگی تغییر در شبکه‌بندی مختصات جغرافیائی در ۵ حالت مختلف فوق دیده می‌شود.

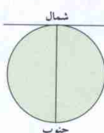
حالت مایل

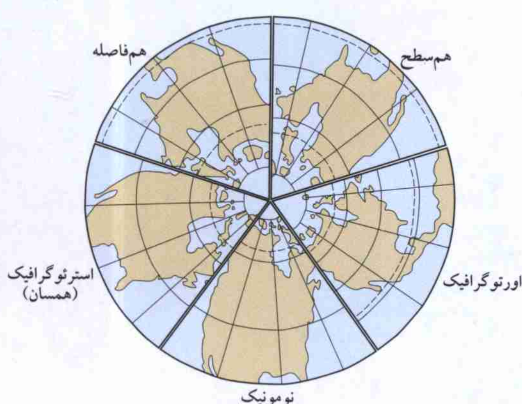
نقطهٔ تماس صفحه و کره در هر نقطه‌ای میان خط استوا و نقطهٔ قطب جنوب یا شمال ممکن است قرار گیرد. در حالت اورتوگرافیک این سیستم، حالت مایل شرایطی را به وجود می‌آورد که تصویری گرافیک از زمین از هر زاویه‌ای فراهم شود. از این شیوه می‌توان هم در حالت قطبی و هم در حالت استوایی نیز استفاده نمود. این حالت نه تنها در مورد زمین کاربرد دارد بلکه برای ماه و سیارات دیگر نیز از آن استفاده می‌شود.

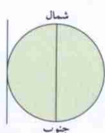
حالت قطبی

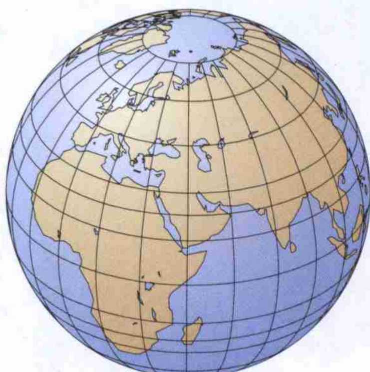
حالت قطبی ساده‌ترین مورد برای سیستم تصویر است و شکلهای پائین، با استفاده از نقشهٔ امریکای شمالی، به خوبی اختلافات ۵ شیوهٔ مختلف ترسیم سیستم صفحه‌ای را در مقایسه سطح پوشش و میزان تحریف آنها نمایش می‌دهد.

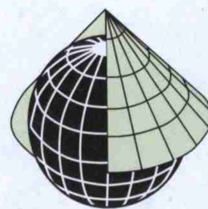

حالت استوایی

مثال ارائه شده در این شکل، سیستم تصویر صفحه‌ای هم پهنهٔ لامبرت را نشان می‌دهد. این تنها سیستم تصویری است که در آن هم مساحت‌های برابر و هم‌تناسب درست شکل مناطق در مرکز آن مراعات شده است.

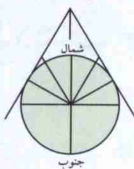

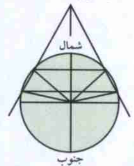
سیستم تصویر مخروطی

در این سیستم، تصاویر از انتقال شبکه طول و عرض جغرافیایی از کره زمین بر روی یک مخروط مماس بر آن به دست می‌آید. خط تماس معمولا" یکی از مدارهای عرض جغرافیایی است و به مدار استاندارد موسوم می‌باشد. این خط تماس همیشه به صورت یک قوس ترسیم می‌شود و مقیاس در امتداد آن صحیح است. از این سیستم بیشتر برای تهیه نقشه مناطق واقع در عرض‌های میانه استفاده می‌شود. همچنین برای کاهش میزان تحریف در بخش بزرگتری از نقشه، می‌توان به جای مماس کردن مخروط با کره، آن را به صورت متقاطع در نظر گرفت. در این حالت دو مدار استاندارد به دست می‌آید که صحت مقیاس نقشه در امتداد این دو مدار حفظ خواهد شد و میزان تحریف بین این دو مدار نیز کاهش خواهد یافت.

سیستم مخروطی با یک مدار استاندارد

سیستم مخروطی با دو مدار استاندارد

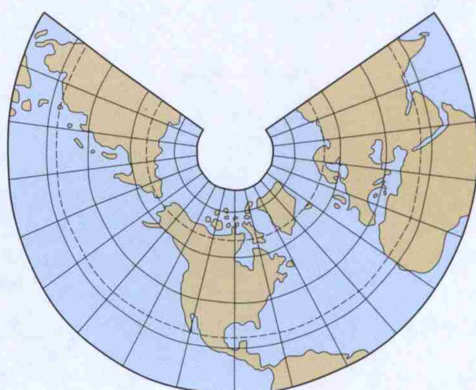
سیستم تصویر بون(بن)

سیستم تصویر مخروطی تعدیل شده‌ای با ویژگی متساوی‌السطوح یا هم پهنه می‌باشد. اندازهٔ فاصله‌ها در امتداد مدار تماس و نصف‌النهار مرکزی کاملا" حقیقی است، اما هرچه از نصف‌النهار مرکزی دور شویم، نصف‌النهارها حالت منحنی محدب پیدا می‌کنند و رفته‌رفته بر انحنای آنها افزوده می‌شود. از آنجا که این سیستم از نوع سیستم‌های هم‌پهنه می‌باشد مناسب مناطق قطبی نیست.

سیستم تصویر مخروطی ساده

در این حالت، نسبتها علاوه بر امتداد خط تماس یا مدار استاندارد، در تمام نصف‌النهارها نیز صحیح است. انتخاب مدار استاندارد از اهمیت خاصی برخوردار است، زیرا هر چه از مدار استاندارد دور شویم میزان تحریف افزایش خواهد یافت. از این سیستم عمدتاً برای ترسیم نقشه مناطق یا قاره ها در مقیاس کوچک استفاده می شود.

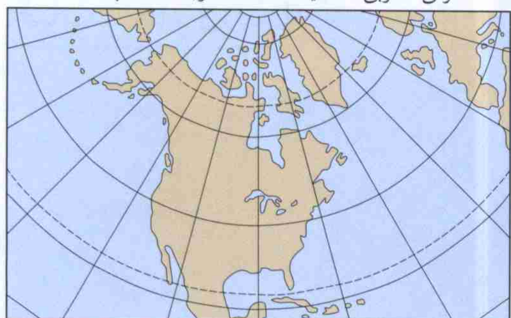
سیستم تصویر مخروطی با دو نقطهٔ تماس

در این روش، مخروط در دو نقطه موسوم به مدارهای استاندارد کره را قطع می‌کند. این سیستم، سیستمی متساوی‌السطح نیست و اندازه‌ها در فاصلهٔ میان دو خط تماس کاهش می‌یابد و در ورای مدراهای استاندار بزرگ می‌شود. انتخاب صحیح و متناسب مدارهای استاندارد، موجب به دست آمدن تصاویر خوبی از محدودهٔ عرض‌های جغرافیائی مورد نظر می گردد.

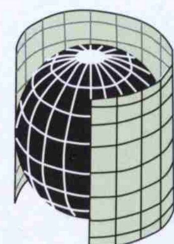

سیستم تصویر مخروطی هم‌پهنهٔ آلبرز

در این سیستم مخروطی هم از دو مدار استاندارد استفاده می‌شود و مدارهای مورد نظر در تطابق با کشور یا منطقهٔ مورد نظر انتخاب می‌گردند. این سیستم به ویژه برای تهیه نقشه‌های مناطق پهناور در امتداد شرقی – غربی مانند ایالات متحده امریکا، مناسب است.

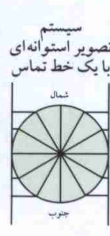
سیستم‌های تصویر استوانه‌ای و جهان‌نما

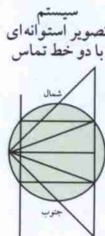
این گروه از سیستم‌های تصویر برای تهیه نقشه‌های جهان است و گسترهٔ وسیعی از انواع نقشه‌های جهان را در بر می‌گیرد و در اینجا فقط به چند نمونهٔ آنها اشاره می‌شود:

سیستم تصویر استوانه‌ای از انتقال خطوط شبکه مختصات جغرافیایی از سطح کره زمین بر یک استوانه مماس بر آن به وجود می‌آید. در تصویر نمونهٔ سمت راست، این استوانه با خط استوا مماس شده است، اما میتوان کره را در داخل استوانه چرخاند و با نقاط مختلف آن مماس نمود. اگر خط تماس از دو قطب عبور نماید، تصویر به دست آمده نمای «ترنسورز» نامیده می‌شود. اما اگر خط تماس بین خط استوا و قطبین قرار گیرد به آن نمای مایل گفته می‌شود. اگرچه سیستم‌های تصویر استوانه‌ای تمام خشکی‌های مهم زمین را پوشش می‌دهد، اما هرچه از خط استوا به طرف قطب برویم بر مقدار تحریف مساحت و شکل افزوده می‌شود. سیستم تصویر مرکاتور، که بر اساس سیستم تصویر استوانه‌ای، توسط یک جغرافیدان هلندی، به همین نام تهیه شده، بیشترین کاربرد را از قرن شانزدهم تا کنون در کشتیرانی و دریانوردی داشته است. اگرچه به لحاظ خشکی‌های زمین این سیستم فقط تا ۱۵ درجه عرض جنوبی و شمالی، در طرفین خط استوا مورد استفاده دارد، اما به لحاظ استفاده در جهت‌یابی، در تمام عرض‌های جغرافیایی قابل استفاده می‌باشد.

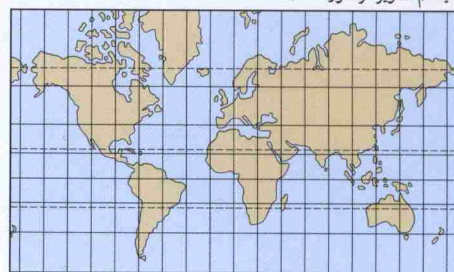
سیستم تصویر استوانه‌ای با یک خط تماس

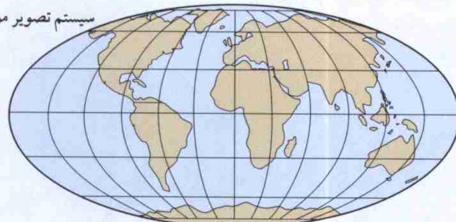
سیستم تصویر استوانه‌ای با دو خط تماس

سیستم تصویر مرکاتور

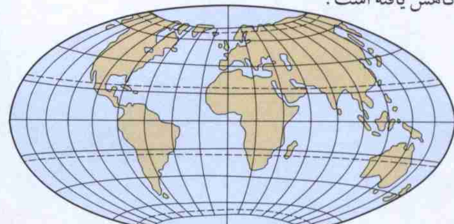
سیستم تصویر مولواید

سیستم تصویر سانسون – فلمستید

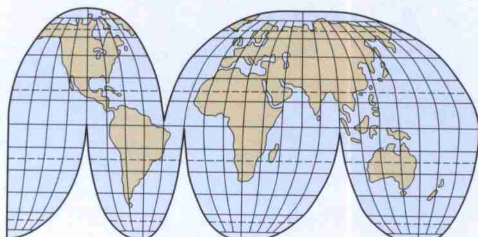
سیستم تصویرهامر

سیستم تصویر هامر از توسعه و گسترش تصویر صفحه‌ای هم پهنهٔ لامبرت به دست آمده است. مانند سیستم‌های سانسون – فلمستید و مولواید، مقدار تحریف در کناره‌های تصویر افزایش یافته اما باایجاد انحناء در مدارها، این تحریف تا حدودی کاهش یافته است.

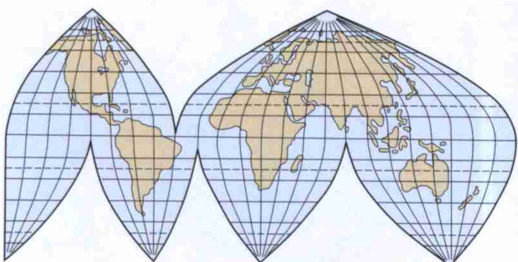

سیستم تصویر مولواید و سانسون – فلمستید

هر دوی این سیستم‌های استوانه‌ای کاذب مشهورند، زیرا اگرچه مبنای تهیهٔ آنها بر سیستم‌های استوانه‌ای قرار دارد، اما از آنجا که نصف‌النهارها در طرفین خط استوا به سمت یک نقطه مرکزی به عنوان قطب تمایل پیدا می‌کنند، از حالت استوانه‌ای که مبنای آن نصف‌النهارهای موازی است خارج می‌شوند. این ویژگی به این تصاویر اجازه می‌دهد که مقدار انحراف در حوالی قطب‌ها را کاهش دهند و در عین حال به سیستمی هم پهنه تبدیل گردند. برای بهتر تصویر کردن قاره‌ها، در این تصاویر بریدگیهایی ایجاد می‌شود که به سیستم‌های گسسته معروف هستند. چنین سیستم‌هایی اساساً برای تهیه نقشه‌های آماری به کار می‌روند.

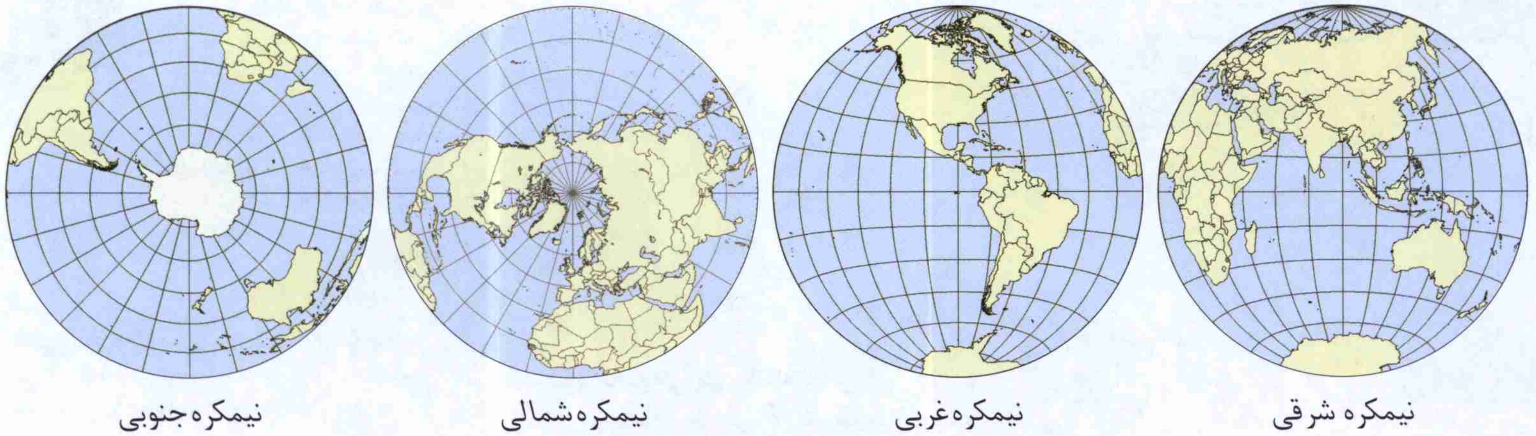
سیستم تصویر مولواید گسسته

سیستم تصویر سانسون – فلمستید گسسته

اطلاعات جغرافیایی

نیمکره‌های زمین

نیمکره شرقی　　نیمکره غربی　　نیمکره شمالی　　نیمکره جنوبی

اقیانوس‌ها و دریاها

دریای برینگ
دریای اختسک
دریای ژاپن (شرق)
دریای زرد
دریای چین شرقی
دریای فیلیپین
دریای چین جنوبی
دریای کورال (مرجان)
دریای تاسمان

اقیانوس کبیر (آرام)

دریای کارائیب
خلیج مکزیک
دریای شمال
دریای بالتیک
دریای آدریاتیک
دریای مدیترانه

اقیانوس اطلس

دریای سرخ
دریای خزر
دریای سیاه
خلیج فارس
دریای عرب
خلیج بنگال

اقیانوس هند

اقیانوس جنوبگان

دریای کارا
دریای بارنتز
خلیج بوتنی
خلیج هودسن
دریای لابرادور
دریای نروژ

اقیانوس شمالگان

قاره امریکای شمالی

مساحت: ۲۴،۳۹۸،۴۷۵ کیلومترمربع (سومین قاره جهان)
جمعیت: ۵۳۶،۱۹۲،۱۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهارمین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۲۲ نفر در کیلومتر مربع (چهارمین قاره پرتراکم جهان)
تعداد کشورها: ۲۲ کشور
بزرگترین کشور: کانادا (۹،۹۷۰،۶۱۰ کیلومتر مربع)
پرجمعیت ترین کشور: ایالات متحده امریکا (۳۱۰،۰۶۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
پرجمعیت ترین شهر: مکزیکوسیتی، مکزیک (۸،۴۶۳،۹۰۶ نفر در سال ۲۰۰۸)
بلندترین کوه: کوه مک کینلی (۶،۱۹۴ متر، در کشور امریکا)
طولانی ترین رود: رود می سی سی پی (۵،۹۶۹ کیلومتر، در امریکا)
بزرگترین جزیره: گروئنلند (۲،۱۷۵،۶۰۰ کیلومتر مربع، متعلق به دانمارک)
بزرگترین دریاچه: دریاچه سوپریور (۸۲،۱۰۰ کیلومتر مربع، در مرز امریکا و کانادا)
پست ترین نقطه: دره مرگ (دث وَلی) (۸۶ متر پایین تر از سطح دریا، در کشور امریکا)
بلندترین سد: سد مانوئل مورنو تورس (به ارتفاع ۲۶۱ متر بر روی رود گریخالوا در مکزیک)

قاره امریکای جنوبی

مساحت: ۱۷،۸۰۸،۶۹۵ کیلومترمربع (چهارمین قاره جهان)
جمعیت: ۳۸۸،۵۸۳،۵۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجمین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۲۱/۸ نفر در کیلومتر مربع (پنجمین قاره پرتراکم جهان)
تعداد کشورها: ۱۳ کشور
بزرگترین کشور: برزیل (۸،۵۴۷،۴۰۴ کیلومتر مربع)
پرجمعیت ترین کشور: برزیل (۱۹۳،۲۵۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
پرجمعیت ترین شهر: بوئنوس آیرس، آرژانتین (۱۲،۰۴۶،۷۹۹ نفر در سال ۲۰۰۸)
بلندترین کوه: کوه آکونکاگوآ (۶،۹۶۰ متر، در کشور آرژانتین)
طولانی ترین رود: رود آمازون (۶،۵۱۶ کیلومتر، در برزیل و پرو)
بزرگترین جزیره: تیئرا دل فوئگو (۴۷،۰۰۰ کیلومتر مربع، در کشورهای آرژانتین و شیلی)
بزرگترین دریاچه: دریاچه تی تی کاکا (۸،۳۴۰ کیلومتر مربع، در مرز بولیوی و پرو)
پست ترین نقطه: لاگونا دل کاربون (۱۰۵ متر پایین تر از سطح دریا، در کشور آرژانتین)
بلندترین سد: سد آلبرتو لیئراس (به ارتفاع ۲۵۰ متر بر روی رود گوآویو در کلمبیا)

قاره اقیانوسیه

مساحت: ۸،۵۱۴،۹۸۶ کیلومترمربع (ششمین قاره جهان)
جمعیت: ۳۵،۹۲۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (ششمین قاره جهان)
تراکم جمعیت: ۴/۲ نفر در کیلومتر مربع (ششمین قاره پرتراکم جهان)
تعداد کشورها: ۱۴ کشور
بزرگترین کشور: استرالیا (۷،۶۸۲،۳۰۰ کیلومتر مربع)
پرجمعیت ترین کشور: استرالیا (۲۲،۴۰۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
پرجمعیت ترین شهر: سیدنی، استرالیا (۴،۱۱۹،۱۹۱ نفر در سال ۲۰۰۶)
بلندترین کوه: کوه جایا (۵،۰۲۹ متر، در جزیره گینه نو، اندونزی)
طولانی ترین رود: رود مورای-دارلینگ (۳،۷۵۰ کیلومتر، در کشور استرالیا)
بزرگترین جزیره: گینه نو (۸۰۸،۵۱۰ کیلومتر مربع، در کشورهای پاپوآ گینه نو و اندونزی)
بزرگترین دریاچه: دریاچه ار (۸،۹۰۰ کیلومتر مربع، در کشور استرالیا)
پست ترین نقطه: دریاچه ار (۱۵ متر پایین تر از سطح دریا، در کشور استرالیا)
بلندترین سد: سد دارتماوت (به ارتفاع ۱۸۰ متر بر روی رود میتامیتا در استرالیا)

اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)

اسپیتسبرگن

جزایر سفالبار

(زملیافرانتسایوسیفا(سرزمین فرانس ژوزف)

جزایر سورنایازملیا

نوایازملیا

جزایر سیبری جدید

دریای لاپتف

شبه جزیره تایمیر

دریای کارا

دریای بارنتز

دماغه شمال

اسکاندیناوی

دریای سیبری شرقی

مدار قطبی شمال (شمالگان)

چوکوتسکی

تنگه برینگ

سیبری

جلگه سیبری غربی

کوههای اورال

ولگا

اوب

لنا

ینیسئی

کولیما

آسیا

دریای برینگ

دریای اختسک

کامچاتکا

ساخالین

جزایر الوشن

الوشن ۷۸۲۲

اروپا

جلگه اروپای شمالی

صحرای گبی

کوههای آلتای

مغولستان داخلی

آمور

جلگه منچوری

دریای سیاه

بالکان

آناتولی

کوههای قفقاز

دریای خزر

آرال

سیحون

جیحون

دماوند ۵۶۷۱

کوههای زاگرس

فلات ایران

کوههای تین شان

۷۴۹۵

کمونیزم

گونگور ۷۷۱۹

کوههای هندوکش

کا۲

فلات تبت

کوههای هیمالایا

اورست ۸۸۴۸

۸۵۸۶

کانچنجونگا

دریای ژاپن (دریای شرق)

کوریل ۱۰۵۴۲

هوکایدو

فوجی ۳۷۷۶

ژاپن

کیوشو

۱۰۵۹۵

دریای زرد

دریای چین شرقی

اقیانوس کبیر (آرام) شمالی

مدار رأس السرطان

کوههای نان‌شان

هاینان

دریای چین جنوبی

دریای فیلیپین

۱۰۸۳۰

میندانائو

ماریانا

۱۰۹۲۰

جزایر مارشال

خلیج فارس

دریای عمان

شبه جزیره عربستان

دریای عرب

فلات دکن

خلیج بنگال

جزایر آندامان

سری لانکا

آفریقا

صحرای بزرگ

رأس دهشان

۴۵۳۳

ارتفاعات اتیوپی

کامرون ۴۰۷۰

زئیر

مارگریتا ۵۱۱۰

ویکتوریا

کیلیمانجارو ۵۸۹۵

کنگو

تانگانیکا

فلات لوندا

فلات بیه

اقیانوس هند

سیشل

کینابالو ۴۱۰۱

جزایر هند شرقی

جاوه

جاوه ۷۴۵۰

خط استوا (نیمگان زمین)

جزایر سلیمان

بوگن ویل

۹۱۴۰

۵۰۲۹

دریای آرافورا

دریای کورال (مرجان)

سرزمین جزایر دریای مرجان

خلیج کارپنتاریا

فیجی

اقیانوس کبیر (آرام) جنوبی

تونگا ۱۰۸۲۲

کالدونیای جدید (فرانسه)

دماغه آمبر

ماداگاسکار

تنگه موزامبیک

موریس

موریس ۶۴۰۰

استرالیای غربی ۶۴۵۹

مدار رأس الجدی

لیمپوپو

۳۲۹۹

مونتوسورس

کوههای دراکن

شنزار بزرگ

استرالیا

خلیج بزرگ استرالیا

کازیسکو ۲۲۳۰

اقیانوسیه

کرمادک ۱۰۰۴۷

جزیره شمالی

جزیره آمستردام (فرانسه)

دریای تاسمان

تاسمانی

کوک ۳۷۶۴

جزیره جنوبی

زلاندنو

جزایر پرنس ادوارد (افریقای جنوبی)

جزایر کرگلن (فرانسه)

اقیانوس منجمد جنوبی (جنوبگان)

دریای دیویس

مدار قطبی جنوب (جنوبگان)

خلیج پریدز

۲۳۰۰

کوههای ناپیر

سواحل پرنس اولاف

سواحل کوئین ماری

دماغه ادار

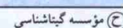
کوههای قطبی

قطب جنوب (جنوبگان)

دریای راس

۸۰° ۴۰° ۰° ۴۰° ۸۰°

۴۰° ۸۰° ۱۲۰° ۱۶۰°

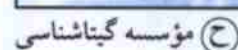

نقشه طبیعی
جهان

قله (ارتفاع به متر) ▲
ژرفنا (عمق به متر) ▼

مقیاس: ۱:۹۷,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر ۲۰۰۰ ۱۰۰۰ ۰ ۱۰۰۰

اقیانوس کبیر (آرام) شمالی
اقیانوس کبیر (آرام) جنوبی
اقیانوس اطلس شمالی
اقیانوس اطلس جنوبی
امریکای شمالی
امریکای مرکزی
امریکای جنوبی
گروئنلند (دانمارک)
جزایر ملکه الیزابت
جزیره السمر
جزایر پاری
جزیره ویکتوریا
جزیره بافین
خلیج بافین
دریای بوفورت
دریای چوکچی
تنگه برینگ
چوکوتسکی
مدارقطبی شمال (شمالگان)
کوههای بروکس
کوههای آلاسکا
مک‌کینلی ۶۱۹۴
لوگان ۵۹۵۹
خلیج آلاسکا
دریای برینگ
جزایر آلوشن (امریکا)
کوههای راکی
خلیج هودسن
تنگه دیویس
تنگه دانمارک
ایسلند
نروژ
دماغه فارول
شبه جزیره لابرادور
دریای لابرادور
نیوفوندلند
جلگه بزرگ
کوههای آپالاش
جزایر برمودا
مونت آلبرت ۴۳۹۹
ویتنی ۴۴۱۸
فلات مکزیک
خلیج مکزیک
دماغه سیبل
خلیج کامپچه
دماغه سان لوکاس
جزایر هندغربی
کیمن ۷۶۸۰
پوئرتوریکو ۹۲۰۰
دریای کارائیب
کانال پاناما
جزایر هاوائی (امریکا)
جزایر پولینزی
مدار رأس السرطان
جزایر کاناریا (قناری)
کیپ ورد
شبه جزیره ایبری
دماغه فیسترا
مولاسن ۳۴۸۲
تنگه جبل طارق
۴۱۶۵
ارتفاعات گویان
روورایما ۲۸۷۵
خط استوا (نیمگان زمین)
جزایر گالاپاگوس
چیمبورازو ۶۲۶۷
رومانش ۷۸۵۶
جنگلهای آمازون
آمازون
هواسکاران ۶۷۶۸
جزایر مارکیز
فیجی
پولینزی فرانسه
آنکوهوما ۶۵۵۰
ارتفاعات برزیل
سانفرانسیسکو
پارانا
پاراگوئه
اوخوز دل سالادو ۶۹۰۸
آکونکاگوا ۶۹۶۰
کوههای آند
پاتاگونی
مدار رأس الجدی
سنت هلنا (انگلیس)
نصف النهار مبدأ (گرینویچ)
جزیره شمالی
زلاندنو
جزیره جنوبی
گوگ (انگلیس)
جزایر فالکلند (انگلیس)
جزایر جورجیای جنوبی (انگلیس)
دریای اسکاتیا
گذرگاه دریک
ساندویچ ۸۲۶۴
جزایر شتلند جنوبی
مدارقطبی جنوب (جنوبگان)
دریای آموندسن
شبه‌جزیره جنوبگان
جزیره الکساندر
دریای ودل
سواحل پرنس مارتا
۸۰° ۴۰° ۰° ۴۰° ۸۰°
۱۶۰° ۱۲۰° ۸۰° ۴۰° ۰°

نقشه سیاسی جهان

راهنما

- مرز بین المللی
- مرز دریایی
- پایتخت
- شهر مهم

شمالی (شمالگان)

دریای لینکلن

گروئنلند (دانمارک)

خلیج بافین

جزایر پاری

دریای بوفورت

دریای سیبری شرقی

دریای چوکچی

روسیه

آلاسکا (ایالات متحدهٔ امریکا)

کانادا

خلیج هودسن

دریای لابرادور

دریای برینگ

خلیج آلاسکا

ایسلند

اقیانوس کبیر (آرام) شمالی

ایالات متحدهٔ امریکا

اقیانوس اطلس شمالی

مکزیک

خلیج مکزیک

دریای کارائیب

جزایر هاوایی (امریکا)

هونولولو

خط استوا (نیمگان زمین)

ونزوئلا

کلمبیا

اکوادور

پرو

برزیل

بولیوی

پاراگوئه

شیلی

اروگوئه

آرژانتین

جزایر پولینزی

زلاند نو

دریای تاسمان

اقیانوس کبیر (آرام) جنوبی

اقیانوس اطلس جنوبی

گذرگاه دریک

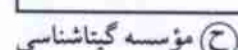
جنوبی (جنوبگان)

خط بین‌المللی زمان (خط روزگردان)

مقیاس: ۱:۶۳,۵۰۰,۰۰۰

(در مدارهای ۴۵ درجه شمالی و جنوبی)

کیلومتر ۶۰۰۰ ۴۵۰۰ ۳۰۰۰ ۱۵۰۰ ۰ ۱۵۰۰

توزیع و رشد جمعیت

جمعیت در سراسر جهان به صورت کاملاً نامنظمی پراکنده شده است. همان گونه که در نقشهٔ «توزیع جمعیت جهان» مشخص است، بیش از یک چهارم خشکی های جهان خالی از سکنه است یا تراکم جمعیت بسیار پائینی دارد. حداقل یک چهارم مناطق جهان نیز دارای جمعیتی با تراکم ۱۰ نفر در کیلومتر و بیشتر می‌باشد. عمدهٔ تمرکز جمعیت در این نواحی به شرق آسیا، شبه قارهٔ هند و اروپا تعلق دارد که بیش از نیمی از جمعیت جهان را در خود جای داده‌اند. چین و هند که در نقشه به طور چشمگیری خودنمایی می کنند، مجموعاً حدود دو پنجم جمعیت جهان را به خود اختصاص داده‌اند.

در خلال نیمهٔ دوم قرن بیستم، جمعیت جهان با رشدی فزاینده و بیش از هر زمانی افزایش یافته است. در حالی که تا سال ۱۸۰۴ جمعیت جهان هیچگاه به مرز یک میلیارد نفر نرسیده بود، ۱۲۳ سال طول کشید تا در سال ۱۹۲۷ این میزان به دو میلیارد نفر برسد. سپس در عرض ۳۳ سال جمعیت جهان در سال ۱۹۶۰ به سه میلیارد نفر و بعد در طی ۱۴ سال به ۴ میلیارد، در ۱۳ سال بعدی به ۵ میلیارد و در ۱۲ سال پس از آن در سال ۱۹۹۹ از مرز ۶ میلیارد نفر هم گذشت. با این حال پیش‌بینی می شود که تا سال ۲۰۵۰ حدود ۳ میلیارد نفر دیگر بر جمعیت جهان افزوده شود.

از سال ۱۹۵۰ رشد جمعیت به صورتی کاملاً نابرابر در قاره‌های جهان توزیع شده است. در حالی که تعداد جمعیت در طی ۵۰ سال گذشته به شدت افزایش یافته و به طور مثال در نواحی توسعه نیافته، به ویژه در جنوب و جنوب شرقی آسیا، تا ۸۹٪ بر میزان جمعیت افزوده شده، جمعیت کشورهای اروپایی تقریباً ثابت مانده و نسبت افراد مسن و سالخورده در این کشورها به سرعت در حال افزایش است. اگرچه چین و هند به تنهایی بیش از یک سوم افزایش جمعیت جهان را به خود اختصاص داده‌اند، اما بیشترین میزان رشد جمعیت متعلق به کشورهای مناطق نیمه صحرایی افریقا است. آخرین داده‌های آماری در مورد رشد جمعیت کشورها حاکی از ادامهٔ تقابل بین کشورهای پیشرفته و توسعه نیافته است. رشد سالانه ۱/۵٪ یا بیشتر در کشورهای امریکای لاتین، افریقا و نیمهٔ جنوبی آسیا کاملاً عادی است. تعدادی از کشورها از مرز ۳٪ نیز گذشته‌اند که اگر به همین ترتیب ادامه دهند، جمعیت آنها در ظرف مدتی کمتر از ۲۳ سال به دو برابر خواهد رسید.

تحول جمعیتی

در ورای الگوی رشد جمعیت، روند تحول جمعیتی قرار دارد که طی آن کشورها از مرحله‌ای عبور می کنند که میزان مرگ و میر کاهش پیدا می کند و سپس از مرحلهٔ باروری بالا گذر می کنند. بیشتر کشورهای جهان از مرحلهٔ اول گذر کرده‌اند تا جایی که میانگین امید به زندگی در هنگام تولد در بیشتر کشورهای توسعه نیافته به ۶۳ سال رسیده که از میانگین ۷۵ سال برای کشورهای پیشرفته خیلی عقب‌تر نیست. حتی در این حالت نیز میزان مرگ و میر نوزادان که شاخص بسیار مناسب و گویایی از سطح پیشرفت کشورهامحسوب می‌شود، به عنوان یک نقطه چالش مهم در کشورهای کمتر توسعه یافته باقی می‌ماند. میزان مرگ و میر کودکان در این کشورها به طور متوسط ۶۳ نفر در هر هزار تولد است، در حالی که این رقم در مورد کشورهای پیشرفته، ۹ نفر در هر هزار تولد می‌باشد. کشورهای مناطق نیمه صحرایی افریقا دیرتر از بیشتر کشورهای سایر نقاط جهان گذر از مرحلهٔ اول را آغاز کرده‌اند و میزان امید به زندگی در این کشورها حداکثر به ۴۸ سال می‌رسد. به علاوه میزان مرگ و میر کودکان در هنگام تولد نیز بسیار بالا است و همزمان مبتلایان به بیماری ایدز و مرگ و میرهای ناشی از آن هم افزایش یافته است.

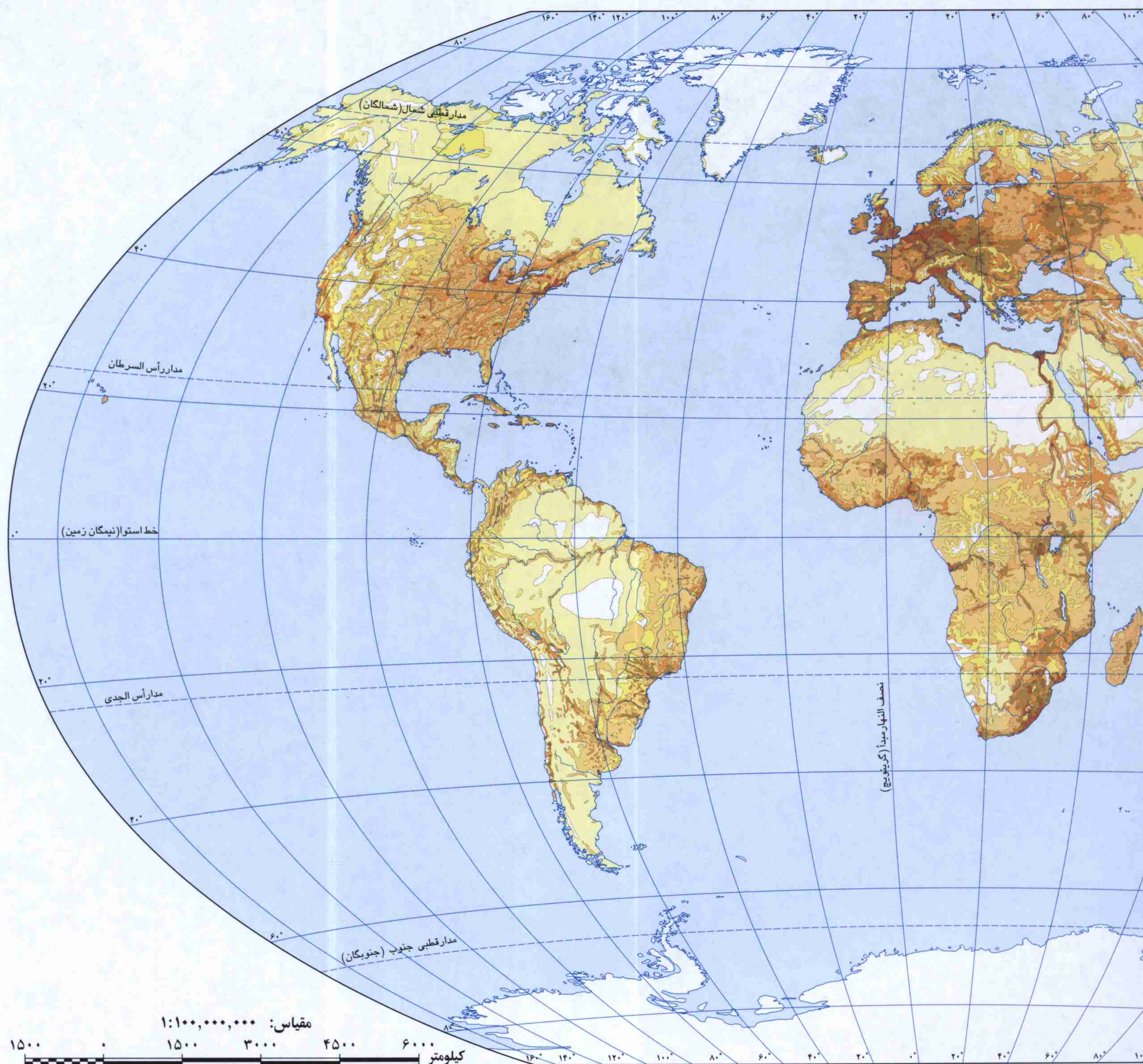
کاهش میزان باروری در زنان نقشی اساسی در انتقال به مرحلهٔ دوم «گذار جمعیتی» و همچنین ثابت نگاه داشتن میزان رشد جمعیت در آینده دارد. بیشتر کشورهای پیشرفتهٔ جهان این روند را به خوبی طی کرده‌اند. به طور خاص، میزان کل باروری در اروپا (میانگین تعداد کودکانی که هر زن می‌تواند به دنیا بیاورد) در حال حاضر ۱/۴ نفر است که به مراتب کمتر از «میزان جایگزینی» است. «میزان جایگزینی» حداقل معادل ۲/۱ تولد برای هر زن بارور است که طبق آن جمعیت در حدی متعادل باقی می‌ماند. بر خلاف این، میانگین میزان باروری در کشورهای کمترتوسعه یافته (به استثنای چین) معادل ۳/۸ تولد در هر زن بارور است و تازه این در حالی است که این رقم در مورد کشورهای نیمه صحرایی افریقا به ۶/۵ نیز می‌رسد.

نقشه توزیع جمعیت جهان

پر جمعیت ترین شهرهای جهان

رتبه	نام شهر	نام کشور	جمعیت (۲۰۰۸)
۱	کراچی	پاکستان	۱۲،۱۳۰،۰۰۰
۲	بوئنوس آیرس	آرژانتین	۱۲،۰۴۶،۷۹۹
۳	بمبئی	هند	۱۱،۹۷۸،۴۵۰
۴	شانگهای	چین	۱۱،۲۸۳،۷۱۴
۵	سائوپائولو	برزیل	۱۰،۹۹۰،۲۴۹
۶	استانبول	ترکیه	۱۰،۷۵۷،۳۲۷
۷	مسکو	روسیه	۱۰،۴۲۵،۰۷۵
۸	سئول	کره جنوبی	۱۰،۴۲۱،۷۸۲
۹	دهلی	هند	۹،۸۷۹،۱۷۲
۱۰	جاکارتا	اندونزی	۸،۸۳۹،۲۴۷
۱۱	توکیو	ژاپن	۸،۷۱۷،۵۲۹
۱۲	پکن	چین	۸،۵۸۰،۳۷۶
۱۳	مکزیکوسیتی	مکزیک	۸،۴۶۳،۹۰۶
۱۴	نیویورک	امریکا	۸،۲۴۷،۵۲۷
۱۵	ووهان	چین	۸،۰۰۱،۵۴۱
۱۶	تهران	ایران	۷،۸۷۳،۰۰۰
۱۷	کینشاسا	کنگو (زئیر)	۷،۲۷۳،۹۴۷
۱۸	قاهره	مصر	۶،۷۵۸،۵۸۱
۱۹	داکا	بنگلادش	۶،۷۳۷،۷۷۴
۲۰	بانکوک	تایلند	۶،۳۵۵،۱۴۴
۲۱	گوانگجو	چین	۶،۱۷۲،۸۳۹
۲۲	ریودوژانیرو	برزیل	۶،۱۶۱،۰۴۷
۲۳	سانتیاگو	شیلی	۵،۴۲۸،۵۹۰
۲۴	تیانجین	چین	۵،۳۳۲،۱۴۰
۲۵	شانتو	چین	۴،۸۴۰،۵۲۰
۲۶	کلکته	هند	۴،۵۸۰،۵۴۶
۲۷	سنگاپور	سنگاپور	۴،۴۳۶،۰۰۰
۲۸	مدرس(چنای)	هند	۴،۳۴۳،۶۴۵
۲۹	رانگون	میانمار (برمه)	۴،۱۰۷،۰۰۰
۳۰	نانجینگ	چین	۴،۱۰۵،۳۳۶

مساحت و جمعیت قاره ها و جهان

نام	مساحت(کیلومترمربع)	جمعیت (۲۰۱۰)
جهان	۱۳۵،۷۹۱،۶۶۷	۶،۸۴۰،۳۴۴،۹۰۰
آسیا *	۳۱،۷۶۲،۹۵۱	۴،۱۱۸،۰۲۶،۰۰۰
اروپا *	۲۳،۰۴۰،۳۹۶	۷۳۸،۴۰۱،۴۰۰
افریقا	۳۰،۲۵۶،۵۹۹	۱،۰۲۳،۲۱۹،۹۰۰
امریکای جنوبی	۱۷،۸۰۸،۶۹۵	۳۸۸،۵۸۳،۵۰۰
امریکای شمالی	۲۴،۳۹۸،۴۷۵	۵۳۶،۱۹۲،۱۰۰
اقیانوسیه	۸،۵۱۴،۹۸۶	۳۵،۹۲۲،۰۰۰

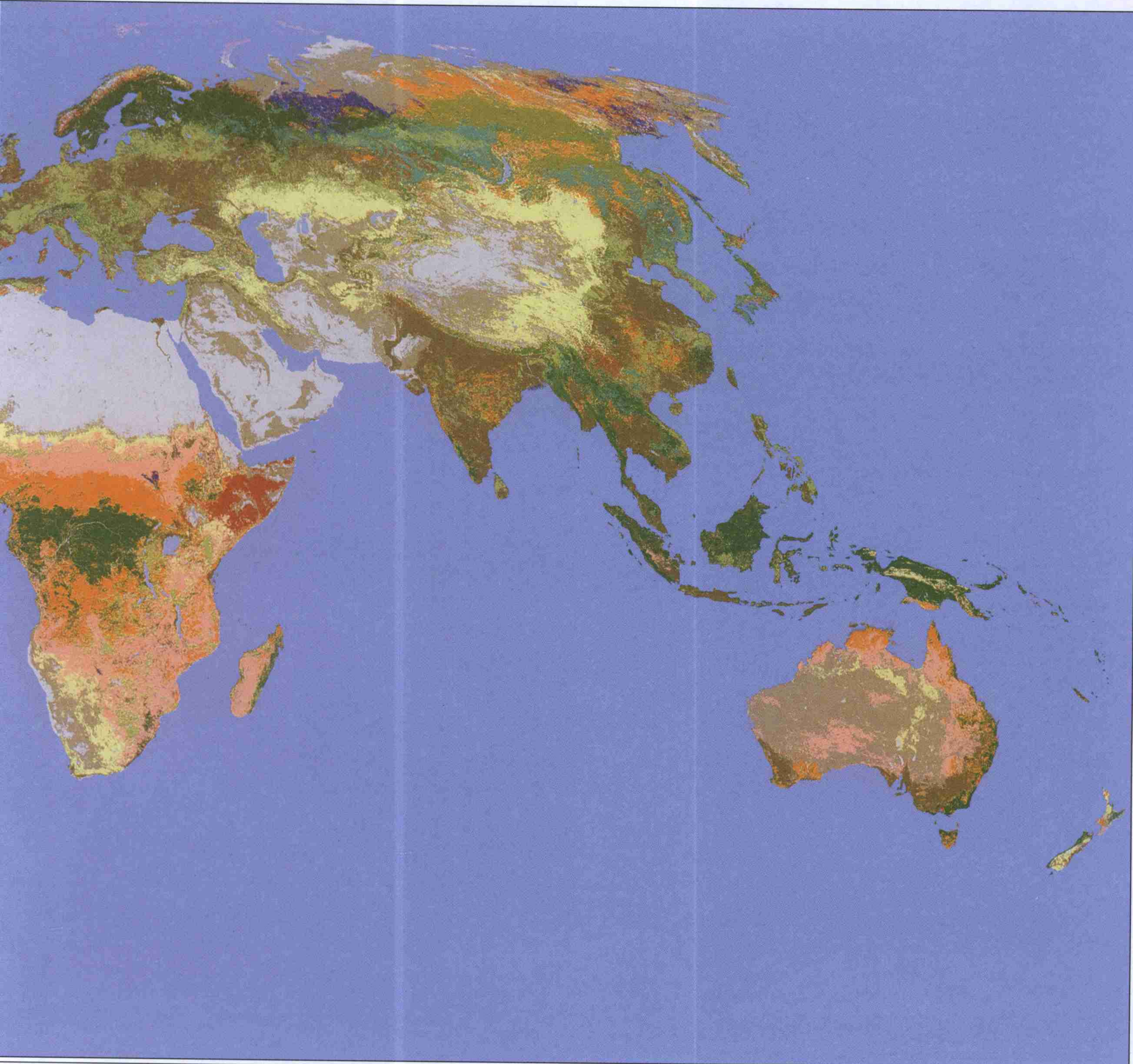
* در این جدول آمار مساحت (بیش از ۱۳ میلیون کیلومتر مربع) و جمعیت روسیه آسیایی جزء اروپا محاسبه شده‌است.
همچنین امریکای شمالی شامل امریکای مرکزی و جزایر کارائیب هم می‌باشد.

بزرگترین کشورهای جهان

رتبه	نام کشور	مساحت(کیلومترمربع)	رتبه	نام کشور	مساحت(کیلومترمربع)
۱	روسیه	۱۷,۰۷۵,۴۰۰	۱۶	لیبی	۱,۷۵۷,۰۰۰
۲	کانادا	۹,۹۷۰,۶۱۰	۱۷	ایران	۱,۶۴۸,۱۹۵
۳	چین	۹,۵۷۲,۹۰۰	۱۸	مغولستان	۱,۵۶۶,۵۰۰
۴	ایالات متحده امریکا	۹,۳۶۳,۳۶۴	۱۹	پرو	۱,۲۸۵,۲۱۶
۵	برزیل	۸,۵۴۷,۴۰۴	۲۰	چاد	۱,۲۸۴,۰۰۰
۶	استرالیا	۷,۶۸۲,۳۰۰	۲۱	نیجر	۱,۲۶۷,۰۰۰
۷	هند	۳,۱۶۵,۵۹۶	۲۲	آنگولا	۱,۲۴۶,۷۰۰
۸	آرژانتین	۲,۷۸۰,۰۹۲	۲۳	مالی	۱,۲۴۰,۱۹۲
۹	قزاقستان	۲,۷۱۷,۳۰۰	۲۴	افریقای جنوبی	۱,۲۱۹,۰۹۰
۱۰	الجزایر	۲,۳۸۱,۷۴۱	۲۵	کلمبیا	۱,۱۴۱,۷۴۸
۱۱	کنگو کینشاسا(زئیر)	۲,۳۴۴,۸۸۵	۲۶	اتیوپی	۱,۱۳۳,۸۸۲
۱۲	عربستان سعودی	۲,۲۴۰,۰۰۰	۲۷	بولیوی	۱,۰۹۸,۵۸۱
۱۳	مکزیک	۱,۹۵۸,۲۰۱	۲۸	موریتانی	۱,۰۳۰,۷۰۰
۱۴	اندونزی	۱,۹۰۴,۴۳۳	۲۹	مصر	۹۹۷,۷۳۹
۱۵	سودان	۱,۸۸۶,۰۶۸	۳۰	تانزانیا	۹۴۵,۰۸۷

پر جمعیت ترین کشورهای جهان

رتبه	نام کشور	جمعیت (۲۰۱۰)	رتبه	نام کشور	جمعیت (۲۰۱۰)
۱	چین	۱,۳۳۰,۰۸۵,۰۰۰	۱۶	اتیوپی	۷۹,۴۵۶,۰۰۰
۲	هند	۱,۱۷۳,۱۰۸,۰۰۰	۱۷	ایران	۷۳,۸۸۷,۰۰۰
۳	ایالات متحده امریکا	۳۱۰,۰۶۲,۰۰۰	۱۸	ترکیه	۷۳,۰۸۵,۰۰۰
۴	اندونزی	۲۳۲,۵۱۷,۰۰۰	۱۹	کنگو کینشاسا(زئیر)	۶۷,۸۲۷,۰۰۰
۵	برزیل	۱۹۳,۲۵۳,۰۰۰	۲۰	تایلند	۶۷,۰۹۰,۰۰۰
۶	پاکستان	۱۸۴,۴۰۵,۰۰۰	۲۱	فرانسه	۶۲,۹۶۲,۰۰۰
۷	نیجریه	۱۵۸,۲۵۹,۰۰۰	۲۲	انگلستان	۶۲,۲۲۷,۰۰۰
۸	بنگلادش	۱۵۸,۰۶۶,۰۰۰	۲۳	ایتالیا	۶۰,۴۸۷,۰۰۰
۹	روسیه	۱۴۱,۸۹۲,۰۰۰	۲۴	میانمار (برمه)	۵۳,۴۱۴,۰۰۰
۱۰	ژاپن	۱۲۷,۳۲۰,۰۰۰	۲۵	افریقای جنوبی	۴۹,۹۹۱,۰۰۰
۱۱	مکزیک	۱۰۸,۳۹۶,۰۰۰	۲۶	کره جنوبی	۴۹,۱۶۹,۰۰۰
۱۲	فیلیپین	۹۳,۶۱۷,۰۰۰	۲۷	اسپانیا	۴۶,۵۰۶,۰۰۰
۱۳	ویتنام	۸۷,۱۱۷,۰۰۰	۲۸	اوکراین	۴۵,۸۵۸,۰۰۰
۱۴	مصر	۸۴,۴۷۴,۰۰۰	۲۹	کلمبیا	۴۴,۲۰۵,۰۰۰
۱۵	آلمان	۸۱,۶۴۴,۰۰۰	۳۰	تانزانیا	۴۱,۸۹۳,۰۰۰

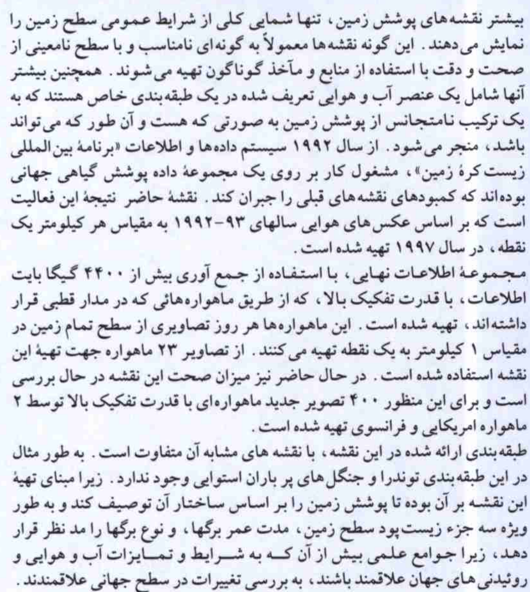
نقشه پوشش گیاهی جهـــــان

راهنمای نقشه

۱- جنگل های برگ‌سوزنی همیشه‌سبز
۲- جنگل های برگ‌پهن همیشه‌سبز
۳- جنگل های برگ‌سوزنی خزان‌دار
۴- جنگل های برگ‌پهن خزان‌دار
۵- جنگل های مختلط
۶- بوته‌زار و درختچه‌زارهای بسته
۷- بوته‌زار و درختچه‌زارهای باز
۸- ساوانای جنگلی
۹- ساوانا
۱۰-علفزار و چمنزار
۱۱- باتلاق، مرداب و اراضی آبگیر
۱۲- اراضی تحت کشاورزی
۱۳- مناطق مسکونی (شهری)
۱۴- اراضی تحت کشاورزی/ روئیدنی های طبیعی
۱۵- برف و یخ
۱۶- نواحی لم‌یزرع
۱۷- دریا و رودخانه

راهنمای طبقه بندی نمودارها

طبقه‌بندی عمومی	طبقه‌بندی «برنامهٔ بین‌المللی زیست کرهٔ زمین»
جنگل/ درخت‌زار	۱- جنگل های برگ سوزنی همیشه سبز ۲- جنگل های برگ پهن همیشه سبز ۳- جنگل های برگ سوزنی خزان‌دار ۴- جنگل های برگ پهن خزان‌دار ۵- جنگل های مختلط
بوته‌زار	۶- بوته‌زار و درختچه‌زارهای بسته ۷- بوته‌زار و درختچه‌زارهای باز
علفزار و ساوانا	۸- ساوانای جنگلی ۹- ساوانا ۱۰- علفزار و چمنزار
عوارض آبی	۱۱- باتلاق، مرداب و اراضی آبگیر
اراضی کشاورزی	۱۲- اراضی تحت کشاورزی ۱۴- اراضی تحت کشاورزی/ روئیدنی های طبیعی
مناطق شهری	۱۳- مناطق مسکونی (شهری)
یخ و برف	۱۵- برف و یخ
نواحی لم‌یزرع	۱۶- نواحی لم‌یزرع

بیشتر نقشه‌های پوشش زمین، تنها شمایی کلی از شرایط عمومی سطح زمین را نمایش می‌دهند. این گونه نقشه‌ها معمولاً به گونه‌ای نامناسب و با سطح نامعینی از صحت و دقت با استفاده از منابع و مآخذ گوناگون تهیه می‌شوند. همچنین بیشتر آنها شامل یک عنصر آب و هوایی تعریف شده در یک طبقه‌بندی خاص هستند که به یک ترکیب نامتجانس از پوشش زمین به صورتی که هست و آن طور که می‌تواند باشد، منجر می‌شود. از سال ۱۹۹۲ سیستم داده‌ها و اطلاعات «برنامهٔ بین‌المللی زیست کرهٔ زمین»، مشغول کار بر روی یک مجموعهٔ داده پوشش گیاهی جهانی بوده‌اند که کمبودهای نقشه‌های قبلی را جبران کند. نقشهٔ حاضر نتیجهٔ این فعالیت است که بر اساس عکس‌های هوایی سالهای ۹۳-۱۹۹۲ به مقیاس هر کیلومتر یک نقطه، در سال ۱۹۹۷ تهیه شده است.

مجموعهٔ اطلاعات نهایی، با استفاده از جمع آوری بیش از ۴۴۰۰ گیگا بایت اطلاعات، با قدرت تفکیک بالا، که از طریق ماهواره‌هائی که در مدار قطبی قرار داشته‌اند، تهیه شده است. این ماهواره‌ها هر روز تصاویری از سطح تمام زمین در مقیاس ۱ کیلومتر به یک نقطه تهیه می‌کنند. از تصاویر ۲۳ ماهواره جهت تهیهٔ این نقشه استفاده شده است. در حال حاضر نیز میزان صحت این نقشه در حال بررسی است و برای این منظور ۴۰۰ تصویر جدید ماهواره‌ای با قدرت تفکیک بالا توسط ۲ ماهواره امریکایی و فرانسوی تهیه شده است.

طبقه‌بندی ارائه شده در این نقشه، با نقشه های مشابه آن متفاوت است. به طور مثال در این طبقه‌بندی توندرا و جنگل‌های پر باران استوایی وجود ندارد. زیرا مبنای تهیهٔ این نقشه بر آن بوده تا پوشش زمین را بر اساس ساختار آن توصیف کند و به طور ویژه سه جزء زیست‌پود سطح زمین، مدت عمر برگها، و نوع برگها را مد نظر قرار دهد، زیرا جوامع علمی بیش از آن که به شرایط و تمایزات آب و هوایی و روئیدنی‌های جهان علاقمند باشند، به بررسی تغییرات در سطح جهانی علاقمندند.

ترکیب پوشش گیاهی جهان

عوارض آبی ۰/۹٪
یخ و برف ۱۱/۴٪
مناطق شهری ۰/۲٪
نواحی لم‌یزرع ۱۲/۶٪
جنگل / درخت زار ۲۷/۵٪
علفزار و ساوانا ۱۴٪
اراضی کشاورزی ۱۹/۲٪
بوته‌زار ۱۴/۲٪

ترکیب پوشش گیاهی قاره‌ها جهان

ترکیب پوشش گیاهی (درصد)
۰
۲۰
۴۰
۶۰
۸۰
۱۰۰
امریکای جنوبی
امریکای شمالی
اروپاسیا
استرالیا
جنوبگان
افریقا

سیستم آب و هوایی

سیستم آب و هوایی کرهٔ زمین سیستمی به غایت پیچیده با فعل و انفعالات گوناگون است که متأثر از تغییرات جوی، آبکره (اقیانوس‌ها، دریاچه‌ها و رودخانه‌ها)، زیستکره (ذخایر زنده کرهٔ زمین)، کریوسفر (یخ‌های دریایی و پهنه‌های یخی مناطق قطبی) و سنگکره (پوستهٔ زمین و لایه رویی جبهٔ زمین) می‌باشد. همین امر به تنوع زیادی در آب و هوای نقاط مختلف کرهٔ زمین منجر شده است. در دهه‌های اخیر فعالیت‌های انسان نیز روی این سیستم اثر گذاشته و کنترل و بازبینی تغییرات جوی و تأثیرات عامل انسانی روی آن اکنون به مسئله‌ای مهم تبدیل شده است.
تجمع گازهای گلخانه‌ای نظیر دی‌اکسید کربن، متان و کلروفلوئوروکربن‌ها (سی. اف. سی‌ها) درسطح فوقانی جو، تشعشعاتی را که ازسطح کره زمین به سوی فضا منعکس می‌شوند را جذب می‌کنند و بدین وسیله سطح زمین و بخش زیرین اتمسفر را گرمتر می‌کنند. این پدیده عمدتاً به اثر گلخانه‌ای مشهور است. فعالیت‌های انسان منجر به تمرکز برخی از این گازها شده و به تشدید اثر گلخانه‌ای کمک کرده است. در نتیجه، جهان در حال حاضر نسبت به صد سال پیش حدود ۰/۶ درجه سانتیگراد گرمتر شده است که در این میان سالهای ۱۹۹۸، ۱۹۹۷ و ۱۹۹۵ به ترتیب گرم‌ترین سالهای یکصد سال اخیر بوده‌اند.

تغییرات آب و هوا

تغییرات آب و هوا در آینده بستگی به این دارد که به چه سرعتی و تا چه اندازه‌ای تمرکز گازهای گلخانه‌ای و ایروسل‌ها در جو افزایش یابد. اگر فرض کنیم که هیچ اقدامی در جهت محدود کردن انتشار گازهای گلخانه‌ای صورت نگیرد، در خلال قرن بیست و یکم احتمالاً ما شاهد افزایش دما به میزان ۰/۲ تا ۰/۳ درجه سانتیگراد در هر دهه خواهیم بود. چنین میزانی از افزایش دما در خلال ۱۰،۰۰۰ سال گذشته بی‌سابقه بوده است.
پاسخ‌های مشروح هواشناسانه به افزایش دی‌اکسید کربن و سایر گازهای گلخانه‌ای با استفاده از مدل‌های پیچیده ریاضی آب و هوا پیش‌بینی می‌شود. یکی از پیشرفته‌ترین مدل‌های آب و هوایی جهان توسط مرکز هادلی وابسته به ادارهٔ هواشناسی انگلستان ارائه شده است. این مدل پیش‌بینی‌هایی را در مورد تغییرات آب و هوا از جمله تغییرات دما و میزان بارندگی ارائه کرده است. مطابق این مدل برخی از مناطق جهان سریع‌تر از سایر مناطق گرم خواهند شد و میزان بارندگی در برخی نواحی افزایش و در برخی مناطق دیگر کاهش خواهد یافت. چنین تغییراتی محتملاً تأثیرات محسوسی نیز بر سطح دریاها خواهد داشت و تا پایان قرن بیست و یکم سطح دریاها حدود ۵۰ سانتی‌متر بالا خواهد آمد. در این روند منابع آب و غذا و بهداشت جوامع انسانی نیز دچار تغییراتی خواهد شد.

طوفان‌های منطقهٔ استوایی

طوفان‌های مناطق استوایی متنوع‌اند و در مناطق مختلف جهان از اسامی گوناگون برخوردارند: در اقیانوس اطلس شمالی و شرق اقیانوس کبیر به هاریکن (توفند)، در شمال غربی اقیانوس کبیر به تیفون (توفان دریای چین) و در ناحیهٔ اقیانوس هند به سیکلون (چرخه) موسومند. علاوه بر این، اسامی گوناگون محلی نیز برای آنها یافت می‌شود. به طور مثال طوفان‌های سواحل شمالی استرالیا، ویلی - ویلی نامیده می‌شوند.
طوفان‌های استوایی از جمله قدرتمندترین و شدیدترین سیستم‌های آب و هوایی زمین به شمار می‌روند. سالانه حدود ۸۰ الی ۱۰۰ مورد طوفان استوایی بر فراز اقیانوسها روی می‌دهد که بسیاری از آنها به خشکی‌ها کشیده می‌شوند و بر اثر گردبادهای شدید و بارندگیهای گسترده، تلفات جانی و خسارات مالی بسیاری را بر جای می‌گذارند.
اکثر طوفان‌های استوایی در شمال غربی اقیانوس کبیر شکل می‌گیرد که تیفونهای حاصل از آن عموماً نواحی وسیعی را از فیلیپین تا چین و ژاپن در بر می‌گیرد. این نوع طوفان‌ها در خلیج بنگال نیز اتفاق می‌افتند که یا در همان محل تشکیل گردیده‌اند یا این که از بقایای تیفونهائی هستند که از طریق تایلند به این نواحی می‌رسند. این طوفان‌ها موجب ریزش باران‌های شدید در شرق هند و دلتای رود گنگ در بنگلادش می‌شوند. در این نواحی، سطح خشکی‌ها چنان به سطح دریا نزدیک است که بارندگی‌های شدید منجر به سیل‌های وحشتناک و تلفات سنگین جانی می‌شود.
شرایط مطلوب برای شکل‌گیری طوفانهای استوایی - گرمای آب اقیانوسها (به میزان بالاتر از ۲۶/۵ درجه سانتی‌گراد) تا عمق ۵۰ متری؛ وجود سیستم‌های چرخه کم‌فشار؛ فعالیت‌های طوفان‌های تندری؛ و لایه‌های مرطوب هوا در تروپوسفر میانی (حدود ۵۶ کیلومتر بالاتر از سطح زمین - مبین آن است که معمولاً این طوفان‌ها در اواسط یا اواخر تابستان به وقوع می‌پیوندد.

گزیده آمارهای آب و هوای جهان

بالاترین دمای ثبت شده		۷۰/۷ درجه سانتی گراد، گندم بریان، کویر لوت، ایران (سال ۲۰۰۵)
بالاترین میزان دما در سایه و شرایط استاندارد		۵۷/۸ درجه سانتی گراد - عزیزیه، لیبی
گرم‌ترین نقطه (میانگین سالیانه)		۳۴/۴ درجه سانتی گراد - دالول، اتیوپی
خشک‌ترین نقطه (میانگین سالیانه)		۰/۱ میلی متر (بارندگی)، کویر آتاکاما، شیلی
حداکثر میزان تابش نور خورشید (میانگین سالیانه)		۹۰٪؛ یوما، آریزونا، ایالات متحده امریکا
حداقل تابش نور خورشید		۱۸۲ روز در هر سال
کمترین میزان مطلق دما		۸۹/۲- درجه سانتی گراد، ایستگاه وستوک، جنوبگان (۲۱ ژوئیه ۱۹۸۳)
سردترین نقطه (میانگین سالیانه)		۵۶/۶- درجه سانتی گراد، ایستگاه پلاتو، جنوبگان
مرطوب‌ترین نقطه (میانگین سالیانه)		۱۱۸۷۳ میلی‌متر (بارندگی)، مگالایا، هند
بیشترین روزهای بارانی		تا ۳۵۰ روز در سال، کوه وایالئاله، هاوائی، امریکا
پربادترین نقطه		۳۲۲ کیلومتر در ساعت، در تندبادها، خلیج کامنولث، جنوبگان
سریع‌ترین بادهای سطحی		
	در عرضهای بالا	۳۷۲ کیلومتر در ساعت، کوه واشینگتون، نیوهمپشر، امریکا (۱۲ آوریل ۱۹۳۴)
	در عرضهای پایین	۳۳۳ کیلومتر در ساعت۷ کاناک، گروئنلند (۸ مارس ۱۹۷۲)
	طوفان پیچنده (تورنادو)	۵۱۲ کیلومتر در ساعت، اوکلاهماسیتی، امریکا (سوم ماه مه ۱۹۹۹)ژ
بیشترین میزان بارش برف		۳۱،۱۰۲ میلی متر، کوه راینیر، واشینگتون، امریکا (۱۸ فوریه ۱۹۷۲)
سنگین‌ترین دانه‌های تگرگ		۱ کیلوگرم، گوپالگانج، بنگلادش (۱۴ آوریل ۱۹۸۶)
میانگین روزهای رعد و برق‌دار		۲۵۱ روز، تورورو، اوگاندا
بالاترین میزان فشار هوا		۱۰۸۳/۸ میلی‌بار، آگاتا، سیبری، روسیه (۳۱ دسامبر ۱۹۶۸)
کمترین میزان فشار هوا		۸۷۰ میلی‌بار، در ۴۸۳ کیلومتری غرب گوام، اقیانوس کبیر (۱۲ اکتبر ۱۹۷۹)

نواحی عمدهٔ آب و هوایی و زیر مجموعهٔ آنها

مناطق قطبی		اقلیم سرد و مرطوب		اقلیم گرم و مرطوب		اقلیم خشک		اقلیم استوایی	
پوشش یخی	EF	نیمه منجمد	Dc Dd	منطقه معتدله	Cb Cc	استپ	BS	ساوانا (علفزاراستوایی)	Aw As
توندرا	ET	تابستان خنک قاره‌ای	Db	نیمه گرمسیری مرطوب	Ca	کویر	BW	جنگلهای‌بارانی	Af Am
		تابستان گرم قاره‌ای	Da	مدیترانه‌ای	Cs				

A- آب و هوای بارانی بدون زمستان: خنک‌ترین ماه بالای ۱۸ درجه سانتیگراد

B- آب و هواهای خشک؛ محدوده‌ها بوسیلهٔ فرمولهایی بر اساس میزان تأثیرات بارندگی‌ها معین شده است

BS- آب و هوای استپی یا نیمه خشک

BW- کویر با آب و هوای خشک

C- آب و هوای بارانی با زمستانهای ملایم: خنک‌ترین ماه بین صفر تا ۱۸ درجه سانتیگراد؛ گرمترین ماه بالای ۱۰ درجه سانتیگراد

D- آب و هوای بارانی با زمستانهای سخت: سردترین ماه زیر صفر درجه سانتیگراد؛ گرمترین ماه بالای ۱۰ درجه سانتیگراد

E- آب و هوای قطبی بدون فصل گرم: گرمترین ماه زیر ۱۰ درجه سانتیگراد

ET- آب و هوای توندرا: گرمترین ماه بین صفر تا ۱۰ درجه سانتیگراد

EF- یخبندان دائمی: همه ماهها زیر صفر درجه سانتیگراد

a- گرمترین ماه بالای ۲۲ درجه سانتیگراد

b- گرمترین ماه زیر ۲۲ درجه سانتیگراد

c- کمتر از چهار ماه بالای ۱۰ درجه سانتیگراد

d- کمتر از چهار ماه بالای ۱۰ درجه سانتیگراد اما با سرمای سخت: سردترین ماه زیر ۳۸- درجه سانتیگراد

f- بارندگی و رطوبت پایدار در تمام طول سال

h- خشک گرمتر: تمام ماههای بالای صفر درجه سانتیگراد

k- خشک خنکتر: حداقل یک ماه زیر صفر درجه سانتیگراد

m- باران مانسون: فصل خشک کوتاه، اما در بقیه ایام سال با باران سنگین جبران می‌شود

n- مه مکرر

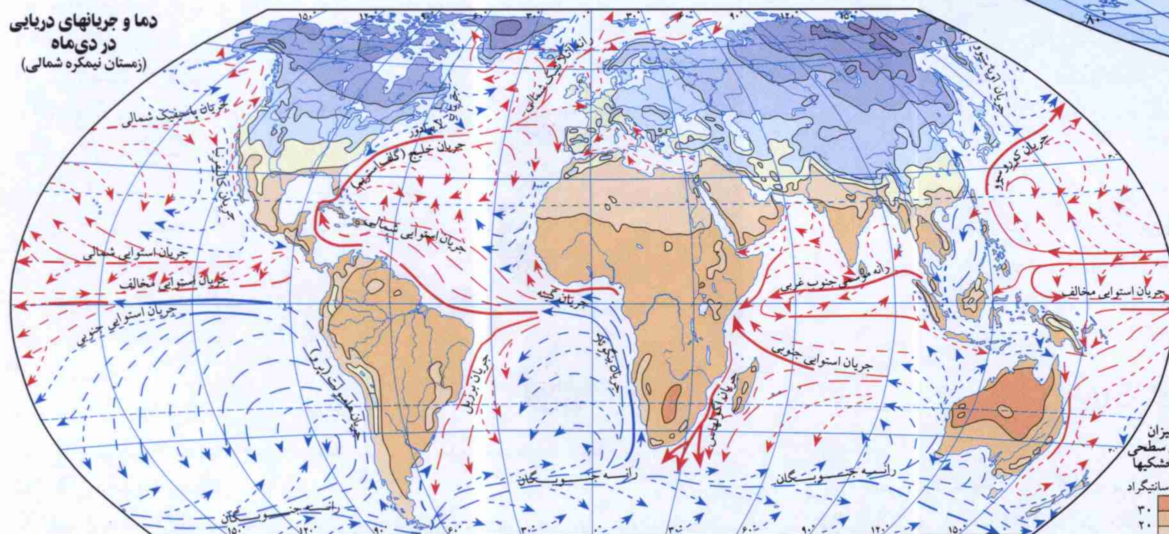
s- فصل خشک در تابستان

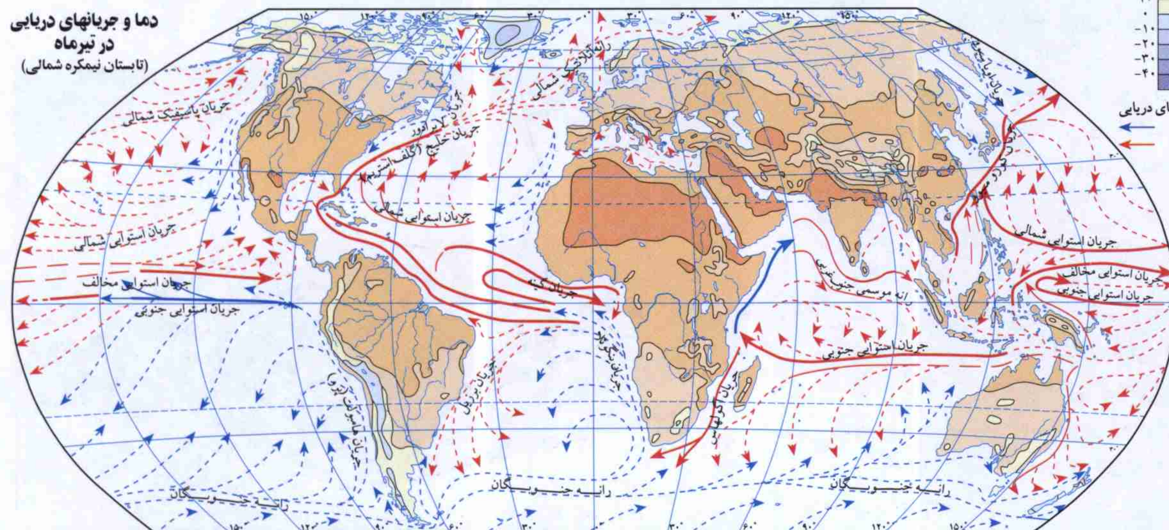
w- فصل خشک در زمستان

مقیاس: ۱:۱۳۰,۰۰۰,۰۰۰

میزان دمای سطحی در خشکیها
درجه سانتیگراد
۳۰
۲۰
۱۰
۰
۱۰-
۲۰-
۳۰-
۴۰-

جریانهای دریایی
سرد
گرم

توفند کاترینا

توفند کاترینا در ۲۳ اوت ۲۰۰۵ بر فراز جزایر باهاما شکل گرفت و پس از عبور از جنوب ایالت فلوریدا و به جای گذاشتن خسارتهایی، در خلیج مکزیک قدرتمندتر شد. شش روز بعد، با رسیدن به ایالت‌های لوئیزیانا، می‌سی‌سی‌پی، جورجیا، آلاباما، کنتاکی و اوهایو، توفان و بارش‌های سیل‌آسایی را در این نواحی سبب شد. میزان خسارات مالی و جانی این توفند، بعد از جنگ‌های داخلی امریکا، عظیمترین محسوب می‌شود. شهر نیواورلئان و شهرک‌های اطراف آن بیشترین صدمه را متحمل شد. بیش از ۱۸۰۰ نفر در این توفند فوق العاده قدرتمند جان خود را از دست دادند، که از این تعداد ۱۵۷۷ نفر ساکن لوئیزیانا بودند. خسارت‌های مالی آن نیز بیش از ۸۱ میلیارد دلار برآورد شده است.

گرمایش زمین

کرهٔ زمین در طول تاریخ تکوین و تحول خود فراز و نشیب‌هایِ آب و هوایی زیادی داشته است. تنها در دو میلیون سال گذشته چندین یخبندان بسیار سرد و میان یخبندان گرم را از سر گذرانده است. ولی دوران‌های گرم و سرد در فواصل زمانی چند ده و چند صد هزار سال آمده و رفته‌اند. گیاهان و جانوران مجال سازگاری با اقلیم زمان خود را داشته‌اند، اما دو سدهٔ اخیر چنین نبوده است.

جمعیت جهان تا دو سدهٔ پیش از چند صد میلیون نفر تجاوز نمی‌کرد. دانش و صنعت جدید آن را به هفت میلیارد رسانده است. انسانِ زمان‌های پیشین تنها در حد زنده ماندن می‌توانست غذا و آب و سرپناه پیدا کند، انسان مدرن منابع زمینی را مسرفانه و زیان‌بارانه مصرف کرده و اقلیم را با بحران روبرو کرده است. توسعه پایدار جوامع، اعم از غنی و فقیر، و اعم از توسعه یافته و در حال توسعه، به خطر افتاده است. گیاه و جانور مجال سازگاری با جهان گرم شده را از دست داده‌اند و تثبیت اقلیم و برگرداندن آن به روال طبیعی، آسان و کم هزینه نیست.

در آغاز دهه ۱۹۸۰ (۱۳۶۰ش) گروهی از پژوهشگران از گرم شدن زمین خبر دادند. به تدریج که شواهد عینی و علمیِ بیشتری به دست آمد، زمزمه‌ها بلندتر شد و جوامع علمی مسئله گرمایش زمین را در بستر گسترده‌ترِ تغییر اقلیم بررسی کردند. مآلاً مجامع بین‌المللی و دولت‌ها دست به کار شدند و به تغییر اقلیم به عنوان رویدادی که آثار ناخوشایندی بر زیست‌بوم‌های گیاهی و حیوانی و انسانی دارد بذل توجه کردند. اینک پس از گذشت سی سال، در آغاز دهه دومِ سدهٔ بیست و یکم، تغییر اقلیم و پیامدهای آن از موضوعات زیست محیطی روز شده است. از چارچوب بحث‌های تخصصیِ علمی و روشنفکری فراتر رفته و وارد گفتمان رسانه‌های جمعی و صحبت‌های روزانه مردمِ سراسر جهان شده است. در این بخش سعی شده است چرایی و چگونگی گرمایش زمین به کوتاهی بیان شود و تصویری، هر چند کلی، از آنچه که اتفاق افتاده و می‌افتد، ارائه شود.

اقلیم: تعریف و مؤلفه‌های آن

اقلیم یک سامانه دینامیکی است و حاصل برهم کنش مؤلفه‌های مختلف زمین با یکدیگر و با خورشید است. مؤلفه‌های مهم سامانه اقلیم عبارت اند از: **هواکره** (جو)، **آب کره** (اقیانوس‌ها و آب‌های رو و زیر زمین)، **سرماکره** (یخچال‌های کوهستانی، ورقه‌های یخِ روی خشکی‌ها، و یخ‌های قطبی)، **زیست کره** (توده‌های گیاهی و جانوری)، و **سنگ کره** (قاره‌ها و پوسته‌های اقیانوسی). این مؤلفه‌ها با یکدیگر اندرکنش دارند، از خورشید انرژی می‌گیرند و به فضا انرژی می‌دهند و در بلندمدت تغییر می‌کنند.

هواکره یا جو را شاید بتوان مهم‌ترین مؤلفه اقلیم دانست. جو لایه‌ای از گازهاست که زمین را در بر می‌گیرد و توسط نیروی گرانش زمین نگاه داشته می‌شود. شمایی از این لایه‌ها در صفحه ۱۵ نشان داده شده است.

آب کره، شامل اقیانوس‌ها و آب‌های رو و زیر زمین، با هواکره برهم کنش دارد. بخشی از نیروی محرکه جریان‌های اقیانوسی در اثر بادها پدید می‌آید. بخشی دیگر ناشی از اختلاف دما و شوری آب در مناطق مختلفِ کرهٔ زمین است. اقیانوس‌ها به نوبه خود به هواکره گرما و بخار آب می‌دهند. جریان‌های اقیانوسی در انتقال گرما از استوا به قطب‌ها و تعدیل و تنظیم آب و هوای قاره‌ها نقش اساسی دارند.

آب کره شامل اقیانوس‌ها (بزرگ ترین بخش آن) و آب‌های زیر و روی زمین است.

سرماکره به برف و یخ و یخچال‌های کوهستانی و قطب‌ها و زمین‌های یخ‌زده گفته می‌شود. سرماکره بر گردش انرژی و رطوبت در جو و سطح زمین اثر می‌گذارد و با نظام بارش‌ها و جریان‌های اقیانوسی اندرکنش دارد. بیشترین حجم یخ‌های روی زمین در قطب جنوب و پهناورترین مساحت یخی در نیم کرهٔ شمالی است.

اندازهٔ کلاهک شمالی در زمستان ۶ برابر تابستان است. اندازهٔ کلاهک جنوبی تنها دو برابر می‌شود. سبب این است که جنوبگان قاره است و شمالگان اقیانوس یخ‌زده.

زیست کره شامل همه زیست بوم‌ها، اعم از دریایی و زمینی، و اعم از گیاهی، حیوانی، و انسانی است. از قطب‌ها تا استوا، و از اعماق اقیانوس‌ها تا بلندی کوه‌ها، هر بخش از کرهٔ زمین نوعی از حیات را میزبانی می‌کند. تا آنجا که دانش روز اجازه می‌دهد زمین تنها جایی در کیهان است که در آن حیات شناخته شده است. زیست کره در به راه انداختن و تکمیل چرخه‌های کربن و نیتروژن و آب نقش اول را دارد.

سنگ کره به لایه سطحی زمین، به ضخامت تقریبی ۱۰۰ کیلومتر، گفته می‌شود و پوسته‌های اقیانوسی و قاره‌ای را در بر می‌گیرد. سنگ کره پایدارترین مؤلفه اقلیم است و از این رو تغییرات در آن در بازه‌های زمانی بسیار طولانی، از مرتبه میلیون‌ها سال، روی می‌دهد.

اقلیم‌های دیرینه

زمین در چند میلیون سال گذشته چند دورهٔ یخبندان و میان‌یخبندان را از سر گذرانده است. دوره‌های یخبندان معمولاً طولانی و از مرتبه صد هزار سال و بیشتراند. میان‌یخبندان‌ها کوتاه و از مرتبه چند ده هزار سال‌اند. آخرین یخبندان ۱۰۰ هزار سال دوام داشت و ۲۰ هزار سال پیش پایان پذیرفت.

عواملی که دوران‌های سرد و گرم زمین را در گذشته به وجود آورده‌اند طبیعی بوده‌اند و بی شک در آینده نیز اقلیم زمین را شکل خواهند داد. دانش روز بعضی از این عوامل را می‌شناسد و به بعضی دیگر هنوز اشراف کافی ندارد.

گازهای گل‌خانه‌ای

اکسیژن، نیتروژن، و آرگن به ترتیب ۲۰/۹۵، ۷۸/۰۸ و ۰/۹۳ درصد و جمعاً ۹۹/۹۶ درصد از جو را تشکیل می‌دهند. این گازها در سرمایش و گرمایش زمین نقش زیادی ندارند. ۰/۰۴ درصد باقی مانده را، به ترتیبِ اهمیت، کربن دی اکسید، متان، نیتروز اکسید، ازن، و کلروفلور کربن‌ها (HCFC و CFC) تشکیل می‌دهند. این گازها تابش خورشید را از بالای جو به پایین راه می‌دهند، ولی از خارج شدن تابشِ میکرومتریِ زمین به فضا جلو می‌گیرند. این گازها نقشی همانند شیشه در دیوارها و سقف گل‌خانه دارند و به همین سبب به گازهای گل‌خانه‌ای موسوم‌اند. اگر مقدار این گازها در جو بالا رود زمین گرم می‌شود.

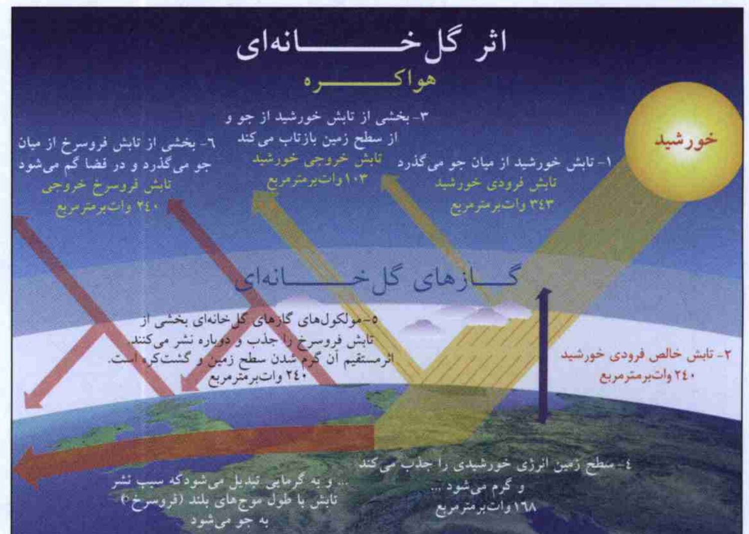
کربن دی اکسید عمدتاً از سوختن سوخت‌های فسیلی و غیر فسیلی، از دم و بازدم موجودات زنده، از تبدیل سنگ‌های کربن‌دار به ترکیبات سیلیسی در طبیعت نشر می‌شود. از سوی دیگر کربن دی اکسید توسط روییدنی‌ها، مرجان‌ها و موجودات دریاییِ صدف‌دار جذب می‌شود و در آب اقیانوس‌ها نیز به خوبی قابلِ حل است.

متان عمدتاً از تجزیه مواد آلی گیاهی و حیوانی در مرداب‌ها، کف دریاها و جنگل‌ها و نشخوار نشخوارکنندگان منتشر می‌شود. قسمت عمدهٔ گاز طبیعیِ فسیلی هم متان است. نیتروز اکسید در طبیعت به وجود می‌آید و از بین می‌رود. مصرف روزافزون سوخت‌های فسیلی و کودهای شیمیایی به افزایش آن در جو کمک می‌کند.

ازن در لایه‌های بالای جو در اثر تابش فرابنفش خورشید به وجود می‌آید و اثر خنک

اقتباس از کتاب زمین گرم: ارمغان سدهٔ بیست و یکم، نوشتهٔ یوسف ثبوتی، انتشارات گیتاشناسی

کنندگی دارد. ولی در لایه‌های پایین جو و سطح زمین، ازن در ضمن فرایندهای صنعتی، مانند جوشکاری جرقه‌های الکتریکی تولید می‌شود و گرم کنندهٔ جو و زمین است.

CFC ها و HCFC ها به طور طبیعی به وجود نمی‌آیند و انسان‌ساخت هستند و در افشانه‌ها و ماشین‌های سرمازا به کار می‌روند. معاهده‌های بین‌المللی تولید انواع آسیب‌رسانِ آنها را محدود کرده است. HCFC ها و به ویژه CFC ها بیشترین اثر تخریبی را در لایهٔ ازن دارند و تا اواخر سدهٔ بیستم مصرف بیش از حد این مواد منجر به کاهش ضخامت لایهٔ ازن در بخشهایی از جو جنوبگان شده بود. در سی سال اخیر استفاده از گازهای CFC به تدریج ممنوع شده و در اثر آن، روند تخریبی لایهٔ ازن متوقف شده و فعالیت‌های پی‌گیری نیز جهت حذف HCFC ها از صنایع برودتی ونظایر آن به عمل آمده است. در حال حاضر بیشترین گازهای HCFC به طور عمده در کشور چین و پس از آن در هند تولید می‌شود و در کشورهای اروپایی و امریکا روند حذف آنها از چرخهٔ تولید از چندی پیش آغاز شده است.

نقش انسان در دست کاری اقلیم

از آغازِ عصر صنعتی (بنا به قرارداد ۱۷۵۰ میلادی) به این سو، جمعیت جهان از چند صد میلیون به چند میلیارد نفر رسیده است. الگوی زندگی محقر و مقتصدانه انسانِ دویست سال پیش به الگوی جاه‌طلبانه و مسرفانه انسان سدهٔ بیست و یکم تحول یافته است. تحقق این وضع در درجه نخست در سایه مصرف منابع انرژی فسیلی (زغال‌سنگ، نفت، و گاز) و در درجه دوم، تبدیل جنگل‌ها به زمین‌های کشاورزی و سکونت‌گاه‌های شهری امکان‌پذیر شده است. در این میان هر گامی که انسان صنعتی برداشته مقداری به میزان گازهای گل‌خانه‌ای جو افزوده است.

تغییرات از ۱۰هزار سال گذشته تا پنجاه سال پیش بسیار کند و ناچیز بوده است، اما در پنجاه سال گذشته هر سه گازِ گل‌خانه‌ای ناگهان افزایش می‌یابند، و متناظر با آنها دما و تراز آب دریاها و گستردگی یخ و برف نیز تغییر می‌کند. آنچه افزون بر روال طبیعی اتفاق افتاده، به فعالیت‌های انسان و مصرف فزایندهٔ انرژی‌های فسیلی نسبت داده می‌شود.

نشر میانگین کربن در دهه ۱۹۹۰ برابر با ۶/۴ میلیارد تن در سال بوده است. در فاصله سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵ این مقدار به ۷/۲ میلیارد تن در سال افزایش یافته است. جذب طبیعی کربن دی‌اکسید در آب کره و زیست کره ۵۰ تا ۶۰ درصد از نشر انسانی را حذف می‌کند.

سازگاری و کاهشِ تبعات تغییر اقلیم

افزایش جمعیت و توسعه اقتصادی اجتماعیِ جوامع، مستلزم مصرف انرژی بوده است. منابع انرژیِ در دسترس، عمدتاً منشاء فسیلی داشته‌اند و مصرف آنها همراه با تغییر در نحوه استفاده از زمین، سبب نشر گازهای گل‌خانه‌ای شده و اقلیم را از روال طبیعی خارج کرده است. مهم‌ترین این تغییرات عبارتند از گرم شدن زمین، بالا آمدن آب دریاها، به هم خوردن الگوهای بارش، کم و زیاد شدنِ روان‌آب‌ها، فراوان‌تر و شدیدتر شدن سیل‌ها و طوفان‌ها و خشکسالی‌ها و مانند آنها. هریک از این رخدادها بر منابع غذا، آب، بهداشت، سکونت‌گاه‌های انسانی، زیست‌بوم‌ها، و تنوع زیستی اثر می‌گذارد. به احتمال زیاد بیشتر این آثار ناخوشایند هستند و توسعه اجتماعی و اقتصادی جوامع را محدود می‌کنند. دو راه برای پرهیز از تبعات ناخواسته تغییر اقلیم پیش روی محافل علمی، صنعتی، اقتصادی، و سیاسی جهان است.

نخست آن که با تبعات اجتناب‌ناپذیر اقلیم «سازگاری» به وجود آید.

دوم آن که با هدف تثبیت اقلیم و «کاهش» آثار ناخوشایند آن از نشر گازهای گل‌خانه‌ای کاسته شود.

کنترل جمعیت و گذر از الگوی مصرف مسرفانه زمان حاضر به الگوهای مقتصدانه از نمونه‌های سازگاری هستند. جابه‌جایی جمعیت‌هایی که سکونت‌گاه‌ها و منابع غذا و آب، و شرایط بهداشتی آنها در معرض تهدید قرار گرفته است نیز سازگاری با اقلیم است. اقلیمِ تغییر یافته ممکن است آفت‌های گیاهی و حیوانی و انسانی نوظهوری را که تا کنون سابقه نداشته، به وجود آورد. تجدید نظر در راه‌های مبارزه با آفات و ایجاد موازین بهداشتی و درمانیِ تازه نیز سازگاری است.

کاهش نشر گازهای گل‌خانه‌ای با هدف تثبیت اقلیم، مستلزمِ بهتر و کارآتر کردن فناوری‌های موجود و ایجاد طیف وسیعی از فناوری‌های نو است. مثال‌های زیر نمونه‌هایی از راهکارهای کاهشی هستند: طراحی ماشین‌های حرارتی با بازدهی بالاتر، جایگزین کردنِ منابع انرژی فسیلی با منابع نو شونده و نو.

خورشید، رودخانه‌ها، باد، روییدنی‌ها و زیست‌توده‌ها، نمونه‌های منابع انرژی نوشونده هستند. با تناوب‌های زمانی معین می‌توان از آنها بهره گرفت.

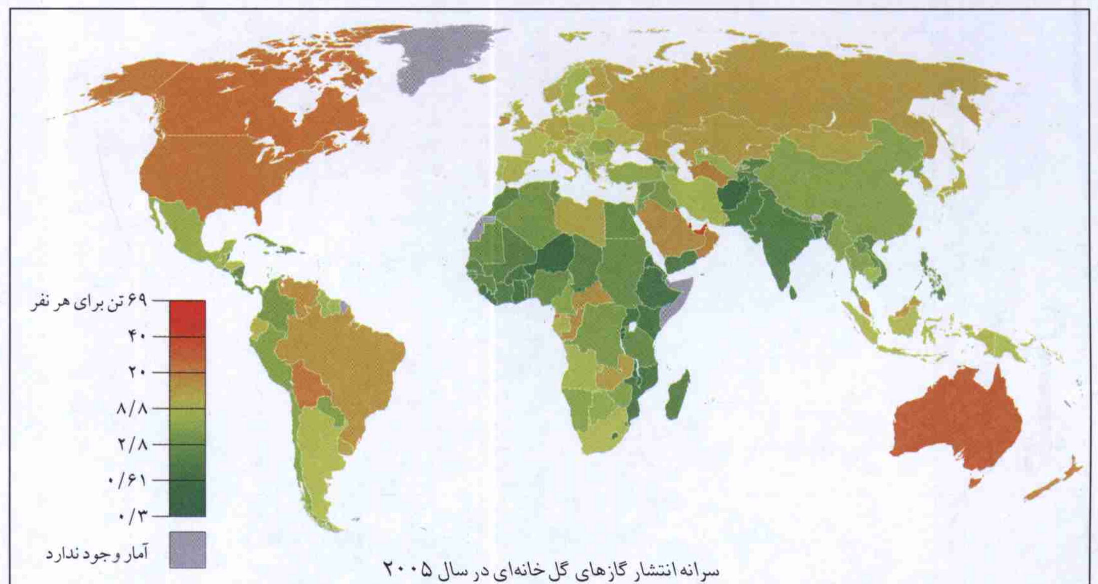
انرژی زمین‌گرمایی، الکتریسیته از خورشید، انرژی از جزر و مد و امواج دریا، تجزیه آب به کمک خورشید به منظور تهیه سوخت هیدروژن، نمونه‌های انرژی نو هستند. در گذشته به طور وسیع معمول نبوده‌اند و دسترسی به آنها مستلزم پژوهش و ایجاد فناوری‌های جدید است و سرمایه‌گذاری‌های کلان می‌طلبد.

تخریبِ وسیع جنگل‌ها و تبدیل آنها به زمین‌های کشاورزی به نشر گازهای گل‌خانه‌ای کمک کرده است. توقف تخریب و اقدام به کاشت درختان نیز از راهکارهای کاهش آثار ناخواسته تغییر اقلیم است.

فراوانی کنونی کربن‌دی‌اکسید، متان، و نیتروز اکسید بیشتر از فراوانی آنها در آغاز صنعتی شدن جهان (۲۵۰سال پیش) است. استفاده از سوخت‌های فسیلی، تغییر در نحوهٔ استفاده از زمین (جنگل زدایی در جهت توسعه زمین‌های کشاورزی و سکونت‌گاهی)، و صنعت سیمان دلیل اصلی افزایش آنها در ۲۵۰سال گذشته شناخته شده است. کرهٔ زمین در یکصد سال گذشته نزدیک به نیم درجه گرم شده است. آهنگ گرمایش زمین در ۴۰سال گذشته بیشترین مقدار در ۲۰۰۰سال گذشته را داشته است.

سطح خشکی‌ها با سرعتی دو برابر سطح اقیانوس‌ها گرم می‌شود. دمای گشت کرهٔ زیرین در فاصله سال‌های ۱۹۵۸ تا ۲۰۰۰ بیشتر از سطح زمین گرم شده است.

۱۱سال از ۱۲سالِ ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۶ رکورد گرم‌ترین سال‌های پس از ۱۸۵۰را داشته‌اند. به گزارش سازمان جهانی هواشناسی، سال ۲۰۱۰ گرم‌ترین سالِ عصر صنعتی بوده است. خشکسالی‌ها پس از سال ۱۹۷۹ بخصوص در مناطق گرمسیری و مجاور آن فراوان‌تر شده‌اند. با این وجود بخار آب موجود در جو دست کم از دهه ۱۹۸۰ به این سو رو به افزایش بوده است. هواویزها (غبار و ذرات معلق در هوا) اثر خنک‌کنندگی دارند. این اثر در نیم کرهٔ شمالی بیش از نیم کرهٔ جنوبی است. تغییرات در تابش خورشید ناچیز بوده و اثر قابل ملاحظه‌ای در گرمایش غیر عادی زمین نداشته‌اند.

سرانه انتشار گازهای گل‌خانه‌ای در سال ۲۰۰۵

اختلاف ساعت با ایران

اختلاف ساعت بازمان متوسط گرینویچ (GMT)

هنگام عبور از خط بین المللی زمان به طرف غرب ، یکروزبه تاریخ بیافزائید
هنگام عبور به طرف شرق یکروز از تاریخ کم کنید

اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)

اقیانوس اطلس شمالی

اقیانوس کبیر شمالی

اقیانوس اطلس جنوبی

اقیانوس کبیر جنوبی

اقیانوس هند

روسیه

چین

مغولستان

کانادا

ایالات متحده امریکا

آلاسکا

گروئنلند

برزیل

استرالیا

ایران

هند

خط بین المللی زمان (خط روزگردان)

نصف النهار مبدا (گرینویچ)

مدار راس السرطان

خط استوا (نیمگان زمین)

مدار راس الجدی

مدار قطبی شمال

۱۱ بعدازظهر	نیمه شب	۱ بامداد	۲ بامداد	۳ بامداد	۴ بامداد	۵ بامداد	۶ بامداد	۷ بامداد	۸ بامداد	۹ بامداد	۱۰ بامداد	۱۱ بامداد	ظهر	۱ بعدازظهر	۲ بعدازظهر	۳ بعدازظهر	۴ بعدازظهر	۵ بعدازظهر	۶ بعدازظهر	۷ بعدازظهر	۸ بعدازظهر	۹ بعدازظهر	۱۰ بعدازظهر

نقشه مناطق زمانی
جهان
و اختلاف ساعت ایران با سایر کشورها

مقیاس ۱:۱۲۹،۰۰۰،۰۰۰
کیلومتر ۶۰۰۰ ۴۰۰۰ ۲۰۰۰ ۰

راهنما

- زمان استاندارد
- مناطقی که ۳۰ دقیقه ساعت اختلاف زمانی دارند
- مناطقی که ۴۵ دقیقه ساعت اختلاف زمانی دارند

○ کشورهایی که از وقت صرفه جویی تابستانی استفاده می کنند
☆ کشورهایی که برخی مناطق آنها از وقت صرفه جویی تابستانی استفاده می کنند
* اعداد منفی نشان دهنده کشورهایی است که زمان رسمی آنها از ایران عقب تر است
و اعداد مثبت نشان دهنده کشورهایی است که زمان رسمی آنها از ایران جلوتر است.

نقشه طبیعی آسیا

راهنما

■ پایتخت

▲ قله (ارتفاع به متر)

مقیاس ۱:۵۷،۰۰۰،۰۰۰

کیلومتر ۴۰۰ ۰ ۴۰۰ ۸۰۰

نقشه سیاسی آسیا

راهنما

مرزبین المللی

راههای اصلی

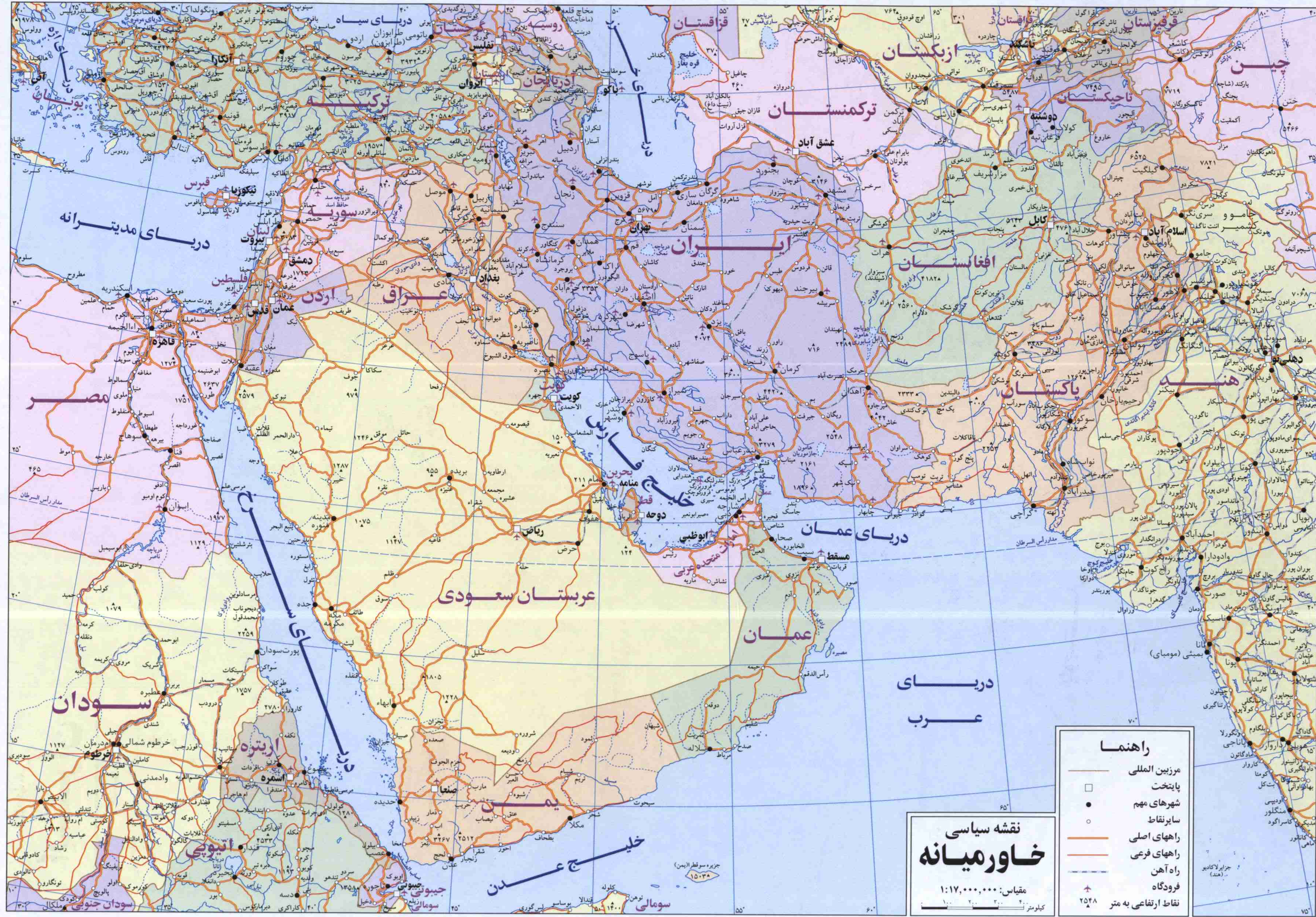
راه آهن

پایتخت

شهرهای مهم

سایرنقاط

مقیاس: ۱:۴۴،۰۰۰،۰۰۰

نقشه سیاسی
خاورمیانه
مقیاس: ۱:۱۷،۰۰۰،۰۰۰
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
فرودگاه
نقاط ارتفاعی به متر
ایران
عربستان سعودی
عراق
سوریه
اردن
لبنان
فلسطین
ترکیه
گرجستان
ارمنستان
آذربایجان
روسیه
قبرس
یونان
مصر
سودان
اریتره
اتیوپی
جیبوتی
سومالی
سودان جنوبی
یمن
عمان
قطر
بحرین
امارات متحده عربی
افغانستان
پاکستان
هند
ترکمنستان
ازبکستان
تاجیکستان
قزاقستان
قرقیزستان
چین
دریای مدیترانه
دریای سیاه
دریای خزر
دریای سرخ
خلیج فارس
دریای عمان
دریای عرب
خلیج عدن
تهران
بغداد
ریاض
کویت
منامه
دوحه
ابوظبی
مسقط
صنعا
دمشق
بیروت
عمان
قدس
قاهره
خرطوم
اسمره
جیبوتی
نیکوزیا
آنکارا
تفلیس
ایروان
باکو
عشق آباد
تاشکند
دوشنبه
کابل
اسلام آباد
دهلی نو
مؤسسه گیتاشناسی

نقشه طبیعی

ایران

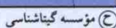
راهنما

مرزبین المللی
پایتخت
مرکزاستان
مرکزشهرستان
نقاط ارتفاعی(متر)
۱۶۹۸

ارتفاعات(متر)
۲۷۵۰
۲۱۵۰
۱۵۰۰
۹۰۰
۳۰۰
۰
ژرفا(متر)
۲۰
۲۰۰
۱۰۰۰
۲۰۰۰

مقیاس ۱:۵،۱۵۰،۰۰۰
۰ ۲۵ ۵۰ ۷۵ ۱۰۰ ۱۲۵ ۱۵۰ کیلومتر

ترکمنستان
افغانستان
پاکستان
دشت کویر
کویر لوت
لوت زنگی احمد
سیستان
بلوچستان
مکران
دریای عمان
تنگه هرمز
عمان
امارات متحده عربی
کوه تفتان ۳۹۴۱

فهرست بلندترین نقاط استانهای ایران

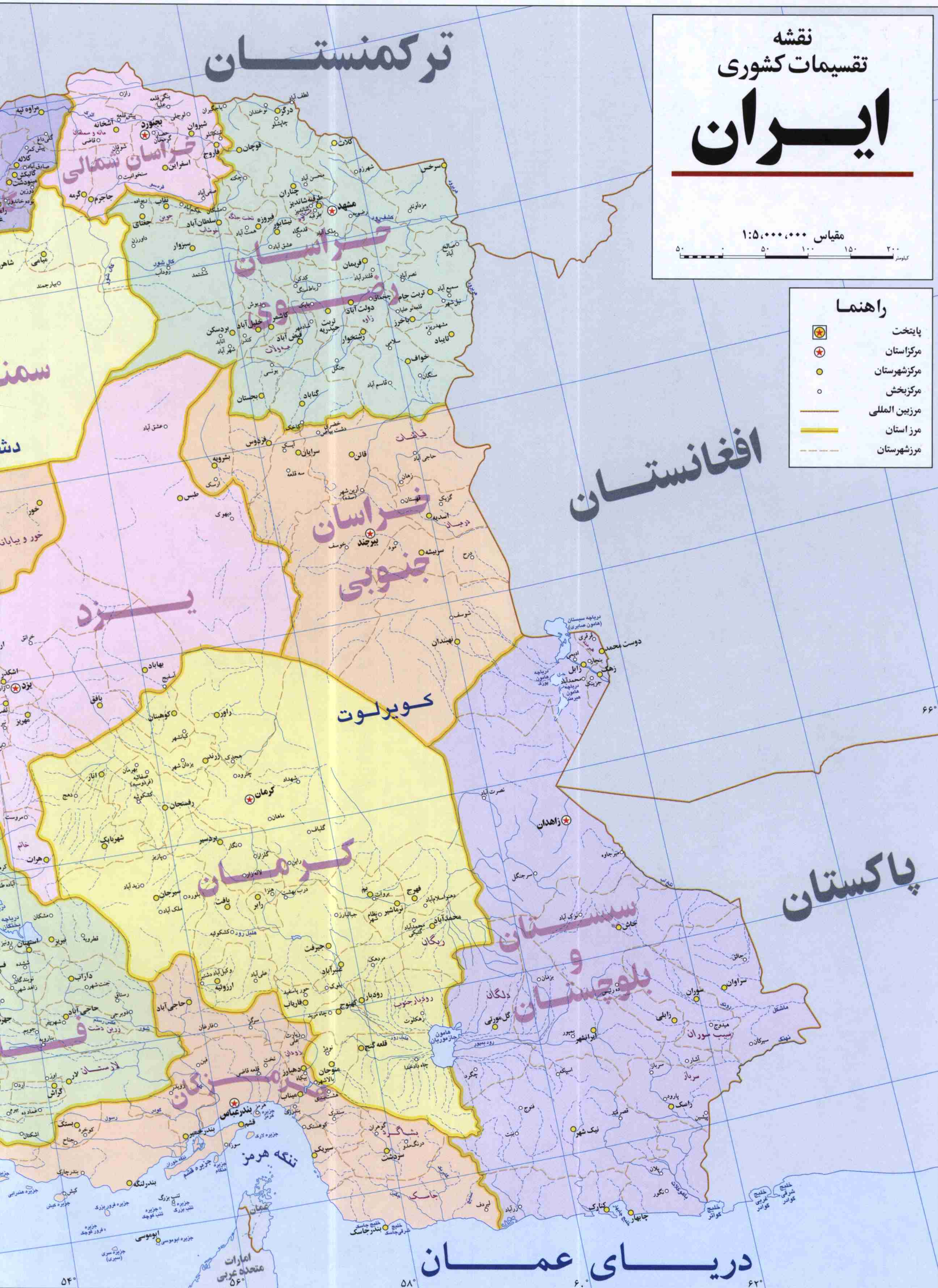
نام استان	نام کوه	ارتفاع از سطح دریا (متر)
آذربایجان شرقی	کوه سهند(قوچ گلی داغی)	۳۷۰۷
آذربایجان غربی	برده رش	۳۶۰۸
اردبیل	کوه سبلان(ساوالان)	۴۸۱۱
اصفهان	شاهانکوه	۴۰۴۰
البرز	قله ناز	۴۱۰۸
ایلام	کبیرکوه	۲۷۹۰
بوشهر	کوه خورموج	۱۹۵۰
تهران	قله خلنو	۴۳۷۵
چهارمحال و بختیاری	زرد کوه	۴۲۲۱
خراسان جنوبی	سیاه کوه	۲۸۵۸
خراسان رضوی	قله بینالود	۳۲۱۱
خراسان شمالی	کوه شاه‌جهان	۳۰۳۲
خوزستان	منار	۳۷۰۱
زنجان	بلقیس	۳۳۳۲
سمنان	کوه شاهوار	۳۹۴۵
سیستان و بلوچستان	کوه تفتان	۳۹۴۱
فارس	کوه بُل	۳۹۴۳
قزوین	کوه سیاهلان	۴۱۷۵
قم	کوه پلنگ آبی	۳۱۵۴
کردستان	کوه شاهو	۳۳۹۰
کرمان	کوه هزار	۴۴۶۵
کرمانشاه	کوه پرو (پررو)	۳۳۵۷
کهگیلویه و بویراحمد	قله دنا	۴۴۰۹
گلستان	کوه گاوکشان	۳۸۱۳
گیلان	بغروداغ	۳۱۹۷
لرستان	اشتران کوه	۴۰۵۰
مازندران	قله دماوند	۵۶۷۱
مرکزی	کوه ولیجیا	۳۳۳۰
هرمزگان	کوه فارغان(هماک)	۳۲۶۷
همدان	کوه الوند	۳۵۸۰
یزد	شیرکوه	۴۰۵۵

مشخصات کلی تقسیمات کشوری ایران

(بر اساس آمار جمعیت سال ۱۳۸۵ و آخرین تغییرات تقسیمات کشوری تا شهریور ۱۳۹۰)

نام استان (تاریخ تأسیس) نام شهرستان (مرکز شهرستان)	موقعیت جغرافیایی مرکز شهرستان: طول جغرافیایی (درجه-دقیقه)	موقعیت جغرافیایی مرکز شهرستان: عرض جغرافیایی (درجه-دقیقه)	ارتفاع مرکز شهرستان از سطح دریا (متر)	جمعیت مرکز شهرستان	جمعیت استان و شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر
آذربایجان شرقی (۱۳۱۶)	-	-	-	-	۳,۶۰۳,۴۵۶	۴۴	۵۹
آذرشهر	۴۵-۵۸	۳۷-۴۵	۱,۳۹۰	۳۶,۸۰۱	۱۰۱,۴۷۹	۳	۴
اسکو	۴۶-۰۷	۳۷-۵۵	۱,۵۲۰	۱۶,۲۶۲	۸۵,۴۹۸	۲	۳
اهر	۴۷-۰۶	۳۸-۲۸	۱,۳۴۱	۸۶,۷۶۰	۱۴۹,۵۳۰	۲	۲
بستان آباد	۴۶-۵۰	۳۷-۵۱	۱,۷۴۰	۱۶,۹۷۷	۹۷,۲۳۹	۲	۲
بناب	۴۶-۰۳	۳۷-۲۰	۱,۲۹۰	۷۶,۶۱۰	۱۲۶,۸۸۸	۱	۱
تبریز	۴۶-۱۷	۳۸-۰۵	۱,۳۶۶	۱,۳۹۸,۰۶۰	۱,۵۷۹,۳۱۲	۲	۴
جلفا	۴۵-۳۸	۳۸-۵۶	۷۱۰	۵,۳۱۶	۵۳,۵۷۹	۲	۳
چاراویماق (قره آغاج)	۴۷-۱۳	۳۷-۱۳	۱,۸۸۰	۴,۸۹۲	۳۴,۶۶۵	۲	۱
خدا آفرین (خمارلو)	۴۷-۰۲	۳۹-۰۹	۴۰۰	۱,۳۷۳	۳۵,۶۴۲	۳	۱
سراب	۴۷-۳۴	۳۷-۵۷	۱,۶۸۰	۴۲,۳۳۵	۱۳۳,۶۱۷	۲	۴
شبستر	۴۵-۴۲	۳۸-۱۱	۱,۴۰۰	۱۴,۴۱۲	۱۲۳,۸۸۸	۳	۹
عجب شیر	۴۵-۵۴	۳۷-۲۸	۱,۳۰۰	۲۶,۸۴۷	۸۵,۰۳۱	۲	۱
کلیبر	۴۷-۰۲	۳۸-۵۲	۱,۲۴۰	۹,۷۰۰	۵۴,۰۵۶	۲	۲
مراغه	۴۶-۱۴	۳۷-۲۳	۱,۴۵۰	۱۴۹,۹۲۹	۲۳۵,۷۰۲	۲	۲
مرند	۴۵-۴۶	۳۸-۲۶	۱,۳۳۴	۱۱۴,۸۴۱	۲۳۲,۰۶۷	۲	۵
ملکان	۴۶-۰۶	۳۷-۰۸	۱,۳۰۰	۲۴,۶۸۰	۱۰۱,۵۱۸	۲	۲
میانه	۴۷-۴۳	۳۷-۲۵	۱,۱۰۰	۸۹,۷۹۶	۱۹۱,۲۹۱	۴	۴
ورزقان	۴۶-۳۹	۳۸-۳۱	۱,۶۷۰	۴,۰۸۸	۴۸,۱۱۲	۲	۲
هریس	۴۷-۰۷	۳۸-۱۵	۱,۹۰۰	۱۰,۰۵۷	۶۸,۳۰۰	۲	۵
هشترود	۴۷-۰۳	۳۷-۲۸	۱,۶۶۰	۱۹,۶۵۵	۶۶,۰۴۲	۲	۲
آذربایجان غربی (۱۳۱۶)	-	-	-	-	۲,۸۷۳,۴۵۹	۴۰	۴۲
ارومیه	۴۵-۰۲	۳۷-۳۲	۱,۳۳۲	۵۸۳,۲۵۵	۸۷۱,۲۰۴	۵	۵
اشنویه	۴۵-۰۵	۳۷-۰۲	۱,۴۷۰	۳۰,۶۳۲	۶۴,۵۵۱	۲	۲
بوکان	۴۶-۱۲	۳۶-۳۱	۱,۳۵۰	۱۵۰,۷۰۳	۲۰۴,۳۰۸	۲	۲
پلدشت	۴۵-۰۴	۳۹-۲۱	۷۹۵	۸,۵۸۴	۳۸,۵۸۶	۲	۲
پیرانشهر	۴۵-۰۸	۳۶-۴۲	۱,۴۶۰	۵۸,۱۷۷	۱۱۲,۹۹۴	۲	۲
تکاب	۴۷-۰۶	۳۶-۲۴	۱,۷۹۰	۴۴,۰۴۳	۸۲,۲۷۴	۲	۱
چالدران (سیه‌چشمه)	۴۴-۲۲	۳۹-۰۳	۱,۹۴۱	۱۴,۷۱۵	۴۵,۶۴۱	۲	۲
چایپاره (قره‌ضیاءالدین)	۴۵-۰۱	۳۸-۵۳	۱,۰۹۵	۲۲,۶۷۱	۴۲,۲۲۵	۲	۱
خوی	۴۴-۵۸	۳۸-۳۳	۱,۱۸۰	۱۸۱,۴۶۵	۳۲۳,۳۴۸	۴	۶
سردشت	۴۵-۳۲	۳۶-۰۹	۱,۵۰۰	۳۷,۶۹۹	۱۰۵,۵۶۹	۲	۳
سلماس	۴۴-۴۶	۳۸-۱۱	۱,۳۵۰	۸۱,۳۴۲	۱۸۳,۳۸۱	۲	۲
شاهین دژ	۴۶-۳۴	۳۶-۴۰	۱,۳۷۰	۳۴,۶۶۰	۹۰,۱۸۲	۲	۳
شوط	۴۴-۴۶	۳۹-۱۳	۱,۰۰۰	۱۹,۷۵۹	۵۱,۴۷۶	۲	۲
ماکو	۴۴-۳۰	۳۹-۱۸	۱,۶۳۴	۴۲,۵۶۰	۸۶,۳۴۹	۲	۲
مهاباد	۴۵-۴۳	۳۶-۴۶	۱,۳۴۰	۱۳۵,۷۸۰	۲۰۱,۰۴۹	۲	۲
میاندوآب	۴۶-۰۶	۳۶-۵۸	۱,۳۱۴	۱۱۴,۱۵۳	۲۴۷,۳۰۷	۳	۳
نقده	۴۵-۲۲	۳۶-۵۷	۱,۳۵۰	۷۳,۴۳۸	۱۱۸,۵۱۶	۲	۲
اردبیل (۱۳۷۲)	-	-	-	-	۱,۲۲۵,۳۴۸	۲۷	۲۴
اردبیل	۴۸-۱۸	۳۸-۱۵	۱,۳۱۱	۴۱۸,۲۶۲	۵۳۱,۵۱۴	۳	۲
بیله سوار	۴۸-۲۲	۳۹-۲۳	۹۰	۱۴,۱۸۰	۵۵,۰۲۶	۲	۲
پارس آباد	۴۷-۵۵	۳۹-۳۹	۴۰	۸۲,۲۵۶	۱۶۴,۵۷۷	۳	۳
خلخال	۴۸-۳۱	۳۷-۳۷	۱,۷۵۰	۳۹,۷۵۴	۹۵,۰۰۵	۳	۳
سرعین	۴۸-۰۴	۳۸-۰۹	۱,۶۸۰	۴,۵۹۹	۱۷,۳۱۸	۲	۱
کوثر (گیوی)	۴۸-۲۵	۳۷-۲۱	۱,۲۴۰	۷,۲۶۱	۲۸,۷۲۱	۲	۱
گرمی	۴۸-۰۳	۳۹-۰۱	۱,۱۰۰	۲۸,۹۳۲	۹۱,۲۷۰	۳	۲
مشگین شهر	۴۷-۴۱	۳۸-۲۳	۱,۳۹۵	۶۳,۶۵۵	۱۵۹,۲۴۲	۴	۵
نمین	۴۸-۲۹	۳۸-۲۵	۱,۴۵۰	۱۰,۴۵۶	۵۹,۶۴۰	۳	۳
نیر	۴۷-۵۹	۳۸-۰۲	۱,۶۰۰	۵,۴۶۰	۲۳,۰۳۵	۲	۲
اصفهان (۱۳۱۶)	-	-	-	-	۴,۵۵۹,۲۵۶	۴۵	۱۰۰
آران و بیدگل	۵۱-۲۹	۳۴-۰۴	۹۱۱	۵۵,۸۳۳	۹۰,۴۹۲	۲	۴
اردستان	۵۲-۲۲	۳۳-۲۳	۱,۲۰۵	۱۵,۲۸۴	۴۴,۷۰۹	۲	۳
اصفهان	۵۱-۳۹	۳۲-۳۸	۱,۵۷۵	۱,۶۰۲,۱۱۰	۱,۹۸۶,۵۴۲	۶	۱۴
برخوار (دولت‌آباد)	۵۱-۴۲	۳۲-۴۸	۱,۵۵۰	۳۳,۹۶۱	۹۵,۴۲۹	۲	۶
تیران و کرون (تیران)	۵۱-۰۹	۳۲-۴۲	۱,۶۴۰	۱۵,۷۴۴	۶۴,۴۶۹	۲	۳
چادگان	۵۰-۳۸	۳۲-۴۶	۲,۱۳۰	۷,۶۰۹	۳۴,۴۷۶	۲	۲
خمینی شهر	۵۱-۳۲	۳۲-۴۱	۱,۵۹۵	۲۲۳,۰۷۱	۲۸۷,۲۶۵	۱	۳
خوانسار	۵۰-۱۹	۳۳-۱۳	۲,۲۵۰	۲۱,۳۱۳	۳۲,۵۱۵	۱	۱
خور و بیابانک (خور)	۵۵-۰۵	۳۳-۴۶	۸۶۰	۶,۳۶۹	۱۷,۶۵۶	۱	۳
دهاقان	۵۱-۳۹	۳۱-۵۶	۲,۰۵۰	۱۶,۹۳۴	۳۵,۱۸۴	۱	۲
سمیرم	۵۱-۳۴	۳۱-۲۵	۲,۴۶۰	۲۶,۷۹۵	۷۳,۰۴۵	۲	۴
شاهین‌شهر و میمه (شاهین‌شهر)	۵۱-۳۴	۳۲-۵۲	۱,۵۹۰	۱۲۷,۴۱۲	۱۸۴,۳۴۹	۲	۶
شهرضا	۵۱-۵۲	۳۲-۰۱	۱,۸۲۵	۱۰۹,۶۰۱	۱۴۳,۹۰۳	۱	۲
فریدن (داران)	۵۰-۲۲	۳۲-۵۸	۲,۳۹۰	۱۹,۵۸۳	۸۳,۶۸۹	۲	۴
فریدونشهر	۵۰-۰۷	۳۲-۵۶	۲,۵۳۰	۱۳,۸۲۱	۳۹,۳۹۷	۱	۲
فلاورجان	۵۱-۳۱	۳۲-۳۳	۱,۶۱۰	۳۸,۲۲۴	۲۳۲,۶۴۴	۲	۷
کاشان	۵۱-۲۷	۳۳-۵۹	۹۵۰	۲۵۳,۵۰۹	۳۰۲,۶۳۷	۴	۶
گلپایگان	۵۰-۱۷	۳۳-۲۷	۱,۸۳۰	۴۸,۹۸۷	۸۴,۰۸۱	۱	۳
لنجان (زرین شهر)	۵۱-۲۳	۳۲-۲۳	۱,۷۰۰	۵۶,۳۷۵	۲۲۶,۷۵۶	۲	۸
مبارکه	۵۱-۳۰	۳۲-۲۱	۱,۶۶۵	۶۲,۷۲۸	۱۳۴,۹۳۸	۲	۵
نائین	۵۳-۰۵	۳۲-۵۲	۱,۵۴۵	۲۵,۵۱۶	۳۸,۰۹۹	۲	۳
نجف آباد	۵۱-۲۲	۳۲-۳۸	۱,۶۵۰	۲۰۸,۶۴۷	۲۸۲,۴۳۰	۲	۶
نطنز	۵۱-۵۴	۳۳-۳۱	۱,۶۵۰	۱۵,۵۰۹	۴۴,۵۵۱	۲	۳
البرز (۱۳۸۹)	-	-	-	-	۲,۰۷۶,۹۹۱	۱۰	۱۷
ساوجبلاغ (هشتگرد)	۵۰-۴۰	۳۵-۵۷	۱,۲۵۰	۴۵,۵۲۹	۱۸۹,۸۸۳	۳	۵
طالقان	۵۰-۴۸	۳۶-۱۰	۱,۸۲۰	۳,۴۱۶	۲۶,۱۰۸	۲	۲
کرج	۵۱-۰۰	۳۵-۴۹	۱,۳۶۰	۱,۳۸۶,۰۳۰	۱,۷۳۲,۲۷۵	۳	۸
نظرآباد	۵۰-۳۶	۳۵-۵۶	۱۲۰۲	۹۷,۷۲۲	۱۲۸,۷۲۵	۲	۲
ایلام (۱۳۵۳)	-	-	-	-	۵۴۵,۷۸۷	۲۰	۲۲
آبدانان	۴۷-۲۸	۳۲-۵۶	۷۴۰	۲۱,۹۳۴	۴۷,۳۷۰	۳	۳
ارکواز (ملکشاهی)	۴۶-۲۵	۳۳-۲۳	۱,۲۹۰	۱۴,۳۳۴	۳۱,۷۹۴	۲	۳
ایلام	۴۶-۲۵	۳۳-۳۸	۱,۴۴۰	۱۶۰,۳۵۵	۱۹۹,۵۱۹	۲	۲
ایوان	۴۶-۱۷	۳۳-۴۹	۱,۱۴۰	۲۷,۸۸۳	۴۷,۹۵۸	۲	۲
دره شهر	۴۷-۲۲	۳۳-۰۸	۷۰۰	۱۸,۴۰۰	۵۶,۸۲۲	۳	۲
دهلران	۴۷-۱۶	۳۲-۴۱	۲۱۵	۲۸,۳۲۰	۶۲,۲۵۶	۳	۴
شیروان و چرداول (سرابله)	۴۶-۳۲	۳۳-۴۶	۱,۰۵۰	۹,۸۰۴	۷۳,۹۷۳	۳	۴
مهران	۴۶-۱۰	۳۳-۰۷	۱۵۵	۱۳,۲۷۶	۲۶,۰۹۵	۲	۲
بوشهر (۱۳۵۲)	-	-	-	-	۸۸۶,۲۶۷	۲۳	۳۲
بوشهر (بندربوشهر)	۵۰-۵۱	۲۸-۵۹	۵	۱۶۹,۹۶۶	۲۲۵,۲۹۷	۲	۳
تنگستان (اهرم)	۵۱-۱۶	۲۸-۵۳	۶۵	۱۲,۳۳۹	۶۳,۷۳۵	۲	۲
جم	۵۲-۱۹	۲۷-۵۰	۶۴۵	۱۱,۰۷۴	۳۸,۵۷۸	۲	۳
دشتستان (برازجان)	۵۱-۱۲	۲۹-۱۶	۶۵	۹۳,۰۷۲	۲۲۶,۹۰۵	۶	۸
دشتی (خورموج)	۵۱-۲۲	۲۸-۳۹	۶۰	۳۲,۲۵۵	۷۴,۸۹۸	۳	۳
دیر (بندردیر)	۵۱-۵۶	۲۷-۵۰	۱۲	۱۸,۵۲۵	۴۸,۶۳۶	۲	۴
دیلم (بندر دیلم)	۵۰-۰۹	۳۰-۰۳	۱۰	۱۹,۹۶۹	۲۹,۴۵۱	۲	۲
کنگان (بندرکنگان)	۵۲-۰۴	۲۷-۵۰	۲۰	۲۴,۰۱۷	۹۵,۳۴۹	۲	۵
گناوه (بندر گناوه)	۵۰-۳۱	۲۹-۳۴	۲	۵۹,۵۸۳	۸۳,۴۱۸	۲	۲
تهران (۱۳۵۷)	-	-	-	-	۱۱,۳۳۶,۳۵۷	۲۹	۴۱
اسلام شهر	۵۱-۱۴	۳۵-۳۳	۱,۰۶۳	۳۵۷,۳۸۹	۴۴۸,۸۶۴	۲	۲
بهارستان (گلستان)	۵۱-۱۲	۳۵-۳۲	۱,۰۵۰	۲۳۱,۹۰۵	۳۱۷,۷۶۴	۲	۴
پاکدشت	۵۱-۴۰	۳۵-۲۸	۱,۰۲۰	۱۲۶,۹۳۷	۲۴۲,۶۹۱	۲	۳
پیشوا	۵۱-۴۴	۳۵-۱۸	۹۲۰	۴۱,۸۸۰	۷۰,۴۴۴	۲	۱
تهران	۵۱-۲۴	۳۵-۴۱	۱,۱۱۰	۷,۷۹۷,۵۲۰	۷,۹۶۹,۳۱۶	۳	۳
دماوند	۵۲-۰۴	۳۵-۴۳	۱,۹۶۰	۳۶,۷۰۸	۹۸,۰۵۳	۲	۵
رباط کریم	۵۱-۰۵	۳۵-۲۸	۱,۰۳۳	۶۳,۰۶۹	۲۹۶,۸۲۲	۱	۱
ری	۵۱-۲۶	۳۵-۳۶	۱,۰۶۰	جزء تهران	۲۹۷,۷۱۱	۴	۴
شمیرانات (تجریش)	۵۱-۲۶	۳۵-۴۹	۱,۵۰۰	جزء تهران	۳۸,۳۱۱	۲	۳
شهریار	۵۱-۰۳	۳۵-۴۰	۱,۱۶۵	۱۸۹,۴۲۱	۵۱۴,۷۴۰	۱	۷
فیروزکوه	۵۲-۴۶	۳۵-۴۵	۱,۹۸۰	۱۷,۱۴۳	۳۹,۲۸۴	۲	۲
قدس	۵۱-۰۷	۳۵-۴۳	۱,۱۷۰	۲۳۰,۱۴۷	۲۳۸,۰۰۹	۱	۱
ملارد	۵۰-۵۹	۳۵-۴۰	۱,۱۶۰	۲۲۸,۷۱۳	۲۹۱,۹۶۰	۲	۲
ورامین	۵۱-۳۹	۳۵-۱۹	۹۱۵	۲۰۸,۹۹۶	۴۷۲,۳۸۸	۳	۳
چهارمحال و بختیاری (۱۳۵۲)	-	-	-	-	۸۵۷,۹۱۰	۲۲	۳۱
اردل	۵۰-۳۹	۳۱-۵۹	۱,۸۳۰	۸,۷۰۷	۵۹,۵۵۱	۲	۱
بروجن	۵۱-۱۷	۳۱-۵۸	۲,۲۲۵	۴۹,۹۶۹	۱۱۵,۲۸۶	۳	۶
شهرکرد	۵۰-۵۱	۳۲-۱۹	۲,۰۶۰	۱۳۱,۶۱۲	۳۳۸,۳۸۱	۴	۱۱
فارسان	۵۰-۳۴	۳۲-۱۵	۲,۰۳۰	۲۶,۸۴۲	۹۰,۹۸۰	۳	۴
کوهرنگ (چلگرد)	۵۰-۰۷	۳۲-۲۸	۲,۳۵۰	۳,۳۳۶	۳۵,۵۲۰	۳	۱
کیار (شلمزار)	۵۰-۴۸	۳۲-۰۲	۲,۰۲۵	۷,۰۹۶	۴۰,۹۱۵	۲	۴
لردگان	۵۰-۴۹	۳۱-۳۰	۱,۵۸۵	۲۳,۶۷۳	۱۷۷,۲۷۷	۵	۴
خراسان جنوبی (۱۳۸۳)	-	-	-	-	۶۳۶,۴۲۰	۲۰	۲۵
بشرویه	۵۷-۲۵	۳۳-۵۳	۸۸۰	۱۴,۱۹۶	۲۳,۴۷۴	۲	۲
بیرجند	۵۹-۱۳	۳۲-۵۳	۱,۴۸۰	۱۶۶,۱۳۸	۲۴۰,۸۹۴	۲	۳
درمیان (اسدیه)	۶۰-۰۱	۳۲-۵۵	۱,۴۷۵	۴,۸۳۹	۵۳,۷۹۴	۳	۴
سرایان	۵۸-۳۱	۳۳-۵۱	۱,۴۴۰	۱۱,۷۸۹	۳۵,۴۵۹	۲	۳
سربیشه	۵۹-۴۷	۳۲-۳۴	۱,۸۲۰	۶,۷۸۰	۳۹,۴۶۱	۳	۲
فردوس	۵۸-۰۹	۳۴-۰۰	۱,۲۷۰	۲۴,۷۰۳	۴۰,۰۲۳	۱	۲
قائنات (قائن)	۵۹-۱۱	۳۳-۴۳	۱,۴۴۰	۳۴,۴۶۵	۱۴۳,۵۱۶	۵	۷
نهبندان	۶۰-۰۲	۳۱-۳۲	۱,۱۸۵	۱۷,۲۶۴	۵۹,۷۹۹	۲	۲
خراسان رضوی (۱۳۱۶/۱۳۸۳)	-	-	-	-	۵,۵۹۳,۰۷۹	۶۹	۷۲
باخرز	۶۰-۱۷	۳۴-۵۹	۱,۲۸۰	۷,۳۹۶	۴۰,۷۳۹	۲	۱
بجستان	۵۸-۱۰	۳۴-۳۱	۱,۲۵۰	۱۱,۹۶۰	۴۱,۹۹۳	۲	۲
بردسکن	۵۷-۵۸	۳۵-۱۵	۹۸۵	۲۳,۱۴۲	۶۹,۵۵۱	۳	۳
بینالود (طرقبه و شاندیز)	۵۹-۲۶	۳۶-۲۰	۱,۱۵۰	۱۹,۷۷۰	۶۶,۷۹۷	۲	۲
تایباد	۶۰-۴۶	۳۴-۴۵	۸۱۰	۴۷,۵۳۵	۱۰۵,۲۵۳	۲	۳
تخت جلگه (فیروزه)	۵۸-۳۵	۳۶-۱۷	۱,۱۵۷	۵,۲۰۷	۴۵,۲۲۲	۲	۲
تربت جام	۶۰-۳۷	۳۵-۱۴	۹۱۰	۸۶,۲۴۰	۲۴۴,۴۵۵	۵	۵
تربت حیدریه	۵۹-۱۳	۳۵-۱۶	۱,۳۵۰	۱۲۱,۳۰۰	۲۰۰,۶۷۵	۴	۴
جغتای	۵۷-۰۴	۳۶-۳۸	۱,۴۰۰	۶,۸۳۳	۳۹,۹۴۹	۲	۱
جوین (نقاب)	۵۷-۲۵	۳۶-۴۳	۱,۰۸۵	۱۲,۴۸۳	۳۷,۶۵۱	۲	۱
چناران	۵۹-۰۷	۳۶-۳۸	۱,۱۷۰	۴۲,۰۰۴	۱۱۰,۹۶۶	۲	۲
خلیل‌آباد	۵۸-۱۷	۳۵-۱۵	۹۷۵	۸,۴۲۴	۴۵,۰۰۸	۲	۲
خواف	۶۰-۰۸	۳۴-۳۴	۹۷۰	۲۱,۸۵۶	۱۱۰,۳۷۸	۴	۵
خوشاب (سلطان آباد)	۵۸-۰۲	۳۶-۲۴	۱,۲۰۵	۴,۹۸۷	۳۸,۲۷۱	۲	۱
درگز	۵۹-۰۶	۳۷-۲۶	۳۹۰	۳۵,۴۴۳	۷۵,۹۲۵	۴	۴
دولت‌آباد	۵۹-۳۰	۳۵-۱۷	۱,۳۵۰	۹,۰۶۴	۶۶,۹۲۹	۲	۱
رشتخوار	۵۹-۳۷	۳۴-۵۸	۱,۱۴۰	۵,۶۰۱	۵۷,۹۹۴	۲	۲
سبزوار	۵۷-۴۰	۳۶-۱۲	۹۶۰	۲۱۴,۵۸۲	۳۶۱,۹۱۳	۴	۴
سرخس	۶۱-۱۰	۳۶-۳۲	۲۷۵	۳۴,۶۷۵	۸۷,۴۴۲	۲	۲
فریمان	۵۹-۵۱	۳۵-۴۲	۱,۳۹۰	۳۳,۲۵۴	۸۷,۲۶۶	۲	۴
قوچان	۵۸-۳۰	۳۷-۰۶	۱,۲۴۰	۱۰۱,۳۱۳	۱۸۶,۰۲۲	۲	۲
کاشمر	۵۸-۲۷	۳۵-۱۴	۱,۰۵۰	۸۳,۶۶۷	۱۴۹,۳۵۸	۲	۲
کلات	۵۹-۴۶	۳۶-۵۹	۷۸۰	۷,۱۷۸	۴۰,۶۶۷	۲	۲
گناباد	۵۸-۴۲	۳۴-۲۰	۱,۱۰۰	۳۶,۹۹۶	۱۱۰,۱۳۵	۲	۳
مشهد	۵۹-۳۶	۳۶-۱۷	۹۷۰	۲,۴۲۷,۳۱۶	۲,۸۰۱,۵۵۳	۳	۳
مه‌ولات (فیض آباد)	۵۸-۴۶	۳۵-۰۱	۹۲۸	۱۵,۱۵۱	۴۷,۶۶۳	۲	۲
نیشابور	۵۸-۴۷	۳۶-۱۲	۱,۲۵۰	۲۰۸,۸۶۰	۴۰۲,۹۴۸	۴	۷
خراسان شمالی (۱۳۸۳)	-	-	-	-	۸۱۱,۵۷۲	۱۷	۱۸
اسفراین	۵۷-۲۹	۳۷-۰۴	۱,۲۰۰	۵۳,۱۳۲	۱۲۳,۱۴۴	۲	۲
بجنورد	۵۷-۱۹	۳۷-۲۸	۱,۰۷۰	۱۷۶,۷۲۶	۳۲۸,۴۸۹	۳	۳
جاجرم (آمارجمعیت با گرمه)	۵۶-۲۳	۳۶-۵۷	۹۲۰	۲۵,۲۰۵	۵۸,۴۸۳	۳	۳
شیروان	۵۷-۵۴	۳۷-۲۳	۱,۱۶۰	۸۴,۱۸۵	۱۵۶,۱۸۱	۳	۲
فاروج	۵۸-۱۳	۳۷-۱۴	۱,۱۹۵	۱۰,۶۶۸	۴۹,۶۹۳	۲	۲
گرمه	۵۶-۱۷	۳۶-۵۹	۱,۰۵۰	جزء جاجرم	جزء جاجرم	۱	۳
مانه و سملقان (آشخانه)	۵۶-۵۵	۳۷-۳۴	۷۴۰	۱۸,۷۸۴	۹۵,۵۸۲	۳	۳
خوزستان (۱۳۱۶)	-	-	-	-	۴,۲۷۴,۹۷۹	۵۵	۶۳
آبادان	۴۸-۱۲	۳۰-۲۲	۲	۲۱۹,۷۷۲	۲۷۷,۲۶۱	۲	۳
امیدیه	۴۹-۴۳	۳۰-۴۵	۳۰	۵۸,۶۱۶	۸۶,۲۰۱	۲	۲
اندیکا (قلعه خواجه)	۴۹-۲۶	۳۲-۱۲	۷۸۰	۹۱۵	۴۸,۸۱۳	۳	۱
اندیمشک	۴۸-۲۱	۳۲-۲۷	۱۵۰	۱۲۰,۱۷۷	۱۶۱,۱۸۵	۲	۲
اهواز	۴۸-۴۰	۳۱-۱۹	۱۲	۹۸۵,۶۱۴	۱,۲۵۵,۳۱۴	۲	۲
ایذه	۴۹-۵۲	۳۱-۵۰	۸۳۵	۱۰۴,۳۶۴	۱۹۵,۰۱۸	۳	۲
باغ ملک	۴۹-۵۳	۳۱-۳۱	۷۱۹	۲۱,۲۲۲	۱۰۴,۱۷۸	۳	۴
باوی (ملاثانی)	۴۸-۵۳	۳۱-۳۶	۲۵	۱۴,۵۹۵	۸۲,۸۱۲	۲	۳
بندرماهشهر	۴۹-۱۰	۳۰-۳۲	۵	۱۱۱,۴۴۸	۲۵۲,۵۸۷	۲	۳
بهبهان	۵۰-۱۴	۳۰-۳۶	۳۲۰	۱۰۱,۱۷۸	۱۷۵,۳۷۳	۴	۳
خرمشهر	۴۸-۱۱	۳۰-۲۶	۳	۱۲۵,۸۵۹	۱۵۷,۵۵۵	۲	۳
دزفول	۴۸-۲۴	۳۲-۲۲	۱۴۰	۲۳۵,۸۱۹	۴۰۱,۵۵۸	۴	۸
دشت آزادگان (سوسنگرد)	۴۸-۱۱	۳۱-۳۳	۱۰	۴۴,۰۱۶	۱۲۸,۹۴۱	۲	۲
رامشیر	۴۹-۲۴	۳۰-۵۳	۲۰	۲۴,۸۰۸	۵۱,۰۸۱	۲	۲
رامهرمز	۴۹-۳۶	۳۱-۱۶	۱۶۰	۵۰,۷۷۷	۱۱۶,۰۰۱	۱	۱
شادگان	۴۸-۴۰	۳۰-۳۹	۵	۴۹,۱۷۱	۱۳۸,۹۱۵	۲	۲
شوش	۴۸-۱۵	۳۲-۱۲	۷۱	۵۴,۰۳۲	۱۹۲,۱۶۲	۳	۵
شوشتر	۴۸-۵۱	۳۲-۰۲	۴۳	۹۶,۷۳۲	۱۸۷,۳۳۷	۲	۳
گتوند	۴۸-۴۸	۳۲-۱۵	۷۴	۲۱,۵۴۷	۵۹,۲۶۱	۲	۵
لالی	۴۸-۴۳	۳۲-۰۷	۷۰	۱۶,۴۵۸	۳۶,۱۷۳	۲	۱
مسجدسلیمان	۴۹-۱۸	۳۱-۵۶	۲۶۰	۱۰۸,۶۸۲	۱۲۲,۹۶۵	۲	۱
هفتکل	۴۹-۳۲	۳۱-۲۶	۳۰۰	۲,۵۶۶	۷,۹۲۹	۲	۱
هندیجان	۴۹-۴۲	۳۰-۱۴	۳	۲۵,۲۰۲	۳۶,۳۵۹	۲	۲
هویزه	۴۸-۰۴	۳۱-۲۷	۱۲	۱۴,۵۸۹	۱۷,۷۰۰	۲	۲
زنجان (۱۳۵۲)	-	-	-	-	۹۶۴,۶۰۱	۱۶	۱۹
ابهر	۴۹-۱۳	۳۶-۰۸	۱,۵۴۰	۷۲,۳۶۰	۱۶۱,۲۵۷	۲	۴
ایجرود (زرین آباد)	۴۸-۱۷	۳۶-۲۵	۱,۷۴۰	۲,۲۲۷	۳۶,۷۴۴	۲	۲
خدابنده (قیدار)	۴۸-۳۵	۳۶-۰۷	۲,۰۰۰	۲۶,۲۶۹	۱۶۴,۸۶۴	۴	۵
خرمدره	۴۹-۱۱	۳۶-۱۲	۱,۵۷۰	۴۸,۳۹۸	۶۰,۴۹۹	۱	۱
زنجان	۴۸-۲۸	۳۶-۴۰	۱,۶۵۰	۳۴۹,۷۱۳	۴۵۴,۶۱۶	۳	۳
طارم (آب بر)	۴۸-۵۸	۳۶-۵۵	۶۲۰	۵,۲۱۲	۴۳,۹۶۴	۲	۲
ماه نشان	۴۷-۴۰	۳۶-۴۵	۱,۳۰۰	۴,۹۶۱	۴۲,۶۵۷	۲	۲
سمنان (۱۳۵۵)	-	-	-	-	۵۸۹,۷۴۲	۱۴	۱۸
آرادان	۵۲-۲۹	۳۵-۱۴	۸۸۰	۱۵,۵۱۷	۴,۹۶۸	۱	۱
دامغان	۵۴-۲۰	۳۶-۱۰	۱,۱۷۰	۵۹,۳۰۰	۸۴,۶۸۰	۲	۴
سمنان	۵۳-۲۳	۳۵-۳۴	۱,۱۳۰	۱۲۶,۷۸۰	۱۶۲,۰۴۳	۲	۲
شاهرود	۵۴-۵۸	۳۶-۲۵	۱,۳۸۰	۱۳۲,۳۷۹	۱۹۶,۸۹۸	۳	۵
گرمسار	۵۲-۲۰	۳۵-۱۲	۸۵۰	۳۹,۵۲۳	۶۳,۱۰۲	۲	۲
مهدی‌شهر	۵۳-۲۱	۳۵-۴۲	۱,۶۸۰	۲۱,۰۰۶	۲۹,۵۷۵	۲	۳
میامی	۵۵-۳۹	۳۶-۲۵	۱,۰۸۰	۴,۳۵۴	۳۷,۹۲۷	۱	۱
سیستان و بلوچستان (۱۳۳۶)	-	-	-	-	۲,۴۰۵,۷۴۲	۴۰	۳۷
ایرانشهر	۶۰-۴۱	۲۷-۱۲	۵۷۰	۱۰۰,۶۴۲	۲۱۵,۴۵۲	۳	۴
چابهار	۶۰-۳۷	۲۵-۱۷	۱۰	۷۳,۰۹۸	۲۱۶,۶۸۱	۳	۲
خاش	۶۱-۱۲	۲۸-۱۳	۱,۴۱۰	۵۷,۸۱۱	۱۶۷,۸۵۱	۳	۲
دلگان (گلمورتی)	۵۹-۲۳	۲۷-۳۲	۳۹۲	۳,۳۴۸	۵۲,۹۴۸	۲	۱
زابل	۶۱-۲۹	۳۱-۰۱	۴۷۵	۱۳۶,۹۵۶	۲۵۵,۰۴۴	۳	۵

نام استان (تاریخ تأسیس) نام شهرستان (مرکز شهرستان)	موقعیت جغرافیایی مرکز شهرستان		ارتفاع مرکز شهرستان از سطح دریا (متر)	جمعیت مرکز شهرستان	جمعیت استان و شهرستان	تعداد بخش	تعداد شهر
	طول جغرافیایی (درجه-دقیقه)	عرض جغرافیایی (درجه-دقیقه)					
زابلی	۶۱-۴۰	۲۷-۳۲	۱,۲۷۲	۸,۱۰۳	۳۶,۲۱۴	۲	۱
زاهدان	۶۰-۵۲	۲۹-۲۹	۱,۳۷۳	۵۶۷,۴۴۹	۶۸۱,۴۶۰	۴	۳
زهک	۶۱-۴۱	۳۰-۵۳	۴۸۰	۱۱,۴۰۱	۷۱,۴۶۲	۲	۱
سراوان	۶۲-۲۰	۲۷-۲۲	۱,۱۶۵	۵۹,۶۱۰	۱۴۸,۳۷۹	۳	۵
سرباز (راسک)	۶۱-۱۵	۲۶-۳۸	۹۰۰	۶,۲۰۰	۱۵۲,۵۲۸	۴	۳
سیب سوران (سوران)	۶۲-۰۰	۲۷-۰۷	۱,۱۳۰	۱۰,۳۵۰	۶۱,۵۰۷	۲	۲
کنارک	۶۰-۲۴	۲۵-۲۱	۰	۳۰,۷۱۶	۷۱,۰۶۳	۲	۲
نیک شهر	۶۰-۱۲	۲۶-۱۳	۴۵۰	۱۴,۴۸۳	۱۸۸,۷۱۳	۵	۵
هیرمند (دوست‌محمد)	۶۱-۴۷	۲۷-۱۷	۴۸۶	۷,۴۳۰	۷۴,۲۷۳	۲	۱
فارس (۱۳۱۶)	-	-	-	-	۴,۳۳۶,۸۷۸	۸۳	۹۴
آباده	۵۲-۳۸	۳۱-۰۹	۲,۰۰۵	۵۵,۱۴۳	۹۲,۹۵۹	۱	۵
ارسنجان	۵۳-۱۸	۲۹-۵۵	۱,۶۳۸	۱۷,۸۲۰	۴۱,۴۸۸	۱	۱
استهبان	۵۴-۰۲	۲۹-۰۷	۱,۷۳۰	۳۴,۵۶۴	۶۷,۸۷۵	۲	۳
اقلید	۵۲-۴۱	۳۰-۵۳	۲,۲۳۰	۵۱,۳۲۹	۱۰۶,۶۶۴	۳	۴
بوانات	۵۳-۳۹	۳۰-۲۷	۲,۱۸۰	۱۰,۲۹۳	۴۶,۴۳۴	۳	۳
پاسارگاد (سعادت شهر)	۵۳-۰۶	۲۹-۵۲	۱,۶۲۸	۱۶,۱۹۳	۳۰,۶۳۲	۲	۱
جهرم	۵۳-۳۳	۲۸-۳۰	۱,۰۵۰	۱۰۵,۲۸۵	۲۰۲,۴۴۵	۴	۵
خرامه	۵۳-۱۹	۲۹-۳۰	۱,۵۸۵	۲۱,۹۹۲	۵۷,۶۹۳	۲	۱
خرم بید(صفاشهر)	۵۳-۱۲	۳۰-۳۷	۲,۳۰۰	۲۲,۹۳۶	۴۵,۳۸۱	۲	۲
خنج	۵۳-۲۶	۲۷-۵۳	۶۷۵	۲۰,۰۱۲	۴۰,۲۹۶	۲	۱
داراب	۵۴-۳۲	۲۸-۴۵	۱,۱۴۰	۵۶,۰۳۲	۱۷۷,۹۳۸	۴	۴
رستم (مصیری)	۵۱-۳۱	۳۰-۱۴	۸۸۰	۵,۳۷۳	۴۵,۶۸۶	۲	۱
زرین دشت(حاجی‌آباد)	۵۴-۲۵	۲۸-۲۱	۱,۰۳۰	۱۸,۶۴۰	۶۲,۸۱۷	۲	۳
سپیدان (اردکان)	۵۱-۵۹	۳۰-۱۵	۲,۲۴۰	۱۷,۸۴۸	۹۰,۳۳۹	۳	۳
سروستان	۵۳-۱۹	۲۹-۱۶	۵۳	۱۷,۱۲۸	۳۵,۳۱۳	۲	۲
شیراز	۵۲-۳۲	۲۹-۳۷	۱,۵۴۰	۱,۲۲۷,۳۳۱	۱,۵۴۵,۳۷۱	۳	۶
فراشبند	۵۲-۰۵	۲۸-۵۲	۷۹۷	۱۷,۶۶۵	۴۵,۶۷۸	۲	۳
فسا	۵۳-۳۹	۲۸-۵۶	۱,۳۷۰	۹۲,۰۲۰	۱۹۲,۹۴۶	۴	۵
فیروز آباد	۵۲-۳۴	۲۸-۵۰	۱,۳۳۰	۵۹,۳۰۶	۱۱۶,۶۲۲	۲	۲
قیر و کارزین (قیر)	۵۳-۰۲	۲۸-۲۷	۷۲۵	۱۷,۴۲۹	۶۵,۱۴۸	۲	۵
کازرون	۵۱-۳۹	۲۹-۳۷	۸۶۰	۸۷,۳۲۶	۲۶۶,۵۶۴	۶	۶
کوار	۵۲-۴۲	۲۹-۱۱	۱,۵۳۲	۲۲,۵۳۴	۷۲,۸۰۹	۲	۱
گراش	۵۴-۰۸	۲۷-۴۰	۹۲۰	۲۷,۷۶۷	۳۹,۵۵۹	۲	۱
لارستان(لار)	۵۴-۲۰	۲۷-۴۱	۸۰۰	۵۴,۶۸۸	۱۸۹,۶۸۹	۶	۸
لامرد	۵۳-۱۰	۲۷-۲۰	۴۵۰	۲۲,۱۵۶	۷۸,۶۹۲	۳	۴
مرودشت	۵۲-۴۸	۲۹-۵۲	۱,۵۹۵	۱۲۴,۳۵۰	۲۹۷,۳۹۹	۵	۴
ممسنی (نورآباد)	۵۱-۳۱	۳۰-۰۷	۹۲۰	۵۲,۵۹۷	۱۲۰,۶۲۲	۳	۲
مهر	۵۲-۵۳	۲۷-۲۳	۴۳۵	۶,۳۰۷	۵۴,۴۱۳	۴	۴
نی ریز	۵۴-۱۹	۲۹-۱۲	۱,۵۹۵	۴۶,۷۶۴	۱۰۷,۴۰۶	۴	۴
قزوین (۱۳۷۶)	-	-	-	-	۱,۱۴۳,۲۰۰	۱۹	۲۵
آبیک	۵۰-۳۱	۳۶-۰۲	۱,۲۵۰	۴۷,۴۸۷	۹۱,۴۲۱	۲	۲
البرز (الوند)	۵۰-۰۳	۳۶-۱۰	۱,۲۳۰	۶۹,۳۴۳	۱۸۲,۱۲۶	۲	۴
بوئین زهرا	۵۰-۰۴	۳۵-۴۶	۱,۲۱۰	۱۶,۴۲۱	۱۵۵,۸۸۹	۶	۷
تاکستان	۴۹-۴۲	۳۶-۰۴	۱,۲۶۵	۷۴,۲۵۷	۱۷۳,۵۷۷	۴	۵
قزوین	۵۰-۰۰	۳۶-۱۶	۱,۲۹۰	۳۵۵,۳۳۸	۵۴۰,۱۸۷	۵	۷
قم (۱۳۷۵)	-	-	-	-	۱,۰۴۰,۶۸۱	۵	۶
قم	۵۰-۵۳	۳۴-۳۸	۹۳۰	۹۵۹,۱۱۶	۱,۰۴۰,۶۸۱	۵	۶
کردستان (۱۳۳۷)	-	-	-	-	۱,۴۳۸,۵۴۳	۲۷	۲۷
بانه	۴۵-۵۳	۳۵-۵۹	۱,۵۴۰	۷۰,۴۲۸	۱۱۸,۶۶۷	۴	۴
بیجار	۴۷-۳۶	۳۵-۵۲	۱,۸۷۰	۴۷,۴۴۹	۹۷,۹۱۳	۳	۳
دهگلان	۴۷-۲۵	۳۵-۱۷	۱,۸۲۰	۲۰,۲۲۶	۳۸,۶۳۵	۲	۲
دیواندره	۴۷-۰۱	۳۵-۵۴	۱,۸۵۰	۲۳,۶۳۶	۸۲,۷۴۱	۳	۲
سروآباد	۴۶-۲۲	۳۵-۱۹	۱,۲۳۰	۴,۲۶۳	۵۴,۸۳۲	۲	۲
سقز	۴۶-۱۶	۳۶-۱۴	۱,۵۰۰	۱۳۳,۳۳۱	۲۰۸,۴۲۵	۳	۲
سنندج	۴۷-۰۰	۳۵-۱۹	۱,۴۸۰	۳۱۶,۸۶۲	۴۱۷,۱۷۷	۲	۲
قروه	۴۷-۴۸	۳۵-۱۰	۱,۷۹۰	۶۶,۳۹۰	۱۶۰,۹۸۷	۳	۴
کامیاران	۴۶-۵۶	۳۴-۴۷	۱,۴۴۵	۴۷,۰۹۲	۱۰۵,۸۹۵	۲	۲
مریوان	۴۶-۱۰	۳۵-۳۱	۱,۳۲۰	۹۲,۹۹۳	۱۵۳,۲۷۱	۳	۴
کرمان (۱۳۱۶)	-	-	-	-	۲,۶۵۲,۴۱۳	۵۸	۶۴
ارزوئیه	۵۶-۲۲	۲۸-۲۷	۱,۰۴۴	۶,۰۷۵	۳۷,۶۴۶	۲	۱
انار	۵۵-۱۶	۳۰-۵۲	۱,۴۱۰	۱۲,۹۰۹	۳۱,۹۱۱	۱	۲
بافت	۵۶-۳۶	۲۹-۱۴	۲,۲۷۰	۳۷,۲۴۹	۱۰۷,۳۶۸	۲	۲
بردسیر	۵۶-۳۴	۲۹-۵۵	۲,۰۴۰	۳۳,۳۰۵	۸۹,۲۶۵	۴	۴
بم	۵۸-۲۱	۲۹-۰۶	۱,۰۶۰	۷۵,۲۱۵	۱۲۰,۵۷۶	۲	۲
جیرفت	۵۷-۴۴	۲۸-۴۰	۶۸۵	۹۷,۹۸۸	۲۲۴,۶۷۵	۴	۳
رابر	۵۶-۵۵	۲۹-۱۷	۲,۳۱۸	۱۲,۷۰۷	۳۴,۵۸۶	۲	۱
راور	۵۶-۴۸	۳۱-۱۵	۱,۱۷۵	۲۳,۴۰۷	۳۹,۴۶۲	۲	۲
رفسنجان	۵۶-۰۰	۳۰-۲۴	۱,۵۱۰	۱۳۹,۲۱۹	۲۶۳,۲۶۴	۴	۵
رودبار جنوب (رودبار)	۵۸-۰۰	۲۸-۰۰	۴۷۰	۸,۸۴۳	۸۷,۵۹۴	۲	۱
ریگان (محمدآباد)	۵۹-۰۱	۲۸-۳۹	۶۳۰	۵,۹۸۲	۷۱,۴۰۶	۲	۱
زرند	۵۶-۳۴	۳۰-۴۸	۱,۶۵۵	۵۶,۱۳۹	۱۲۰,۸۱۱	۲	۴
سیرجان	۵۵-۴۰	۲۹-۲۷	۱,۷۳۵	۱۷۰,۹۱۶	۲۴۵,۸۱۲	۵	۵
شهربابک	۵۵-۰۷	۳۰-۰۶	۹۰۵	۴۵,۷۵۱	۱۰۲,۵۳۷	۲	۵
عنبرآباد	۵۷-۵۳	۲۸-۲۷	؟	۱۹,۰۱۱	۷۷,۸۸۴	۲	۳
فاریاب	۵۷-۱۶	۲۸-۰۶	۶۳۰	۴,۸۶۹	۳۲,۰۴۱	۲	۱
فهرج	۴۹-۵۸	۲۸-۵۸	۶۸۰	۶,۳۸۲	۲۳,۹۰۴	۲	۱
قلعه گنج	۵۷-۵۳	۲۷-۳۱	۴۰۰	۱۲,۱۰۸	۷۰,۲۹۲	۲	۱
کرمان	۵۷-۰۵	۳۰-۱۷	۱,۸۴۵	۵۱۵,۱۱۴	۶۷۷,۶۵۰	۶	۱۳
کوهبنان	۵۶-۱۶	۳۱-۲۵	۲,۰۰۰	۱۰,۴۵۷	۲۴,۸۷۹	۲	۲
کهنوج	۵۷-۴۲	۲۷-۵۷	۴۹۰	۴۰,۶۳۳	۷۳,۱۶۶	۲	۱
منوجان	۵۷-۳۰	۲۷-۲۴	۳۴۲	۱۲,۵۸۷	۶۳,۸۴۵	۲	۲
نرماشیر	۵۸-۴۲	۲۸-۵۷	۸۵۰	۴,۲۴۲	۳۷,۴۶۳	۲	۲
کرمانشاه (۱۳۱۶)	-	-	-	-	۱,۸۷۹,۳۸۵	۳۰	۲۹
اسلام آبادغرب	۴۶-۳۱	۳۴-۰۶	۱,۳۳۵	۸۹,۹۰۴	۱۵۲,۵۰۰	۲	۲
پاوه	۴۶-۲۱	۳۵-۰۳	۱,۵۴۰	۲۰,۰۶۸	۵۲,۷۸۳	۳	۴
ثلاث باباجانی(تازه‌آباد)	۴۶-۴۴	۳۴-۲۲	۱,۳۴۴	۷,۸۱۸	۳۸,۵۸۰	۲	۲
جوانرود	۴۶-۲۸	۳۴-۴۸	۱,۲۸۰	۴۳,۴۹۲	۶۲,۷۹۷	۲	۱
دالاهو(کرند غرب)	۴۶-۱۴	۳۴-۱۷	۱,۶۰۰	۷,۹۷۲	۴۲,۵۹۸	۲	۲
روانسر	۴۶-۴۰	۳۴-۴۳	۱,۳۶۰	۱۶,۵۴۶	۴۵,۳۲۴	۲	۲
سرپل ذهاب	۴۵-۵۱	۳۴-۲۷	۵۵۰	۳۴,۶۶۹	۸۴,۹۴۵	۱	۱
سنقر	۴۷-۳۶	۳۴-۴۷	۱,۷۰۰	۴۳,۶۵۳	۹۷,۰۱۲	۲	۲
صحنه	۴۷-۳۹	۳۴-۲۹	۱,۳۵۲	۳۴,۴۶۲	۷۶,۴۱۴	۲	۲
قصرشیرین	۴۵-۳۴	۳۴-۳۱	۳۶۰	۱۵,۸۱۷	۲۴,۳۸۳	۲	۲
کرمانشاه	۴۷-۰۴	۳۴-۱۸	۱,۴۲۰	۷۹۴,۸۶۳	۹۶۷,۱۹۶	۵	۴
کنگاور	۴۷-۵۷	۳۴-۳۰	۱,۵۰۰	۴۸,۹۷۸	۸۰,۶۰۸	۱	۱
گیلان غرب	۴۵-۵۵	۳۴-۰۸	۸۱۰	۱۹,۴۹۳	۶۲,۹۴۵	۲	۲
هرسین	۴۷-۳۵	۳۴-۱۶	۱,۵۷۰	۵۱,۶۳۶	۹۱,۳۰۰	۲	۲
کهگیلویه‌وبویراحمد(۱۳۵۵)	-	-	-	-	۶۳۴,۲۹۹	۱۷	۱۶
باشت	۵۱-۰۹	۳۰-۲۱	۷۹۲	۸,۳۴۹	۲۲,۴۳۷	۲	۱
بویراحمد (یاسوج)	۵۱-۳۶	۳۰-۴۰	۱,۸۷۰	۱۰۰,۵۴۴	۲۲۸,۱۴۱	۴	۵
بهمئی (لیکک)	۵۰-۰۶	۳۰-۵۴	۶۴۵	۱۲,۵۹۴	۳۵,۶۳۷	۲	۱
چرام	۵۰-۴۴	۳۰-۴۵	۷۱۰	۱۲,۰۷۶	۲۵,۱۶۸	۲	۱
دنا (سی سخت)	۵۱-۲۷	۳۰-۵۲	۲,۲۵۰	۶,۸۱۴	۴۲,۶۳۴	۲	۲
کهگیلویه(دهدشت)	۵۰-۳۳	۳۰-۴۷	۸۲۰	۵۱,۲۵۳	۱۶۶,۶۵۵	۴	۵
گچساران (دو گنبدان)	۵۰-۴۷	۳۰-۲۱	۷۲۰	۸۳,۸۵۶	۱۱۳,۶۲۷	۱	۱
گلستان (۱۳۷۶)	-	-	-	-	۱,۶۱۷,۰۸۷	۲۷	۲۵
آزادشهر	۵۵-۱۰	۳۷-۰۵	۱۳۰	۳۸,۵۸۲	۸۹,۴۷۷	۲	۳
آق قلا	۵۴-۲۶	۳۷-۰۱	-۱۵	۲۷,۶۱۶	۱۰۹,۹۰۳	۲	۲
ترکمن(بندرترکمن)	۵۴-۰۴	۳۶-۵۳	-۲۰	۴۵,۲۴۹	۶۳,۷۷۱	۲	۱
بندر گز	۵۳-۵۷	۳۶-۴۶	-۱۵	۱۷,۹۵۹	۴۶,۲۲۶	۲	۲
رامیان	۵۵-۰۸	۳۷-۰۱	۲۳۰	۱۲,۰۰۸	۸۲,۳۵۲	۲	۳
علی آباد	۵۴-۵۲	۳۶-۵۴	۱۴۰	۴۶,۸۲۲	۱۲۵,۰۷۹	۲	۲
کردکوی	۵۴-۰۷	۳۶-۴۷	۵	۲۹,۳۵۲	۶۷,۸۲۳	۱	۱
کلاله	۵۵-۲۹	۳۷-۲۲	۱۵۰	۲۸,۰۳۵	۱۰۵,۶۳۵	۲	۱
گالیکش	۵۵-۲۵	۳۷-۱۶	۱۹۰	۲۰,۰۵۸	۵۸,۰۳۹	۲	۱
گرگان	۵۴-۲۶	۳۶-۵۰	۱۶۰	۲۷۴,۴۳۸	۴۰۱,۳۹۹	۲	۳
گمیشان (گمیش‌تپه)	۵۴-۰۴	۳۷-۰۴	-۲۱	۱۵,۹۵۲	۵۹,۴۱۰	۲	۲
گنبدکاووس	۵۵-۰۹	۳۷-۱۵	۴۵	۱۲۹,۱۶۷	۲۸۹,۶۴۷	۲	۲
مراوه تپه	۵۵-۵۷	۳۷-۵۴	۲۰۷	۶,۷۳۷	۴۷,۶۲۶	۲	۱
مینودشت	۵۵-۲۲	۳۷-۱۳	۱۸۰	۲۶,۴۰۹	۷۰,۷۰۰	۲	۱
گیلان (۱۳۱۶)	-	-	-	-	۲,۴۰۴,۸۶۱	۴۳	۵۱
آستارا	۴۸-۵۲	۳۸-۲۶	-۲۲	۴۱,۰۶۲	۷۹,۸۷۴	۲	۲
آستانه اشرفیه	۴۹-۵۶	۳۷-۱۶	-۵	۳۶,۳۶۳	۱۰۸,۰۹۲	۲	۲
املش	۵۰-۱۱	۳۷-۰۶	۳۵	۱۵,۰۷۹	۴۶,۳۹۸	۲	۲
بندرانزلی	۴۹-۲۸	۳۷-۲۷	-۲۴	۱۱۰,۶۴۳	۱۳۳,۱۳۴	۱	۱
تالش (هشتپر)	۴۸-۵۴	۳۷-۴۸	۵۰	۴۱,۶۵۸	۱۸۰,۴۸۵	۴	۵
رشت	۴۹-۳۵	۳۷-۱۶	-۱۰	۵۵۷,۳۶۶	۸۵۷,۶۰۶	۶	۷
رضوانشهر	۴۹-۰۷	۳۷-۳۳	۵	۱۲,۴۵۳	۶۴,۵۷۴	۲	۲
رودبار	۴۹-۲۴	۳۶-۴۸	۲۵۰	۱۱,۵۵۸	۱۰۴,۱۰۲	۴	۷
رودسر	۵۰-۱۷	۳۷-۰۸	-۱۹	۳۳,۹۵۱	۱۴۶,۰۵۷	۴	۵
سیاهکل	۴۹-۵۲	۳۷-۰۹	۴۲	۱۵,۶۵۸	۴۷,۷۸۸	۲	۲
شفت	۴۹-۲۳	۳۷-۱۰	۳۸	۶,۱۶۳	۶۳,۶۰۴	۲	۲
صومعه سرا	۴۹-۱۸	۳۷-۱۸	-۴	۳۷,۴۳۷	۱۳۰,۸۰۲	۳	۳
فومن	۴۹-۱۸	۳۷-۱۳	۱۵	۲۸,۰۱۴	۹۷,۴۰۰	۲	۲
لاهیجان	۵۰-۰۰	۳۷-۱۲	۲	۷۲,۹۵۰	۱۶۲,۸۹۸	۲	۲
لنگرود	۵۰-۰۹	۳۷-۱۱	-۲۱	۶۵,۶۱۴	۱۳۳,۹۵۶	۳	۵
ماسال	۴۹-۰۸	۳۷-۲۱	۶۰	۱۱,۰۲۱	۴۸,۰۹۱	۲	۲
لرستان (۱۳۵۲)	-	-	-	-	۱,۷۱۶,۵۲۷	۲۷	۲۵
ازنا	۴۹-۲۷	۳۳-۲۷	۱,۸۷۰	۳۸,۱۵۳	۷۱,۵۴۸	۲	۲
الیگودرز	۴۹-۴۱	۳۳-۲۳	۱,۹۸۰	۷۹,۹۷۲	۱۳۷,۸۰۸	۳	۲
بروجرد	۴۸-۴۵	۳۳-۵۳	۱,۵۸۰	۲۲۹,۵۴۱	۳۲۳,۸۲۶	۲	۲
پل دختر	۴۷-۴۲	۳۳-۰۹	۶۵۰	۲۲,۹۰۰	۷۶,۵۴۱	۲	۲
خرم آباد	۴۸-۲۱	۳۳-۲۹	۱,۲۰۰	۳۳۳,۹۴۵	۴۷۶,۶۰۴	۴	۴
دلفان (نورآباد)	۴۷-۵۸	۴۳-۰۴	۱,۸۰۰	۵۶,۵۳۰	۱۳۷,۶۳۳	۲	۲
دورود	۴۹-۰۴	۳۳-۲۹	۱,۴۵۰	۱۰۱,۲۱۹	۱۶۰,۶۸۶	۲	۲
دوره (سراب دوره)	۴۸-۰۱	۳۳-۳۴	۱,۱۱۸	۱,۴۲۲	۴۵,۶۴۲	۳	۲
سلسله (الشتر)	۴۸-۱۵	۳۳-۵۱	۱,۶۰۰	۲۸,۶۰۳	۷۴,۳۵۳	۲	۲
کوهدشت	۴۷-۳۶	۳۳-۳۲	۱,۱۹۵	۸۵,۹۹۷	۲۱۱,۸۸۶	۵	۵
مازندران (۱۳۱۶)	-	-	-	-	۲,۹۲۰,۶۵۷	۵۰	۵۶
آمل	۵۲-۲۱	۳۶-۲۸	۷۶	۱۹۹,۶۹۸	۳۴۶,۷۷۵	۴	۴
بابل	۵۲-۴۴	۳۶-۳۴	-۲	۲۰۱,۳۳۵	۴۶۹,۵۹۱	۶	۷
بابلسر	۵۲-۳۹	۳۶-۴۲	-۲۲	۵۰,۰۳۲	۱۱۹,۱۷۳	۳	۳
بهشهر	۵۳-۳۳	۳۶-۴۳	۲۰	۸۴,۱۱۷	۱۵۶,۱۹۵	۲	۳
تنکابن	۵۰-۵۳	۳۶-۴۹	-۲۰	۴۳,۸۴۲	۱۴۹,۰۱۰	۳	۴
جویبار	۵۲-۵۴	۳۶-۳۸	-۷	۲۷,۲۱۱	۷۰,۴۱۹	۲	۲
چالوس	۵۱-۲۵	۳۶-۳۹	۳۰	۴۵,۶۲۵	۱۲۲,۸۶۳	۳	۴
رامسر	۵۰-۴۰	۳۶-۵۴	-۲۱	۳۲,۰۸۵	۶۸,۱۶۳	۱	۲
ساری	۵۳-۰۵	۳۶-۳۴	۴۰	۲۶۱,۲۹۳	۴۴۱,۱۸۱	۵	۴
سوادکوه(پل سفید)	۵۳-۰۳	۳۶-۰۷	۵۵۰	۸,۷۰۸	۶۷,۹۲۰	۲	۴
عباس‌آباد	۵۱-۰۶	۳۶-۴۳	-۱۸	۱۱,۲۷۸	۴۵,۷۰۹	۲	۳
فریدونکنار	۵۲-۳۱	۳۶-۴۱	-۲۵	۳۴,۴۹۶	۵۶,۱۲۹	۲	۱
قائم شهر	۵۲-۵۲	۳۶-۲۸	۴۰	۱۷۴,۷۶۸	۲۹۵,۱۳۵	۲	۳
گلوگاه	۵۲-۳۷	۳۶-۱۸	۱۹۵	۱۸,۷۲۷	۳۹,۴۶۱	۲	۱
محمودآباد	۵۲-۱۶	۳۶-۳۸	-۲۲	۲۷,۷۴۸	۹۰,۵۰۲	۲	۲
میاندورود (سورک)	۵۳-۱۲	۳۶-۳۵	۴۰	۸,۸۲۲	۵۴,۱۷۹	۲	۱
نکا	۵۳-۱۷	۳۶-۳۹	۵۰	۴۶,۲۹۱	۱۰۵,۶۵۲	۲	۱
نور	۵۲-۰۲	۳۶-۳۸	-۲۲	۲۲,۴۹۱	۱۰۵,۸۹۴	۳	۵
نوشهر	۵۱-۳۳	۳۶-۳۹	-۲۰	۴۲,۱۷۵	۱۱۶,۷۰۶	۲	۲
مرکزی (۱۳۲۶)	-	-	-	-	۱,۳۴۹,۵۹۰	۲۳	۳۱
آشتیان	۵۰-۰۰	۳۴-۳۳	۲,۱۲۰	۱۰,۴۰۵	۱۹,۴۵۴	۱	۱
اراک	۴۹-۴۲	۳۴-۰۵	۱,۷۵۵	۴۴۶,۷۶۰	۵۵۵,۹۷۵	۲	۵
تفرش	۵۰-۰۱	۳۴-۴۱	۱,۹۰۰	۱۵,۳۱۱	۲۵,۵۰۷	۱	۱
خمین	۵۰-۰۳	۳۳-۳۸	۱,۸۱۵	۶۴,۷۸۸	۱۱۰,۱۹۵	۲	۲
خنداب	۴۹-۱۲	۳۴-۲۴	۱,۷۰۰	۷,۲۳۳	۵۹,۷۲۷	۲	۲
دلیجان	۵۰-۴۱	۳۳-۵۹	۱,۵۳۰	۳۲,۲۷۲	۴۴,۳۷۷	۱	۲
زرندیه(مأمونیه)	۵۰-۳۲	۳۵-۱۷	۱۲۴۰	۱۷,۴۱۱	۵۸,۳۸۷	۲	۵
ساوه	۵۰-۲۰	۳۵-۰۱	۹۹۵	۱۸۰,۵۴۸	۲۳۷,۸۱۳	۲	۳
شازند	۴۹-۲۵	۳۳-۵۶	۱,۹۲۰	۱۹,۸۹۶	۱۲۰,۱۰۲	۴	۵
فراهان (فرمهین)	۵۱-۳۷	۳۵-۳۱	۹۹۳	۳,۶۵۶	۲۳,۰۸۴	۲	۱
کمیجان	۴۹-۲۰	۳۴-۴۳	۱,۷۶۰	۷,۷۲۲	۴۵,۷۲۳	۲	۲
محلات	۵۰-۲۷	۳۳-۵۴	۱,۷۸۰	۳۶,۰۳۶	۴۹,۲۴۶	۱	۲
هرمزگان (۱۳۴۶)	-	-	-	-	۱,۴۰۳,۶۷۴	۳۸	۳۴
ابوموسی	۵۵-۰۲	۲۵-۵۳	۴۶	۳,۰۵۲	۳,۸۳۳	۲	۱
بستک	۵۴-۲۲	۲۷-۱۲	۴۰۰	۹,۰۱۹	۶۷,۸۰۵	۳	۲
بشاگرد(سردشت)	۵۷-۵۴	۲۶-۲۷	۷۱۰	۹۲۸	۳۲,۶۲۴	۳	۲
بندرعباس	۵۶-۱۸	۲۷-۱۱	۱۰	۳۷۹,۳۰۱	۵۱۵,۵۷۷	۴	۴
بندرلنگه	۵۴-۵۳	۲۶-۳۳	۱۰	۲۶,۱۷۵	۱۱۶,۰۸۶	۴	۴
پارسیان	۵۳-۰۲	۲۷-۱۲	۷۰	۱۰,۷۰۳	۳۸,۰۹۶	۲	۳
جاسک (بندر جاسک)	۵۷-۴۶	۲۵-۳۸	۳	۱۲,۱۳۴	۴۶,۰۶۹	۲	۱
حاجی آباد	۵۵-۵۴	۲۸-۱۸	۵۰۰	۲۱,۰۵۲	۶۴,۸۹۷	۳	۳
خمیر	۵۵-۳۵	۲۶-۵۷	۱۵	۱۱,۵۶۶	۴۸,۲۴۱	۲	۲
رودان (دهبارز)	۵۷-۱۲	۲۷-۲۵	۱۷۹	۳۰,۷۸۹	۱۰۷,۲۸۰	۴	۳
سیریک	۵۷-۰۶	۲۶-۳۱	۴	۴,۱۸۰	۳۸,۹۷۵	۲	۲
قشم	۵۶-۱۶	۲۶-۵۷	۱۰	۲۵,۳۲۰	۱۰۵,۳۳۵	۳	۴
میناب	۵۷-۰۴	۲۷-۰۹	۴۰	۵۶,۰۰۹	۲۱۸,۸۵۶	۴	۳
همدان (۱۳۵۲)	-	-	-	-	۱,۷۰۳,۲۶۷	۲۵	۲۷
اسدآباد	۴۸-۰۷	۳۴-۴۷	۱,۵۸۵	۵۱,۹۱۱	۱۰۶,۰۲۸	۲	۱
بهار	۴۸-۲۶	۳۴-۵۴	۱,۷۳۰	۲۷,۴۸۱	۱۲۲,۲۵۴	۳	۳
تویسرکان	۴۸-۲۷	۳۴-۳۳	۱,۸۵۰	۴۳,۳۶۰	۱۱۰,۷۳۷	۲	۳
رزن	۴۹-۰۲	۳۵-۲۳	۱,۸۴۰	۱۲,۳۷۴	۱۱۳,۰۵۳	۳	۳
فامنین	۴۸-۵۸	۳۵-۰۷	۱,۶۳۹	۱۴,۳۰۶	۴۱,۲۷۰	۲	۱
کبودرآهنگ	۴۸-۴۳	۳۵-۱۲	۱,۶۷۵	۲۰,۴۷۴	۱۴۲,۶۴۵	۳	۳
ملایر	۴۸-۴۹	۳۴-۱۷	۱,۷۵۰	۱۵۶,۲۸۹	۲۹۰,۱۹۷	۴	۵
نهاوند	۴۸-۲۲	۳۴-۱۲	۱,۶۶۰	۷۳,۱۴۱	۱۸۱,۰۴۹	۴	۴
همدان	۴۸-۳۱	۳۴-۴۸	۱,۸۵۰	۴۷۹,۶۴۰	۵۹۶,۰۳۴	۲	۴
یزد (۱۳۵۲)	-	-	-	-	۹۹۰,۸۱۸	۲۲	۲۴
ابرکوه	۵۳-۱۷	۳۱-۰۸	۱,۵۱۰	۲۱,۸۱۸	۴۳,۵۹۵	۲	۲
اردکان	۵۴-۰۰	۳۲-۱۹	۱,۰۳۵	۵۲,۸۸۱	۷۳,۲۹۲	۳	۳
بافق	۵۵-۲۴	۳۱-۳۵	۹۹۵	۳۱,۰۴۶	۳۸,۱۱۶	۱	۱
بهاباد	۵۶-۰۱	۳۱-۵۲	۱,۳۹۰	۷,۳۸۷	۱۴,۷۷۲	۲	۱
تفت	۵۴-۱۱	۳۱-۴۴	۱,۵۶۰	۱۶,۴۵۴	۴۷,۲۶۰	۳	۲
خاتم(هرات)	۵۴-۲۳	۳۰-۰۸	۱,۵۸۰	۱۰,۹۱۳	۳۲,۳۳۰	۲	۲
صدوق(اشکذر)	۵۴-۱۲	۳۲-۰۰	۱,۱۷۰	۱۳,۹۵۷	۳۰,۰۲۱	۲	۳
طبس	۵۶-۵۵	۳۳-۳۵	۶۶۰	۳۱,۹۴۸	۶۶,۴۳۲	۳	۳
مهریز	۵۴-۲۷	۳۱-۳۵	۱,۴۸۰	۲۷,۱۱۲	۴۴,۳۹۱	۱	۱
میبد	۵۴-۰۰	۳۲-۱۳	۱,۰۹۰	۵۸,۸۷۲	۷۴,۳۳۳	۱	۲
یزد	۵۴-۲۲	۳۱-۵۳	۱,۲۱۵	۴۳۲,۱۹۴	۵۲۶,۲۷۶	۲	۴

نقشه
تقسیمات کشوری
ایران
مقیاس ۱:۵،۰۰۰،۰۰۰
راهنما
پایتخت
مرکزاستان
مرکزشهرستان
مرکزبخش
مرزبین المللی
مرز استان
مرزشهرستان
ترکمنستان
افغانستان
پاکستان
دریای عمان
خراسان شمالی
خراسان رضوی
خراسان جنوبی
یزد
کرمان
سیستان و بلوچستان
هرمزگان
کویرلوت
تنگه هرمز
امارات متحده عربی
مشهد
بجنورد
بیرجند
کرمان
زاهدان
بندرعباس

شناختی از تقسیمات کشوری

بر اساس آخرین تقسیمات اداری، کشور ایران از ۳۱ استان، ۳۹۹ شهرستان، ۹۸۵ بخش، ۱۱۵۴ شهر و ۲۴۹۹ دهستان تشکیل گردیده است. طبق قانون تقسیمات کشوری ایران، هر استان به چند شهرستان، هر شهرستان به چند بخش، هر بخش به چند دهستانو هر دهستان به چند ده تقسیم گردیده است. ادارهٔ استان توسط استاندار، شهرستان به وسیلهٔ فرماندار، بخش زیر نظربخشدار، دهستان توسط دهدار و ده را نیز یک نفر دهبان سرپرستی و اداره مینماید.

ایران تا قبل از برقراری حکومت مشروطه در ایران، فاقد تقسیمات کشوری بوده و طبق اولین قانون تقسیمات کشوری، که در سال ۱۲۸۶ هجری شمسی به تصویب رسید، ایران به چهار ایالت «آذربایجان»، «فارس»، «خراسان»، «کرمان و بلوچستان» تقسیم و هر ایالت به چند ولایت حاکم‌نشین و هر ولایت به چند بلوک نایب الحکومه نشین تقسیم می شد. در سال ۱۲۸۷ این تقسیمات شامل ۴ ایالت، ۳۸ ولایت و ۱۳۷ بلوک تثبیت گردیده و از سال ۱۲۹۰ ولایات ایران به حکومتهای درجه اول و دوم تقسیم و تاسال ۱۳۱۶ با تغییراتی جزئی به همانگونه باقی ماند. در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون جدید تقسیمات کشوری، ایران به ۱۰ استان و ۴۹ شهرستان تقسیم شد. با تغییرات و اصلاحات اجتناب ناپذیری که به مرور زمان در تقسیمات کشوری ایران بوجود آمد، این تقسیمات به تقسیمات دیگری مانند فرمانداری کل نیز تفکیک گردید، بطور مثال در سال ۱۳۴۰ تقسیمات کلی، شامل ۱۳ استان و ۵ فرمانداری کل و در سال ۱۳۵۰ شامل ۱۴ استان، ۸ فرمانداری کل و ۱۵۱ شهرستان بوده است.

در نقشه تقسیمات کشوری حاضر، حدود استان و شهرستان به انضمام مراکزشان و همچنین مراکز بخشها مشخص گردیده است. به علت اینکه تعدادی از شهرستانها با مراکزشان همنام نیستند، نام این‌گونه شهرستانها با حروف ایرانیک و رنگ بنفش درمحدودهٔ مربوط به خود آمده‌است، مانند شهرستان دشت آزادگان که مرکز آن شهر سوسنگرد می باشد.

نقشه
راههای
ایران
مقیاس ۱:۵،۰۰۰،۰۰۰
کیلومتر ۲۰۰ ۱۵۰ ۱۰۰ ۵۰ ۰ ۵۰
راهنما
مرزبین‌المللی
پایتخت
مرکزاستان
مرکزشهرستان
سایرنقاط
آزاد راه ـ بزرگراه
بزرگراه دردست ساختمان
راه آسفالت
راه شنی
راه آهن
راه آهن دردست ساختمان
جاذبه های توریستی
فرودگاه بین المللی
فرودگاه داخلی
پمپ بنزین
بندر
ترکمنستان
افغانستان
پاکستان
دشت کویر
کویر لوت
دریـــای عمـــان
امارات متحده عربی
عمان
هامون جازموریان
مشهد
بیرجند
زاهدان
کرمان
یزد
بندرعباس
بجنورد

حمل و نقل: امور حمل و نقل داخل کشور، به دلیل نبودن رودهای قابل کشتیرانی، عمدتاً از راه زمین و هوا انجام می شود. تنها قسمتی از جنوب رود کارون و اروندرود و همچنین دریاچه ارومیه مورد رفت و آمد کشتی های کم ظرفیت قرار می گیرد.

در سال ۱۳۸۶ جمع کل راه‌های موجود کشور بالغ بر ۷۳,۳۷۹ کیلومتر بوده که از این مقدار ۱۶۰۶ کیلومتر آزادراه، ۶۱۸۰ کیلومتر بزرگراه، ۲۷,۷۳۲ کیلومتر راه اصلی آسفالته، و ۳۸,۰۷۶ کیلومتر راه فرعی آسفالته بوده است.

در سال ۱۳۸۶ طول خطوط راه‌آهن اصلی ۸,۷۰۲ کیلومتر، طول خطوط فرعی و مانوری ۱,۶۵۶ کیلومتر و طول خطوط صنعتی و تجاری ۱,۰۸۱ کیلومتر بوده است.

در چند سال اخیر نیز راه‌آهن کاشان از طریق اصفهان به یزد، بافق و زرند و سیرجان به بندرعباس و مشهد به سرخس متصل گردید و سپس ریل‌های جدیدی فاصلهٔ بین کاشان - یزد را از طریق ایستگاه باد، ایستگاه نائین و ایستگاه میبد به مراتب کمتر نمود. همچنین در سال ۱۳۸۴ راه‌آهن بافق به مشهد ودر سال ۱۳۸۵ هم تربت‌حیدریه به خواف راه‌اندازی شد.

راه‌آهن ایران ازطریق شرفخانه و پل قطور به راه‌آهن ترکیه و اروپا متصل گردیده و همه ساله تعداد زیادی مسافر و مقداری از اجناس وارداتی و صادراتی ایران - اروپا از این طریق جابجا می گردد.

دریای خزر

آذربایجان

ارمنستان

ترکیه

عراق

کویت

خلیج فارس

مثال: زنجان به اهواز: ۹۶۷ کیلومتر

	آستارا	اراک	اردبیل	ارومیه	اصفهان	اهواز	ایرانشهر	ایلام	باجگیران	بازرگان	بندر امام خمینی	بندر انزلی	بندر بوشهر	بندر ترکمن	بندرعباس	بیرجند	بیله سوار	پیرانشهر	تایباد	تبریز	تهران	جلفا	چابهار	چالوس	خرم آباد	خرمشهر	خسروی	رامسر	رشت	زاهدان	زنجان	ساری	سرخس	سمنان	سنندج	شهرکرد	شیراز	قزوین	قم	کرمان	کرمانشاه	گرگان	مشهد	میرجاوه	همدان	یاسوج
اراک	۷۶۶																																													
اردبیل	۷۷	۸۴۳																																												
ارومیه	۶۰۴	۷۸۶	۵۲۷																																											
اصفهان	۹۵۳	۲۸۸	۱۰۳۰	۱۰۷۴																																										
اهواز	۱۲۲۸	۵۸۱	۱۳۰۵	۱۰۶۴	۷۴۵																																									
ایرانشهر	۲۱۰۴	۱۵۰۱	۲۱۸۱	۲۲۸۷	۱۲۱۳	۱۷۸۲																																								
ایلام	۹۶۳	۵۱۴	۹۷۵	۷۶۶	۶۷۸	۴۴۷	۱۸۹۱																																							
باجگیران	۱۱۹۲	۱۱۹۵	۱۲۶۹	۱۸۰۹	۱۳۴۱	۱۷۷۶	۱۵۰۸	۶۱۲																																						
بازرگان	۵۷۶	۱۰۶۵	۴۹۹	۳۱۴	۱۳۱۸	۱۳۵۵	۲۴۶۹	۱۰۵۳	۱۷۶۸																																					
بندر امام خمینی	۱۴۰۳	۷۵۶	۱۴۵۳	۱۲۳۹	۷۹۱	۱۷۵	۱۶۳۸	۶۲۲	۱۹۵۱	۱۵۳۰																																				
بندر انزلی	۱۴۹	۶۱۷	۲۲۶	۷۵۳	۸۰۴	۱۰۷۹	۱۹۵۵	۸۱۴	۱۰۴۳	۷۲۵	۱۲۵۴																																			
بندر بوشهر	۱۵۳۳	۸۶۸	۱۶۱۰	۱۵۴۹	۵۸۰	۴۸۵	۱۴۲۷	۹۳۲	۲۱۳۰	۱۸۹۸	۳۴۱	۱۵۹۳																																		
بندر ترکمن	۶۷۰	۶۷۳	۷۴۷	۱۲۷۴	۸۱۹	۱۲۵۰	۱۹۱۲	۱۰۹۰	۷۴۸	۱۲۴۶	۱۴۲۹	۵۲۱	۱۶۰۸																																	
بندرعباس	۱۸۴۸	۱۲۴۵	۱۹۲۵	۲۰۲۶	۹۷۵	۱۲۷۸	۷۶۶	۱۷۲۹	۲۲۳۶	۲۲۱۳	۱۱۳۸	۱۶۹۹	۹۲۷	۱۷۱۴																																
بیرجند	۱۷۳۷	۱۶۰۶	۱۸۱۴	۲۲۲۰	۱۱۷۳	۱۹۱۸	۷۹۵	۱۷۸۸	۱۸۱۵	۲۱۹۲	۱۸۱۰	۱۵۸۸	۱۵۹۹	۱۱۱۷	۱۲۱۳																															
بیله سوار	۲۳۲	۹۹۸	۱۵۵	۶۶۴	۱۱۸۵	۱۶۲۰	۲۳۳۶	۱۱۳۰	۱۴۲۴	۶۳۶	۱۷۹۵	۳۸۱	۱۹۴۵	۹۰۲	۲۰۸۰	۱۹۶۹																														
پیرانشهر	۵۹۲	۷۲۷	۵۱۵	۱۱۹	۱۰۱۴	۱۰۱۰	۲۲۲۸	۷۰۷	۱۶۷۶	۴۳۳	۱۱۸۵	۸۴۳	۱۴۹۵	۱۱۵۴	۱۹۷۲	۲۰۷۸	۶۷۰																													
تایباد	۱۴۸۰	۱۴۱۱	۱۵۵۷	۲۰۲۵	۱۴۴۶	۱۹۹۲	۱۵۰۰	۱۸۲۸	۴۵۶	۱۹۹۷	۲۱۶۷	۱۳۳۱	۱۸۷۲	۸۶۰	۱۹۱۸	۷۰۵	۱۷۱۲	۱۸۹۲																												
تبریز	۲۹۶	۷۸۵	۲۱۹	۳۰۸	۱۰۳۸	۱۰۷۵	۲۱۸۹	۷۷۲	۱۵۰۱	۲۸۰	۱۲۵۰	۴۴۵	۱۵۶۰	۹۷۹	۱۹۳۳	۱۹۱۲	۳۷۴	۲۹۶	۱۷۱۷																											
تهران	۵۱۴	۲۹۳	۵۹۱	۹۰۷	۴۳۹	۸۷۴	۱۵۹۰	۷۱۰	۹۰۲	۸۷۹	۱۰۴۹	۳۶۵	۱۲۲۸	۳۸۰	۱۳۳۴	۱۳۱۳	۷۴۶	۷۷۴	۱۱۱۸	۵۹۹																										
جلفا	۴۳۱	۹۲۰	۳۵۴	۳۰۸	۱۱۷۳	۱۲۱۰	۲۳۲۴	۹۰۷	۱۶۳۶	۲۸۰	۱۳۸۵	۵۸۰	۱۶۹۵	۱۱۱۴	۲۰۶۸	۲۰۴۷	۳۵۶	۴۲۷	۱۸۵۲	۱۳۵	۷۳۴																									
چابهار	۲۴۷۵	۱۸۷۲	۲۵۵۲	۲۶۱۴	۱۵۸۴	۲۱۵۳	۳۷۱	۲۲۶۲	۱۸۷۹	۲۶۵۸	۲۰۰۹	۲۳۲۶	۱۷۹۸	۲۲۸۳	۱۱۳۷	۱۱۶۶	۲۷۰۷	۲۵۹۹	۱۸۷۱	۲۵۶۰	۱۹۶۱	۲۶۹۵																								
چالوس	۳۹۳	۵۰۲	۴۷۰	۹۹۷	۶۴۸	۱۰۸۳	۱۷۹۹	۹۱۹	۸۱۷	۹۶۹	۱۲۵۸	۲۴۴	۱۴۳۷	۲۹۵	۱۵۴۳	۱۳۶۲	۶۲۵	۱۰۸۷	۱۱۰۵	۶۸۹	۲۰۹	۸۲۳	۲۱۷۰																							
خرم آباد	۸۵۳	۲۰۶	۹۳۰	۸۷۳	۳۷۰	۳۷۵	۱۵۸۳	۳۰۸	۱۴۰۱	۱۱۵۲	۵۵۰	۷۰۴	۸۶۰	۸۷۹	۱۳۲۷	۱۵۴۳	۱۰۸۵	۸۱۴	۱۶۱۷	۸۷۹	۴۹۹	۱۰۱۴	۱۹۵۴	۷۰۸																						
خرمشهر	۱۳۵۳	۷۰۱	۱۴۰۳	۱۱۸۹	۸۷۰	۱۲۵	۱۷۳۶	۵۷۲	۱۸۹۶	۱۴۸۰	۱۱۱	۱۲۰۴	۴۳۹	۱۳۷۹	۱۲۳۷	۱۹۰۸	۱۵۵۸	۱۱۳۰	۲۱۱۷	۱۱۹۵	۹۹۴	۱۳۳۰	۲۱۰۷	۱۲۰۳	۴۹۵																					
خسروی	۹۶۶	۵۵۲	۹۷۸	۷۶۹	۶۸۱	۵۶۰	۱۸۹۴	۲۵۷	۱۶۱۵	۱۰۵۵	۸۶۱	۸۱۷	۱۱۷۱	۱۰۹۳	۱۶۳۸	۲۰۲۶	۱۱۳۳	۷۱۰	۱۸۳۱	۷۷۵	۷۱۳	۹۱۰	۲۲۵۳	۹۲۲	۳۱۱	۸۱۱																				
رامسر	۳۱۰	۵۸۴	۳۸۷	۹۱۴	۷۳۰	۱۱۶۵	۱۸۸۱	۸۹۵	۸۹۹	۸۸۶	۱۳۴۰	۱۶۲	۱۵۱۹	۳۷۷	۱۶۲۵	۱۴۴۴	۵۴۳	۹۲۴	۱۱۸۷	۶۰۶	۲۹۱	۷۴۲	۲۲۵۲	۸۲	۷۸۵	۱۲۸۵	۸۹۸																			
رشت	۱۸۹	۵۷۷	۲۶۶	۷۹۳	۷۶۴	۱۰۳۹	۱۹۱۵	۷۷۴	۱۰۰۳	۷۶۵	۱۲۱۴	۴۰	۱۵۲۴	۴۸۱	۱۶۵۹	۱۵۴۸	۴۲۱	۸۰۳	۱۲۹۱	۴۸۵	۳۲۵	۶۲۰	۲۲۸۶	۲۰۳	۶۶۴	۱۱۶۴	۷۷۷	۱۳۱																		
زاهدان	۲۰۸۱	۱۴۷۸	۲۱۵۸	۲۲۶۴	۱۱۹۰	۱۷۵۹	۳۲۵	۱۸۶۸	۱۱۸۳	۲۴۴۶	۱۶۱۵	۱۹۳۲	۱۴۰۴	۱۵۸۷	۷۴۳	۴۷۰	۲۳۱۳	۲۲۰۵	۱۱۷۵	۲۱۶۶	۱۵۶۷	۲۳۰۱	۶۹۶	۱۷۷۶	۱۵۶۰	۱۷۱۳	۱۸۷۱	۱۸۵۸	۱۸۹۲																	
زنجان	۴۵۴	۵۰۵	۳۷۷	۵۸۸	۷۵۷	۹۶۷	۱۹۰۹	۵۹۸	۱۲۲۱	۵۶۰	۱۱۴۲	۲۸۸	۱۳۳۸	۶۹۹	۱۶۵۳	۱۶۲۳	۵۳۲	۴۵۵	۱۴۳۷	۲۸۰	۳۱۹	۴۱۵	۲۲۸۰	۵۳۰	۵۹۲	۱۰۹۳	۶۰۱	۳۲۰	۳۴۸	۱۸۸۶																
ساری	۵۵۷	۵۶۰	۶۳۴	۱۱۷۴	۷۰۶	۱۱۴۱	۱۸۵۷	۹۷۷	۶۳۵	۱۱۳۳	۱۳۱۶	۴۰۸	۱۴۹۵	۱۱۳	۱۶۰۱	۱۱۸۰	۷۸۹	۱۰۴۱	۹۲۳	۸۶۶	۲۶۷	۱۰۰۱	۲۲۲۸	۱۸۲	۷۶۶	۱۲۶۱	۹۸۰	۲۶۴	۳۶۸	۱۶۵۰	۵۸۶															
سرخس	۱۴۴۱	۱۳۷۲	۱۵۱۸	۱۹۸۶	۱۴۰۷	۱۹۵۳	۱۴۶۱	۱۷۸۹	۴۱۷	۱۹۵۸	۲۱۲۸	۱۲۹۲	۱۸۳۳	۸۲۱	۱۵۵۹	۶۶۶	۱۶۷۳	۱۸۵۳	۴۰۹	۱۶۷۸	۱۰۷۹	۱۸۱۳	۱۸۳۲	۱۰۶۶	۱۵۷۸	۲۰۷۳	۱۷۹۲	۱۱۴۸	۱۲۵۲	۱۱۳۶	۱۳۹۸	۸۸۴														
سمنان	۷۵۰	۵۲۹	۸۲۸	۱۱۴۳	۶۷۵	۱۱۱۰	۱۸۲۶	۹۴۶	۸۴۰	۱۱۱۵	۱۲۸۵	۶۰۱	۱۴۶۴	۶۱۶	۱۵۷۰	۱۱۳۹	۹۸۲	۱۰۱۰	۸۸۲	۸۳۵	۲۳۶	۹۷۰	۲۱۹۷	۳۸۷	۷۳۵	۱۲۳۰	۹۴۹	۴۶۹	۵۶۱	۱۶۰۹	۵۵۵	۲۰۵	۸۴۳													
سنندج	۷۳۲	۳۴۰	۶۵۵	۴۴۶	۶۲۷	۶۲۳	۱۸۴۱	۳۲۰	۱۴۰۳	۷۳۲	۷۹۸	۶۰۵	۱۱۰۸	۸۸۱	۱۵۸۵	۱۸۱۴	۸۱۰	۳۸۷	۱۶۱۹	۴۵۲	۵۰۱	۵۸۷	۲۲۱۲	۷۱۰	۴۲۷	۷۴۳	۳۲۳	۶۸۶	۵۶۵	۱۸۱۸	۲۷۸	۷۶۸	۱۵۸۰	۷۳۷												
شهرکرد	۱۰۵۷	۳۹۲	۱۱۳۴	۱۱۷۸	۱۰۴	۸۴۹	۱۳۱۷	۷۱۹	۱۴۴۵	۱۴۲۲	۸۹۵	۹۰۸	۶۸۴	۹۲۳	۱۰۶۱	۱۲۷۷	۱۲۸۹	۱۱۱۹	۱۵۵۰	۱۱۴۲	۵۴۳	۱۲۷۷	۱۶۸۸	۷۵۲	۴۷۴	۹۷۴	۷۸۵	۸۳۴	۸۶۸	۱۲۹۴	۸۶۲	۸۱۰	۱۵۱۱	۷۷۹	۷۳۲											
شیراز	۱۴۳۸	۷۷۳	۱۵۱۵	۱۵۵۹	۴۸۵	۶۵۹	۱۱۲۳	۱۱۰۰	۱۸۲۶	۱۸۰۳	۵۱۵	۱۲۸۹	۳۰۴	۱۳۰۴	۶۱۹	۱۳۲۵	۱۶۷۰	۱۵۰۰	۱۵۹۸	۱۵۲۳	۹۲۴	۱۶۵۸	۱۴۹۴	۱۱۳۳	۸۵۵	۶۱۳	۱۲۹۹	۱۲۱۵	۱۲۴۹	۱۱۰۰	۱۲۴۳	۱۱۹۱	۱۵۵۹	۱۱۶۰	۱۱۱۳	۵۸۹										
قزوین	۳۷۴	۳۰۳	۴۵۱	۷۶۳	۴۸۰	۸۸۲	۱۷۴۰	۶۱۷	۱۰۵۲	۷۳۵	۱۰۵۷	۲۲۵	۱۰۶۰	۵۳۰	۱۴۵۵	۱۴۶۳	۶۰۶	۶۳۰	۱۲۶۸	۴۵۵	۱۵۰	۵۹۰	۲۰۲۸	۳۱۸	۵۰۷	۸۸۲	۷۷۶	۳۰۶	۱۸۵	۱۷۱۷	۱۷۵	۴۱۷	۱۲۲۹	۳۸۶	۴۵۳	۵۸۴	۹۶۵									
قم	۶۴۶	۱۳۴	۷۲۳	۱۰۳۹	۲۷۹	۷۱۵	۱۳۹۸	۶۴۸	۱۰۳۴	۱۰۱۱	۸۹۰	۴۹۷	۸۷۶	۵۱۲	۱۱۴۲	۱۴۴۵	۸۷۸	۸۴۰	۱۲۵۰	۷۳۱	۱۳۲	۸۶۶	۱۷۶۹	۳۴۱	۳۴۰	۸۳۵	۶۸۶	۴۲۳	۴۵۷	۱۳۷۵	۴۵۱	۳۹۹	۱۲۱۱	۳۶۸	۴۷۴	۳۶۷	۷۶۴	۲۸۲								
کرمان	۱۵۵۲	۹۴۹	۱۶۲۹	۱۷۳۵	۶۶۱	۱۲۳۰	۵۵۲	۱۳۳۹	۱۹۴۰	۱۹۱۷	۱۰۸۶	۱۴۰۳	۸۷۵	۱۴۱۴	۴۸۵	۹۹۹	۱۷۸۴	۱۶۷۶	۱۱۱۳	۱۶۳۷	۱۰۳۸	۱۷۷۲	۹۲۳	۱۲۴۷	۱۰۳۱	۱۱۸۴	۱۳۴۲	۱۳۲۹	۱۳۶۳	۵۲۹	۱۳۵۷	۱۳۰۵	۱۰۷۴	۱۲۷۴	۱۲۸۹	۷۶۵	۵۷۱	۱۱۷۲	۸۴۶							
کرمانشاه	۷۷۹	۳۶۵	۷۹۱	۵۸۲	۶۵۳	۴۸۷	۱۸۶۶	۱۸۴	۱۴۲۸	۸۶۸	۶۶۲	۶۳۰	۹۷۲	۹۰۶	۱۷۶۹	۱۸۰۰	۹۴۶	۵۲۳	۱۶۴۴	۵۸۸	۵۲۶	۷۲۳	۲۲۱۱	۷۳۵	۳۲۰	۶۰۷	۱۸۷	۷۱۱	۵۹۰	۱۸۱۷	۴۱۴	۷۹۳	۱۶۰۵	۷۶۲	۱۳۶	۷۳۱	۱۱۱۲	۴۳۳	۴۹۹	۱۲۸۸						
گرگان	۶۸۷	۶۹۰	۷۶۴	۱۳۰۴	۸۳۶	۱۲۷۱	۱۸۴۵	۱۱۰۷	۵۰۵	۱۲۷۶	۱۴۴۶	۵۳۷	۱۶۲۵	۶۷	۱۷۳۱	۱۰۵۰	۹۱۹	۱۱۷۱	۷۹۳	۹۹۶	۳۹۷	۱۱۱۸	۲۲۱۶	۳۱۲	۸۹۶	۱۳۹۱	۱۱۱۰	۳۹۴	۴۹۸	۱۵۲۰	۷۱۶	۱۳۰	۷۵۴	۳۷۷	۸۹۸	۹۴۰	۱۳۲۱	۵۴۷	۵۲۹	۱۴۳۵	۹۲۳					
مشهد	۱۲۵۶	۱۱۸۷	۱۳۳۳	۱۸۰۱	۱۲۲۲	۱۷۶۸	۱۲۷۶	۱۶۰۴	۲۳۲	۱۷۷۳	۱۹۴۳	۱۱۰۷	۱۶۴۸	۶۳۶	۱۳۷۴	۴۸۱	۱۴۸۸	۱۶۶۸	۲۲۴	۱۴۹۳	۸۹۴	۱۶۲۸	۱۶۴۷	۸۸۱	۱۳۹۳	۱۸۸۸	۱۶۰۷	۹۶۳	۱۰۶۷	۹۵۱	۱۲۱۳	۶۹۹	۱۸۵	۶۵۸	۱۳۹۵	۱۳۲۶	۱۳۷۴	۱۰۴۴	۱۰۲۶	۸۸۹	۱۴۲۰	۵۶۹				
میرجاوه	۲۱۶۵	۱۵۶۲	۲۲۴۲	۲۳۴۸	۱۲۷۴	۱۸۴۳	۴۰۹	۱۹۵۲	۱۲۶۷	۲۵۳۰	۱۶۹۹	۲۰۱۶	۱۴۸۸	۱۶۷۱	۸۲۷	۵۵۴	۲۳۹۷	۲۲۸۹	۱۲۵۹	۲۲۵۰	۱۶۵۱	۲۳۸۵	۷۸۰	۱۸۶۰	۱۶۴۴	۱۷۹۷	۱۹۵۵	۱۹۴۲	۱۹۷۶	۸۴	۱۹۷۰	۱۷۳۴	۱۲۲۰	۱۶۹۳	۱۹۰۲	۱۳۷۸	۱۱۸۴	۱۷۸۵	۱۴۵۹	۶۱۳	۱۹۰۱	۱۶۰۴	۱۰۳۵			
همدان	۵۹۰	۱۷۶	۶۶۷	۶۱۰	۴۶۴	۶۳۸	۱۶۷۷	۳۷۳	۱۲۳۹	۸۸۹	۸۱۳	۴۴۱	۱۰۴۴	۷۱۷	۱۴۲۱	۱۶۳۷	۸۲۲	۵۵۱	۱۴۵۵	۶۰۹	۳۳۷	۷۴۴	۲۰۴۸	۵۴۶	۲۶۳	۷۶۳	۳۷۶	۵۵۰	۴۰۱	۱۶۵۴	۳۲۹	۶۰۴	۱۴۱۶	۵۷۳	۱۶۴	۵۶۸	۹۴۹	۲۴۴	۲۸۹	۱۱۲۵	۱۸۹	۷۳۴	۱۲۳۱	۱۷۳۸		
یاسوج	۱۲۵۲	۵۸۷	۱۳۲۹	۱۳۷۳	۲۹۹	۴۳۳	۱۲۹۷	۹۷۷	۱۶۴۰	۱۶۱۷	۴۹۲	۱۱۰۳	۲۸۱	۱۱۱۸	۷۹۳	۱۴۰۵	۱۴۸۴	۱۳۱۴	۱۶۷۸	۱۳۳۷	۷۳۸	۱۴۷۲	۱۶۶۸	۹۴۷	۶۹۹	۵۹۰	۹۸۰	۱۰۲۹	۸۰۶۳	۱۲۷۴	۱۰۵۷	۱۰۰۵	۱۶۳۹	۹۷۴	۹۲۷	۲۲۹	۱۷۴	۷۷۹	۵۹۵	۷۴۵	۹۵۲	۱۱۳۵	۱۴۵۴	۱۳۵۸	۷۶۳	
یزد	۱۱۹۱	۵۸۸	۱۲۶۸	۱۳۷۴	۳۰۰	۱۰۸۱	۹۱۳	۹۷۸	۱۵۷۹	۱۵۵۶	۹۳۷	۱۰۴۲	۷۲۶	۱۰۵۷	۶۵۷	۸۷۳	۱۴۲۳	۱۳۱۵	۱۱۴۶	۱۲۷۶	۶۷۷	۱۴۱۱	۱۲۸۴	۸۸۶	۶۷۰	۱۰۳۵	۹۸۱	۹۶۸	۱۰۰۲	۸۹۰	۹۹۶	۹۴۴	۱۱۰۷	۹۱۳	۹۲۸	۴۰۴	۴۲۵	۷۸۰	۴۸۵	۳۶۱	۹۵۳	۱۰۷۴	۹۲۲	۹۷۴	۷۳۴	۵۳۲

نقشه منابع آب ایران
(حوضه رودخانه های ایران)

طویلترین رودها و خشکرودهای ایران

نام رود	نام استان	طول (کیلومتر)	رتبه
•اترک	گلستان - خراسان	۵۳۵	۸
ارس	ایران - آذربایجان - ارمنستان	۹۱۰	۲
اروندرود	عراق - خوزستان	۱۹۰	۴۶
•باهوکلات	سیستان و بلوچستان	۳۱۳	۱۹
بمپور	سیستان و بلوچستان	۲۷۵	۲۶
پُشترود	کرمان	۱۹۰	۴۷
•تلخاب	سیستان و بلوچستان	۲۵۰	۳۱
تلخه رود	آذربایجان شرقی	۲۶۸	۲۷
جرّاحی	کهگیلویه و بویراحمد - خوزستان	۴۳۸	۱۱
جگین	هرمزگان	۲۳۰	۳۷
حبله‌رود	تهران - سمنان	۲۴۰	۳۴
خرسان	چهارمحال‌وبختیاری - کهگیلویه‌و بویراحمد	۲۳۰	۳۸
دز	لرستان - خوزستان	۵۱۵	۹
دویریج	ایلام	۱۸۸	۴۹
•دهک	خراسان	۲۵۰	۳۲
•رابج	سیستان و بلوچستان	۱۸۵	۵۰
زاینده‌رود	چهارمحال و بختیاری - اصفهان	۴۰۵	۱۳
زرّینه‌رود	کردستان - آذربایجان غربی	۳۰۲	۲۰
زُهره	فارس - خوزستان	۴۹۰	۱۰
سفیدرود	کردستان - زنجان - گیلان	۷۶۵	۴
شاهرود	تهران - قزوین - گیلان	۲۰۵	۴۲
•شور(شهداد)	کرمان	۲۸۰	۲۴
شور(فشاپویه)	قزوین - تهران - قم	۴۲۰	۱۲
قُتورچای(قطور)	ترکیه - آذربایجان غربی	۲۰۰	۴۳
قره‌چای	همدان - مرکزی - قم	۵۴۰	۷
قره‌سو	اردبیل	۲۵۵	۲۸
قمرود	اصفهان - مرکزی - قم	۲۸۸	۲۳
کاجو	سیستان و بلوچستان	۲۲۰	۴۰
کارون	چهارمحال و بختیاری - خوزستان	۸۹۰	۳
کال شور جاجرم	خراسان - سمنان	۳۶۰	۱۶
•کال شور جُوین	خراسان	۲۴۰	۳۵
•کال شور سبزوار	خراسان	۲۹۰	۲۲
کُر	فارس	۲۸۰	۲۵
کرج	تهران - قم	۲۴۵	۳۳
کرخه	کرمانشاه - لرستان - ایلام - خوزستان	۷۵۵	۵
کشف رود	خراسان	۳۰۰	۲۱
کشگان	لرستان	۲۵۵	۲۹
کُل	فارس - هرمزگان	۳۶۰	۱۷
گابریک	کرمان - هرمزگان	۲۱۰	۴۱
گرگان‌رود	گلستان	۲۵۳	۳۰
•گلو	تهران - سمنان	۱۹۰	۴۸
گودر	هرمزگان	۲۰۰	۴۴
ماشکل	سیستان و بلوچستان	۲۴۰	۳۶
•ماله	خوزستان	۲۰۰	۴۵
موند(مُند)	فارس - بوشهر	۶۸۵	۶
•مهران	فارس - هرمزگان	۳۸۲	۱۵
•نمکزار	خراسان	۳۳۰	۱۸
هریرود	ایران - افغانستان	۱۱۲۰	۱
هلّه	فارس - بوشهر	۲۳۰	۳۹
هلیل رود	کرمان	۳۸۷	۱۴

• = رودهای فصلی و خشکرود

مشخصات سدهای مخزنی مهم ایران

نام سد	نام رودخانه	ارتفاع از پی (متر)	طول تاج (متر)
آبشینه	آبشینه	۲۳/۸	۶۷۸
ارس	ارس	۴۳	۹۴۵
اکباتان	یلفان	۵۳/۸	۲۸۶
امیرکبیر	کرج	۱۸۰	۳۹۰
پانزده خرداد	قمرود	۹۶/۸	۳۲۰
پیشین	سرباز(باهو)	۷۰	۴۰۰
جیرفت	هلیل رود	۱۳۴	۲۷۷
درودزن	کر	۸۷	۷۱۰
دز	دز	۲۰۳	۲۱۲
زاینده رود	زاینده رود	۱۰۰	۴۵۰
زرینه رود (بوکان)	زرینه رود	۵۰	۶۷۰
زریوار	آب زریوار	۱۱	۱۷۷۰
ساوه	قره چای	۱۲۸	۲۶۸
سیلان۲	استخر کاووس گلی	۲۸	۲۰۰
سدوتونل سوم کوهرنگ	کوهرنگ	۵۵	۴۷۵
سفیدرود	سفیدرود	۱۰۶	۴۲۵
شهیدرجائی (تجن)	دودانگه	۱۳۸/۵	۴۳۰
شهیدعباسپور(کارون۱)	کارون	۲۰۰	۳۸۰
قشلاق (وحدت)	قشلاق	۸۰	۲۰۰
کارده	کارده	۶۷	۱۴۴
کارون ۳	کارون	۲۰۵	۴۶۲
کرخه	کرخه	۱۲۷	۳۰۰۰
گلپایگان	گلپایگان	۵۶	۳۵۰
لار	لار	۱۰۷	۱۱۵۰
لتیان	جاجرود	۱۰۷	۴۵۰
مارون	مارون	۱۶۵	۱۲۰۰
مهاباد	مهاباد	۴۶/۵	۲۰۰
میناب (استقلال)	میناب	۵۸/۵	۴۵۱
وشمگیر (گرگان)	گرگان رود	۲۰	۴۲۰

مختصری از زمین شناسی ایران

دوران پر کامبرین، قبل از ۶۰۰ میلیون سال پیش :
در ایران، سنگهای متعلق به پرکامبرین در نواحی شمال، مشرق و مرکز ایران یافت می‌شوند که قسمت زیرین این رسوبات از دسته سنگهای دگرگون شده است و سن این رسوبات بیشتر از ۶۰۰ میلیون سال است.

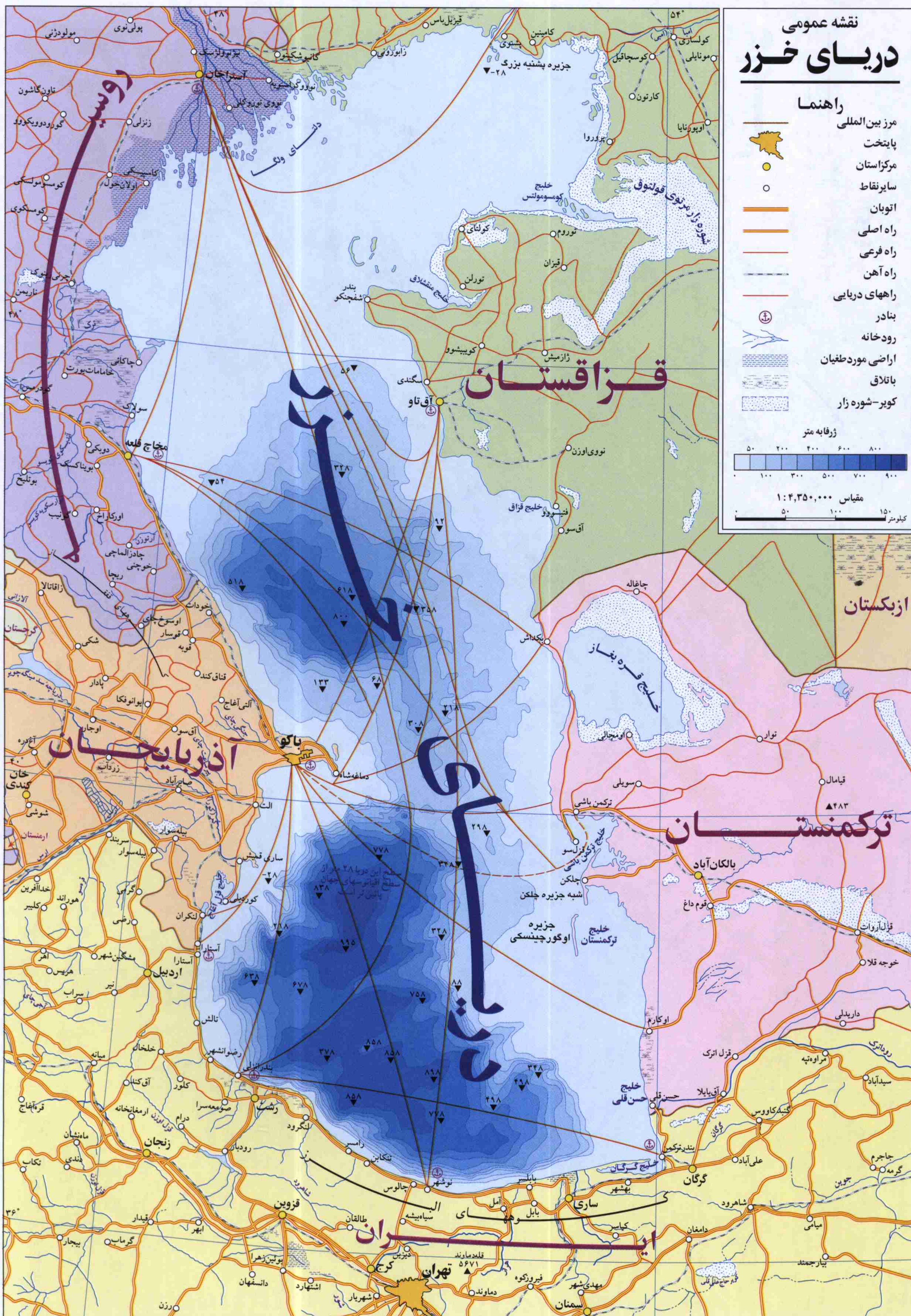
دوران پالئوزوئیک (کهن زیست) یا دوران اول
از حدود ۶۰۰ تا ۲۳۰ میلیون سال پیش :
در دوره کامبرین به تدریج دریاهایی، مرکز و شمال ایران را پوشانید. در دوره سیلورین این دریاها محدودتر گشته و زمین‌های تازه‌ای از آب بیرون آمدند. در دوره دوونین بار دیگر شمال و مرکز ایران را آب فرا گرفت. در ابتدای دوره کربونیفر دریاها عمیق‌تر شد و در آنها رسوبات آهکی زیادی بر جای ماند. در دوره پرمین مجدداً پیشروی دریاها آغاز شد و آب دریاها سراسر فلات ایران را پوشانید. نواحی جنوب و جنوب غربی ایران برای اولین بار در شرایط جدیدی قرار گرفت و قسمتی از دریای تتیس تقریباً تا اواخر دوران سوم در این نواحی با آرامش نسبی باقی ماند.

دوران مزوزوئیک (میان زیست) یا دوران دوم
از حدود ۲۳۰ تا ۷۰ میلیون سال پیش :
در دوره تریاسیک، نیز آب فلات ایران را در بر گرفته بود و رسوباتی شبیه به رسوبات اواخر دوران اول، شامل آهک و دولومیت به جای گذاشت. در مرکز و شمال ایران شرایط رسوب گذاری مانند دوران اول محفوظ ماند و در اواخر این دوره جنبش‌های خشکیزایی، گاهی قسمت‌هایی از آن نواحی را بالا و پایین برد. در دوره ژوراسیک، رسوبگذاری مانند دوره تریاسیک در مرکز و شمال ایران ادامه یافت و امروز همه جای آن کمابیش دارای لایه‌های زغال‌سنگی است. بعد از دورهٔ ژوراسیک دوباره بر عمق دریاها افزوده شد و از این زمان رسوبات آهکی بر جای مانده است. حرکات شدید در ایران مرکزی، چین‌خوردگی‌هایی را پدید آورد و بیشتر زمین‌ها در شرق و مرکز ایران از آب خارج شد و در اثر فرسایش، قسمت زیادی از آن از بین رفت. دریاهای دوره کرتاسه دوباره سطح ناهموار این خشکی‌ها را پوشانید و در اواخر همین دوره بر اثر جنبش‌های شدید، چین‌خوردگیهای تازه‌ای به وجود آمدند، اما در البرز آرامش نسبی برقرار ماند.

دوران سنوزوئیک (نوزیست)، شامل دوران سوم و دوران چهارم:

دوران سوم (ترشیاری)، از حدود ۷۰ تا یک میلیون سال پیش :
در آغاز این دوران، رسوبات دریای تتیس در محل زاگرس به طور هم‌شیب روی رسوبات کرتاسه تشکیل شد. رسوبات آهکی اواخر این دوره به نام آهک‌های آسماری محتوی ذخایر نفتی جنوب ایران است. در این دوره در ایران مرکزی دریای کم عمقی وجود داشت که رسوبات آن ماسه سنگ‌های پایه این دوره را به وجود آورد و همچنین فعالیت آتشفشانی شدیدی در بیشتر این نواحی رخ داد. در اواخر دوران سوم در محل زاگرس رسوبگذاری شد و عمر حوضه‌های رسوبی یکپارچه گذشته پایان یافت. همزمان با پیدایش زاگرس، بر اثر حرکات خشکیزایی و کوهزایی قسمت زیادی از خشکی‌ها برای همیشه از آب خارج شدند.

دوران چهارم (کواترنری)
از حدود یک میلیون سال پیش تا عصر حاضر :
یخچال‌های کواترنری در ایران گسترش نداشته‌اند، اما آثار سنگهای یخچالی در بعضی نقاط از جمله علم‌کوه دیده شده است. در این دوران بیشتر نواحی ایران از آب خارج شد. از دریاهای گذشته، حوضه‌های بسته و دریاچه‌هایی باقی مانده که قسمت زیادی از آنها بر اثر شدت تبخیر و کمی بارندگی خشک شده‌اند. فعالیت آتشفشان‌ها در آغاز دوران چهارم بیش از اواخر دوران سوم شدت یافت و کوه‌های دماوند، سبلان، سهند و تفتان مهم‌ترین کوه‌های آتشفشانی این دوره هستند، که دماوند و تفتان در حال حاضر آخرین مراحل فعالیت خود را به صورت گوگردزدایی ادامه می‌دهند. عامل اصلی تغییر چهرهٔ زمین در دوران چهارم، فرسایش است. در ایران، آب مهم‌ترین عامل فرسایش کوه‌ها، و باد عامل فرسایش در بیابانها بوده است.

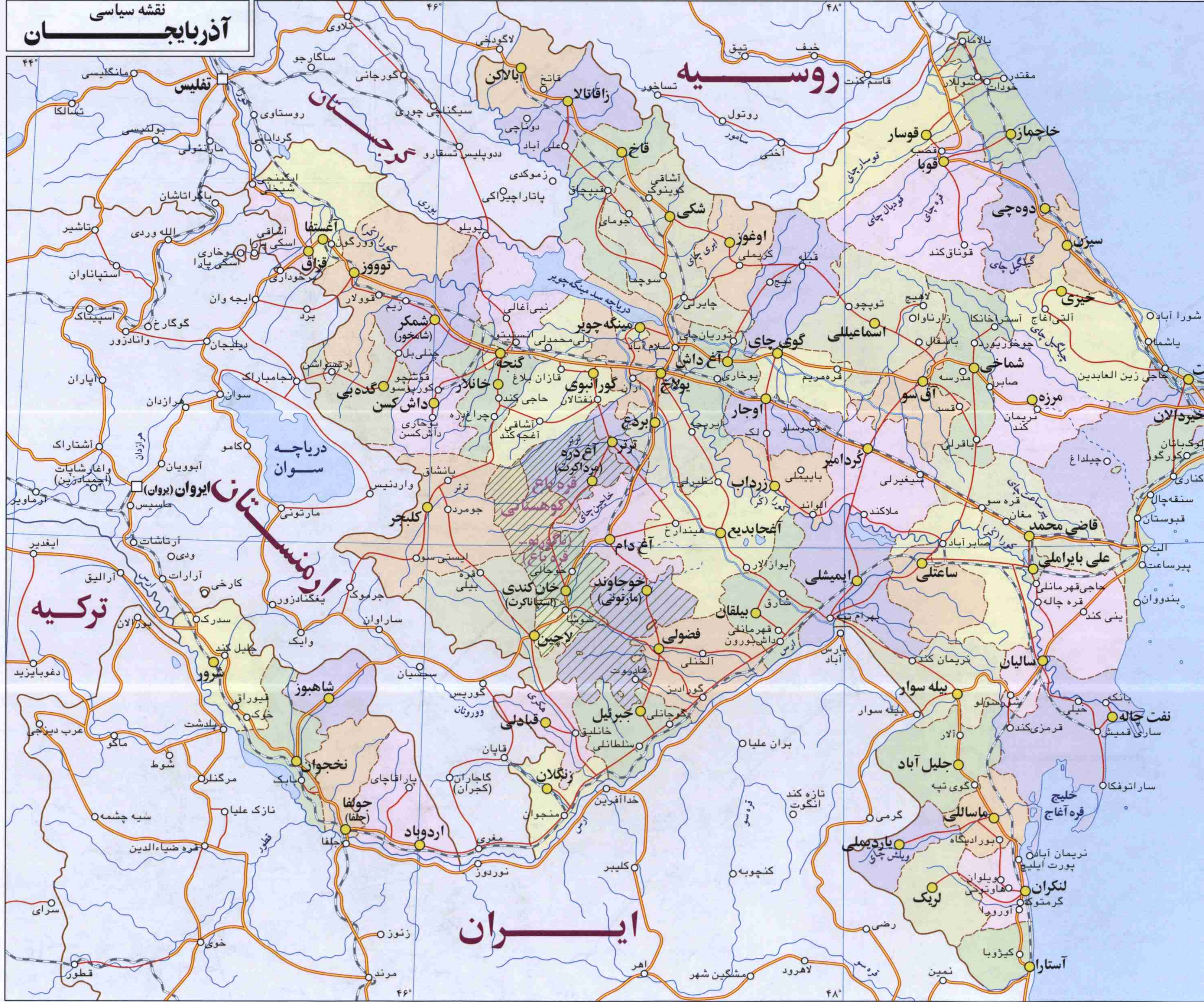

نقشه عمومی
دریای خزر
راهنما
مرز بین‌المللی
پایتخت
مرکزاستان
سایرنقاط
اتوبان
راه اصلی
راه فرعی
راه آهن
راههای دریایی
بنادر
رودخانه
اراضی موردطغیان
باتلاق
کویر-شوره زار
ژرفابه متر
مقیاس ۱:۴،۳۵۰،۰۰۰
کیلومتر
دریای خزر
روسیه
قزاقستان
ازبکستان
ترکمنستان
آذربایجان
ایران
آستراخان
آق‌تاو
باکو
تهران
خلیج قره بغاز
خلیج ترکمنستان
خلیج گرگان
شبه جزیره چلکن
جزیره اوکورچینسکی
دلتای ولگا
سطح این دریا ۲۸ متر از سطح اقیانوسهای جهان پایین تر است

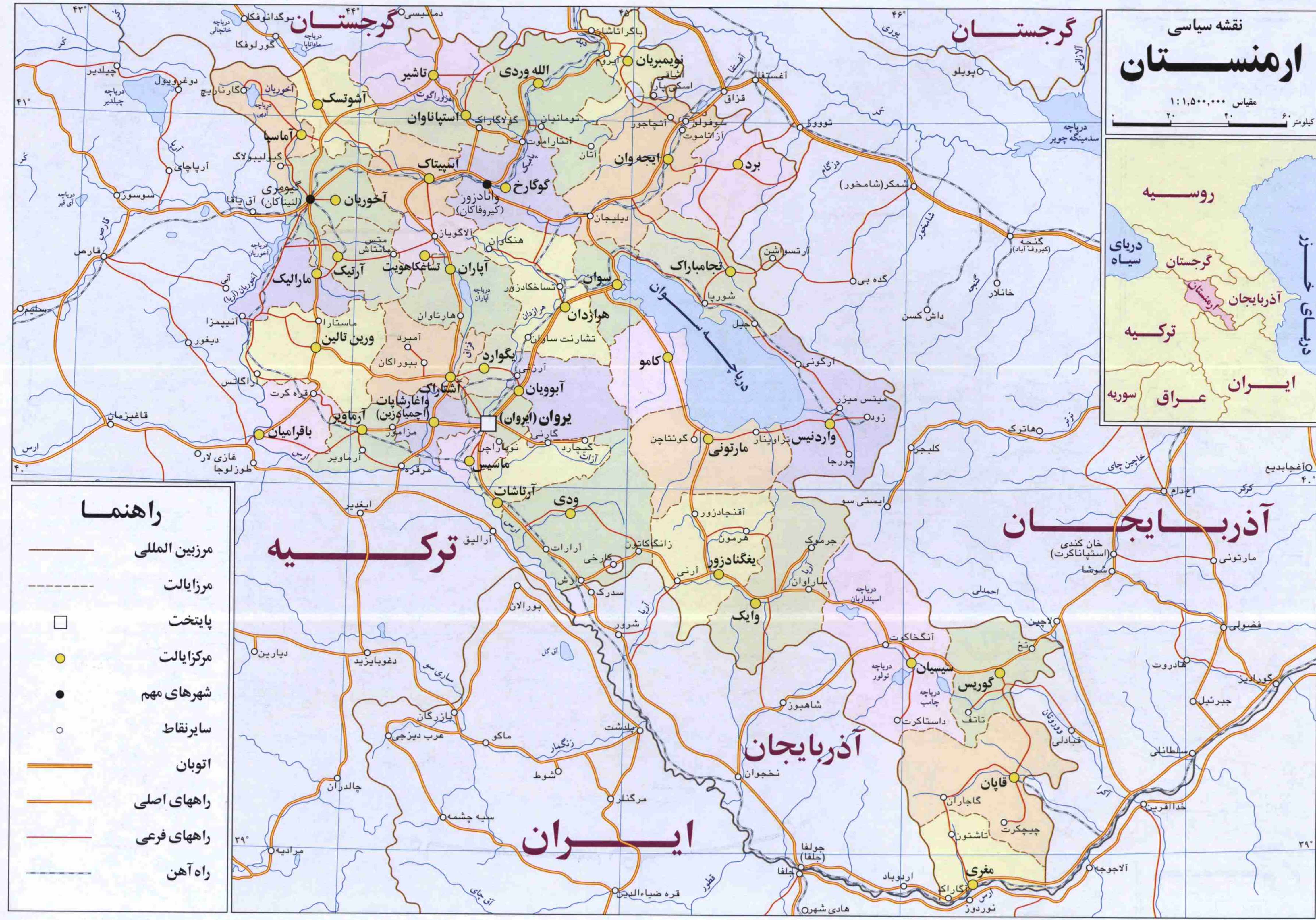
نقشه عمومی
خلیج فارس

مقیاس: ۱:۴,۵۰۰,۰۰۰

شماره	نام جزیره	مساحت/ کیلومترمربع
۱	ابوموسی	۱۲
۲	ام الکرم	۰/۳۸
۳	ام سیله	۰/۷۸
۴	بونه	۱/۷
۵	تنب بزرگ	۱۰/۳
۶	تنب کوچک	۱/۵
۷	جبرین	۷/۲
۸	خارک	۲۰/۵
۹	خارکو	۲/۷
۱۰	دارا	۱
۱۱	سری (سیری)	۱۷/۳
۱۲	شتور (شیتوار)	۰/۸
۱۳	عباسک	۱۴/۷
۱۴	فارسی	۰/۲۵
۱۵	فرور بزرگ	۲۶/۲
۱۶	فرور کوچک	۱/۵
۱۷	قبرناخدا	۴/۲
۱۸	قشم	۱۴۹۱
۱۹	کیش	۸۹/۷
۲۰	لارک	۴۸/۷
۲۱	لاوان	۷۶
۲۲	مینو	۱۷/۸
۲۳	نخیلو	۰/۶
۲۴	هرمز	۴۱/۹
۲۵	هنگام	۳۳/۶
۲۶	هندرابی	۲۱/۱

آذربایجان
نقشه سیاسی
روسیه
گرجستان
ارمنستان
ترکیه
ایران
دریای خزر
باکو
تفلیس
ایروان
دریاچه سوان
راهنما
مرزبین المللی
مرز ایالت
پایتخت
مرکز ایالت
سایر نقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
کانال آب
مقیاس ۱:۱,۹۰۰,۰۰۰
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
ارمنستان
مقیاس ۱:۱،۵۰۰،۰۰۰
کیلومتر ۶۰ ۴۰ ۲۰ ۰
روسیه
دریای سیاه
گرجستان
آذربایجان
ارمنستان
ترکیه
ایران
عراق
سوریه
دریای خزر
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
گرجستان
ترکیه
ایران
آذربایجان
دریاچه سوان
یروان (ایروان)
گیومری (لنیناکان)
واناذزور (کیروفاکان)
آخوریان
آشوتسک
آماسیا
تاشیر
استپاناوان
الله وردی
نویمبریان
ایجه وان
برد
گوگارخ
اسپیتاک
آرتیک
مارالیک
تساغکاهویت
آپاران
سوان
هرازدان
تچامباراک
ورین تالین
بگوارد
آبوویان
کامو
آشتاراک
واغارشاپات (اچمیادزین)
آرماویر
باقرامیان
ماسیس
آرتاشات
ودی
مارتونی
واردنیس
یغگنادزور
وایک
سیسیان
گوریس
قاپان
مغری
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
ترکیه
دریای سیاه
دریای اژه
دریای مرمره
دریای کرت
دریای مدیترانه
قبرس
بلغارستان
یونان
گرجستان
ارمنستان
ایران
عراق
سوریه
لبنان
اردن
آنکارا
استانبول
تفلیس
ایروان
نیکوزیا
بیروت
دمشق
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالات
پایتخت
مرکزایالات
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
مقیاس: ۱:۵،۶۰۰،۰۰۰
کیلومتر
© مؤسسه گیتاشناسی

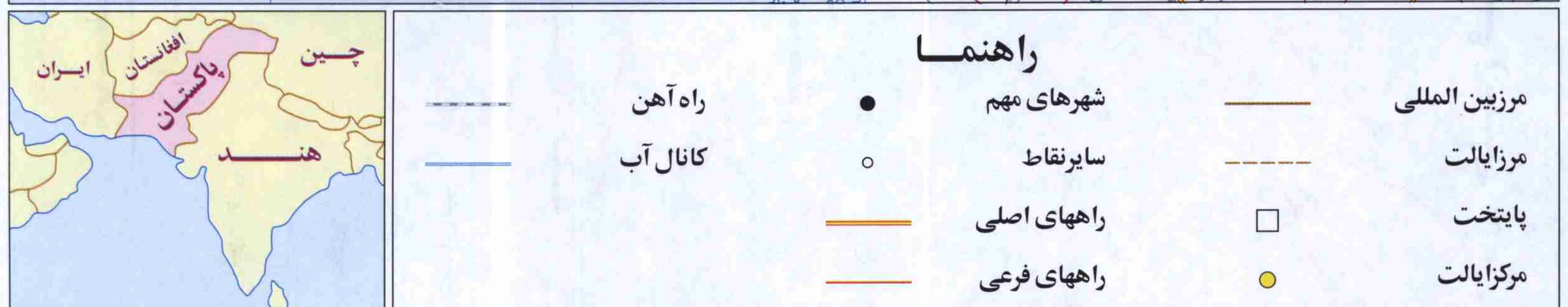

نقشه سیاسی
عراق
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالات
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
سایرنقاط
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
مقیاس: ۱:۴،۶۷۰،۰۰۰
کیلومتر
ایران
عربستان سعودی
اردن
سوریه
ترکیه
کویت
خلیج فارس
عراق
نینوا
دهوک
اربیل
سلیمانیه
تمیم
صلاح الدین
دیالی
انبار
بغداد
واسط
کربلا
بابل
نجف
قادسیه
میسان
ذی قار
مثنی
بصره
موصل
کرکوک
سامراء
بعقوبه
رمادی
بغداد
حله
کربلا
نجف
دیوانیه
کوت
عماره
ناصریه
سماوه
بصره
دمشق
کویت
© مؤسسه گیتاشناسی

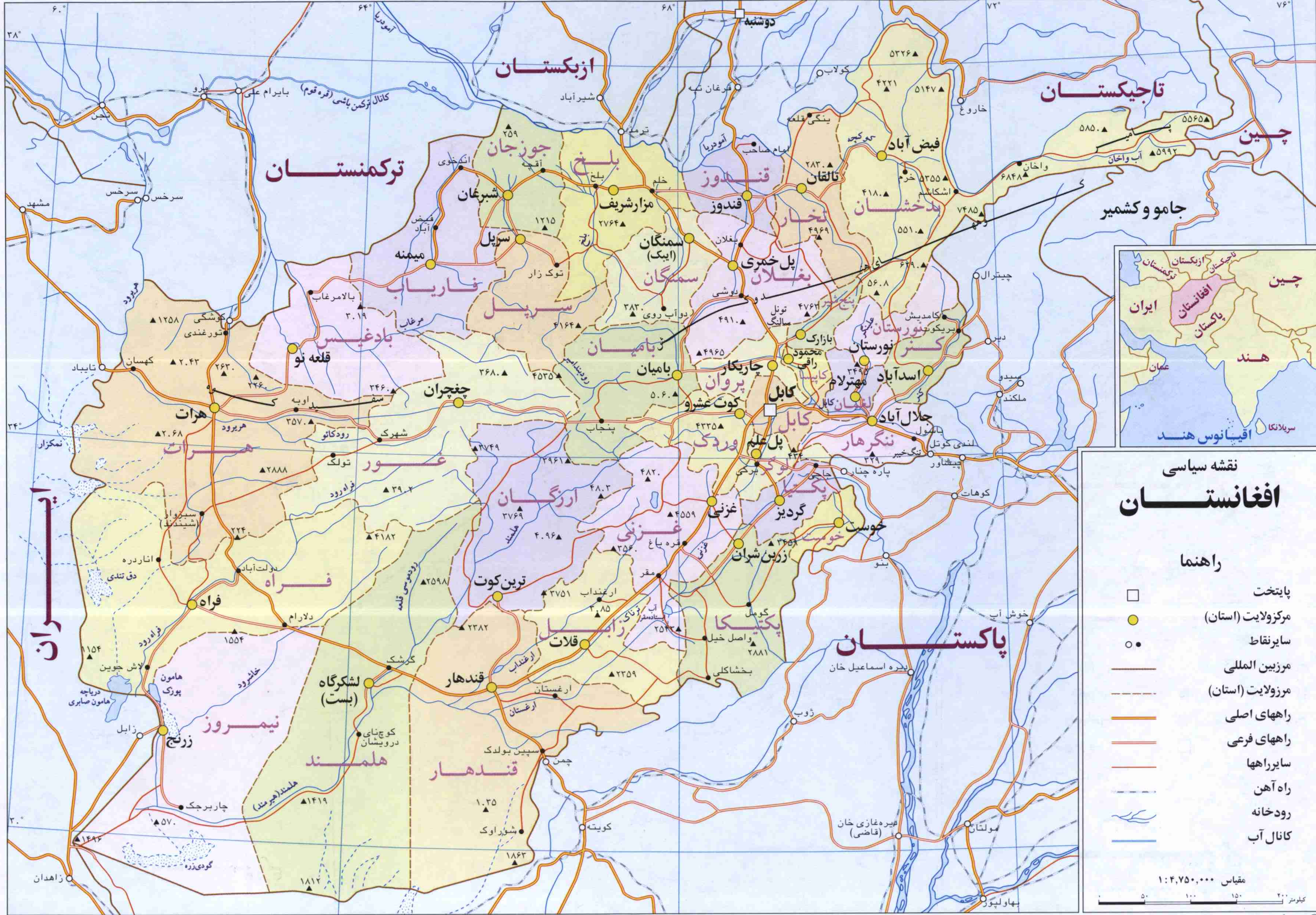
نقشه سیاسی

پاکستان

مقیاس ۱:۷,۳۵۰,۰۰۰

کیلومتر ۳۰۰ ۲۰۰ ۱۰۰ ۰

نقشه سیاسی
افغانستان
راهنما
پایتخت
مرکزولایت (استان)
سایرنقاط
مرزبین المللی
مرزولایت (استان)
راههای اصلی
راههای فرعی
سایرراهها
راه آهن
رودخانه
کانال آب
مقیاس ۱:۴،۷۵۰،۰۰۰
کیلومتر
ایران
ترکمنستان
ازبکستان
تاجیکستان
چین
جامو و کشمیر
پاکستان
هند
عمان
اقیانوس هند
سریلانکا
دوشنبه
کابل
هرات
قلعه نو
میمنه
شبرغان
سرپل
مزارشریف
سمنگان (ایبک)
قندوز
تالقان
فیض آباد
پل خمری
بامیان
چاریکار
محمود راقی
نورستان
اسدآباد
مهترلام
جلال آباد
کوت عشرو
پل علم
گردیز
خوست
غزنی
شران
ترین کوت
قلات
قندهار
لشکرگاه (بست)
زرنج
فراه
چغچران
هلمند
نیمروز
فراه
غور
ارزگان
زابل
پکتیکا
بادغیس
فاریاب
جوزجان
بلخ
سرپل
سمنگان
بغلان
تخار
بدخشان
کنر
ننگرهار
لوگر
پروان
کاپیسا
وردک
پنجشیر
لغمان
پکتیا
مشهد
سرخس
زاهدان
زابل
کویته
پیشاور
مولتان
بهاولپور
ترمذ
شیرآباد
خاروغ
کولاب
چیترال
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
ترکمنستان
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
سایرراهها
راه آهن
کانال
مقیاس ۱:۴،۳۵۰،۰۰۰
کیلومتر
قزاقستان
ازبکستان
ایران
افغانستان
روسیه
چین
دریای خزر
خلیج قره بغاز
قره قوم
بلخان
داش حوض
آخال
لباب
مرو
عشق آباد
ترکمن باشی (کراسنوودسک)
بالکان آباد (نبیت داغ)
داش حوض
ترکمن آباد (چارجو)
مرو
بایرام علی
تجن
قزل آروات
قوم داغ
کرکی
ای کپت داغ(کپه داغ)
دریاچه ساری قمیش

نقشه سیاسی هند

راهنما

- مرزبین المللی
- مرزایالت
- پایتخت
- مرکزایالت
- شهرهای مهم
- سایرنقاط
- راههای اصلی
- راههای فرعی
- راه آهن
- کانال آب

مقیاس: ۱:۱۱,۵۰۰,۰۰۰

کیلومتر ۱۰۰ ۰ ۱۰۰ ۲۰۰ ۳۰۰

چین
افغانستان
پاکستان
نپال
بوتان
بنگلادش
تبت
سری لانکا
میانمار (برمه)
اندونزی

دریای عرب
خلیج بنگال
اقیانوس هند
خلیج کامبای
خلیج منار

جامو و کشمیر
هیماچال پرادش
پنجاب
هریانا
اوتر انچال
راجستان
اوتر پرادش
بیهار
جهارکهاند
بنگال غربی
گجرات
مادهیا پرادش
چهاتیسگره
اوریسا
ماهاراشترا
آندرا پرادش
گوا
کرناتاکا
کرالا
تامیل نادو
آروناچال پرادش
آسام
ناگالند
مگالیا
مانیپور
تریپورا
میزورام
سیکیم

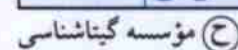
دهلی نو
دهلی
اسلام آباد
کابل
کاتماندو
تیمپو
داکا
کلمبو
یانگون

سری نگر
جامو
چندیگر
سیملا
دراددون
جی پور
لکهنو (لوکنو)
پتنا
رانچی
کلکته
بوپال
رای پور
بوبانسور
احمدآباد
بمبئی (مومبای)
پاناجی
حیدرآباد
بنگلور
مدرس (چنای)
پاندیچری
تریواندروم
ایتانگر
دیس پور
شیلونگ
کوهیما
ایمپهال
آگرتالا
ایزاول
گنگ توک
پورت بلر

کانپور
وارانسی (بنارس)
آگرا
الله آباد
ناگپور
ایندور
وادودارا
سورت
پونا (پونه)
کالیان
کوچین
مادورای
کویمبتور
ویشاخاپاتنام
لودیانا
کراچی
لاهور

لاکچادوپ
جزایر لاکچادوپ
جزایر آمینديوی
جزیره مینیکوی
مجمع الجزایر مالدیو
مالدیو
ساحل مالابار
ساحل کوروماندل
جزیره آندامان شمالی
جزیره آندامان میانی
جزیره آندامان جنوبی
جزیره آندامان کوچک
جزایر آندامان (هند)
جزایر نیکوبار (هند)
آندامان
کارنیکوبار
نیکوبار بزرگ
نیکوبار کوچک
دریای آندامان

روسیه
قزاقستان
مغولستان
چین
ژاپن
هند
فیلیپین
مالزی
اندونزی
دریای عرب
خلیج بنگال
اقیانوس هند
مدار رأس السرطان
خط استوا

نقشه عمومی روسیه

نقشه سیاسی روسیه

فدراسیون روسیه، به لحاظ تقسیمات اداری ، به ۲۱ جمهوری خودمختار، ۴۶ استان، ۹ سرزمین (کرای)، ۴ سرزمین خودمختار، دو شهر فدرال و یک استان خودمختار تقسیم شده است. اگرچه هر کدام از این واحدهای اداری از استقلال و خودمختاری متفاوتی در ادارهٔ امور داخلی خود برخوردارند، اما از هرکدام از آنها به طور مساوی ۲ نماینده در شورای فدراسیون روسیه حضور دارند. به علاوه، سراسر روسیه به ۸ بخش یا ناحیه فدرال تقسیم شده که هر کدام از این ناحیه ها تعدادی از این واحدهای اداری را تحت پوشش خود دارند و هر ناحیه را یک نماینده از سوی رئیس جمهور روسیه اداره می کند. در این نقشه، اسامی واحدهای همنام با مراکزشان ذکر نشده است.

فهرست ناحیه های فدرال روسیه

نام	مساحت (کیلومتر مربع)	جمعیت (۲۰۱۰)	تعداد واحدها	مرکز
ناحیه فدرال مرکزی	۶۵۲،۸۰۰	۳۸،۴۳۸،۶۰۰	۱۸	مسکو
ناحیه فدرال جنوبی	۴۱۸،۵۰۰	۱۳،۸۵۶،۷۰۰	۶	روستوف نا دونو
ناحیه فدرال شمال غربی	۱،۶۷۷،۹۰۰	۱۳،۵۸۳،۸۰۰	۱۱	سنت پترزبورگ
ناحیه فدرال خاور دور	۶،۲۱۵،۹۰۰	۶،۲۹۱،۹۰۰	۹	خاباروفسک
ناحیه فدرال سیبری	۵،۱۱۴،۸۰۰	۱۹،۲۵۴،۳۰۰	۱۲	نووسیبیرسک
ناحیه فدرال اورال	۱،۷۸۸،۹۰۰	۱۲،۰۸۲،۷۰۰	۶	یکاترینبورگ
ناحیه فدرال ولگا	۱،۰۳۸،۰۰۰	۲۹،۹۰۰،۴۰۰	۱۴	نیژنی نووگورود
ناحیه فدرال قفقاز شمالی	۱۷۰،۷۰۰	۹،۴۹۶،۸۰۰	۷	پیاتیگورسک

راهنما

- مرزبین المللی
- مرزایالت
- مرکز جمهوری خودمختار
- مرکز استان (اوبلاست)
- مرکز سرزمین (کرای)
- مرکز سرزمین خودمختار
- مرکز استان خودمختار
- شهر فدرال

مقیاس: ۱:۲۷،۴۰۰،۰۰۰

نقشه سیاسی
چین
روسیه
مغولستان
قزاقستان
قرقیزستان
تاجیکستان
پاکستان
هند
نپال
بوتان
بنگلادش
میانمار (برمه)
لائوس
ویتنام
تایلند
کره شمالی
کره جنوبی
ژاپن
پکن
شانگهای
اولان باتور
فلات تبت
صحرای گبی
مغولستان داخلی
دریای ژاپن (دریای شرق)
دریای زرد
دریای چین شرقی
دریای چین جنوبی
خلیج بنگال
خلیج تونکن
راهنما
مرز بین المللی
مرز استان و منطقه خودمختار
پایتخت
مرکز استان و منطقه خودمختار
شهرهای مهم
سایر نقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
فرودگاه
مقیاس ۱:۱۹،۲۰۰،۰۰۰
روسیه
مغولستان
چین
ژاپن
هند
اقیانوس آرام
فیلیپین
اقیانوس هند

نقشه سیاسی
قزاقستان
روسیه
ازبکستان
ترکمنستان
قرقیزستان
تاجیکستان
چین
دریای خزر
دریاچه آرال
آستانه (آق مولا)
تاشکند
بیشکک
دوشنبه
باکو
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالات
پایتخت
مرکزایالات
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
کانال آب
فرودگاه
مقیاس ۱:۹،۸۰۰،۰۰۰
کیلومتر
ایران
افغانستان
هند
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی ژاپن

راهنما

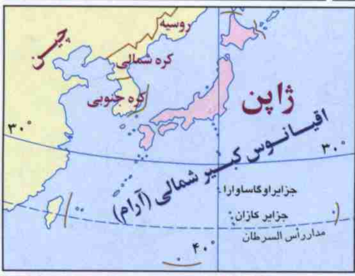
- مرزبین المللی
- مرزایالت
- مرزبخش
- پایتخت
- مرکزایالت
- شهرهای مهم
- سایرنقاط
- اتوبان
- راههای اصلی
- راههای فرعی
- راه آهن
- راه آهن سریع السیر

مقیاس: ۱:۸,۸۰۰,۰۰۰

کیلومتر ۲۰۰ ۱۰۰ ۰ ۱۰۰

اسامی بخش‌ها

۱ ـ هوکایدو	۱۷ ـ ایشی‌کاوا	۳۳ ـ اوکایاما
۲ ـ آئوموری	۱۸ ـ فوکوی	۳۴ ـ هیروشیما
۳ ـ آیواته	۱۹ ـ یاماناشی	۳۵ ـ یاماگوچی
۴ ـ میاگی	۲۰ ـ ناگانو	۳۶ ـ توکوشیما
۵ ـ آکیتا	۲۱ ـ گیفو	۳۷ ـ کاگاوا
۶ ـ یاماگاتا	۲۲ ـ شیزوکا	۳۸ ـ اهیمه
۷ ـ فوکوشیما	۲۳ ـ آیچی	۳۹ ـ کوچی
۸ ـ ایباراکی	۲۴ ـ میه	۴۰ ـ فوکوکا
۹ ـ توچیگا	۲۵ ـ شیگا	۴۱ ـ ساگا
۱۰ ـ گونما	۲۶ ـ کیوتو	۴۲ ـ ناگازاکی
۱۱ ـ سایتاما	۲۷ ـ اوزاکا	۴۳ ـ کوماموتو
۱۲ ـ چیبا	۲۸ ـ هیوگو	۴۴ ـ اویتا
۱۳ ـ توکیو	۲۹ ـ نارا	۴۵ ـ میازاکی
۱۴ ـ کاناگاوا	۳۰ ـ واکایاما	۴۶ ـ کاگوشیما
۱۵ ـ نیگاتا	۳۱ ـ توتوری	۴۷ ـ اوکیناوا
۱۶ ـ تویاما	۳۲ ـ شیمانه	

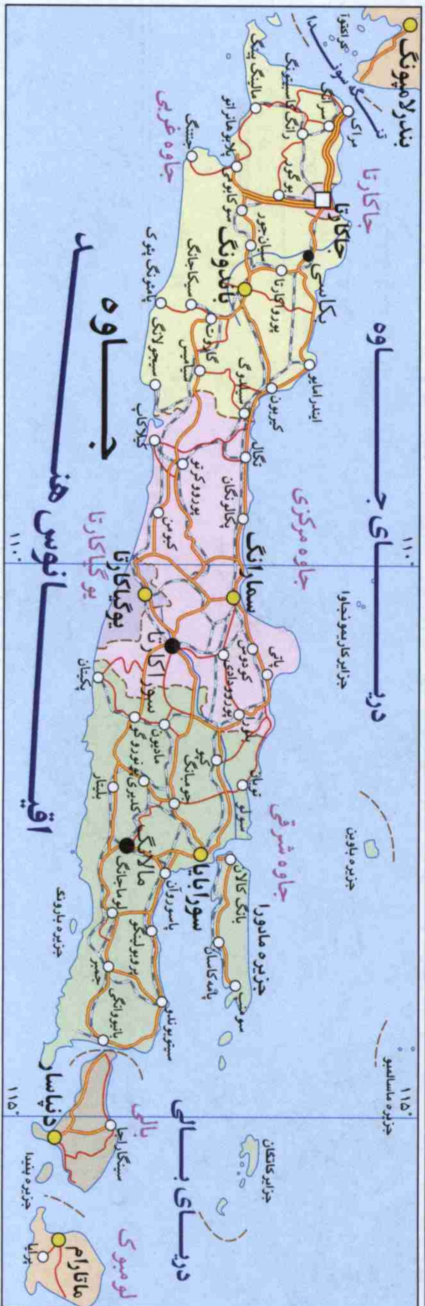

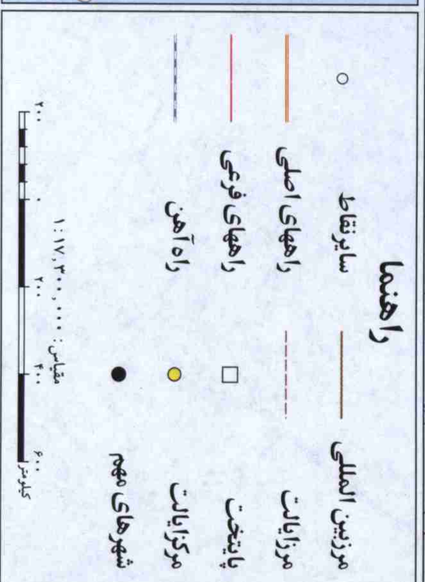
روسیه
دریای ژاپن (دریای شرق)
جزیره هوکایدو
سایورو
جزیره هونشو
مجمع الجزایر ژاپن
سندای
توکیو
ناگویا
اوزاکا
اقیانوس کبیر شمالی (آرام)

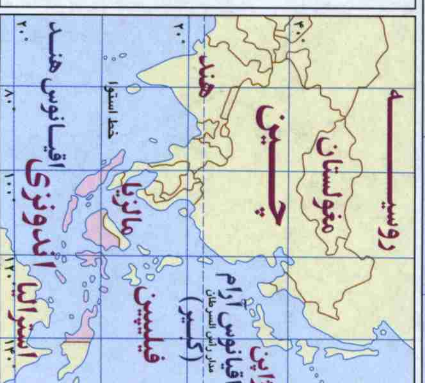

دریای ژاپن (دریای شرق)
خلیج تویاما
خلیج واکاسا
توکیو
ناگویا
اوزاکا
خلیج ساگامی
اقیانوس کبیر شمالی (آرام)

اندونزی
نقشه سیاسی

نقشه طبیعی
اروپا
راهنما
پایتخت
قله (ارتفاع به متر)
مقیاس: ۱:۲۵،۰۰۰،۰۰۰
کیلومتر
اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)
اقیانوس اطلس شمالی
دریای گروئنلند
دریای نروژ
دریای بارنتز
دریای شمال
دریای بالتیک
خلیج بوتنی
خلیج فنلاند
دریای مانش
خلیج بیسکی (گاسکونی)
دریای تیرنو
دریای آدریاتیک
دریای یونیانی
دریای مدیترانه
دریای سیاه
دریای خزر
دریای آزوف
خلیج فارس
خلیج سرت
خلیج لیون
خلیج جنوا
گروئنلند (دانمارک)
ایسلند
جزایر فارو (دانمارک)
جزیره شتلند
جزایر بریتانیا
ایرلند
بریتانیای کبیر
شبه جزیره اسکاندیناوی
کوههای اسکاندیناوی
لاپلاند
فنلاند
شبه جزیره کولا
نوایا زملیا
کوههای تیمان
جلگه اروپای شمالی
جلگه روسیه
ارتفاعات مرکزی روسیه
ارتفاعات ولگا
ارتفاعات ولین
ارتفاعات پودول
ارتفاعات دنیپر
کوههای دونتس
اوکراین
کوههای هارتس
کوههای سودتی
کوههای ووژ
کوههای مرکزی
کوههای آلپ
کوههای کارپات
جلگه مجارستان
کوههای آپنین
کوههای دیناریک
شبه جزیره بالکان
کوههای بالکان
کوههای پیرنه
کوههای کانتابری
شبه جزیره ایبری
سیرا مورنا
جزایر بالئار
کوههای قفقاز
قفقاز کوچک
کوههای قره‌دنیز (پونتیک)
شبه جزیره آناتولی
فلات آناتولی
کوههای توروس
کوههای البرز
کوههای زاگرس
دشت کویر
فلات ایران
بین النهرین
صحرای سوریه
نفود
قبرس
کرت
مالت
کوههای اورال
جلگه سیبری غربی
استپ قرقیز
جلگه پست خزر
فلات اوست‌اورت
صحرای قره قوم
جلگه توران
آسیا
افریقا
اطلس ساحلی
کوههای اطلس
جزایر کاناری (قناری) (اسپانیا)
مجمع الجزایر مادیرا (پرتغال)
نصف النهار مبدأ (گرینویچ)
مدار قطبی شمال (شمالگان)
لندن
پاریس
برلین
مادرید
لیسبون
رم
وین
ورشو
مسکو
کیف
استکهلم
اسلو
هلسینکی
کپنهاگ
آمستردام
بروکسل
پراگ
بوداپست
بلگراد
بخارست
صوفیا
آتن
آنکارا
تهران
بغداد
دمشق
بیروت
عمان
قدس
کویت
طرابلس
تونس
رباط
العیون
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
اروپا
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راه اصلی
راه آهن
مقیاس: ۱:۲۰،۰۰۰،۰۰۰
اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)
اقیانوس اطلس شمالی
دریای نروژ
دریای بارنتز
دریای سفید
دریای شمال
دریای مانش
دریای بالتیک
مدیترانه
دریای سیاه
دریای آزوف
دریای خزر
دریای یونانی
دریای کرت
خلیج بیسکی (گاسکونی)
شبه جزیره اسکاندیناوی
لاپلاند
روسیه
فنلاند
نروژ
سوئد
ایسلند
دانمارک
استونی
لتونی
لیتوانی
روسیه سفید (بیلاروس)
اوکراین
لهستان
آلمان
هلند
فرانسه
اسپانیا
ایتالیا
انگلستان
ایرلند
سوئیس
اتریش
مجارستان
رومانی
مولداوی
بلغارستان
یونان
آلبانی
ترکیه
گرجستان
آذربایجان
قزاقستان
ازبکستان
ترکمنستان
ایران
عراق
سوریه
قبرس
لبنان
اردن
مغرب (مراکش)
الجزایر
تونس
مالت
مسکو
لندن
پاریس
برلن
ورشو
مادرید
لیسبون
تهران
بغداد
آنکارا
بخارست
دمشق
والتا

نقشه راهنمای
اتحادیه اروپا

راهنما

کشورهای عضو اتحادیه اروپا
کشورهای خواهان عضویت
کشورهای مستعد عضویت
سایر کشورها
کشورهای عضو ناحیه پولی یورو
کشورهای عضو منطقه شنگن

مقیاس: ۱:۲۰,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر ۵۰۰ ۲۵۰ ۰ ۲۵۰

منطقه شنگن
Schengen Area

در سال ۱۹۸۵ ، پیمانی به امضای پنج کشور عضو اتحادیه اروپا یعنی آلمان، بلژیک، فرانسه، لوکزامبورگ و هلند رسید که بر اساس آن اتباع این پنج کشور بدون هیچ روادیدی می توانستند در کشورهای یکدیگر تردد کنند. این قرارداد در شهرک کوچک شنگن، واقع در لوکزامبورگ به امضاء رسید.

سایر کشورهای عضو عبارتند از: ایتالیا (۱۹۹۰)، اسپانیا، پرتغال (۱۹۹۱)، یونان (۱۹۹۲)، اتریش (۱۹۹۵)، ایسلند، دانمارک، سوئد، فنلاند، نروژ (۱۹۹۶)، استونی، اسلوواکی، اسلوونی، چک، لاتویا، لهستان، لیتوانی، مالت، مجارستان (۲۰۰۷) و سوئیس (۲۰۰۸).

در حال حاضر دارندگان روادید هر یک از کشورهای عضو منطقه شنگن، مجاز اند در سایر کشورهای عضو نیز، بدون اخذ روادید مجدد، تردد نمایند.

اتحادیه اروپا

The European Union (EU)

سنگ بنای اتحادیه اروپا با امضای پیمان مربوط به تشکیل «جامعه زغال سنگ و فولاد اروپا» در سال ۱۹۵۱ که منجر به تأسیس این جامعه در سال ۱۹۵۲ گردید، گذاشته شد. سپس در سال ۱۹۵۷ «پیمان رم» برای تأسیس «جامعه اقتصادی اروپا» به امضاء رسید و همزمان با آن «جامعه انرژی اتمی اروپا» نیز تشکیل گردید. در سال ۱۹۶۵ دستور کار تشکیل نهادهای مشترک میان این سه جامعه تعیین شد و از ژانویه ۱۹۶۷ با تشکیل جامعه اروپا به اجرا درآمد.

در دسامبر ۱۹۹۱ پیمان جدیدی در شهر ماستریخت هلند به امضای سران جامعه اروپا رسید که بر اساس آن اتحادیه اروپا از سال ۱۹۹۳ پا به عرصه وجود گذاشت. با تأسیس اتحادیه اروپا، شهروندان کشورهای عضو علاوه بر تابعیت کشورهای متبوع خود، تابعیت اتحادیه اروپا را نیز به دست آوردند. از اهداف تشکیل این اتحادیه، گسترش هر چه بیشتر همکاریهای اقتصادی و مالی؛ اتخاذ سیاست‌های مشترک در امور خارجی و دفاعی؛ و همکاری در امور قضایی و داخلی کشورهای عضو، ذکر گردیده است.

نهادهای عمده اتحادیه اروپا عبارتند از: کمیسیون اروپا، که اعضای آن توسط شورای اتحادیه اروپا تعیین می‌شوند؛ شورای اتحادیه اروپا که از سران دولت‌های عضو تشکیل گردیده و حداقل سالی دوبار، در کشوری که ریاست دوره‌ای اتحادیه اروپا را به عهده دارد و یا شهر بروکسل، بلژیک، تشکیل جلسه می دهد؛ پارلمان اروپا، که اعضای آن با آرای مستقیم مردم انتخاب می‌شوند و دیوان دادگستری جوامع اروپایی.

ریاست دوره‌ای اتحادیه اروپا، هر شش ماه یک بار به یکی از کشورهای عضو واگذار می‌شود و امور هدایت اتحادیه با همکاری رئیس دوره قبل و رئیس دوره بعد که اصطلاحاً به آن عنوان «ترویکا» داده‌اند، به اجرا درمی‌آید. کشورهای آلمان، بلژیک، ایتالیا، فرانسه، لوکزامبورگ و هلند، کشورهای مؤسس شناخته می‌شوند و سایر اعضا عبارتند از: انگلستان، ایرلند، دانمارک (۱۹۷۳)، یونان (۱۹۸۱)، اسپانیا، پرتغال (۱۹۸۵)، اتریش (۱۹۹۵)، سوئد، فنلاند (۱۹۹۵)، استونی، اسلوواکی، اسلوونی، چک، قبرس (بخش یونانی‌نشین)، لاتویا، لهستان، لیتوانی، مالت ،مجارستان(۲۰۰۴)، رومانی و بلغارستان(۲۰۰۷).

یورو، واحد پول اروپایی، که از سال ۱۹۹۹ در مبادلات بانکی و نقل و انتقالات حواله‌ای در میان کشورهای عضو، رایج شده بود، از ژانویه سال ۲۰۰۲ در دوازده کشور اتحادیه اروپا به صورت سکه و اسکناس نیز رواج یافت و در طی مدت کمتر از دو ماه تمامی این دوازده کشور، پول ملی خود را از دور خارج نمودند. کشور اسلوونی در سال ۲۰۰۷، قبرس و مالت در سال ۲۰۰۸، اسلوواکی در سال ۲۰۰۹ و استونی در سال ۲۰۱۱ با پیوستن به ناحیه پولی یورو، واحد پول خود را به یورو تغییر داده اند. علاوه بر این، یورو در کشورهای آندورا، سان‌مارینو، واتیکان، کوزوو، موناکو و مونته‌نگرو هم رایج است. سیاست‌های مربوط به واحد پول اروپایی توسط بانک مرکزی اتحادیه اروپا که مقر آن در شهر فرانکفورت آلمان قرار دارد، تعیین و اجرا می‌شود.

اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)
دریای بارنتز
دریای سفید
دریای نروژ
ایسلند
نروژ
سوئد
فنلاند
خلیج بوتنی
جزایر فارو (دانمارک)
جزایر شتلند (انگلیس)
جزایر اورکنی
جزایر هبرید خارجی
دریای شمال
دانمارک
خلیج فنلاند
استونی
لاتویا
لیتوانی
روسیه
دریای بالتیک
ایرلند
دریای ایرلند
انگلستان
هلند
بلژیک
لوکزامبورگ
دریای مانش
آلمان
لهستان
روسیه سفید (بیلاروس)
اوکراین
چک
اسلوواکی
اتریش
مجارستان
سوئیس
فرانسه
خلیج بیسکی (گاسکونی)
مولداوی
رومانی
اسلوونی
کرواسی
بوسنی و هرزگوین
صربستان
مونته نگرو
کوزوو
مقدونیه
آلبانی
بلغارستان
ایتالیا
دریای آدریاتیک
دریای آزوف
دریای سیاه
ازبکستان
قزاقستان
ترکمنستان
دریای خزر
گرجستان
آذربایجان
ارمنستان
اقیانوس اطلس شمالی
پرتغال
اسپانیا
آندورا
خلیج لیون
خلیج جنوا
جزیره کرس (کورسیکا)
جزیره ساردنی
جزایر بالئار
دریای تیرنو
دریای یونانی
دریای اژه
یونان
ترکیه
ایران
تنگه جبل‌طارق
دریای مدیترانه
جزیره سیسیل
مغرب (مراکش)
الجزایر
تونس
مالت
دریای کرت
جزیره کرت
قبرس
سوریه
عراق
لبنان
اردن
خلیج فارس

دریای بالتیک
خلیج فنلاند
خلیج ریگا
خلیج گدانسک
سوئد
استونی
لاتویا
لیتوانی
روسیه
لهستان
روسیه سفید (بیلاروس)
اوکراین
آلمان
چک
اسلوواکی
اتریش
مجارستان
رومانی
استکهلم
تالین
ریگا
ویلنیوس
مینسک
ورشو
پراگ
وین
براتیسلاوا
بوداپست
نورکوپینگ
لینکوپینگ
یون کوپینگ
کالمار
تارتو
پارنو
پسکوف
دائوگاوپیلس
کلایپدا
کاوناس
شاولیای
کالینینگراد
گدانسک
شچتسین
بیدگوشچ
پزنان
لدز
وروتسلاف
کراکوف
کاتوویتسه
لوبلین
برست
گرودنو
لووف
برنو
اوستراوا
کوشیتسه
پرشوف
میشکولتس
دبرتسن
کلوژ
جزیره گوتلاند
جزیره ساره ما
جزیره هیوما
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راه آهن
خطوط کشتیرانی
کانال آب
مقیاس: ۱:۵,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر
نقشه سیاسی
شمال شرقی اروپا
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
شرق اروپا
اوکراین
روسیه
روسیه سفید
(بیلاروس)
لهستان
رومانی
مولداوی
اسلوواکی
مجارستان
بلغارستان
دریای سیاه
دریای آزوف
کیف
ورشو
بوخارست
کیشی‌نف
اودسا
خارکیو
دونتسک
لوگانسک
دنیپروپتروفسک
زاپوروژیه
کیرووگراد
نیکلایف
ماریوپول
سواستوپول
یالتا
کرچ
لووف
لوبلین
برست
هومیل
کورسک
ورونژ
بلگورود
روستوف نا دونو
کراسنودار
سوچی
کنستانتسا
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راه آهن
کانال آب
مقیاس : ۱:۵،۰۰۰،۰۰۰
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
جنوب شرقی اروپا

لهستان
چک
اسلوواکی
اوکراین
مولداوی
اتریش
مجارستان
اسلوونی
کرواسی
رومانی
بوسنی و هرزگوین
صربستان
مونته نگرو
کوزوو
بلغارستان
مقدونیه
آلبانی
یونان
ترکیه
ایتالیا
دریای آدریاتیک
دریای سیاه
دریای مرمره
دریای اژه
دریای یونیایی
دریای کرت
دریای مدیترانه
دریای تیرنو

راهنما

- مرزبین المللی
- پایتخت
- شهرهای مهم
- سایرنقاط
- اتوبان
- راههای اصلی
- راه آهن
- خطوط کشتیرانی
- کانال آب

مقیاس: ۱:۶,۰۰۰,۰۰۰
۲۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ کیلومتر

نقشه سیاسی ایتالیا

راهنما

- مرزبین المللی
- مرزایالت
- پایتخت
- مرکزایالت
- شهرهای مهم
- سایرنقاط
- اتوبان
- راههای اصلی
- راههای فرعی
- راه آهن

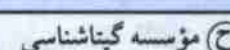
مقیاس: ۱:۴,۶۰۰,۰۰۰

۵۰ ۰ ۵۰ ۱۰۰ کیلومتر

اتریش
سوئیس
اسلوونی
کرواسی
فرانسه
موناکو
الجزایر
تونس
مالت
دریای آدریاتیک
دریای لیگوریان
دریای تیرنو
دریای مدیترانه
خلیج جنووا
خلیج تارانتو

واله دائوستا
پیمونته
لومباردیا
ترنتینو آلتوآدیجه
ونتو
فریولی ونتسیاجولیا
لیگوریا
امیلیارومانیا
توسکانا
مارکه
اومبریا
لاتسیو
آبروتسی
مولیزه
کامپانیا
پولیا
بازیلیکاتا
کالابریا
سیسیل
ساردنی

رم
واتیکان
سان مارینو
برن
لیوبلیانا
زاگرب
تونس
والتا

نقشه سیاسی
کشورهای اسکاندیناوی
(سوئد - فنلاند - نروژ)

اقیانوس منجمد شمالی (شمالگان)

دریای بارنتز

دریای نروژ

نروژ

سوئد

فنلاند

روسیه

استونی

لاتویا

لیتوانی

دانمارک

دریای شمال

دریای بالتیک

خلیج بوتنی

خلیج فنلاند

آلمان

لهستان

راهنما

مرزبین المللی	
پایتخت	□
شهرهای مهم	●
سایرنقاط	○
اتوبان	
راههای اصلی	
راه آهن	
خطوط کشتیرانی	
کانال آب	

مقیاس: ۱:۷،۰۰۰،۰۰۰

کیلومتر ۲۰۰ ۱۰۰ ۰ ۱۰۰

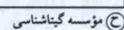
نقشه سیاسی
آلمان

راهنما

مرزبین المللی	
مرزایالت	
پایتخت	
مرکزایالت	
شهرهای مهم	
سایرنقاط	
اتوبان	
راههای اصلی	
راههای فرعی	
راه آهن	
خطوط کشتیرانی	

مقیاس : ۱:۳,۱۰۰,۰۰۰

۵۰ ۰ ۵۰ ۱۰۰ کیلومتر

نقشه سیاسی
فرانسه
انگلستان
بلژیک
آلمان
لوکزامبورگ
سوئیس
ایتالیا
اسپانیا
آندورا
موناکو
دریای شمال
دریای مانش
اقیانوس اطلس شمالی
خلیج بیسکی (گاسکونی)
خلیج لیون
دریای مدیترانه
لندن
بروکسل
پاریس
برن
لیل
آمین
روآن
کان
رن
نانت
اورلئان
پواتیه
لیموژ
بوردو
تولوز
مون پلیه
مارسی
لیون
کلرمون فران
دیژون
بزانسون
شالون
متز
نانسی
استراسبورگ
آژاکسیو
باستیا
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
راه آهن سریع السیر
مقیاس: ۱:۴,۷۰۰,۰۰۰
کیلومتر
مستملکات ماوراء بحار فرانسه درجهان
جزیره کرس (کورسیکا)
پولینزی فرانسه
گویان فرانسه
سن پیرومیکلون
کالدونیای جدید
دپارتمان های ماوراء بحار
سرزمین های ماوراء بحار
سایر سرزمین ها

نقشه سیاسی
انگلستان
راهنما
مرزبین المللی
مرز مملکت
پایتخت
مرکز مملکت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راه آهن
خطوط کشتیرانی
کانال آب
مقیاس: ۱:۴,۵۰۰,۰۰۰
کیلومتر
اقیانوس اطلس شمالی
دریای شمال
دریای ایرلند
دریای مانش
جزایر شتلند
جزایر اورکنی
جزایر هبرید خارجی
جزایر هبرید داخلی
اسکاتلند
انگلند
ویلز
ایرلند
ایرلندشمالی
فرانسه
تنگه پنتلند
خلیج موری
خلیج فورت
تنگه نورث (شمال)
تنگه سنت جورج
تنگه بریستول
تنگه دوور (کاله)
خلیج تیمز
خلیج واش
خلیج دانیگال
خلیج گالوی
اینورنس
ابردین
دندی
ادینبورگ
گلاسکو
نیوکاسل
لیدز
برادفورد
بلکپول
لیورپول
منچستر
شفیلد
کینگستن هال
بیرمنگام
نوروپج
نورث همپتن
کاردیف
گلاستر
لندن
ساوت همپتن
برایتن
بلفاست
لندن دری
دوبلین
دندالک
گالوی
لیمریک
کرک
واترفورد
وکسفورد
جزیره من
جزیره انگلسی
جزیره وایت
جزایرسیلی
جزایرچنل (انگلیس)
انگلستان
لهستان
آلمان
فرانسه
اسپانیا

نقشه سیاسی
اسپانیا

راهنما

- مرزبین المللی
- مرزایالت
- پایتخت
- مرکزایالت
- شهرهای مهم
- سایرنقاط
- اتوبان
- راههای اصلی
- راههای فرعی
- راه آهن

مقیاس: ۱:۴,۷۰۰,۰۰۰

۵۰ ۰ ۵۰ ۱۰۰ کیلومتر

اقیانوس اطلس شمالی

خلیج بیسکی (گاسکونی)

خلیج لیون

دریای مدیترانه

خلیج والنسیا

جزایر بالئار (اسپانیا)

پرتغال

فرانسه

آندورا

الجزایر

مغرب

راهنما

▪ پایتخت

▴ قله (ارتفاع به‌متر)

مقیاس: ۱:۳۵,۰۰۰,۰۰۰

۵۰۰ ۰ ۵۰۰ ۱۰۰۰ ۱۵۰۰ کیلومتر

نقشه طبیعی افریقا

نقشه سیاسی
افریقا

مقیاس: ۱:۳۹،۰۰۰،۰۰۰

کیلومتر ۲۰۰۰ ۱۵۰۰ ۱۰۰۰ ۵۰۰ ۰ ۵۰۰

راهنما

مرزبین المللی	شهرهای مهم	راه اصلی
پایتخت	سایرنقاط	راه آهن

نقشه سیاسی
شمال افریقا
راهنما
مرز بین‌المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
مقیاس: ۱:۱۷,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر ۶۰۰ ۴۰۰ ۲۰۰ ۰ ۲۰۰
دریای مدیترانه
دریای سرخ
خلیج عدن
مصر
سودان
سودان جنوبی
اتیوپی
اریتره
جیبوتی
سومالی
کنیا
اوگاندا
رواندا
بوروندی
تانزانیا
کنگو (زئیر)
افریقای
لیبی
چاد
عربستان سعودی
یمن
عمان
امارات متحده عربی
عراق
اردن
سوریه
لبنان
فلسطین
قبرس
ترکیه
ایران
یونان
آلبانی
مقدونیه
آذربایجان
قاهره
خرطوم
آدیس آبابا
نایروبی
کامپالا
موگادیشو
ریاض
صنعا
دمشق
بغداد
بیروت
عمان
آنکارا
آتن
نیکوزیا
اسمره
جیبوتی
جوبا
کیگالی
ابوظبی
خط استوا (نیمگان زمین)

اقیانوس
اطلس شمالی
دریای مدیترانه
اسپانیا
پرتغال
ایتالیا
مالت
تونس
مغرب
الجزایر
صحرا
موریتانی
مالی
نیجر
سنگال
گینه
سیرالئون
لیبریا
ساحل عاج
غنا
بنین
نیجریه
کامرون
گینه استوایی
سائوتومه و پرنسیپ
گابن
کنگو
مرکزی
خلیج بنین
خلیج گینه
اقیانوس
اطلس جنوبی
جزایر کیپ ورد
مقیاس ۱:۱۲،۰۰۰،۰۰۰
کیپ ورد
پرایا
جزایر بادگیر
جزایر بادپناه
جزایر کاناریا(قناری) (اسپانیا)
جزایر مادیرا (پرتغال)
مادرید
لیسبون
رباط
الجزیره
تونس
طرابلس
العیون
نواکشوت
داکار
بانجول
بیسائو
کوناکری
فری تاون
مونروویا
باماکو
واگادوگو
نیامی
آکرا
لومه
پورتو نوو
ابوجا
یائونده
مالابو
لیبرویل
برازاویل
کینشاسا
سائوتومه
خط استوا (نیمگان زمین)
نصف النهار مبدأ (گرینویچ)

نقشه سیاسی
جنوب افریقا
مقیاس: ۱:۱۷٬۰۰۰٬۰۰۰
کیلومتر
راهنما
مرزبین المللی
راههای اصلی
راههای فرعی
راه آهن
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اقیانوس اطلس جنوبی
اقیانوس هند
کنگو (زئیر)
کنگو
آنگولا
نامیبیا
بوتسوانا
زامبیا
زیمبابوه
موزامبیک
مالاوی
تانزانیا
کنیا
افریقای جنوبی
لسوتو
سوازیلند
ماداگاسکار
کومور
موریس
رئونیون
سیشل
مجمع الجزایر سیشل
تنگه موزامبیک
کینشاسا
برازاویل
لوآندا
ویندهوک
گابرون
لوزاکا
هراره
پرتوریا
مابوتو
امبابانه
ماسرو
لیلونگوه
دارالسلام
آنتاناناریوو
مورونی
پورت لوئی
ویکتوریا
کیپ تاون
مدار رأس الجدی
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه طبیعی امریکای شمالی

راهنما

▪ پایتخت

▲ قله (ارتفاع به‌متر)

مقیاس: ۱:۳۳,۰۰۰,۰۰۰

کیلومتر ۱۵۰۰ ۱۰۰۰ ۵۰۰ ۰ ۵۰۰

نقشه
طبیعی
امریکای شمالی

راهنما

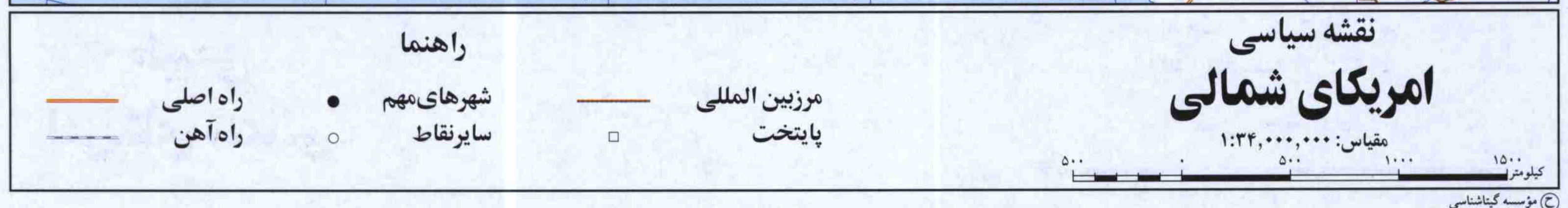
■ پایتخت

▲ قله (ارتفاع به‌متر)

مقیاس: ۱:۳۳،۰۰۰،۰۰۰

کیلومتر ۱۵۰۰ ۱۰۰۰ ۵۰۰ ۰ ۵۰۰

اقیانوس منجمد شمالی
دریای گروئنلند
گروئنلند (دانمارک)
ایسلند
ریکیاویک
دریای بوفورت
جزیره ویکتوریا
جزیره بافین
خلیج بافین
دریای لابرادور
خلیج هودسن
کانادا
آلاسکا (امریکا)
خلیج آلاسکا
دریای برینگ
ایالات متحدهٔ امریکا
اقیانوس اطلس شمالی
جزایر برمودا (انگلیس)
مکزیک
خلیج مکزیک
جزایر باهاما
کوبا
هاوانا
جامائیکا
هائیتی
دومینیکن
خلیج کامپچه
بلیز
گواتمالا
هندوراس
السالوادور
نیکاراگوآ
کاستاریکا
پاناما
دریای کارائیب
ونزوئلا
کلمبیا
برزیل
اقیانوس کبیر شمالی (آرام)

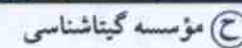
نقشه سیاسی
امریکای شمالی
مقیاس: ۱:۳۴,۰۰۰,۰۰۰
کیلومتر ۱۵۰۰ ۱۰۰۰ ۵۰۰ ۰ ۵۰۰

نقشه سیاسی
کانادا

راهنما
- مرزبین المللی
- مرزایالت
- پایتخت
- مرکزایالت
- شهرهای مهم
- سایرنقاط
- اتوبان
- راههای اصلی
- راههای فرعی
- راه آهن

مقیاس: ۱:۲۲,۷۰۰,۰۰۰

۲۵۰ ۰ ۲۵۰ ۵۰۰ کیلومتر

نقشه سیاسی
ایالات متحده
امریکا
کانادا
اقیانوس کبیر شمالی (آرام)
اقیانوس اطلس شمالی
خلیج مکزیک
مکزیک
واشینگتن
اتاوا
حومه لس آنجلس
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راه آهن
مقیاس: ۱:۱۶,۳۰۰,۰۰۰
کیلومتر
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
امریکای مرکزی و
جزایر هند غربی
راهنما
مرزبین المللی
پایتخت
شهرهای مهم
سایرنقاط
راههای اصلی
راه آهن
مقیاس: ۱:۱۲،۵۰۰،۰۰۰
خلیج مکزیک
اقیانوس اطلس شمالی
دریای کارائیب
اقیانوس آرام (کبیر)
ایالات متحده امریکا
مکزیک
بلیز
گواتمالا
هندوراس
السالوادور
نیکاراگوآ
کستاریکا
پاناما
کوبا
جامائیکا
هائی تی
دومینیکن
جزایر باهاما
کلمبیا
ونزوئلا
گویان
جزایر هند غربی
جزایر آنتیل بزرگ
جزایر آنتیل کوچک
آنتیگوآ و باربودا
سنت کیتس و نویس
دومینیکا
سنت لوسیا
باربادوس
سنت وینسنت وگرنادین
گرنادا
ترینیداد وتوباگو
هاوانا
ناسائو
کینگستون
پورتوپرنس
سانتو دومینگو
سان خوآن
بلموپان
گواتمالا
سان سالوادور
تگوسیگالپا
ماناگوآ
سان خوزه
پاناما
کاراکاس
خلیج کامپچه
خلیج پاناما
خلیج ونزوئلا
تنگه فلوریدا
تنگه یوکاتان
مدار رأس السرطان
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه طبیعی

امریکای جنوبی

مقیاس: ۱:۲۸،۰۰۰،۰۰۰

کیلومتر ۱۵۰۰ ۱۰۰۰ ۵۰۰ ۰ ۵۰۰

راهنما

پایتخت ■

قله (ارتفاع به متر) ▲

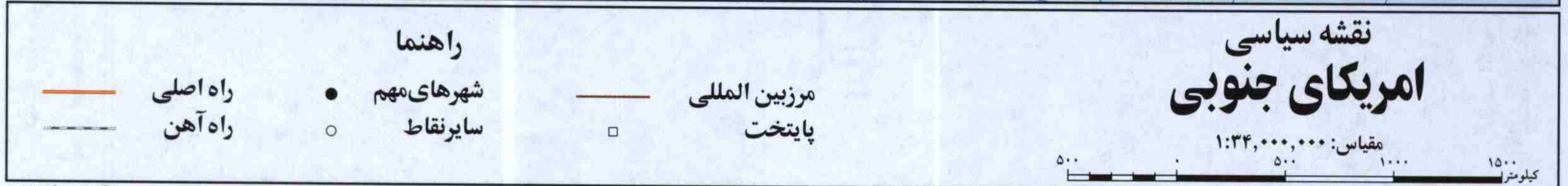
اقیانوس اطلس شمالی

دریای کارائیب

اقیانوس کبیر (آرام) جنوبی

اقیانوس اطلس جنوبی

ونزوئلا
کلمبیا
گویان
سورینام
گویان فرانسه
اکوادور
پرو
برزیل
بولیوی
پاراگوئه
شیلی
آرژانتین
اوروگوئه

نقشه سیاسی
برزیل
اقیانوس اطلس شمالی
اقیانوس اطلس جنوبی
اقیانوس کبیر (آرام) جنوبی
خط استوا (نیمگان زمین)
مدار رأس الجدی
ونزوئلا
کلمبیا
گویان
سورینام
گویان فرانسه
اکوادور
پرو
بولیوی
پاراگوئه
شیلی
آرژانتین
اروگوئه
برازیلیا
بوگوتا
کیتو
لیما
لاپاز
آسونسیون
آمازون
پارا
آکره
روندونیا
ماتوگروسو
ماتوگروسو جنوبی
گویاس
توکانتینس
باهیا
میناس ژرائیس
پارانا
مارانائو
پیائوی
سئارا
آماپا
رورایما
مانائوس
بلم
ماکاپا
بوئاویستا
پورتوولیو
ریوبرانکو
کویابا
کامپوگرانده
گویانیا
پالماس
سائولوئیس
ترزینا
فورتالزا
ناتال
ژوائوپسوا
رسیف
ماسیو
آراکاژو
سالوادور
ویتوریا
بلوریزونته
ریودوژانیرو
سائوپائولو
کوریتیبا
فلوریانوپولیس
پورتوآلگره
راهنما
مرزبین المللی
مرزایالت
پایتخت
مرکزایالت
شهرهای مهم
سایرنقاط
اتوبان
راههای اصلی
راههای فرعی
سایرراهها
راه آهن
مقیاس: ۱:۴۰،۰۰۰،۰۰۰
اسامی ایالت‌ها
۱ ـ ریوگرانده جنوبی
۲ ـ سانتاکاتارینا
۳ ـ سائوپائولو
۴ ـ ریودوژانیرو
۵ ـ اسپیریتوسانتو
۶ ـ سرژیپه
۷ ـ آلاگواس
۸ ـ پرنامبوکو
۹ ـ پارائیبا
۱۰ ـ ریوگرانده شمالی
© مؤسسه گیتاشناسی

نقشه سیاسی
آرژانتین

بولیوی
پاراگوئه
برزیل
شیلی
اوروگوئه
اقیانوس اطلس جنوبی
اقیانوس کبیر جنوبی (آرام)
جزایر فالکلند (مالویناس) (انگلیس)

راهنما

- مرزبین المللی
- مرزایالت
- پایتخت
- مرکزایالت
- شهرهای مهم
- سایرنقاط
- راههای اصلی
- راههای فرعی
- راه آهن

مقیاس: ۱:۱۳،۰۰۰،۰۰۰

کیلومتر ۳۰۰ ۱۵۰ ۰ ۱۵۰

برزیل
شیلی
آرژانتین

نقشه طبیعی
اقیانوسیه

راهنما

- ■ پایتخت
- ● شهرهای مهم
- ○ سایر نقاط
- ▲ قله (ارتفاع به متر)

مقیاس: ۱:۲۸,۰۰۰,۰۰۰

کیلومتر ۶۰۰ ۳۰۰ ۰ ۳۰۰

اقیانوس هند

اقیانوس کبیر (آرام) جنوبی

استرالیا

زلاند نو

جزایر ملانزی

دریای باندا

دریای فلورس

دریای جاوه

دریای تیمور

دریای آرافورا

دریای کورال (مرجان)

دریای تاسمان

دریای سلیمان

دریای بیسمارک

مجمع الجزایر اندونزی

جزیره گینه نو

جزایر سلیمان

جزایر فیجی

کالدونیای جدید (فرانسه)

نورفک (استرالیا)

شنزار بزرگ

صحرای گیبسون

صحرای بزرگ ویکتوریا

کوههای مکدانل

کوههای ماسگریو

جلگه نلاربر

خلیج بزرگ استرالیا

فلات بارکلی

کوههای گریت دیوایدینگ

خلیج کارپنتاریا

پورت مورسبی

هونیارا

سووا

کانبرا

ولینگتون

سیدنی

ملبورن

بریزبن

آدلاید

پرت

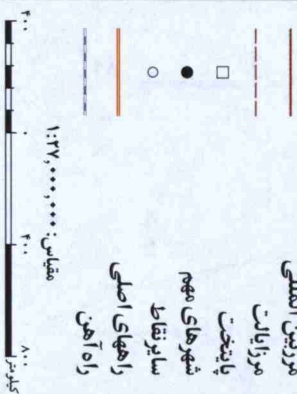
داروین

هوبارت

جزیره شمالی

جزیره جنوبی

جزیره تاسمانی

نقشه سیاسی

اقیانوسیه

اقیانوس هند

استرالیا

استرالیای غربی

سرزمین شمالی

استرالیای جنوبی

کوئینزلند

نیوساوت ولز

ویکتوریا

تاسمانی

اندونزی

پاپوآ گینه نو

جزایر سلیمان

وانواتو

کالدونیای جدید (فرانسه)

فیجی

تونگا

ساموا

نائورو

کیریباتی (گیلبرت)

تووالو (الیس)

زلاند نو

ملانزی

اقیانوس کبیر (آرام) جنوبی

دریای تاسمان

دریای مرجان

دریای تیمور

دریای آرافورا

دریای باندا

دریای جاوه

دریای کورو

خلیج بزرگ استرالیا

خلیج کارپنتاریا

تنگه تورس

تنگه باس

خط بین المللی زمان (خط روزگردان)

نقشه سیاسی استرالیا

اقیانوس کبیر (آرام) شمالی

خط استوا (نیمگان زمین)

اندونزی

پاپوآ گینهٔ نو

دریای باندا

دریای فلورس

دریای آرافورا

دریای تیمور

دریای مرجان (کورال)

دریای تاسمان

دریای بیسمارک

دریای سلیمان

خلیج کارپنتاریا

خلیج بزرگ استرالیا

اقیانوس هند

استرالیا

استرالیای غربی

سرزمین شمالی

کوئینزلند

استرالیای جنوبی

نیوویلز جنوبی

ویکتوریا

تاسمانی

پرت

داروین

آدلید

ملبورن

کانبرا

سیدنی

بریزبن

هوبارت

پورت مورسبی

دیلی

تیمورشرقی

اقیانوس هند

اقیانوس کبیر شمالی

اقیانوس کبیر جنوبی

استرالیا

راهنما

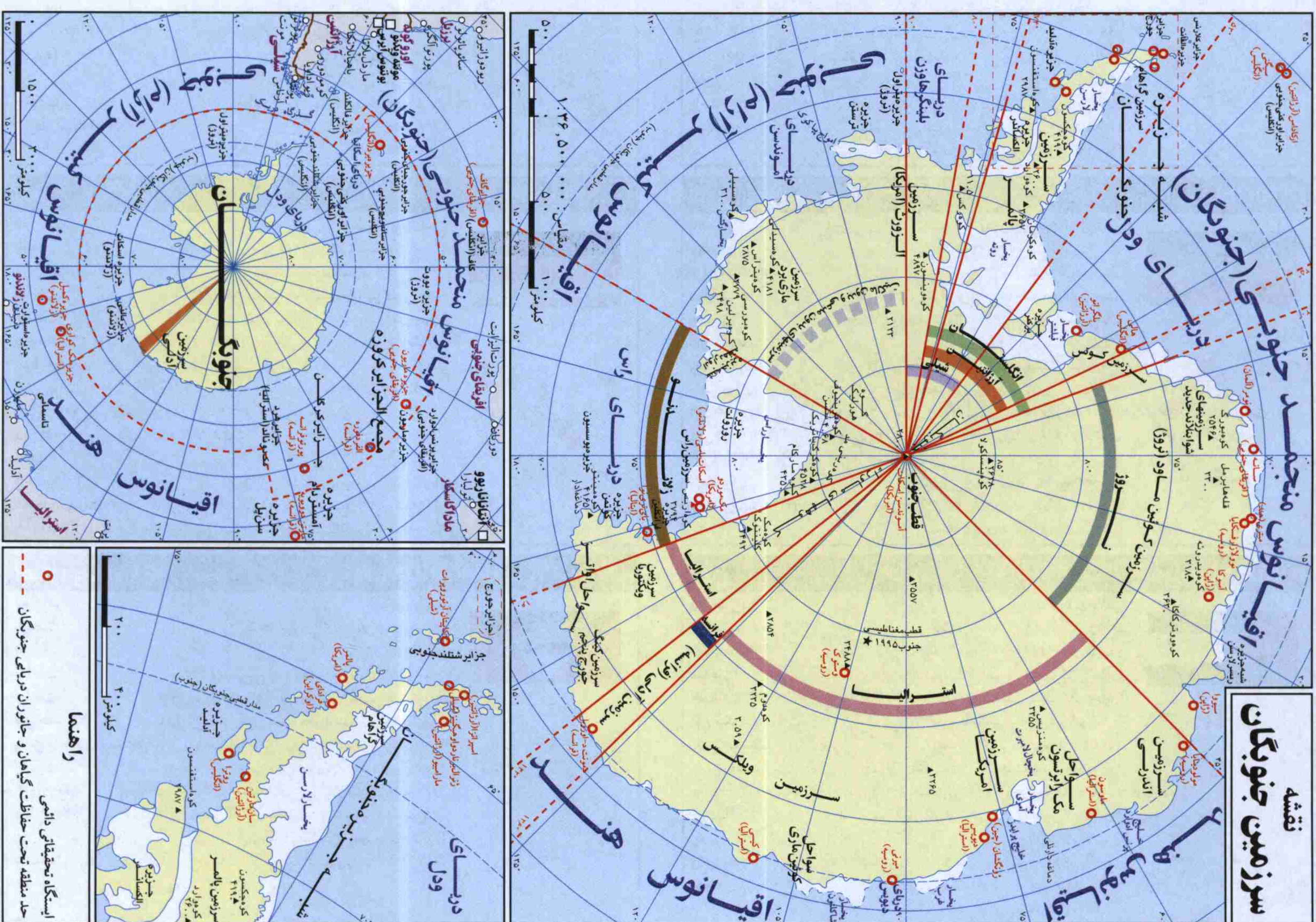
مرزبین المللی		شهرهای مهم	●	سایرراهها	
مرزایالت		سایرنقاط	○	راه آهن	
پایتخت	□	راههای اصلی		کانال آب	
مرکزایالت	●	راههای فرعی			

مقیاس: ۱:۲۰،۰۰۰،۰۰۰

کیلومتر ۲۵۰ ۰ ۲۵۰ ۵۰۰ ۷۵۰ ۱۰۰۰

نقشه نواحی شمالگان

راهنما
پایتخت
شهرهای مهم
سایر نقاط
مرز بین المللی
راه آهن

آذربایجان — AZERBAIJAN (.az)

نام رسمی:	جمهوری آذربایجان
پایتخت:	باکو، ۱،۱۴۵،۰۰۰ نفر (۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۹۱/۸/۳۰، از شوروی
مساحت:	۸۶،۶۰۰ کیلومترمربع (صد و دوازدهمین کشور جهان)
جمعیت:	۹،۰۶۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نودمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی فدرال با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: الهام علی اف از سال ۲۰۰۳
رئیس دولت:	نخست وزیر: آرتور راسی زاده، از سال ۲۰۰۳
نژاد (۱۹۹۹):	آذربایجانی ۹۰/۶٪، لزگی ۲/۲٪، روس ۱/۸٪، ارمنی ۱/۵٪، بقیه ۳/۹٪
دین (۲۰۰۵):	مسلمان ۸۷٪ (شیعه ۵۲/۸٪، سنی ۳۴/۲٪)، بقیه ۱۳٪
زبان:	ترکی آذربایجانی (زبان رسمی)، روسی، ارمنی، لزگی
واحد پول:	منات جدید آذربایجان = ۱۰۰ گوپک، ۱ منات = ۱۳،۱۸۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹):	گنجه (۳۱۳،۳۰۰)، سومقاییت (۳۰۹،۷۰۰)، مینگه چویر (۹۶،۴۰۰)، قاراچوخور (۲۰۰۷: ۷۴،۷۰۰ نفر)

آندورا — ANDORRA (.ad)

نام رسمی:	پرنس‌نشین آندورا
پایتخت:	آندورا لا ولا (۲۰،۴۳۶ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۲۷۸/۹/۸ میلادی
مساحت:	۴۶۸ کیلومترمربع (صد و هشتاد و دومین کشور جهان)
جمعیت:	۸۳،۹۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتاد و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	پرنس‌نشین مشترک پارلمانی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور فرانسه و اسقف ناحیه اورخل اسپانیا
رئیس دولت:	نخست وزیر: آنتونی مارتی پتیت، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۸):	آندورایی ۳۶/۷٪، اسپانیایی ۳۳٪، پرتغالی ۱۶/۳٪، بقیه ۱۴٪
دین (۲۰۰۰):	کاتولیک ۸۹/۱٪، مسلمان ۰/۶٪، هندو ۰/۵٪، بقیه ۹/۸٪
زبان:	کاتالانی (زبان رسمی)، اسپانیایی، فرانسوی
واحد پول:	یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	لزسکالد - انگوردانی (۱۶،۸۶۱)، انکام (۸،۷۹۹)، سن ژولیا دو لوریا (۸،۱۵۱ نفر)

آرژانتین — ARGENTINA (.ar)

نام رسمی:	جمهوری آرژانتین
پایتخت:	بوئنوس آیرس (۱۲،۷۹۵،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	۱۸۱۶/۷/۹، از اسپانیا
مساحت:	۲،۷۸۰،۰۹۲ کیلومترمربع (هشتمین کشور جهان)
جمعیت:	۴۰،۶۶۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سی و دومین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: کریستینا فرناندز دِ کیرچنر، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت:	رئیس جمهور: کریستینا فرناندز دِ کیرچنر، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰):	اروپایی ۸۶/۴٪، دورگه‌سرخ‌وسفید ۶/۵٪، سرخپوست ۳/۴٪، بقیه ۳/۷٪
دین (۲۰۰۰):	کاتولیک رومی (دین رسمی) ۷۰٪، پروتستان ۹٪، بقیه ۲۱٪
زبان:	اسپانیایی (زبان رسمی)
واحد پول:	پزوآرژانتین = ۱۰۰ سنتاوو، یک پزو آرژانتین = ۲،۷۴۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷):	کوردووا (۱،۴۵۲،۰۰۰)، روزاریو (۱،۲۰۳،۰۰۰)، مندوزا (۹۱۸،۰۰۰)، سان میگوئل (۸۳۲،۰۰۰ نفر)

آنگولا — ANGOLA (.ao)

نام رسمی:	جمهوری آنگولا
پایتخت:	لوآندا (۲،۷۶۶،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۵)
تاریخ استقلال:	۱۹۷۵/۱۱/۱۱ از پرتغال
مساحت:	۱،۲۴۶،۷۰۰ کیلومترمربع (بیست و دومین کشور جهان)
جمعیت:	۱۸،۹۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجاه و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: خوزه ادواردو دوس سانتوس، از سال ۱۹۷۹
رئیس دولت:	رئیس جمهور: خوزه ادواردو دوس سانتوس، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰):	اوویمبوندو ۲۵/۲٪، کیمبوندو ۲۳/۱٪، کنگو ۱۲/۶٪، بقیه ۳۹/۱٪
دین (۲۰۰۶):	کاتولیک ۵۵٪، مسیحی ۳۰٪؛ پروتستان ۱۰٪، بقیه ۵٪
زبان:	پرتغالی (زبان رسمی)، زبانهای قبایل بانتو
واحد پول:	کوانزای جدید = ۱۰۰ لوائی، یک کوانزا = ۱۳۲۵/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴):	هوآمبو (۱۷۳،۶۰۰)، لوبیتو (۱۳۷،۴۰۰)، بنگوئلا (۱۳۴،۵۰۰)، نامیبه (۱۳۲،۹۰۰ نفر)

آلبانی — ALBANIA (.al)

نام رسمی:	جمهوری آلبانی
پایتخت:	تیرانا (۴۰۶،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	۱۹۱۲/۱۱/۲۸، از عثمانی
مساحت:	۲۸،۷۴۸ کیلومترمربع (صد و چهل و دومین کشور جهان)
جمعیت:	۳،۲۰۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سی و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: بامیر توپی، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت:	نخست وزیر: سالی بریشا، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۰۰):	آلبانیایی ۹۱/۷٪، یونانی ۲/۳٪، آرومانیایی ۱/۸٪، بقیه ۴/۲٪
دین (۲۰۰۵):	مسلمان ۶۸٪، ارتدوکس ۲۲٪، کاتولیک رومی ۱۰٪
زبان:	آلبانیایی توسک (زبان رسمی)، یونانی
واحد پول:	لک = ۱۰۰ کیندارکا، یک لک = ۱۱۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱):	دوراس (۹۹،۵۴۶)، الباسان (۸۷،۷۹۷)، شکودار (۸۲،۴۵۵ نفر)

اتریش — AUSTRIA (.at)

نام رسمی:	جمهوری اتریش
پایتخت:	وین (۱،۶۹۸،۸۲۲ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۱۸/۱۰/۱۲، از امپراتوری اتریش - مجارستان
مساحت:	۸۳،۸۵۸ کیلومترمربع (صد و سیزدهمین کشور جهان)
جمعیت:	۸،۳۸۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نود و سومین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: هاینتس فیشر، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت:	صدر اعظم: ورنر فایمان، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۸):	اتریشی ۸۴/۸٪، صربی و مونته نگرویی ۲/۳٪، بقیه ۱۲/۹٪
دین (۲۰۰۱):	مسیحی ۸۱/۵٪، مسلمان ۴/۲٪، بدون دین ۱۲٪، بقیه ۲/۳٪
زبان:	آلمانی (زبان رسمی)
واحد پول:	واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	گراتس (۲۵۷،۳۲۸)، لینتس (۱۸۹،۳۱۱)، زالتسبورگ (۱۴۷،۵۷۱)، اینسبروک (۱۱۹،۲۴۹ نفر)

آلمان — GERMANY (.de)

نام رسمی:	جمهوری فدرال آلمان
پایتخت:	برلین (۳،۴۳۱،۶۷۵ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	تاریخ وحدت دو آلمان در ۱۹۹۰/۱۰/۳
مساحت:	۳۵۷،۰۲۲ کیلومترمربع (شصت و دومین کشور جهان)
جمعیت:	۸۱،۶۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پانزدهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: کریستیان وولف، از سال ۲۰۱۰، به مدت ۵ سال
رئیس دولت:	صدر اعظم: آنگلا مرکل، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۰۰):	آلمانی ۸۸/۲٪، ترک ۳/۴٪، ایتالیایی ۱٪، یونانی ۰/۷٪، بقیه ۶/۷٪
دین (۲۰۰۵):	پروتستان ۳۵٪، کاتولیک ۳۲/۵٪، مسلمان سنی ۴/۳٪، بقیه ۲۸/۲٪
زبان:	آلمانی (زبان رسمی)
واحد پول:	یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹):	هامبورگ (۱،۷۷۲،۱۰۰)، مونشن (مونیخ) (۱،۳۲۶،۸۰۷)، کلن (۹۹۵،۴۲۰)، فرانکفورت (۶۶۴،۸۳۸)، اشتوتگارت (۶۰۰،۰۶۸ نفر)

اتیوپی — ETHIOPIA (.et)

نام رسمی:	جمهوری دموکراتیک فدرال اتیوپی
پایتخت:	آدیس آبابا (۲،۷۳۸،۲۴۸ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۱،۱۳۳،۸۸۲ کیلومترمربع (بیست و ششمین کشور جهان)
جمعیت:	۷۹،۴۵۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شانزدهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: گیرما وولده گیورگیس، از سال ۲۰۰۱
رئیس دولت:	نخست وزیر: ملس زناوی، از سال ۱۹۹۵
نژاد (۲۰۰۷):	اورومو ۳۴/۵٪، امهری ۲۶/۹٪، سومالیایی ۶/۲٪، بقیه ۳۲/۴٪
دین (۲۰۰۷):	ارتدوکس ۴۳/۵٪، مسلمان ۳۳/۹٪، پروتستان ۱۸/۶٪، بقیه ۴٪
زبان:	امهری (زبان رسمی)
واحد پول:	بیر اتیوپی = ۱۰۰ سنت، یک بیر = ۸۳۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷):	آداما (نازرت) (۲۲۲،۰۳۵)، دیرداوه (۲۲۲،۰۰۰)، مکله (۲۱۵،۵۴۶)، قندار (۲۰۶،۹۸۷ نفر)

آنتیگوآ و باربودا — ANTIGUA & BARBUDA (.ag)

نام رسمی:	آنتیگوآ و باربودا
پایتخت:	سنت جونز (۲۵،۳۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال:	۱۹۸۱/۱۱/۱، از انگلستان
مساحت:	۴۴۲ کیلومترمربع (صد و هشتاد و چهارمین کشور جهان)
جمعیت:	۹۰،۳۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتاد و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت:	فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی انگلستان)، از سال ۱۹۸۱
رئیس حکومت:	فرماندارکل (از سوی پادشاه یا ملکه انگلیس): لوئیز لیک‌تک، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت:	نخست وزیر: بالدوین اسپنسر، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۰):	سیاهپوست ۸۲/۴٪، سفیدپوست ۱۲٪، دورگه ۳/۵٪، بقیه ۲/۱٪
دین (۲۰۰۱):	مسیحی ۷۴٪، راستافاری ۲٪، بدون‌دین ۵٪، بقیه ۱۹٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)، انگلیسی با لهجه محلی (کریول)
واحد پول:	دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت، یک دلار کارائیب شرقی = ۳،۹۰۷/۴ ریال
شهرهای مهم:	ندارد

اردن — JORDAN (.jo)

نام رسمی:	پادشاهی اردن هاشمی
پایتخت:	عمان (۱،۰۸۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۴۶/۳/۲۲، از انگلستان
مساحت:	۸۹،۳۲۶ کیلومترمربع (صد و یازدهمین کشور جهان)
جمعیت:	۶،۰۴۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت:	مشروطه سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	پادشاه: ملک عبدالله دوم، از سال ۱۹۹۹
رئیس دولت:	نخست‌وزیر: معروف‌البخیت، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰):	عرب ۹۷/۸٪ (اردنی ۳۲/۴٪، فلسطینی ۳۲/۲٪)، چرکس ۱/۲٪، بقیه ۱٪
دین (۲۰۰۵):	اسلام (دین رسمی) مسلمان سنی ۹۵٪، مسیحی ۳٪، بقیه ۲٪
زبان:	عربی (زبان رسمی)
واحد پول:	دینار اردن = ۱۰۰۰ فلس، یک دینار = ۱۴،۸۷۵/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴):	زرقاء (۳۹۵،۲۲۷)، اربد (۲۵۰،۶۴۵)، رصیفه (۲۲۷،۷۳۵ نفر)

ارمنستان — ARMENIA (.am)

نام رسمی: جمهوری ارمنستان
پایتخت: ایروان (۱،۱۱۱،۳۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۹/۲۱ ، از شوروی
مساحت: ۲۹،۸۰۰ کیلومترمربع (صد و چهلمین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۰۹۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سی و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس‌جمهور : سرژ سرکیسیان، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر : تیگران سرکیسیان، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۱): ارمنی ۹۷/۹٪، کرد ۱/۳٪، روس ۰/۵٪، بقیه ۰/۳٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی گریگوری ۷۲/۹٪، کاتولیک ۴٪، مسلمان‌سنی ۲/۴٪، بقیه ۲۰/۷٪
زبان: ارمنی (زبان رسمی)
واحد پول: درام=۱۰۰ لوما، یک درام = ۲۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): گیومری (۱۴۶،۴۰۰)، وانادزور (۱۰۴،۸۰۰)، واغارشاپات (۵۷,۳۰۰)، هرازدان (۵۲,۹۰۰ نفر)

اریتره — ERITREA (.er)

نام رسمی: دولت اریتره
پایتخت: اسمره (۶۴۹,۰۰۰ نفر درسال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۳/۵/۲۴ ، از اتیوپی
مساحت: ۱۲۱,۱۴۴ کیلومتر مربع (نود و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۲۲۴،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۱۰ (صد و یازدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: دولت انتقالی با یک مجلس قانونگذاری، ازسال ۱۹۹۳
رئیس حکومت: رئیس جمهور : ایسایاس افه‌ورکی، ازماه مه ۱۹۹۳
رئیس دولت: رئیس جمهور : ایسایاس افه‌ورکی، ازماه مه ۱۹۹۳
نژاد (۲۰۰۴): تیگرینیا ۵۰٪، تیگره ۳۱/۴٪، عفار ۵٪، بقیه ۱۸/۶٪
دین (۲۰۰۴): مسلمان ۵۰٪، مسیحی ۴۸٪ (ارتدوکس‌اریتره‌ای ۴۰٪)، بقیه ۲٪
زبان: تیگرینیا
واحد پول: ناکفا = ۱۰۰ سنت، یک ناکفا = ۷۰۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): کرن (۵۷,۰۰۰)، عصب (۲۸،۰۰۰)، مندفرا (۲۵,۰۰۰)، مصوع (۲۵,۰۰۰ نفر)

ازبکستان — UZBEKISTAN (.uz)

نام رسمی: جمهوری ازبکستان
پایتخت: تاشکند (۱،۹۵۹،۱۹۰ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۳۱ ، از شوروی
مساحت: ۴۴۷،۴۰۰ کیلومترمربع (پنجاه و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۷،۸۶۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهل و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : اسلام کریم‌اف، از سال ۱۹۹۱
رئیس دولت: نخست وزیر : شوکت میرضیایف، از سال ۲۰۰۳
نژاد (۲۰۰۰): ازبک ۷۸/۳٪، روس ۶٪، تاجیک ۴/۷٪، قزاق ۴/۱٪، بقیه ۶/۹٪
دین (۲۰۰۰): مسلمان (اکثریت سنی) ۷۶/۲٪، بدون دین ۱۸/۱٪، بقیه ۵/۷٪
زبان: ازبکی (زبان رسمی)، روسی
واحد پول: سوم ازبکستان = ۱۰۰ تیجین، ۱۰۰ سوم = ۷۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷): نمنگان (۴۴۶،۲۳۷)، اندیجان (۳۲۱،۶۲۲)، سمرقند (۳۱۲،۸۶۳)، بخارا (۲۴۹،۰۳۷ نفر)

اسپانیا — SPAIN (.es)

نام رسمی: پادشاهی اسپانیا
پایتخت: مادرید (۳،۲۱۳،۲۷۱ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۵۰۴،۷۸۲ کیلومترمربع (پنجاه و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۴۶،۵۰۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (بیست و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه : خوآن کارلوس اول، از سال ۱۹۷۵
رئیس دولت: نخست وزیر : خوزه لوئیس رودریگز زاپاترو، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۰): اسپانیایی ۴۵٪، کاتالان ۲۸٪، گالیسیایی ۸٪، باسکی ۵/۵٪، بقیه ۱۳/۵٪
دین (۲۰۰۶): کاتولیک ۷۷٪، مسلمان ۲/۵٪، پروتستان ۱٪، بقیه ۱۹/۵٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): بارسلون (۱،۶۱۵،۹۰۸)، والنسیا (۸۰۷،۲۰۰)، سویلیا (۶۹۹،۷۵۹)، ساراگوزا (۶۶۶،۱۲۹)، مالاگا (۵۶۶،۴۴۷ نفر)

استرالیا — AUSTRALIA (.au)

نام رسمی: مشترک المنافع استرالیا
پایتخت: کانبرا (۳۶۸،۱۲۸ نفر با حومه در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۰۱/۱/۱ ، از انگلستان
مساحت: ۷،۶۸۲،۳۰۰ کیلومترمربع (ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۲،۴۰۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجاه و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: دولت فدرال پارلمانی تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان، ازسال۱۹۰۱
رئیس حکومت: فرماندار کل : کوئنتین بریس، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر : خانم جولیا گیلارد، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۷): سفیدپوست ۹۰/۲٪، آسیایی ۷/۳٪، بومیان استرالیایی ۲/۵٪
دین (۲۰۰۶): مسیحی ۸۳/۵٪، بودایی ۲/۱٪، مسلمان ۱/۷٪، بقیه ۱۲/۷٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: دلار استرالیا = ۱۰۰ سنت، یک دلار استرالیا = ۸،۸۶۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): سیدنی (۴،۱۱۹،۱۹۱)، ملبورن (۳،۵۹۲،۵۹۰)، بریزبن (۱،۷۶۳،۱۳۲)، پرت (۱،۴۴۵،۰۷۷)، آدلید (۱،۱۰۵،۸۴۰ نفر با حومه)

استونی — ESTONIA (.ee)

نام رسمی: جمهوری استونی
پایتخت: تالین (۳۹۹،۳۴۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۲۰ ، از شوروی
مساحت: ۴۵،۲۲۷ کیلومترمربع (صد و سی و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۳۴۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پنجاه و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : توماس هندریک ایلوس، از سال ۲۰۰۶ به مدت ۵ سال
رئیس دولت: نخست‌وزیر : آندروس آنسیپ، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۰۶): استونیایی ۶۸/۶٪، روس ۲۵/۷٪، اوکراینی ۲/۱٪، بقیه ۳/۶٪
دین (۲۰۰۰): مسیحی ۶۳/۵٪، بدون دین ۲۵/۱٪، بقیه ۱۱/۴٪
زبان: استونیایی (زبان رسمی)، روسی
واحد پول: کرون استونی = ۱۰۰ سنتی، یک کرون استونی = ۹۶۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): تارتو (۱۰۳،۲۸۴)، ناروا (۶۵،۸۸۱)، کوتلا یاروه (۴۴،۴۹۲)، پارنو (۴۴،۰۸۳ نفر)

اسلوواکی — SLOVAKIA (.sk)

نام رسمی: جمهوری اسلوواکی
پایتخت: براتیسلاوا (۴۳۱،۰۶۱ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۳/۱/۱ ، از چکسلواکی
مساحت: ۴۹،۰۳۶ کیلومترمربع (صد و بیست و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۴۳۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : ایوان گاسپاروویچ، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: نخست وزیر : خانم ایوتا رادیچووا، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۱): اسلوواک ۸۵/۸٪، مجار ۹/۷٪، کولی ۱/۷٪، چک ۰/۸٪، بقیه ۲٪
دین (۲۰۰۱): کاتولیک ۶۸/۹٪، پروتستان ۹/۲٪، کاتولیک یونانی ۴/۱٪، بقیه ۱۷/۸٪
زبان: اسلوواکیایی (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲,۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): کوشیتسه (۲۳۳،۸۸۰)، پرشوف (۹۱،۱۹۳)، ژیلینا (۸۵،۲۵۲)، نیترا (۸۳،۶۹۲)، بانسکابیستریتسا (۷۹،۹۹۰ نفر)

اسلوونی — SLOVENIA (.si)

نام رسمی: جمهوری اسلوونی
پایتخت: لیوبلیانا (۲۷۱،۸۸۵ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۶/۲۵ ، از یوگسلاوی
مساحت: ۲۰،۲۵۶ کیلومترمربع (صد و پنجاه و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۰۵۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهل و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : دانیلو تورک، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت: نخست‌وزیر : بوروت پاهور، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۲): اسلوونیایی ۹۱/۲٪، صرب ۲/۲٪، کروآت ۲٪، بوسنیایی ۱/۸٪، بقیه ۲/۸٪
دین (۲۰۰۲): کاتولیک ۵۷/۸٪، مسلمان ۲/۴٪، ارتدوکس ۲/۳٪، بقیه ۳۷/۵٪
زبان: اسلوونیایی (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): ماریبور (۹۵،۷۸۷)، سلیه (۳۷،۷۷۷)، کرانیه (۳۶،۷۸۱)، ولنیه (۲۵،۸۳۴ نفر)

افریقای جنوبی — SOUTH AFRICA (.za)

نام رسمی: جمهوری افریقای جنوبی
پایتخت: پرتوریا (چوانه) (۱،۳۳۸،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۱۰/۵/۳۱ ، از انگلستان
مساحت: ۱،۲۱۹،۰۹۰ کیلومترمربع (بیست و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۴۹،۹۹۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (بیست و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : جاکوب زوما، ازسال ۲۰۰۹
رئیس دولت: رئیس جمهور : جاکوب زوما، ازسال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۹): سیاهپوست ۷۹/۳٪، سفیدپوست ۹/۱٪، بقیه ۱۱/۶٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۳۷/۱٪، پروتستان ۲۶/۱٪، عقاید سنتی ۸/۹٪، بقیه ۲۷/۹٪
زبان: آفریکانس، انگلیسی، ندبله و ۸ زبان بومی دیگر (همگی زبان رسمی محسوب میشوند)
واحد پول: راند= ۱۰۰ سنت، یک راند = ۱،۳۵۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷): یوهانسبورگ (۳،۴۳۵،۰۰۰)، کیپ‌تاون (۳،۲۱۵،۰۰۰)، اکورهولنی (۲،۹۸۶،۰۰۰)، اتک‌وینی (دوربان) (۲،۷۲۹،۰۰۰ نفر با حومه)

افریقای مرکزی — CENTRAL AFRICAN REPUBLIC (.cf)

نام رسمی: جمهوری افریقای مرکزی
پایتخت: بانگی (۶۲۲،۷۷۱ نفر در سال ۲۰۰۳)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۱۳، از فرانسه
مساحت: ۶۲۲،۹۸۴ کیلومترمربع (چهل و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۴،۸۴۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: رژیم کودتایی با یک مجلس مشورتی، از سال ۲۰۰۳
رئیس حکومت: رئیس جمهور : فرانسوا بوزیزه (در سال ۲۰۰۳ با کودتا)
رئیس دولت: نخست‌وزیر : فوستن آرشانژ توآدرا، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۴): بایا ۳۳٪، باندا ۲۷٪، مانجیا ۱۳٪، سارا ۱۰٪، بقیه ۱۷٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۵۱٪، کاتولیک ۲۹٪، مسلمان ۱۰٪، عقاید سنتی ۱۰٪
زبان: فرانسوی، سانگو (زبانهای رسمی)
واحد پول: فرانک سی اف آ= ۱۰۰ سانتیم، یک فرانک سی اف آ= ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): بیمبو (۱۲۴،۱۷۶)، بربراتی (۷۶،۹۱۸)، کارنوت (۴۵،۴۲۱)، بامباری (۴۱،۳۵۶ نفر)

افغانستان — AFGHANISTAN (.af)

نام رسمی: جمهوری اسلامی افغانستان
پایتخت: کابل (۲،۵۳۶،۳۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۱۹/۸/۸، از انگلستان
مساحت: ۶۵۲،۲۲۵ کیلومترمربع (چهلمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۶،۲۹۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهل و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری اسلامی
رئیس حکومت: رئیس جمهور: حامد کرزای، از سال ۲۰۰۱
رئیس دولت: رئیس جمهور: حامد کرزای، از سال ۲۰۰۱
نژاد (۲۰۰۴): پشتو ۴۲٪، تاجیک ۲۷٪، هزاره ۹٪، ازبک ۹٪، بقیه ۱۳٪
دین (۲۰۰۴): اسلام (دین رسمی) مسلمان سنی ۸۲٪، مسلمان شیعه ۱۷٪، بقیه ۱٪
زبان: پشتو، فارسی دری (زبانهای رسمی)
واحد پول: افغانی = ۱۰۰ پول، یک افغانی = ۲۲۲ ریال
شهرهای مهم(۲۰۰۶): قندهار (۳۲۴،۸۰۰)، مزار شریف (۳۰۰،۶۰۰)، هرات (۳۴۹،۰۰۰)، جلال‌آباد (۱۶۸،۶۰۰ نفر)

اکوادور — ECUADOR (.ec)

نام رسمی: جمهوری اکوادور
پایتخت: کیتو (۱،۵۱۴،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۵)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۲/۵/۲۴، از اسپانیا
مساحت: ۲۷۲،۰۴۵ کیلومترمربع (هفتاد و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۴،۲۱۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شصت و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: رافائل کورئا دلگادو، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت: رئیس جمهور: رافائل کورئا دلگادو، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰): دورگه سرخ و سفید ۴۲٪، سرخپوست ۴۰/۸٪، سفیدپوست ۱۰/۶٪، بقیه ۶/۶٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۸۵٪، بقیه ۱۵٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)، کچوا، شوار
واحد پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت (از ۲۰۰۰ به جای سوکره)، یک دلار= ۱۰،۵۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): گوایاکیل (۲،۳۸۷،۰۰۰ نفر با حومه: ۲۰۰۵)، کوئنکا (۳۰۳،۹۹۴)، ماچالا (۲۱۷،۲۶۶)، سانتو دومینگو (۲۱۱،۶۸۹ نفر)

الجزایر — ALGERIA (.dz)

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر
پایتخت: الجزیره (۳،۳۵۴،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۲/۷/۵، از فرانسه
مساحت: ۲،۳۸۱،۷۴۱ کیلومتر مربع (دهمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۵،۸۶۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سی و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری، از سال ۱۹۶۲
رئیس حکومت: رئیس جمهور: عبدالعزیز بوتفلیقه، از سال ۱۹۹۹
رئیس دولت: نخست‌وزیر: احمد اویحیی، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۷۳/۶٪، بربر ۲۶/۲٪، بقیه ۰/۲٪
دین (۲۰۰۰): اسلام (دین‌رسمی)، مسلمان ۹۹/۷٪(سنی ۹۹/۱٪، اباضیه ۰/۶٪)، مسیحی ۰/۳٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، بربر، فرانسه
واحد پول: دینار الجزایر = ۱۰۰ سانتیم، یک دینار الجزایر= ۱۴۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵): وهران (۷۲۴،۰۰۰)، قسنطینه (۴۷۵،۰۰۰)، (۲۰۰۴): عنابه (۴۱۰،۷۰۰)، باطنه (۲۸۵،۸۰۰ نفر)

السالوادور — EL SALVADOR (.sv)

نام رسمی: جمهوری السالوادور
پایتخت: سان‌سالوادور (۱،۴۳۳،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۱/۹/۱۵، از اسپانیا
مساحت: ۲۱،۰۴۱ کیلومترمربع (صد و پنجاهمین کشور جهان)
جمعیت: ۶،۰۵۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: کارلوس موریسیو فونس کارتاخنا، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: رئیس جمهور: کارلوس موریسیو فونس کارتاخنا، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰): دورگه سرخ و سفید ۸۸/۳٪، سرخپوست ۹/۱٪، سفیدپوست ۱/۶٪، بقیه ۱٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۷۱٪، مسیحی ۱۱٪، پروتستان ۱۰٪، بقیه ۸٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)، ناهوا، مایا
واحد پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۱۰،۵۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷): سانتا آنا (۲۴۵،۴۲۱)، سویاپانگو (۲۴۱،۴۰۳)، سان میگوئل (۲۱۸،۴۱۰)، مخیکانوس (۱۴۰،۷۵۱ نفر)

امارات متحده عربی — UNITED ARAB EMIRATES (.ae)

نام رسمی: دولت امارات متحده عربی
پایتخت: ابوظبی (۶۳۳،۱۳۶ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۱/۱۲/۲، از انگلستان
مساحت: ۸۳،۶۰۰ کیلومترمربع (صد و چهاردهمین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۱۸۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و دوازدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: فدراسیونی متشکل از ۷ امیرنشین با یک مجلس مشورتی انتصابی
رئیس حکومت: امیر: شیخ خلیفه بن زاید آل نهیان، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: نخست وزیر: شیخ محمد بن راشد آل مکتوم، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۴۸/۱٪، آسیایی ۳۵/۷٪، ایرانی ۵٪، فیلیپینی ۳/۴٪، بقیه ۷/۸٪
دین (۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی)، مسلمان ۶۲٪، هندو ۲۱٪، مسیحی ۹٪، بقیه ۸٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، هندی، اردو، فارسی، انگلیسی
واحد پول: درهم امارات = ۱۰۰ فلس، یک درهم = ۲،۸۷۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷): دبی (دوبی/ ۱،۲۲۵،۱۳۷)، شارجه (۵۸۴،۲۸۶)، العین (۴۴۴،۳۳۱)، عجمان (۲۵۰،۸۰۸)، رأس‌الخیمه (۱۲۱،۶۲۶ نفر)

اندونزی — INDONESIA (.id)

نام رسمی: جمهوری اندونزی
پایتخت: جاکارتا (۹،۱۲۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۵/۸/۱۷، از هلند
مساحت: ۱،۹۰۴،۴۳۳ کیلومترمربع (چهاردهمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۳۲،۵۱۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: سوسیلو بامبانگ یودویونو، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: رئیس جمهور: سوسیلو بامبانگ یودویونو، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۰): جاوه‌ای ۳۶/۴٪، سوندایی ۱۳/۷٪، اندونزیایی (ماله‌ای) ۹/۴٪، بقیه ۴۰/۵٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان ۵۶٪، پیرو وحدت‌ادیان ۲۱٪، مسیحی ۱۳/۲٪، هندو ۳/۲٪، بقیه ۶/۶٪
زبان: باهاسا - اندونزیایی (زبان رسمی)، انگلیسی، جاوه‌ای، چینی و عربی
واحد پول: روپیه اندونزی = ۱۰۰ سن، ۱۰۰ روپیه اندونزی = ۱۰۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): سورابایا (۲،۵۱۸،۰۰۰)، باندونگ (۲،۳۸۴،۰۰۰)، مدان (۲،۱۰۷،۰۰۰)، سمارانگ (۱،۳۰۱،۱۰۰ نفر)

انگلستان — UNITED KINGDOM (.uk)

نام رسمی: پادشاهی متحد بریتانیای کبیر و ایرلند شمالی
پایتخت: لندن (۸،۶۱۵،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۲۴۴،۱۰۰ کیلومترمربع (هفتاد و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۶۲،۲۲۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (بیست و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: ملکه الیزابت دوم، از سال ۱۹۵۲
رئیس دولت: نخست وزیر: دیوید کامرون، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۷): سفیدپوست ۸۶/۸٪، آسیایی ۵/۳٪، سیاهپوست ۲/۵٪، بقیه ۵/۴٪
دین (۲۰۰۱): مسیحی ۷۱/۶٪، بدون دین ۱۵/۵٪، مسلمان ۲/۷٪، هندو ۱٪، بقیه ۹/۲٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: پوند استرلینگ = ۱۰۰ پنی، یک پوند (لیره) = ۱۵،۳۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): بیرمنگام (۲،۲۹۶،۰۰۰)، منچستر (۲،۲۴۷،۰۰۰)، لیدز (۱،۵۴۱،۰۰۰)، گلاسگو (۱،۱۶۶،۰۰۰)، نیوکاسل (۸۸۸،۰۰۰ نفر با حومه)

اوروگوئه — URUGUAY (.uy)

نام رسمی: جمهوری شرقی اوروگوئه
پایتخت: مونته‌ویدئو (۱،۶۳۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۵/۸/۲۵، از اسپانیا
مساحت: ۱۷۶،۲۱۵ کیلومترمربع (نودمین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۳۷۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سی‌امین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: خوسه آلبرتو موخیکا کوردانو، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: رئیس جمهور: خوسه آلبرتو موخیکا کوردانو، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۶): سفیدپوست ۸۷/۴٪، سیاه‌پوست ۸/۴٪، دورگه سرخ و سفید ۳٪، بقیه ۱/۲٪
دین (۲۰۰۴): کاتولیک ۵۴٪، بدون دین ۲۶٪، پروتستان ۱۱٪، بقیه ۹٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)
واحد پول: پزوی اوروگوئه = ۱۰۰ سنتسیمو، یک پزوی اوروگوئه = ۴۶۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): سالتو (۹۹،۰۷۲)، پایساندو (۷۳،۲۷۲)، لاس پیدراس (۶۹،۲۲۲)، ریورا (۶۴،۴۲۶ نفر)

اوکراین — UKRAINE (.ua)

نام رسمی: اوکراین
پایتخت: کیف (۲،۷۶۵،۵۳۱ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۲۴، از شوروی
مساحت: ۶۰۳،۷۰۰ کیلومترمربع (چهل و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۴۵،۸۵۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (بیست و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: ویکتور یانوکوویچ، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: نخست وزیر: میکولا آزوروف، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۱): اوکراینی ۷۷/۸٪، روس ۱۷/۳٪، روس سفید ۰/۶٪، بقیه ۴/۳٪
دین (۲۰۰۴): ارتدوکس ۴۶٪، کاتولیک ۸٪، پروتستان ۲٪، مسلمان ۱٪، بقیه ۴۳٪
زبان: اوکراینی (زبان رسمی)، روسی
واحد پول: هریونیا = ۱۰۰ کوپک، یک هریونیا = ۱،۲۴۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): خارکوف (۱،۴۵۵،۹۶۴)، دنیپروپتروفسک (۱،۰۱۷،۵۱۴)، اودسا (۱،۰۰۸،۶۲۷)، دونتسک (۹۷۴،۵۹۸ نفر)

اوگاندا — UGANDA (.ug)

نام رسمی: جمهوری اوگاندا
پایتخت: کامپالا (۱،۵۳۳،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۲/۱۰/۹، از انگلستان
مساحت: ۲۴۱،۰۳۸ کیلومترمربع (هشتادمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۳،۷۹۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سی و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری غیر حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: یووری کاگوتا موسوینی، از سال ۱۹۸۶
رئیس دولت: نخست وزیر: پاتریک آماما امبابازی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۲): گاندا ۱۷/۳٪، انکوله ۹/۸٪، سوگا ۸/۶٪، کیگا ۷٪، بقیه ۵۷/۳٪
دین (۲۰۰۲): مسیحی ۸۵/۳٪، مسلمان ۱۲/۱٪، عقاید سنتی ۱٪، بقیه ۱/۶٪
زبان: سواحلی، انگلیسی (زبان‌های رسمی)، زبان‌های بومی و غیره نیز رایج است.
واحد پول: شیلینگ اوگاندا = ۱۰۰ سنت؛ یک شیلینگ = ۵/۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): کیرا (۱۶۴،۷۰۰)، گولو (۱۴۶،۶۰۰)، لیرا (۱۰۲،۲۰۰)، امبالی (۸۶،۲۰۰ نفر)

ایالات متحده امریکا — UNITED STATES OF AMERICA (.us)

نام رسمی: ایالات متحده امریکا

پایتخت: واشینگتون (۵۹۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)

تاریخ استقلال: ۱۷۷۶/۷/۴، از انگلستان

مساحت: ۹،۳۶۳،۳۶۴ کیلومترمربع (چهارمین کشور جهان)

جمعیت: ۳۱۰،۰۶۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سومین کشور جهان)

نوع حکومت: جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری

رئیس حکومت: رئیس جمهور: باراک حسین اوباما، از سال ۲۰۰۹

رئیس دولت: رئیس جمهور: باراک حسین اوباما، از سال ۲۰۰۹

نژاد (۲۰۰۰): سفیدپوست ۸۱/۳٪، سیاهپوست ۱۲/۸٪، آسیایی و اقیانوسیه‌ای ۴/۵٪

دین (۲۰۰۵): مسیحی ۸۳/۳٪، یهودی ۱/۹٪، مسلمان ۱/۶٪، بودایی ۰/۹٪، بقیه ۱۲/۳٪

زبان: انگلیسی (زبان رسمی)

واحد پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۱۰،۵۵۰ ریال

شهرهای مهم (۲۰۰۸): نیویورک (۸،۳۹۱،۸۸۱)، لس‌آنجلس (۳،۸۳۱،۸۶۸)، شیکاگو (۲،۸۵۱،۲۶۸)، هوستون (۲،۲۵۷،۹۲۶)، فینیکس (۱،۵۹۳،۶۵۹ نفر)

ایتالیا — ITALY (.it)

نام رسمی: جمهوری ایتالیا

پایتخت: رم (۲،۷۴۳،۷۹۶ نفر در سال ۲۰۱۰)

تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی

مساحت: ۳۰۱،۳۲۳ کیلومترمربع (هفتاد و یکمین کشور جهان)

جمعیت: ۶۰،۴۸۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (بیست و سومین کشور جهان)

نوع حکومت: جمهوری با دو مجلس قانونگذاری

رئیس حکومت: رئیس جمهور: جورجو ناپولیتانو، از سال ۲۰۰۶ (به مدت ۷ سال)

رئیس دولت: نخست‌وزیر: سیلویو برلوسکونی، از سال ۲۰۰۸

نژاد (۲۰۰۵): ایتالیایی ۹۶٪، آلبانیایی ۰/۵٪، آلمانی ۰/۴٪، بقیه ۳/۱٪

دین (۲۰۰۴): کاتولیک ۸۳٪، بدون دین ۱۴٪، مسلمان ۲٪، بقیه ۱٪

زبان: ایتالیایی (زبان رسمی)

واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال

شهرهای مهم (۲۰۱۰): میلانو (۱،۳۰۷،۴۹۵)، ناپل (۹۶۲،۹۴۰)، تورینو (۹۰۹،۵۳۸)، پالرمو (۶۵۶،۰۸۱)، جنووا (۶۰۹،۷۴۶ نفر)

ایران — IRAN (.ir)

نام رسمی: جمهوری اسلامی ایران

پایتخت: تهران (۷،۸۷۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۷)

تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی

مساحت: ۱،۶۴۸،۱۹۵ کیلومترمربع (هفدهمین کشور جهان)

جمعیت: ۷۳،۸۸۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفدهمین کشور جهان)

نوع حکومت: جمهوری اسلامی با یک مجلس قانونگذاری

رئیس حکومت: ولی فقیه: آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای، از سال ۱۳۶۸ (۱۹۸۹)

رئیس دولت: رئیس جمهور: محمود احمدی‌نژاد، از سال ۱۳۸۴ (دور دوم از سال ۱۳۸۸)

نژاد (۲۰۰۰): اقوام و طوایف فارس، آذربایجانی، کرد، گیلکی، مازندرانی، لر، عرب، بلوچ

دین: مسلمان ۹۹/۴۳٪ (دین رسمی)، مسیحی ۰/۱۶٪، زرتشتی ۰/۰۳٪، بقیه ۰/۳۸٪

زبان: فارسی (زبان رسمی)، ترکی آذری، کردی، گیلکی، مازندرانی، لری، عربی، بلوچی و ...

واحد پول: ریال = ۱۰۰ دینار؛ یک دلار = ۱۰،۵۵۰ ریال

شهرهای مهم (۲۰۰۶): مشهد (۲،۴۶۹،۰۰۰)، اصفهان (۱،۶۲۸،۰۰۰)، کرج (۱،۴۲۳،۰۰۰)، تبریز (۱،۴۱۳،۰۰۰)، شیراز (۱،۲۴۰،۰۰۰ نفر)

ایرلند — IRELAND (.ie)

نام رسمی: ایرلند

پایتخت: دوبلین (۱،۱۸۶،۱۵۹ نفر با حومه در سال ۲۰۰۶)

تاریخ استقلال: ۱۹۲۱/۱۲/۶، از انگلستان

مساحت: ۷۰،۲۸۵ کیلومترمربع (صد و نوزدهمین کشور جهان)

جمعیت: ۴،۴۵۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و نوزدهمین کشور جهان)

نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری

رئیس حکومت: رئیس جمهور: مری مک آلیس، از سال ۱۹۹۷

رئیس دولت: نخست وزیر: اندا کنی، از سال ۲۰۱۱

نژاد (۲۰۰۸): ایرلندی ۹۵٪، بریتانیایی ۱/۷٪، آلستری ۱٪، امریکایی ۰/۸٪، بقیه ۱/۵٪

دین (۲۰۰۰): کاتولیک ۸۶/۸٪، کلیسای ایرلند (انگلیکان) ۳٪، بقیه ۱۰/۲٪

زبان: ایرلندی و انگلیسی (زبانهای رسمی)

واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال

شهرهای مهم (۲۰۰۹): کرک (۱۱۹،۴۱۸)، گالوی (۷۲،۴۱۴)، لیمریک (۵۲،۵۳۹)، واترفورد (۴۵،۷۴۸ نفر)

ایسلند — ICELAND (.is)

نام رسمی: جمهوری ایسلند

پایتخت: ریکیاویک (۱۱۸،۴۸۸ نفر در سال ۲۰۱۰)

تاریخ استقلال: ۱۹۴۴/۶/۱۷، از دانمارک

مساحت: ۱۰۲،۸۱۹ کیلومترمربع (صد و ششمین کشور جهان)

جمعیت: ۳۱۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتاد و چهارمین کشور جهان)

نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری

رئیس حکومت: رئیس جمهور: اولافور راگنار گریمسون، از سال ۱۹۹۶

رئیس دولت: نخست وزیر: خانم یوهانا سیگورواردوتیر، از سال ۲۰۰۹

نژاد (۲۰۰۰): ایسلندی ۹۳/۲٪، اروپایی ۵/۵٪، آسیایی ۰/۸٪، بقیه ۰/۵٪

دین (۲۰۰۵): لوتری ۸۰/۷٪، کاتولیک ۲/۵٪، بقیه ۱۶/۸٪

زبان: ایسلندی (زبان رسمی)

واحد پول: کرون ایسلند = ۱۰۰ آورار؛ یک کرون ایسلند = ۸۴ ریال

شهرهای مهم (۲۰۰۹): کوپاووگور (۳۰،۵۴۶)، هافنارفیوردور (۲۵،۹۳۷)، آکوریری (۱۷،۷۳۳)، گاردابر (۱۰،۷۳۷ نفر)

باربادوس — BARBADOS (.bb)

نام رسمی: باربادوس

پایتخت: بریج‌تاون (۹۹،۷۰۰ نفر درسال ۲۰۰۶)

تاریخ استقلال: ۱۹۶۶/۱۱/۳۰، از انگلستان

مساحت: ۴۳۰ کیلومترمربع (صد و هشتاد و پنجمین کشور جهان)

جمعیت: ۲۷۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتاد و پنجمین کشور جهان)

نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی انگلستان) از سال ۱۹۶۶

رئیس حکومت: فرماندار کل: سر کلیفورد هازبندز، از سال ۱۹۹۶

رئیس دولت: نخست وزیر: فروندل استوارت، از سال ۲۰۱۰

نژاد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۸۷/۱٪، دورگه سیاه و سفید ۶٪، سفیدپوست ۵/۵٪، بقیه ۱/۴٪

دین (۲۰۰۱): مسیحی ۷۲/۵٪، بدون دین ۱۷/۳٪، بقیه ۱۰/۲٪

زبان: انگلیسی (زبان رسمی)

واحد پول: دلار باربادوس = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار باربادوس = ۵،۲۷۵ ریال

شهرهای مهم (۲۰۱۰): اسپایتس‌تاون (۳،۶۰۰)، اویس تینز (۲،۳۰۰)، بتشبا (۱،۸۰۰)، هول تاون (۱،۴۰۰ نفر)

باهاما — BAHAMAS (.bs)

نام رسمی: مشترک المنافع باهاما

پایتخت: ناسائو (۲۴۸،۹۴۸ نفر در سال ۲۰۱۰)

تاریخ استقلال: ۱۹۷۳/۷/۱۰، از انگلستان

مساحت: ۱۳،۹۳۹ کیلومترمربع (صد و پنجاه و ششمین کشور جهان)

جمعیت: ۳۴۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتاد و یکمین کشور جهان)

نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی انگلستان)، از سال ۱۹۷۳

رئیس حکومت: فرماندار کل: سر آرتور الکساندر فولکس، از سال ۲۰۱۰

رئیس دولت: نخست‌وزیر: هیوبرت اینگراهام، از سال ۲۰۰۷

نژاد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۷۴٪، هائیتیایی ۱۵٪، سفیدپوست ۱۱٪

دین (۲۰۰۰): پروتستان ۸۲/۸٪، کاتولیک ۱۳/۵٪، بقیه ۳/۷٪

زبان: انگلیسی (زبان رسمی)

واحد پول: دلار باهاما = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار باهاما = ۱۰،۵۵۰ ریال

شهرهای مهم (۲۰۰۶): فریپورت (۴۷،۱۰۰)، وست‌اند (۱۲،۹۰۰)، کوپرتاون (۸،۶۰۰)، مارش هاربر (۵،۴۰۰ نفر)

بحرین — BAHRAIN (.bh)

نام رسمی: دولت بحرین

پایتخت: منامه (۱۶۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)

تاریخ استقلال: ۱۹۷۱/۸/۱۵، از ایران

مساحت: ۶۹۴ کیلومترمربع (صد و هفتاد و هشتمین کشور جهان)

جمعیت: ۱،۲۱۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پنجاه و چهارمین کشور جهان)

نوع حکومت: پادشاهی با دو مجلس قانونگذاری، از سال ۲۰۰۲

رئیس حکومت: پادشاه: شیخ حمدبن عیسی آل خلیفه، از سال ۱۹۹۹

رئیس دولت: نخست وزیر: شیخ خلیفه بن سلمان آل خلیفه، از سال ۱۹۷۱

نژاد (۲۰۰۰): عرب بحرینی ۶۳/۹٪، هندی و پاکستانی ۱۴/۸٪، ایرانی ۱۳٪، بقیه ۸/۳٪

دین (۲۰۰۴): اسلام (دین رسمی)، مسلمان ۸۲/۴٪ (شیعه ۵۸٪، سنی ۲۴٪)، بقیه ۱۷/۶٪

زبان: عربی (زبان رسمی)، فارسی، انگلیسی

واحد پول: دینار بحرین = ۱۰۰۰ فلس؛ یک دینار بحرین = ۲۸،۰۶۳ ریال

شهرهای مهم (۲۰۰۹): محرق (۹۱،۳۰۷)، الرفاع (۷۹،۵۵۰)، حماد (۵۲،۷۱۸ نفر)

برزیل — BRAZIL (.br)

نام رسمی: جمهوری فدراتیو برزیل

پایتخت: برازیلیا (۲،۳۴۸،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۰۷)

تاریخ استقلال: ۱۸۲۲/۹/۷، از پرتغال

مساحت: ۸،۵۴۷،۴۰۴ کیلومترمربع (پنجمین کشور جهان)

جمعیت: ۱۹۳،۲۵۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجمین کشور جهان)

نوع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با دو مجلس قانونگذاری

رئیس حکومت: رئیس جمهور: دیلما وانا روسف، از سال ۲۰۱۱

رئیس دولت: رئیس جمهور: دیلما وانا روسف، از سال ۲۰۱۱

نژاد (۲۰۰۰): سفیدپوست ۵۳/۷٪، دورگه ۳۹/۱٪، سیاهپوست ۶/۲٪، بقیه ۱٪

دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۶۵/۱٪، پروتستان ۱۲/۷٪، سایر مسیحیان ۱۰/۷٪، بقیه ۳/۵٪

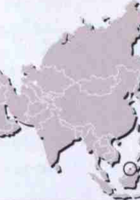
زبان: پرتغالی (زبان رسمی)

واحد پول: رئال = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک رئال = ۵،۶۴۲ ریال

شهرهای مهم (۲۰۰۸): سائوپائولو (۱۰،۲۳۸،۵۰۰)، ریودوژانیرو (۶،۰۹۳،۵۰۰)، سالوادور (۲،۸۹۱،۴۰۰)، فورتالزا (۲،۴۳۱،۴۰۰)، بلوهوریزونت (۲،۴۱۲،۹۰۰ نفر)

برونئی — BRUNEI (.bn)

نام رسمی: دولت برونئی دارالسلام

پایتخت: بندر سری بگاوان (۶۷،۱۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)

تاریخ استقلال: ۱۹۸۴/۱/۱، از انگلستان

مساحت: ۵،۷۶۵ کیلومترمربع (صد و شصت و ششمین کشور جهان)

جمعیت: ۴۱۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شصت و نهمین کشور جهان)

نوع حکومت: سلطنتی اسلامی، از سال ۱۹۸۴

رئیس حکومت: سلطان حاجی حسن البولکیاه معزالدین والدوله، از سال ۱۹۶۷

رئیس دولت: سلطان حاجی حسن البولکیاه معزالدین والدوله، از سال ۱۹۶۷

نژاد (۲۰۰۲): مالایایی ۶۶/۶٪، چینی ۱۰/۹٪، سایر بومیان ۳/۶٪، بقیه ۱۸/۹٪

دین (۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی) مسلمان ۸۰/۴٪، بودایی ۷/۹٪، بقیه ۱۱/۷٪

زبان: مالایایی (زبان رسمی)، انگلیسی، چینی

واحد پول: دلار برونئی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار برونئی = ۷،۳۲۶ ریال

شهرهای مهم (۲۰۰۸): کوالابلایت (۳۲،۰۰۰)، سریا (۳۰،۷۰۰)، توتونگ (۱۹،۶۰۰ نفر)

بلژیک — BELGIUM (.be)

نام رسمی: پادشاهی بلژیک

پایتخت: بروکسل (۱،۸۳۱،۴۹۶ نفر با حومه در سال ۲۰۰۸)

تاریخ استقلال: ۱۸۳۰/۱۰/۴، از هلند

مساحت: ۳۰،۵۲۸ کیلومترمربع (صد و سی و هشتمین کشور جهان)

جمعیت: ۱۰،۸۶۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفتاد و ششمین کشور جهان)

نوع حکومت: مشروطه سلطنتی فدرال با دو مجلس قانونگذاری

رئیس حکومت: پادشاه: آلبرت دوم، از سال ۱۹۹۳

رئیس دولت: نخست وزیر: ایو کامیله دزیره لترمه، از سال ۲۰۰۹

نژاد (۲۰۰۸): بلژیکی ۹۰/۹٪، ایتالیایی ۱/۶٪، فرانسوی ۱/۲٪، بقیه ۶/۳٪

دین (۲۰۰۰): کاتولیک ۵۷٪، دیگر مسیحیان ۱۵٪، مسلمان ۴٪، بقیه ۲۴٪

زبان: هلندی، فرانسوی، آلمانی (زبانهای رسمی)

واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال

شهرهای مهم (۲۰۰۸): آنتورپ (۴۷۲،۰۷۱)، گنت (۲۳۷،۲۵۰)، شارلروا (۲۰۱،۵۹۳)، لیئژ (۱۹۰،۱۰۲ نفر)

بلغارستان — BULGARIA (.bg)

نام رسمی: جمهوری بلغارستان

پایتخت: صوفیا (۱،۱۶۵،۵۰۳ نفر در سال ۲۰۱۰)

تاریخ استقلال: ۱۹۰۸/۹/۲۲، از امپراتوری عثمانی

مساحت: ۱۱۰،۹۹۴ کیلومترمربع (صد و سومین کشور جهان)

جمعیت: ۷،۵۶۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نود و ششمین کشور جهان)

نوع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری

رئیس حکومت: رئیس جمهور: گئورگی پاروانوف، از سال ۲۰۰۲

رئیس دولت: نخست وزیر: بویکو بوریسوف، از سال ۲۰۰۹

نژاد (۲۰۰۱): بلغار ۸۳/۹٪، ترک ۹/۴٪، کولی ۴/۷٪، بقیه ۲٪

دین (۲۰۰۵): ارتدوکس بلغاری ۸۱٪، مسلمان سنی ۱۲٪، سایر مسیحیان ۳٪، بقیه ۴٪

زبان: بلغاری (زبان رسمی)، ترکی، یونانی، ارمنی

واحد پول: لف جدید = ۱۰۰ استوتینکی، یک لف جدید = ۷،۷۰۱ ریال

شهرهای مهم (۲۰۱۰): پلوودیف (۳۴۸،۴۶۵)، وارنا (۳۲۰،۸۳۷)، بورگاس (۱۹۳،۷۶۵)، روسه (۱۵۶،۵۰۹ نفر)

بلیز BELIZE (.bz)

نام رسمی: بلیز
پایتخت: بلموپان (۲۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۸۱/۹/۲۱ ، از انگلستان
مساحت: ۲۲،۹۶۵ کیلومترمربع (صد و چهل و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۴۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتاد و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۸۱
رئیس حکومت: فرماندار کل : کالویل نوربرت یانگ ، از سال ۱۹۹۳
رئیس دولت: نخست‌وزیر : دین اولیور بارو، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۴): دورگه سرخ و سفید ۴۸/۴٪ ، دورگه سیاه و سفید ۲۷٪ ، بقیه ۲۴/۶٪
دین (۲۰۰۰): کاتولیک ۴۹/۶٪ ، پروتستان ۳۱/۸٪ ، سایر مسیحیان ۱/۹٪ ، بقیه ۱۶/۷٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، انگلیسی کریول، اسپانیایی
واحد پول: دلار بلیز= ۱۰۰ سنت؛ یک دلار بلیز= ۵،۲۷۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): بلیزسیتی (۶۶،۷۰۰)، سان‌ایگناسیو (۱۹،۹۰۰)، اورنج‌واک (۱۶،۷۰۰)، سان‌پدرو (۱۲،۹۰۰ نفر)

بنگلادش BANGLADESH (.bd)

نام رسمی: جمهوری خلق بنگلادش
پایتخت: داکا (۱۲،۷۹۷،۳۹۴ نفر با حومه در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۱/۳/۲۶ ، از پاکستان
مساحت: ۱۴۷،۵۷۰ کیلومترمربع (نود و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۱۵۸،۰۶۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : محمد ظل الرحمان، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر : شیخ حسینه واجد، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۱۹۹۷): بنگالی ۹۷/۷٪ ، قبیله‌ای ۱/۹٪ ، بقیه ۰/۴٪
دین (۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی)، مسلمان ۸۸/۳٪ ، هندو ۱۰/۵٪ ، بقیه ۱/۲٪
زبان: بنگالی (زبان رسمی)، انگلیسی
واحد پول: تاکا = ۱۰۰ پایسا؛ یک تاکا = ۱۴۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): چیتاگونگ (۲،۵۷۹،۱۰۷)، خولنا (۸۵۵،۶۵۰)، راجشاهی (۴۷۲،۷۷۵)، سیلهت (۴۶۳،۱۹۸ نفر)

بنین BENIN (.bj)

نام رسمی: جمهوری بنین
پایتخت: پرتو نوو (۲۵۵،۸۷۸ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۱ ، از فرانسه
مساحت: ۱۱۲،۶۲۲ کیلومترمربع (صد و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۹،۰۵۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نود و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : یایی بونی ، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: رئیس جمهور : یایی بونی ، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۲): قبایل‌فون ۳۹/۲٪ ، آجارا ۱۵/۲٪ ، یوروبا ۱۲/۳٪ ، باریبا ۹/۲٪ ، بقیه ۲۴/۱٪
دین (۲۰۰۲): مسیحی ۴۲/۸٪ ، مسلمان ۲۴/۴٪ ، عقایدسنتی ۲۳/۳٪ ، بقیه ۹/۵٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)، بیش از ۶۰ زبان و لهجهٔ محلی
واحد پول: فرانک سی اف آ= ۱۰۰ سانتیم ؛ یک فرانک سی اف آ= ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): کوتونو (۷۱۹،۹۱۲)، گودومی (۱۸۷،۸۳۶)، پاراکو (۱۷۸،۳۰۴)، آبومی (۷۵،۲۲۶ نفر)

بوتان BHUTAN (.bt)

نام رسمی: پادشاهی بوتان
پایتخت: تیمپو (۷۹،۱۸۵ نفر در سال ۲۰۰۵)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۴۷،۰۰۰ کیلومترمربع (صد و سی‌امین کشور جهان)
جمعیت: ۷۰۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شصتمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه : جیگمه خسار نامگیال وانگچوک، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: نخست وزیر : جیگمه یوسر تینلی، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۵): بهوتیا (تبتی) ۵۰٪ ، نپالی (گورونگ) ۳۵٪ ، شارچوپها ۱۵٪
دین (۲۰۰۵): بودایی ۷۴٪ (دین رسمی)، هندو ۲۵٪ ، مسیحی ۱٪
زبان: دزونگخا (تبتی ، زبان رسمی)، زبان‌های نپالی ، هندی و ایرانی
واحد پول: نگولتروم = ۱۰۰ چتروم ؛ یک نگولتروم = ۲۱۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵): فونت شولینگ (۲۰،۵۳۷)، گلاپهو (۹،۱۹۹)، وانگدوئه (۶،۷۱۴)، سامدروپ جونگکار (۵،۹۵۲)، سامتسه (۴،۹۸۱ نفر)

بوتسوانا BOTSWANA (.bw)

نام رسمی: جمهوری بوتسوانا
پایتخت: گابرون (۲۱۴،۴۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۶/۹/۳۰ ، از انگلستان
مساحت: ۵۸۱،۷۳۰ کیلومترمربع (چهل و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۰۲۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهل و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : سرتسه خاما یان خاما، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: رئیس جمهور : سرتسه خاما یان خاما، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰): قبایل تسوانا ۶۶/۸٪ ، کالانگا ۱۴/۸٪ ، اندبله ۱/۷٪ ، بقیه ۱۶/۷٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۵۴/۵٪ ، عقاید سنتی ۳۵٪ ، بقیه ۱۰/۵٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، تسوانا (زبان ملی)
واحد پول: پولا = ۱۰۰ تبه ؛ یک پولا = ۱،۵۴۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): فرانسیس تاون (۹۱،۸۰۰)، موله پولوله (۶۵،۶۰۰)، سلبی پیکوه (۵۴،۷۰۰)، مائون (۵۱،۶۰۰ نفر)

بورکینا فاسو BURKINA FASO (.bf)

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک بورکینا فاسو
پایتخت: واگادوگو (۱،۴۷۵،۲۲۳ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۵ ، از فرانسه
مساحت: ۲۷۴،۲۰۰ کیلومترمربع (هفتاد و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۶،۲۸۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شصت و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : بلسه کامپائوره، از سال ۱۹۸۷
رئیس دولت: نخست وزیر : لوک آدولفه تیائو، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۱۹۹۵): قبایل موسی ۴۸٪ ، فولانی ۱۰٪ ، لوبی ۷٪ ، بوبو ۷٪ ، مانده ۷٪ ، بقیه ۲۱٪
دین (۲۰۰۶): مسلمان ۶۰/۵٪ ، کاتولیک ۱۹٪ ، عقاید سنتی ۱۵/۳٪ ، بقیه ۵/۲٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)، زبان‌های متعددی میان قبایل مختلف رایج است .
واحد پول: فرانک سی اف آ= ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی اف آ= ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): بوبودیولاسو (۴۳۵،۵۴۳)، کودوگو (۸۲،۷۲۰)، بانفورا (۷۲،۱۴۴)، واهیگویا (۷۰،۹۵۷ نفر)

بوروندی BURUNDI (.bi)

نام رسمی: جمهوری بوروندی
پایتخت: بوجومبورا (۴۷۸،۱۵۵ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۲/۷/۱ ، از بلژیک
مساحت: ۲۷،۸۳۴ کیلومترمربع (صد و چهل و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۸،۵۱۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نود و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: رژیم انتقالی با یک مجلس قانونگذاری انتقالی، پس از کودتای سال ۱۹۹۶
رئیس حکومت: رئیس جمهور : پیر نکورونزیزا، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت: رئیس جمهور : پیر نکورونزیزا، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۰۰): قبایل سیاهپوست هوتو ۸۰/۹٪ ، توتسی ۱۵/۶٪ ، لینگالا ۱/۶٪ ، بقیه ۱/۹٪
دین (۲۰۰۴): مسیحی ۶۷٪ ، عقاید سنتی ۲۳٪ ، مسلمان ۱۰٪
زبان: کی‌روندی، فرانسوی (زبانهای رسمی)
واحد پول: فرانک بوروندی = ۱۰۰ سانتیم؛ ۱۰۰ فرانک بوروندی = ۸۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): گیته‌گا (۲۵،۵۰۰)، نگوزی (۲۱،۵۰۰) بوروری (۲۰،۵۰۰ نفر)

بوسنی و هرزگوین BOSNIA & HERZEGOVINA (.ba)

نام رسمی: بوسنی و هرزگوین
پایتخت: سارایوو (۳۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۲/۳/۱ ، از یوگسلاوی
مساحت: ۵۱،۱۲۹ کیلومترمربع (صد و بیست و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۸۳۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و بیست و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: ۳ رئیس جمهور : نبویشا رادمانوویچ، ژلیکو کوماشیچ، بکر عزت بگوویچ
رئیس دولت: نخست‌وزیر : نیکولا اشپیریچ، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۱۹۹۹): بوسنیایی ۴۴٪ ، صرب ۳۱٪ ، کروآت ۱۷٪ ، بقیه ۸٪
دین (۲۰۰۲): مسلمان سنی ۴۰٪ ، ارتدوکس صربی ۳۱٪ ، کاتولیک ۱۵٪ ، بقیه ۱۴٪
زبان: بوسنیایی ، کروآتی (با خط لاتین)، صربی (با خط سیریل)، هر سه زبان رسمی است .
واحد پول: مارکای بوسنی و هرزگوین = ۱۰۰ فنینگ، یک مارکا = ۷،۷۰۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): بانیا لوکا (۱۶۴,۲۰۰)، توزلا (۸۳،۸۰۰)، زنیتسا (۸۳،۳۰۰)، موستار (۶۶،۹۰۰ نفر)

بولیوی BOLIVIA (.bo)

نام رسمی: جمهوری بولیوی
پایتخت: لاپاز (۱،۶۴۲،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۵/۸/۶ ، از اسپانیا
مساحت: ۱،۰۹۸،۵۸۱ کیلومترمربع (بیست و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۹،۹۴۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتاد و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : خوآن اوو مورالس آیما، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: رئیس جمهور : خوآن اوو مورالس آیما، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۶): سرخپوست ۵۵٪ ، دورگه سرخ و سفید ۳۰٪ ، سفیدپوست ۱۵٪
دین (۲۰۰۱): کاتولیک ۷۸٪ (دین رسمی)، مسیحی ۱۹٪ ، بقیه ۴٪
زبان: اسپانیایی ، کچوا، آیمارا (زبانهای رسمی)
واحد پول: بولیویانو = ۱۰۰ سنتاوو ؛ یک بولیویانو = ۱،۵۰۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱): سانتاکروز (۱،۱۱۶،۰۵۹)، ال آلتو (۶۴۷،۳۵۰)، کوچابامبا (۵۱۶،۶۸۳)، اورورو (۲۰۱،۲۳۰ نفر)

پاپوآ گینهٔ نو PAPUA NEW GUINEA (.pg)

نام رسمی: دولت مستقل پاپوآ گینهٔ نو
پایتخت: پورت مورسبی (۳۰۷،۶۰۰ نفر درسال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۵/۹/۱۶ ، از استرالیا
مساحت: ۴۶۲،۸۴۰ کیلومترمربع (پنجاه و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۶،۰۶۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۷۵
رئیس حکومت: فرماندار کل : سر مایکل اوگیو، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست‌وزیر : پتر اونیل، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۱۹۹۳): پاپوآ گینهٔ نوئی ۸۴٪ ، ملانزیایی ۱۵٪ ، بقیه ۱٪
دین (۲۰۰۵): پروتستان ۴۴٪ ، عقایدسنتی ۳۴٪ ، کاتولیک ۲۲٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، انگلیسی بومی شده (توک پیسین) و موتو (زبانهای ملی)
واحد پول: کینا = ۱۰۰ توئا؛ یک کینا = ۳،۹۵۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): لائه (۷۳،۰۰۰)، آراوا (۳۹،۷۰۰)، مونت‌هاگن (۳۹،۰۰۰)، پوپوندتا (۳۷،۸۰۰)، کوکوپو (۳۳،۰۰۰ نفر)

پاراگوئه PARAGUAY (.py)

نام رسمی: جمهوری پاراگوئه
پایتخت: آسونسیون (۱،۹۷۷،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۸۱۱/۵/۱۴ ، از اسپانیا
مساحت: ۴۰۶،۷۵۲ کیلومترمربع (پنجاه و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۶،۳۷۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : فرناندو لوگو، ازسال ۲۰۰۸
رئیس دولت: رئیس جمهور : فرناندو لوگو، ازسال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰): دورگه سرخ و سفید ۸۵/۶٪ ، سفیدپوست ۹/۳٪ ، بقیه ۵/۱٪
دین (۲۰۰۲): کاتولیک ۸۹/۶٪ ، پروتستان ۶/۲٪ ، بقیه ۴/۲٪
زبان: اسپانیایی ، گوارانی (زبانهای رسمی)
واحد پول: گوارانی = ۱۰۰ سنتیمو؛ ۱۰۰ گوارانی = ۲۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۲): سیوداد دل استه (۲۲۲،۲۷۴)، سان لورنزو (۲۰۴,۳۵۶)، لوک (۱۷۰,۹۸۶)، کاپیاتا (۱۵۴,۲۷۴ نفر)

پاکستان PAKISTAN (.pk)

نام رسمی: جمهوری اسلامی پاکستان
پایتخت: اسلام‌آباد (۸۵۶،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۷/۸/۱۴ ، از انگلستان
مساحت: ۷۹۶،۰۹۵ کیلومترمربع (سی و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۸۴،۴۰۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری اسلامی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : آصف علی زرداری، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر : سید یوسف رضا گیلانی، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰): پنجابی ۵۲/۶٪ ، پشتو ۱۳/۲٪ ، سندی ۱۱/۷٪ ، بقیه ۲۲/۵٪
دین (۲۰۰۰): مسلمان ۹۶/۱٪ (دین رسمی)، مسیحی ۲/۵٪ ، هندو ۱/۲٪ ، بقیه ۰/۲٪
زبان: اردو (زبان رسمی)، پنجابی ، سندی، پشتو ، بلوچی ، انگلیسی
واحد پول: روپیه پاکستان = ۱۰۰ پایسا؛ یک روپیه پاکستان = ۱۲۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): کراچی (۱۳،۱۲۵،۰۰۰)، لاهور (۷،۱۳۲،۰۰۰)، فیصل‌آباد (۲،۸۴۹،۰۰۰) راولپندی (۲،۰۲۶،۰۰۰)، مولتان (۱،۶۵۹،۰۰۰ نفر با حومه)

پالائو — PALAU (.pw)

نام رسمی:	جمهوری پالائو
پایتخت:	کورور (۱۰،۷۴۳ نفر در سال ۲۰۰۵)
تاریخ استقلال:	۱۹۹۴/۱۰/۱ ، از ایالات متحده امریکا
مساحت:	۴۸۸ کیلومترمربع (صد و هشتاد و یکمین کشور جهان)
جمعیت:	۲۰،۵۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و نود و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : جانسون توریبیونگ، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت:	رئیس جمهور : جانسون توریبیونگ، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۵):	پالائویی ۶۵/۲٪، آسیایی ۳۰/۳٪، سایر میکرونزیایی‌ها ۱/۳٪، بقیه ۱/۴٪
دین (۲۰۰۵):	کاتولیک ۵۱٪، پروتستان ۲۶/۷٪، سایر مسیحیان ۱/۸٪، بقیه ۲۰/۵٪
زبان:	پالائویی، انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول:	دلار امریکا = ۱۰۰ سنت ؛ یک دلار = ۱۰،۵۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵):	میونز (۱،۱۵۳)، کلول‌کلوید (۶۸۰ نفر)

پاناما — PANAMA (.pa)

نام رسمی:	جمهوری پاناما
پایتخت:	پاناما (۸۴۵،۶۸۴ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	۱۹۰۳/۱۱/۳ ، از کلمبیا
مساحت:	۷۵،۵۱۷ کیلومترمربع (صد و هفدمین کشور جهان)
جمعیت:	۳،۳۲۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سی و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : ریکاردو مارتینلی، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت:	رئیس جمهور : ریکاردو مارتینلی، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰):	دورگه‌سرخ و سفید۵۸٪، سیاه و دورگه‌سیاه و سفید۱۴٪، سفید۸/۶٪، بقیه۱۹/۴٪
دین (۲۰۰۸):	کاتولیک ۷۵٪، پروتستان و سایر مسیحیان ۲۰٪، بقیه ۵٪
زبان:	اسپانیایی (زبان رسمی)، انگلیسی، زبانهای بومی سرخپوستان
واحد پول:	بالبوآ = ۱۰۰ سنت؛ یک بالبوآ = ۱۰،۵۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷):	سان‌میگلیتو (۳۵۲،۹۳۶)، کولون (۲۰۵،۵۵۷)، آرایخان (۲۰۳،۲۰۷)، لاچوررا (۱۵۳،۷۷۸)، داوید (۱۴۱،۷۱۰ نفر)

پرتغال — PORTUGAL (.pt)

نام رسمی:	جمهوری پرتغال
پایتخت:	لیسبون (۲،۸۰۸،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۹۲،۱۳۵ کیلومترمربع (صد و دهمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۰،۶۴۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفتاد و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری پارلمانی چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : آنیبال کاواکو سیلوا، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت:	نخست وزیر : پدرو مانوئل پاسوس کوئلیو، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰):	پرتغالی ۹۱/۹٪، نژادهای ترکیبی ۱/۶٪، برزیلی ۱/۴٪، بقیه ۵/۱٪
دین (۲۰۰۰):	مسیحی ۹۲/۴٪، بدون دین ۶/۵٪، بقیه ۱/۱٪
زبان:	پرتغالی (زبان رسمی)
واحد پول:	یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو= ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱):	پورتو (۲۶۳،۱۳۱)، آمادورا (۱۷۵،۸۷۲)، براگا (۱۶۴،۱۹۳)، کویمبرا (۱۴۸،۴۴۳)، فونشال (۱۰۳،۹۶۱ نفر)

پرو — PERU (.pe)

نام رسمی:	جمهوری پرو
پایتخت:	لیما (۸،۴۷۲،۹۳۵ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	۱۸۲۱/۷/۲۸ ، از اسپانیا
مساحت:	۱،۲۸۵،۲۱۶ کیلومترمربع (نوزدهمین کشور جهان)
جمعیت:	۲۹،۲۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهلمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : اویانتا اومالا، از سال ۲۰۱۱ به مدت ۵ سال
رئیس دولت:	نخست وزیر : سالومون لرنر گیتیس، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰):	سرخپوست کچوا ۴۷٪، دورگه سرخ و سفید۳۲٪، سفیدپوست ۱۲٪، بقیه ۹٪
دین (۲۰۰۵):	کاتولیک ۸۵٪ (دین رسمی)، پروتستان ۷٪، سایر مسیحیان ۴٪، بقیه ۴٪
زبان:	اسپانیایی ، کچوا و آیمارا (زبان‌های رسمی)
واحد پول:	سول جدید = ۱۰۰ سنتیمو؛ یک سول جدید = ۳،۵۷۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷):	آرکیپا (۷۴۹،۲۹۱)، تروخیلو (۶۸۲،۸۳۴)، چیکلایو (۵۲۴،۴۴۲)، پیورا (۳۷۷،۴۹۶ نفر)

تاجیکستان — TAJIKISTAN (.tj)

نام رسمی:	جمهوری تاجیکستان
پایتخت:	دوشنبه (۶۷۹،۴۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال:	۱۹۹۱/۹/۹ ، از شوروی
مساحت:	۱۴۳،۱۰۰ کیلومترمربع (نود و پنجمین کشور جهان)
جمعیت:	۷،۰۷۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نود و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : امامعلی رحمان، از سال ۱۹۹۲
رئیس دولت:	نخست‌وزیر : عاقل عاقل‌اف، از سال ۱۹۹۹
نژاد (۲۰۰۰):	تاجیک۸۰٪، ازبک۱۵/۳٪، روس۱/۱٪، تاتار۰/۳٪، بقیه۳/۳٪
دین (۲۰۰۵):	مسلمان سنی ۷۸٪، مسلمان شیعه ۶٪، بدون دین ۱۲٪، بقیه ۴٪
زبان:	تاجیکی (زبان رسمی)
واحد پول:	سامانی = ۱۰۰ دینار، یک سامانی = ۲،۸۲۸/۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸):	خجند (۱۵۵،۹۰۰)، کولاب (۹۳،۹۰۰)، قرغان‌تپه (۷۱،۰۰۰)، اوراتپه (۶۰،۲۰۰ نفر)

تانزانیا — TANZANIA (.tz)

نام رسمی:	جمهوری متحد تانزانیا
پایتخت:	دارالسلام (۲،۸۰۵،۵۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال:	تانگانیکا : ۱۹۶۱ ؛ زنگبار : ۱۹۶۳ ؛ اتحاد تانگانیکا و زنگبار : ۱۹۶۴
مساحت:	۹۴۵،۰۸۷ کیلومترمربع (سی‌امین کشور جهان)
جمعیت:	۴۱،۸۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سی‌امین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی فدرال با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : جاکایا کیکوته ، از سال۲۰۰۶
رئیس دولت:	نخست وزیر : میزنگو پیندا، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰):	سوکوما ۹/۵٪، ههت و بنا ۴/۵٪، گوگو ۴/۴٪، هایا ۴/۲٪، بقیه ۷۷/۴٪
دین (۲۰۰۵):	مسلمان ۳۵٪، مسیحی ۳۵٪، بقیه ۳۰٪
زبان:	سواحلی ، انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول:	شیلینگ تانزانیا = ۱۰۰ سنت ؛ ۱۰۰ شیلینگ = ۸۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶):	موانزا (۴۵۸،۱۰۰)، زنگبار (۴۲۲،۳۰۰)، آروشا (۳۶۲،۹۰۰)، امبیا (۳۰۴،۲۰۰ نفر)

تایلند — THAILAND (.th)

نام رسمی:	پادشاهی تایلند
پایتخت:	بانکوک (۶،۷۰۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۵۱۳،۱۱۵ کیلومترمربع (پنجاهمین کشور جهان)
جمعیت:	۶۷،۰۹۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (بیستمین کشور جهان)
نوع حکومت:	مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	پادشاه : رامای نهم بومیبول آدولیادج، از سال ۱۹۴۶
رئیس دولت:	نخست‌وزیر : ینگلاک شیناواترا، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰):	تایی ۸۱/۴٪، چینی ۱۰/۶٪، مالایایی ۳/۷٪، بقیه ۴/۳٪
دین (۲۰۰۵):	بودایی ۸۳٪ (دین رسمی)، مسلمان ۹٪، بقیه ۸٪
زبان:	تایی (تایلندی - زبان رسمی)
واحد پول:	بات = ۱۰۰ ساتانگ، یک بات = ۳۱۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۰):	ساموت پراکان (۳۷۸،۷۴۱)، نونتابوری (۲۹۱،۵۵۵)، اودون تانی (۲۲۲،۴۲۵)، ناخن‌راچاسیما (۲۰۴،۶۴۱ نفر)

تایوان — TAIWAN (.tw)

نام رسمی:	جمهوری چین
پایتخت:	تایپه (۶،۶۹۸،۳۱۹ نفر با حومه در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال:	۱۹۴۹ ، از سرزمین اصلی چین
مساحت:	۳۶،۰۰۰ کیلومترمربع (صد و سی و ششمین کشور جهان)
جمعیت:	۲۳،۱۳۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجاهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس‌جمهور : ما یینگ جئو، از سال ۲۰۰۸ (به مدت ۴ سال)
رئیس دولت:	نخست‌وزیر : وو دن یی، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۳):	تایوانی۸۴٪، چینی ۱۴٪، بقیه ۲٪
دین (۲۰۰۲):	بودایی۲۳/۸٪، تائویی۱۹/۷٪، مسیحی ۴/۵٪، ایکوان تائو۳/۷٪، بقیه ۴۸/۳٪
زبان:	چینی ماندارین (زبان رسمی)
واحد پول:	دلار جدید تایوان = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار تایوان = ۳۲۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸):	کائوهسیونگ (۲،۷۶۷،۶۵۵)، تایچونگ (۲،۲۱۸،۵۲۷)، تائویوآن (۱،۹۰۵،۹۷۳)، تاینان (۱،۲۵۵،۴۵۰ نفر با حومه)

ترکمنستان — TURKMENISTAN (.tm)

نام رسمی:	جمهوری ترکمنستان
پایتخت:	عشق‌آباد (۷۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	۱۹۹۱/۱۰/۲۷ ، از شوروی
مساحت:	۴۸۸،۱۰۰ کیلومترمربع (پنجاه و دومین کشور جهان)
جمعیت:	۴،۹۴۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پانزدهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : قربانقلی بردی محمداف، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت:	رئیس جمهور : قربانقلی بردی محمداف، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۰):	ترکمن ۷۹/۲٪، ازبک ۹٪، روس ۳٪، قزاق ۲/۵٪، بقیه ۶/۳٪
دین (۲۰۰۰):	مسلمان (عمدتاً سنی) ۸۷/۲٪، ارتدوکس روسی ۱/۷٪، بقیه ۱۱/۱٪
زبان:	ترکمنی (زبان رسمی)
واحد پول:	منات ترکمنستان = ۱۰۰ تنگه؛ یک منات ترکمنستان = ۳،۷۰۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴):	ترکمن‌آباد (۲۵۶،۰۰۰)، داش حوض (۲۱۰،۰۰۰)، مرو (ماری) (۱۵۹،۰۰۰)، بالکان آباد (۱۳۹،۰۰۰ نفر)

ترکیه — TURKEY (.tr)

نام رسمی:	جمهوری ترکیه
پایتخت:	آنکارا (۳،۷۶۳،۵۹۱ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی؛ تأسیس جمهوری ترکیه در سال ۱۹۲۳
مساحت:	۷۷۹،۴۵۲ کیلومترمربع (سی و ششمین کشور جهان)
جمعیت:	۷۳،۰۸۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هجدمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : عبدالله گل، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت:	نخست‌وزیر : رجب طیب اردوغان، از سال ۲۰۰۳
نژاد (۲۰۰۰):	ترک ۶۵/۱٪، کرد ۱۸/۹٪، تاتار ۷/۲٪، بقیه ۸/۸٪
دین (۲۰۰۵):	مسلمان (عمدتاً سنی) ۹۷/۵٪، بدون دین ۲٪، بقیه ۰/۵٪
زبان:	ترکی (زبان رسمی)
واحد پول:	لیره ترکیه = ۱۰۰ قروش، ۱ لیرهٔ جدید ترکیه = ۷،۰۳۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷):	استانبول (۱۰،۷۵۷،۳۲۷)، ازمیر (۲،۶۰۶،۲۹۴)، بورسا (۱،۴۳۱،۱۷۲)، آدانا (۱،۳۶۶،۰۲۷ نفر)

ترینیداد و توباگو — TRINIDAD AND TOBAGO (.tt)

نام رسمی:	جمهوری ترینیداد و توباگو
پایتخت:	پرت آو اسپاین (۲۶۴،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۴)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۲/۸/۳۱ ، از انگلستان
مساحت:	۵،۱۲۸ کیلومترمربع (صد و شصت و هفتمین کشور جهان)
جمعیت:	۱،۳۱۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پنجاه و دومین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : جورج ماکسول ریچاردز، از سال ۲۰۰۳
رئیس دولت:	نخست وزیر : خانم کاملا پرساد بیسسار، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰):	سیاهپوست ۳۹/۲٪، هندی ۳۸/۶٪، دورگه ۱۶/۳٪، چینی ۱/۶٪، بقیه ۴/۳٪
دین (۲۰۰۵):	کاتولیک ۳۰/۷٪، پروتستان۲۵/۷٪، هندو ۲۲/۸٪، مسلمان ۶/۸٪، بقیه۱۴٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)، اسپانیایی، فرانسوی، هندی
واحد پول:	دلار ترینیداد و توباگو = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۱،۶۷۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶):	چاگواناس (۷۳،۱۰۰)، سان فرناندو (۵۶،۶۰۰)، آریما (۳۵،۶۰۰)، اسکاربورو (۴،۶۰۰ نفر)

توگو — TOGO (.tg)

نام رسمی:	جمهوری توگو
پایتخت:	لومه (۱،۵۹۳،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۰/۴/۲۷ ، از فرانسه
مساحت:	۵۶،۷۸۵ کیلومترمربع (صد و بیست و چهارمین کشور جهان)
جمعیت:	۶،۵۸۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نود و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : فائوره نیاسینگبه، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت:	نخست‌وزیر : گیلبرت هونگبو، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰):	اوه ۲۲/۲٪، کابره ۱۳/۴٪، واچی ۱۰٪، کوتوکولی ۵/۶٪، بقیه ۴۸/۸٪
دین (۲۰۰۴):	مسیحی ۴۷/۲٪ ، عقاید سنتی ۳۳٪، مسلمان ۱۳/۷٪، بقیه ۶/۱٪
زبان:	فرانسوی (زبان رسمی)
واحد پول:	فرانک سی اف آ= ۱۰۰ سانتیم ؛ یک فرانک سی اف آ= ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵):	سوکوده (۱۰۶،۳۰۰)، کارا (۱۰۰،۴۰۰)، آتاکپامه (۷۲،۷۰۰)، کپالیمه (۷۱،۴۰۰ نفر)

تونس — TUNISIA (.tn)

نام رسمی: جمهوری تونس
پایتخت: تونس (۷۵۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۶/۳/۲۰، از فرانسه
مساحت: ۱۶۳،۶۱۰ کیلومترمربع (نود و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰،۳۷۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفتاد و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور موقت: فؤاد المبزع، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست‌وزیر: الباجی قائد السبسی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۹۶/۲٪، بربر ۱/۴٪، بقیه ۲/۴٪
دین (۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی) مسلمان ۹۹٪، (سنی ۹۷٪، شیعه ۲٪)، بقیه ۱٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، فرانسوی
واحد پول: دینار تونس = ۱۰۰۰ میلیم؛ یک دینار تونس = ۷،۹۹۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): صفاقس (۲۶۵،۱۳۱)، اریانه (۲۴۰،۷۴۹)، سوسه (۱۷۳،۰۴۷)، قیروان (۱۱۷،۹۰۳)، قابس (۱۱۶،۳۲۳)، بیزرت (۱۱۴،۳۷۱ نفر)

تونگا — TONGA (.to)

نام رسمی: پادشاهی تونگا
پایتخت: نوکوآلوفا (۲۴،۲۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۰/۶/۴، از انگلستان
مساحت: ۷۵۰ کیلومترمربع (صد و هفتاد و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتاد و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه: سیائوسی (جورج) توپوئوی پنجم، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: نخست وزیر: سیاله آتااونگو توئیواکانو، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۶): تونگایی ۹۶/۶٪، دورگه ۰/۶٪، چینی ۰/۴٪، بقیه ۲/۴٪
دین (۲۰۰۶): پروتستان ۶۴/۹٪، مورمون ۱۶/۸٪، کاتولیک ۱۵/۶٪، بقیه ۲/۷٪
زبان: تونگایی، انگلیسی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: پاآنگا = ۱۰۰ سنیتی؛ یک پاآنگا = ۵،۴۹۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): موآ (۵،۱۰۰)، نیآفو (۴،۰۰۰)، هاوه لولوتو (۳،۵۰۰)، پانگای (۱،۶۰۰ نفر)

توو الو — TUVALU (.tv)

نام رسمی: توو الو
پایتخت: وایاکو (۵،۱۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۸/۱۰/۱، از انگلستان
مساحت: ۲۶ کیلومترمربع (صد و نود و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۱،۱۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و نود و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۷۸
رئیس حکومت: فرماندار کل: یاکوبا ایتاللی، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: نخست وزیر: ویلی تلاوی، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۴): توو الویی (پولینزیایی) ۹۵/۱٪، دورگه ۳/۴٪، بقیه ۱/۵٪
دین (۲۰۰۲): مسیحی ۹۷٪، بقیه ۳٪
زبان: توو الویی، انگلیسی
واحد پول: دلار توو الو = دلار استرالیا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار استرالیا = ۸،۵۰۸ ریال
شهرهای مهم: ندارد

تیمور شرقی — EAST TIMOR (.tl)

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک تیمور شرقی
پایتخت: دیلی (۱۵۱،۰۲۶ نفر در سال ۲۰۰۴)
تاریخ استقلال: ۲۰۰۲/۵/۲۰
مساحت: ۱۴،۸۷۴ کیلومترمربع (صد و پنجاه و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۱۴۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پنجاه و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری دموکراتیک چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: ژوزه راموس هورتا، ازسال ۲۰۰۷ به مدت ۵ سال
رئیس دولت: نخست‌وزیر: رای رالا زانانا گوشمائو، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۱۹۹۹): بومیان تیمورشرقی ۸۰٪، بقیه (عمدتاً از تیمورغربی) ۲۰٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۹۸٪، پروتستان ۱٪، مسلمان ۱٪
زبان: تتوم و پرتغالی (زبانهای رسمی)
واحد پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۱۰،۵۵۰ ریال
شهرهای مهم(۲۰۰۴): لوس پالوس (۱۲،۶۱۲)، سامه (۹،۹۶۶)، پانته ماکاسار (۹،۷۵۴)، مالیانا (۹،۷۲۱ نفر)

جامائیکا — JAMAICA (.jm)

نام رسمی: جامائیکا
پایتخت: کینگستون (۵۸۵،۳۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۲/۸/۶، از انگلستان
مساحت: ۱۰،۹۹۱ کیلومترمربع (صد و شصت و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۷۰۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سی و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۶۲
رئیس حکومت: فرماندار کل: پاتریک آلن، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست‌وزیر: بروس گلدینگ، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۱): سیاهپوست ۹۱/۶٪، دورگه ۶/۲٪، هندی ۰/۹٪، بقیه ۱/۳٪
دین (۲۰۰۱): پروتستان ۶۱/۲٪، کاتولیک ۲/۶٪، بدون دین ۲۰/۹٪، بقیه ۲۵/۳٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: دلار جامائیکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار جامائیکا = ۱۴۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): اسپانیش تاون (۱۴۸،۸۰۰)، پورتمور (۱۰۳،۹۰۰)، مونتگوبی (۸۲،۷۰۰)، موندویل (۴۷،۷۰۰)، می پن (۴۴،۸۰۰ نفر)

جیبوتی — DJIBOUTI (.dj)

نام رسمی: جمهوری جیبوتی
پایتخت: جیبوتی (۴۷۵،۳۲۲ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۷/۶/۲۷، از فرانسه
مساحت: ۲۳،۲۰۰ کیلومترمربع (صد و چهل و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۸۳۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پنجاه و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: اسماعیل عمر گله، از سال ۱۹۹۹
رئیس دولت: نخست‌وزیر: دیلیتا محمد دیلیتا، از سال ۲۰۰۱
نژاد (۲۰۰۰): سومالیایی ۴۶٪، عفار ۳۵/۴٪، عرب ۱۱٪، بقیه ۷/۶٪
دین (۲۰۰۰): مسلمان سنی ۹۴/۱٪، مسیحی ۴/۵٪، بقیه ۱/۴٪
زبان: عربی و فرانسوی (زبانهای رسمی)
واحد پول: فرانک جیبوتی = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک جیبوتی = ۵۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): علی سبیح (۳۷،۹۳۹)، دخیل (۲۴،۸۸۶)، تاجوره (۱۴،۸۲۰)، آرتا (۱۳،۲۶۰ نفر)

چاد — CHAD (.td)

نام رسمی: جمهوری چاد
پایتخت: ان جامنا (۹۹۳،۴۹۲ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۱۱، از فرانسه
مساحت: ۱،۲۸۴،۰۰۰ کیلومترمربع (بیستمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۱،۵۹۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفتاد و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس‌جمهور: ادریس دبی، از سال ۱۹۹۰
رئیس دولت: نخست‌وزیر: امانوئل جلاسم نادینگار، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۱۹۹۳): سارا ۲۷/۷٪، عرب ۱۲/۳٪، مایوکبی ۱۱/۵٪، کانم بورنو ۹٪، بقیه ۳۹/۵٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان سنی ۵۷٪، عقاید قبیله‌ای ۱۸/۸٪، پروتستان ۱۰/۵٪، بقیه ۳/۷٪
زبان: فرانسوی و عربی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): موندو (۱۳۲،۴۱۱)، سارح (۹۹،۰۹۹)، آبشه ۲۰۰۰: (۶۳،۱۶۵)، کلو (۳۶،۶۴۳ نفر)

چک — CZECH (.cz)

نام رسمی: جمهوری چک
پایتخت: پراگ (۱،۲۳۳،۲۱۱ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۱۸/۱۰/۲۸، از اتریش - هنگری؛ ۱۹۹۳/۱/۱ تجزیهٔ چکسلواکی
مساحت: ۷۸،۸۶۶ کیلومترمربع (صد و پانزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰،۵۲۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفتاد و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: واتسلاو کلاوس، از سال ۲۰۰۳
رئیس دولت: نخست‌وزیر: پتر نچاس، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۱): چک ۹۰/۴٪، موراویایی ۳/۷٪، اسلوواک ۱/۹٪، بقیه ۴٪
دین (۲۰۰۰): مسیحی ۶۳٪؛ بدون دین ۳۱/۹٪، آتئیست ۵٪، بقیه ۰/۱٪
زبان: چکی (زبان رسمی)، اسلوواکیایی، لهستانی
واحد پول: کرون چک = ۱۰۰ هالر؛ یک کرون چک = ۶۰۳/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): برنو (۳۷۰،۵۹۲)، اوستراوا (۳۰۷،۷۶۷)، پلزن (۱۶۹،۲۷۳) لیبرتس (۱۰۰،۹۱۴)، اولوموتس (۱۰۰،۳۷۳ نفر)

چین — CHINA (.cn)

نام رسمی: جمهوری خلق چین
پایتخت: پکن (۱۲،۲۱۴،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۹،۵۷۲،۹۰۰ کیلومترمربع (سومین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۳۳۸،۰۸۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پرجمعیت ترین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری تک حزبی خلق با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: هوجینتائو، از ماه مارس ۲۰۰۳
رئیس دولت: نخست‌وزیر: ون جیابائو، از ماه مارس ۲۰۰۳
نژاد (۲۰۰۵): چینی‌های هان ۹۲٪، ژوانگ ۱/۵٪، منچو ۱٪، هوئی ۱٪، بقیه ۴/۵٪
دین (۲۰۰۵): بدون دین ۳۹٪، مذاهب بومی ۲۹٪، مسیحی ۱۰٪، مسلمان ۱/۵٪، بقیه ۲۰/۵٪
زبان: چینی ماندارین (زبان رسمی) شانگهای، فوکین
واحد پول: رنمینبی یوآن = ۱۰ چیائو = ۱۰۰ فن؛ یک یوآن = ۱،۵۴۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): شانگهای (۱۶،۳۴۴،۰۰۰)، چونگچینگ (۹،۳۴۸،۰۰۰)، شن‌جن (۸،۸۴۷،۰۰۰)، گوآنگ‌جو (۸،۷۳۵،۰۰۰)، تیانجین (۷،۷۵۹،۰۰۰ نفر با حومه)

دانمارک — DENMARK (.dk)

نام رسمی: پادشاهی دانمارک
پایتخت: کپنهاگ (۱،۱۸۱،۲۳۹ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۴۳،۰۹۴ کیلومترمربع (صد و سی و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۵۴۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: ملکه: مارگرت دوم، از سال ۱۹۷۲
رئیس دولت: نخست‌وزیر: لارس لوکه راسموسن، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۷): دانمارکی ۹۱/۹٪، ترک ۰/۶٪، آلمانی ۰/۵٪، بقیه ۷٪
دین (۲۰۰۶): مسیحی ۸۴/۳٪، مسلمان ۳/۷٪، بقیه ۱۲٪
زبان: دانمارکی (زبان رسمی)
واحد پول: کرون دانمارک = ۱۰۰ اور؛ یک کرون دانمارک = ۲،۰۲۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): اورهوس (۲۴۲،۹۱۴)، اودنسه (۱۶۶،۳۰۵)، اولبورگ (۱۰۲،۳۱۲)، اسبیرگ (۷۱،۴۵۹ نفر)

دومینیکا — DOMINICA (.dm)

نام رسمی: مشترک المنافع دومینیکا
پایتخت: روسو (۱۳،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۸/۱۱/۳، از انگلستان
مساحت: ۷۵۱ کیلومترمربع (صد و هفتاد و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۷۲،۲۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتاد و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: نیکولاس لیورپول، از سال ۲۰۰۳
رئیس دولت: نخست وزیر: روزولت اسکریت، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۸۸/۳٪، دورگه سیاه و سفید ۷/۳٪، سرخپوست ۱/۷٪، بقیه ۲/۷٪
دین (۲۰۰۱): کاتولیک ۶۱٪، پروتستان ۲۸٪، بدون دین ۶٪، بقیه ۵٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت، یک دلار ک. ش. = ۳،۹۰۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): پورتسموت (۳،۳۰۰)، ماریگوت (۲،۷۰۰)، آتکینسون (۲،۳۰۰)، برکوآ (۲،۱۰۰ نفر)

دومینیکن — DOMINICAN (.do)

نام رسمی: جمهوری دومینیکن
پایتخت: سانتودومینگو (۱،۸۸۷،۵۸۶ نفر در سال ۲۰۰۲)
تاریخ استقلال: ۱۸۴۴/۲/۲۷، از هائیتی
مساحت: ۴۸،۶۷۱ کیلومترمربع (صد و بیست و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۹،۸۸۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتاد و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: لئونل فرناندز، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: رئیس جمهور: لئونل فرناندز، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۳): دورگه سیاه و سفید ۷۳٪، سفیدپوست ۱۶٪، سیاهپوست ۱۱٪
دین (۲۰۰۴): کاتولیک ۶۴/۴٪، سایر مسیحیان ۱۱/۴٪، بدون دین ۲۲/۵٪، بقیه ۱/۷٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)
واحد پول: پزو دومینیکن = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک پزو = ۲۹۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۲): سانتیاگو (۵۰۷،۴۱۸)، سان پدرو د ماکوریس (۱۹۳،۷۱۳)، لارومانا (۱۹۱،۳۰۳)، سان کریستوبال (۱۳۷،۴۲۲ نفر)

روآندا — RWANDA (.rw)

نام رسمی: جمهوری روآندا
پایتخت: کیگالی (۹۳۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۲/۷/۱، از بلژیک
مساحت: ۲۶،۳۳۸ کیلومترمربع (صد و چهل و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰،۲۷۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتاد و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: سرلشگر پاول کاگامه، از سال ۲۰۰۰
رئیس دولت: نخست‌وزیر: برنارد ماکوزا، از سال ۲۰۰۰
نژاد (۲۰۰۲): قبایل سیاهپوست هوتو ۸۵٪، توتسی ۱۴٪، توا (پیگمه) ۱٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۴۴٪، پروتستان ۲۵٪، مسلمان ۱۳٪، بقیه ۱۸٪
زبان: فرانسوی، کینیاروآندا (زبان‌های رسمی)، سواحلی
واحد پول: فرانک روآندا = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک روآندا = ۱۸/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۲): گیتاراما (۸۴،۶۶۹)، بوتاره (۷۷،۴۴۹)، روهنگری (۷۱،۵۱۱)، گیسن‌یی (۶۷،۷۶۶ نفر)

روسیه — RUSSIA (.ru)

نام رسمی: فدراسیون روسیه
پایتخت: مسکو (۱۰،۵۶۳،۰۳۸ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۱۷،۰۷۵،۴۰۰ کیلومترمربع (بزرگترین کشور جهان)
جمعیت: ۱۴۱،۸۹۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری فدرال چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: دیمیتری مدودف، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر: ولادیمیر پوتین، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۲): روس ۸۰٪، تاتار ۴٪، اوکراینی ۲٪، بقیه ۱۴٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۵۸/۴٪، مسلمان ۸/۲٪، بدون دین ۲۵/۸٪، بقیه ۷/۶٪
زبان: روسی (زبان رسمی)
واحد پول: روبل = ۱۰۰ کوپک؛ یک روبل = ۳۳۱/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): سنت پترزبورگ (۴،۶۰۰،۲۷۶)، نووسیبیرسک (۱،۴۰۹،۱۳۷)، یکاترینبورگ (۱،۳۴۳،۸۳۹)، نیژنی نووگورود (۱،۲۷۱،۰۴۵)، قازان (۱،۱۳۶،۵۶۶ نفر)

روسیهٔ سفید (بیلاروس) — BELARUS (.by)

نام رسمی: جمهوری روسیهٔ سفید (بیلاروس)
پایتخت: مینسک (۱،۸۳۴،۲۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۲۵، از شوروی
مساحت: ۲۰۷،۵۹۵ کیلومترمربع (هشتاد و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۹،۴۵۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتاد و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: آلکساندر لوکاشنکا، از سال ۱۹۹۴
رئیس دولت: نخست وزیر: میخائیل میاسنیکوویچ، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۱۹۹۹): بیلاروس ۸۱/۲٪، روس ۱۱/۴٪، هلندی ۳/۹٪، اوکراینی ۲/۴٪، بقیه ۱/۱٪
دین (۲۰۰۷): بدون دین ۵۰٪، ارتدوکس ۴۰٪، کاتولیک ۷٪، بقیه ۳٪
زبان: بیلاروسی، روسی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: روبل جدید (از سال ۲۰۰۰) = ۱۰۰ کوپک، ۱۰۰ روبل جدید = ۳۷۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): هومیل (۴۸۴،۳۰۰)، ماهیلیوف (۳۵۴،۰۰۰)، ویتسیبسک (۳۴۸،۸۰۰)، هرودنا (۳۲۸،۰۰۰ نفر)

رومانی — ROMANIA (.ro)

نام رسمی: رومانی
پایتخت: بوخارست (۱،۹۴۴،۳۶۷ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۸۷۸/۷/۱۳، از امپراتوری عثمانی
مساحت: ۲۳۷،۵۰۰ کیلومترمربع (هشتاد و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۲۱،۴۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجاه و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: ترایان باسسکو، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: نخست‌وزیر: امیل بوک، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۲): رومانیایی ۸۹/۵٪، مجار ۶/۶٪، بقیه ۳/۹٪
دین (۲۰۰۲): ارتدوکس رومانی ۸۶/۷٪، پروتستان ۶/۴٪، کاتولیک ۴/۷٪، بقیه ۲/۲٪
زبان: رومانیایی (زبان رسمی)، مجاری
واحد پول: لئو جدید = ۱۰۰ بانی؛ یک لئو = ۳،۵۶۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): تیمیشوارا (۳۱۱،۵۸۶)، یاشی (۳۰۸،۸۴۳)، کلوژناپوکا (۳۰۶،۴۷۴)، کنستانتسا (۳۰۲،۱۷۱ نفر)

زامبیا — ZAMBIA (.zm)

نام رسمی: جمهوری زامبیا
پایتخت: لوزاکا (۱،۴۱۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۴/۱۰/۲۴، از انگلستان
مساحت: ۷۵۲،۶۱۴ کیلومترمربع (سی و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۳،۴۶۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفتادمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: روپیاه باندا، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: رئیس جمهور: روپیاه باندا، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰): بمبا ۲۱/۵٪، تونگا ۱۱/۳٪، لوزی ۵/۲٪، نسنگا ۵/۱٪، بقیه ۵۶/۹٪
دین (۲۰۰۰): مسیحی ۸۲/۴٪، عقاید سنتی ۱۴/۳٪، مسلمان ۱/۱٪، بقیه ۲/۲٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، زبان‌های محلی قبایل سیاهپوست
واحد پول: کواچا = ۱۰۰ انگوه؛ ۱۰۰ کواچا = ۲۲۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): کیتوه (۴۰۸،۳۰۰)، اندولا (۳۹۸،۱۰۰)، کابوه (۱۹۱،۱۰۰)، چینگولا (۱۴۸،۶۰۰ نفر)

زلاندنو — NEW ZEALAND (.nz)

نام رسمی: زلاند نو
پایتخت: ولینگتون (۳۸۹،۷۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۰۷/۹/۲۶، از انگلستان
مساحت: ۲۷۰،۵۳۴ کیلومترمربع (هفتاد و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۴،۳۶۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و بیست و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۰۷
رئیس حکومت: فرماندار کل: سر جرمیاه (جری) ماته‌پاره، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست‌وزیر: جان کی، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۶): اروپایی ۶۷/۶٪، مائوری ۱۴/۶٪، آسیایی ۹/۲٪، بقیه ۸/۶٪
دین (۲۰۰۶): مسیحی ۵۱/۱٪، بدون دین ۳۱/۱٪، بقیه ۱۷/۸٪
زبان: انگلیسی، مائوری (زبان‌های رسمی)
واحد پول: دلار زلاند نو = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار زلاند نو = ۷،۲۲۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): اوکلند (۱،۳۵۴،۹۰۰)، کرایست چرچ (۳۹۰،۳۰۰)، هامیلتن (۲۰۳،۴۰۰)، ناپیر (۱۲۴،۴۰۰ نفر با حومه)

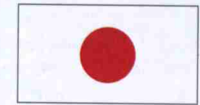
زیمبابوه — ZIMBABWE (.zw)

نام رسمی: جمهوری زیمبابوه
پایتخت: هراره (۱،۶۰۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۸۰/۴/۱۸ (تشکیل حکومت اکثریت سیاهپوستان)
مساحت: ۳۹۰،۷۵۷ کیلومترمربع (شصتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۲،۶۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفتاد و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: رابرت گابریل موگابه، از سال ۱۹۸۷
رئیس دولت: نخست وزیر: مورگان تسوانگیرای، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۳): شونا ۷۱٪، اندبله ۱۶٪، بقیه ۱۳٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۶۰٪، عقاید سنتی ۲۵٪، بقیه ۱۵٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، زبان‌های بومی افریقایی
واحد پول: دلار زیمبابوه = ۱۰۰ سنت؛ دلار زیمبابوه = ؟ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۲): بولاوایو (۶۷۶،۷۸۷)، چیتونگ ویزا (۳۲۱،۷۸۲)، موتاره (۱۷۰،۱۰۶)، گورو (۱۴۱،۲۶۰)، اپ ورت (۱۱۳،۸۸۴ نفر)

ژاپن — JAPAN (.jp)

نام رسمی: نیهون (سرزمین خورشید تابان)
پایتخت: توکیو (۸،۸۴۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۳۷۷،۸۱۹ کیلومترمربع (شصت و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۲۷،۳۲۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (دهمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: امپراتور آکیهیتو، از سال ۱۹۸۹
رئیس دولت: نخست‌وزیر: یوشیهیکو نودا، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۴): ژاپنی ۹۸/۵٪، کره‌ای ۰/۵٪، چینی ۰/۴٪، بقیه ۰/۶٪
دین (۲۰۰۳): پیرو آیین شینتو ۸۴/۲٪، مسیحی ۱/۷٪، بقیه ۱۴/۱٪
زبان: ژاپنی (زبان رسمی)
واحد پول: ین = ۱۰۰ سن؛ یک ین = ۱۱۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): یوکوهاما (۳،۶۸۱،۰۰۰)، اوزاکا (۲،۶۶۸،۰۰۰)، ناگویا (۲،۲۵۹،۰۰۰)، ساپورو (۱،۹۱۰،۰۰۰)، کوبه (۱،۵۳۸،۰۰۰ نفر)

سائوتومه و پرنسیپ — SAO TOME AND PRINCIPE (.sp)

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک سائوتومه و پرنسیپ
پایتخت: سائوتومه (۴۹،۹۵۷ نفر در سال ۲۰۰۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۵/۷/۱۲، از پرتغال
مساحت: ۱،۰۰۱ کیلومترمربع (صد و هفتاد و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۱۷۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتاد و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: مانوئل پینتو دا کوستا، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست وزیر: پاتریس امری تروواَدا، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰): دورگه سیاه و سفید ۷۹/۵٪، فانگ ۱۰٪، آنگولایی ۷/۶٪، بقیه ۲/۹٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۸۰٪، پروتستان ۱۵٪، مسلمان ۳٪، بقیه ۲٪
زبان: پرتغالی (زبان رسمی)
واحد پول: دوبرا = ۱۰۰ سنتیمو؛ ۱۰۰ دوبرا = ۶۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱): نِوِس (۶،۶۳۵)، سانتانا (۶،۲۲۸)، ترینداده (۶،۰۴۹)، سانتو آنتونیو (۱،۰۱۰ نفر)

ساحل عاج (کوت دیووآر) — COTE D'IVOIRE (.ci)

نام رسمی: جمهوری ساحل عاج (کوت دیووآر)
پایتخت: یاموسوکرو (۸۰۸،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۷، از فرانسه
مساحت: ۳۲۲،۴۶۳ کیلومترمربع (شصت و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۱،۰۵۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجاه و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: اولاسان واتارا، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: نخست‌وزیر: گیلائومه سورو، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۱۹۹۸): قبایل سیاهپوست اکان ۴۲/۱٪، مانده ۲۶/۵٪، بقیه ۳۱/۴٪
دین (۲۰۰۵): عقاید سنتی ۳۷٪، مسیحی ۳۲٪، مسلمان ۲۸٪، بقیه ۳٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)
واحد پول: فرانک سی اف آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی اف آ = ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵): آبی جان (۴،۰۰۹،۰۰۰ نفر با حومه)، بواکه (۶۴۲،۷۰۰)، دالوئا (۲۴۱،۰۲۰ نفر)

ساموآ — SAMOA (.ws)

نام رسمی: کشور مستقل ساموآ
پایتخت: آپیا (۳۷،۲۳۷ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۲/۱/۱، از زلاندنو
مساحت: ۲،۸۳۱ کیلومترمربع (صد و شصت و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۸۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتاد و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رهبر: توئیاتوآ توپوآ تاماسسه‌تائیسی توفوگا توپوئولا افی، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت: نخست‌وزیر: توئیلائپا سایلله مالیه لگوئی، از سال ۱۹۹۸
نژاد (۲۰۰۶): ساموآیی (پولینزیایی) ۹۲/۶٪، اورنزیایی ۷٪، اروپایی ۰/۴٪
دین (۲۰۰۶): فرقه‌های مختلف مسیحیت ۹۷/۷٪، بقیه ۲/۳٪
زبان: ساموآیی، انگلیسی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: تالا = ۱۰۰ سنه؛ یک تالا = ۴،۰۵۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): وایتله (۶،۲۹۴)، فاله‌آسیو (۳،۵۴۸)، وایله (۳،۱۷۴)، له‌آئوواآ (۳،۰۱۵ نفر)

سان مارینو — SAN MARINO (.sm)

نام رسمی: جمهوری سان مارینو
پایتخت: سان مارینو (۴،۳۵۶ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۶۱ کیلومترمربع (صد و نود و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۳۱،۸۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و نود و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: دو کنسول منتخب شورای بزرگ و عمومی به مدت ۶ ماه
رئیس دولت: شورای دولتی با ۱۰ عضو اداره کشور را به عهده دارد.
نژاد (۲۰۰۶): سان مارینویی ۸۷٪، ایتالیایی ۱۱/۴٪، بقیه ۱/۶٪
دین (۲۰۰۰): کاتولیک ۸۸/۷٪، بدون دین ۵/۱٪، بقیه ۶/۲٪
زبان: ایتالیایی (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): سراواله (۱۰،۳۳۳)، بورگو ماجوره (۶،۳۹۶ نفر)

سری لانکا — SRI LANKA (.lk)

نام رسمی:	جمهوری دموکراتیک سوسیالیستی سری لانکا
پایتخت:	کلمبو (۶۸۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۴۸/۲/۴ ، از انگلستان
مساحت:	۶۵،۶۱۰ کیلومترمربع (صد و بیست و یکمین کشور جهان)
جمعیت:	۲۰،۴۱۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجاه و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری سوسیالیستی چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : ماهیندا راجاپاکسه، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت:	نخست‌وزیر : دیسایاکا مودیانسلاگه جایاراتنه، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۱):	سینهالی ۸۱/۹٪، تامیل ۹/۴٪، مورها ۸٪، بقیه ۰/۷٪
دین (۲۰۰۵):	بودایی ۷۰٪، هندو ۱۵٪، مسیحی ۸٪، مسلمان ۷٪
زبان:	سینهالی، تامیلی (زبان‌های رسمی)
واحد پول:	روپیه سری لانکا = ۱۰۰ سنت؛ یک روپیه سری لانکا = ۹۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷):	دهیوالا - مونت لاوینیا (۲۱۹،۸۲۷)، موراتووا (۱۸۵،۶۶۸)، جفنا (۱۵۱،۶۱۲)، نگومبو (۱۵۰،۳۶۴ نفر)

سلیمان، جزایر — SOLOMON ISLANDS (.sb)

نام رسمی:	جزایر سلیمان
پایتخت:	هونیارا (۷۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۷۸/۷/۷ ، از انگلستان
مساحت:	۲۸،۸۹۶ کیلومترمربع (صد و چهل و یکمین کشور جهان)
جمعیت:	۵۳۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شصت و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت:	فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۷۸
رئیس حکومت:	فرماندار کل : فرانک کابوئی، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت:	نخست‌وزیر : دنی فیلیپ، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۲):	ملانزیایی ۹۳٪، پولینزیایی ۴٪، میکرونزیایی ۱/۵٪، بقیه ۱/۵٪
دین (۲۰۰۵):	مسیحی ۸۸٪ (پروتستان ۷۰٪)، عقاید سنتی ۵٪، بقیه ۷٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول:	دلار جزایر سلیمان = ۱۰۰ سنت، یک دلار = ۱،۳۴۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶):	گیزو (۶،۳۰۰)، آئوکی (۴،۴۰۰)، بوآلا (۲،۷۰۰ نفر)

سنت کیتس و نویس — ST KITS AND NEVIS(.kn)

نام رسمی:	فدراسیون سنت کیتس و نویس
پایتخت:	باستر (۱۲،۹۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال:	۱۹۸۳/۹/۱۹ ، از انگلستان
مساحت:	۲۶۱ کیلومترمربع (صد و نودمین کشور جهان)
جمعیت:	۴۹،۹۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و نودمین کشور جهان)
نوع حکومت:	فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)
رئیس حکومت:	فرماندار کل : سر کاتبرت سباستین، از سال ۱۹۹۶
رئیس دولت:	نخست‌وزیر : دنزیل داگلاس، از سال ۱۹۹۵
نژاد (۲۰۰۰):	سیاهپوست ۹۰/۴٪، دورگه سیاه و سفید ۵٪، بقیه ۴/۶٪
دین (۲۰۰۵):	پروتستان ۷۵٪، کاتولیک ۱۱٪، بقیه ۱۴٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول:	دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار ک. ش. = ۳،۹۰۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶):	چارلز تاون (۱،۵۰۰)، سنت پل (۱،۲۰۰ نفر)

سنت لوسیا — ST LUCIA (.lc)

نام رسمی:	سنت‌لوسیا
پایتخت:	کاستریس (۶۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال:	۱۹۷۹/۲/۲۲ ، از انگلستان
مساحت:	۶۱۷ کیلومترمربع (صد و هشتادمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۷۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتاد و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۷۹
رئیس حکومت:	فرماندار کل : خانم پرلت لوئیزی، از سال ۱۹۹۷
رئیس دولت:	نخست وزیر : استفنسون کینگ، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰):	سیاهپوست ۵۰٪ ، دورگه سیاه وسفید ۴۴٪ ، هندی ۳٪ ، بقیه ۳٪
دین (۲۰۰۱):	کاتولیک ۶۷/۵٪ ، پروتستان ۲۲٪ ، سایر مسیحیان ۵/۶٪ ، بقیه ۴/۹٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)، فرانسوی
واحد پول:	دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار ک. ش. = ۳،۹۰۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶):	ویوفورت (۴،۶۰۰)، میکود (۳،۴۰۰)، سوفریر (۲،۹۰۰ نفر)

سنت وینسنت و گرنادین — ST VINCENT & THE GRENADINES (.vc)

نام رسمی:	سنت وینسنت و گرنادین
پایتخت:	کینگزتاون (۲۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۷۹/۱۰/۲۷ ، از انگلستان
مساحت:	۳۸۹ کیلومترمربع (صد و هشتاد و ششمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۰۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتاد و سومین کشور جهان)
نوع حکومت:	فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی انگلستان)، از سال ۱۹۷۹
رئیس حکومت:	فرماندار کل : سر فردریک بالانتین، از سال ۲۰۰۲
رئیس دولت:	نخست‌وزیر : رالف گونسالوز، از سال ۲۰۰۱
نژاد (۲۰۰۰):	سیاهپوست ۶۵/۱٪، دورگه سیاه و سفید ۱۹/۹٪، بقیه ۱۵٪
دین (۲۰۰۰):	پروتستان ۴۷٪، سایر مسیحیان ۴۰٪، هندو ۳/۴٪، بقیه ۹/۶٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول:	دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار ک. ش. = ۳،۹۰۷ ریال
شهرهای مهم(۲۰۰۶):	جورج تاون (۱،۷۰۰)، بیرا (۱،۴۰۰)، پورت الیزابت (۸۵۰ نفر)

سنگاپور — SINGAPORE (.sg)

نام رسمی:	جمهوری سنگاپور
پایتخت:	سنگاپور (۵،۰۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۵/۸/۹ ، از مالزیا
مساحت:	۶۴۱ کیلومترمربع (صد و هفتاد و نهمین کشور جهان)
جمعیت:	۵،۰۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهاردهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : تونی تان کنگ یام، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت:	نخست وزیر : لی هسین لونگ، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۹):	چینی ۷۴/۲٪، مالایایی ۱۳/۴٪، هندی ۹/۲٪، بقیه ۳/۲٪
دین (۲۰۰۰):	بودایی ۴۲/۵٪، مسلمان ۱۴/۹٪، مسیحی ۱۴/۶٪، بقیه ۲۸٪
زبان:	چینی، مالایایی، تامیل و انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول:	دلارسنگاپور = ۱۰۰ سنت ؛ یک دلارسنگاپور = ۷،۳۲۶ ریال
شهرهای مهم:	ندارد

سنگال — SENEGAL (.sn)

نام رسمی:	جمهوری سنگال
پایتخت:	داکار (۲،۲۴۳،۴۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۰/۴/۴ ، از فرانسه
مساحت:	۱۹۶،۷۲۲ کیلومترمربع (هشتاد و هفتمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۲،۳۲۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفتاد و دومین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : عبدالله واده، از سال ۲۰۰۰
رئیس دولت:	نخست وزیر : سلیمان اندنه اندیایه، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰):	قبایل ولوف ۳۴/۶٪، فولانی و تکرور ۲۷/۱٪، سرر ۱۲٪، بقیه ۲۶/۳٪
دین (۲۰۰۵):	مسلمان ۹۴٪ (شیعه ۵٪)، مسیحی ۴٪، بقیه ۲٪
زبان:	فرانسوی (زبان رسمی)
واحد پول:	فرانک سی اف آ = ۱۰۰ سانتیم ؛ یک فرانک سی اف آ = ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸):	توبا (۵۲۹،۲۰۰)، تیئس (۲۶۳،۵۰۰)، کائولاک (۱۸۶،۰۰۰)، امبور (۱۸۱،۸۰۰)، سن‌لوئی (۱۷۱،۳۰۰ نفر)

سوئد — SWEDEN (.se)

نام رسمی:	پادشاهی سوئد
پایتخت:	استکهلم (۸۱۰،۱۲۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۴۴۹،۹۶۴ کیلومترمربع (پنجاه و ششمین کشور جهان)
جمعیت:	۹،۳۸۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتاد و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری، از سال ۱۸۰۹
رئیس حکومت:	پادشاه : کارل گوستاو شانزدهم، از سال ۱۹۷۳
رئیس دولت:	نخست وزیر : فردریک رینفلدت، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۹):	سوئدی ۸۶/۲٪، سایر اروپائیان ۷/۹٪، آسیایی ۳/۹٪، بقیه ۲٪
دین (۲۰۰۵):	کلیسای سوئد ۷۷٪، پروتستان ۴/۵٪، مسلمان ۴٪، بقیه ۱۴/۵٪
زبان:	سوئدی (زبان رسمی)
واحد پول:	کرون سوئد = ۱۰۰ اوره، یک کرون سوئد = ۱،۴۷۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹):	یوته‌بوری (۵۰۰،۱۹۷)، مالمو (۲۸۶،۵۳۵)، اوپسالا (۱۹۰،۶۶۸)، لینکوپینگ (۱۴۱،۸۶۳ نفر)

سوازیلند — SWAZILAND (.sz)

نام رسمی:	پادشاهی سوازیلند
پایتخت:	امبابان (۷۸،۷۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۸/۹/۶ ، از انگلستان
مساحت:	۱۷،۳۶۴ کیلومترمربع (صد و پنجاه و چهارمین کشور جهان)
جمعیت:	۱،۳۵۴،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۱۰ (صد و پنجاهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	پادشاه : مسواتی سوم، از سال ۱۹۸۶
رئیس دولت:	نخست‌وزیر : بارناباس سیبوسیسو دلامینی، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰):	سوازی ۸۲/۳٪، زولو ۹/۶٪، تسونگا ۲/۳٪، بقیه ۵/۸٪
دین (۲۰۰۶):	پروتستان ۳۵٪، کاتولیک ۲۵٪، سایر مسیحیان ۳۰٪، بقیه ۱۰٪
زبان:	انگلیسی، سوازی (زبان‌های رسمی)
واحد پول:	لیلانگنی = ۱۰۰ سنت؛ یک لیلانگنی = ۱،۳۵۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶):	مانزینی (۱۱۵،۲۰۰ نفر با حومه)، بیگ‌بند (۱۰،۴۰۰)، مالکرنز (۱۰،۰۰۰)، نهلانگانو (۹،۴۰۰ نفر)

سوئیس — SWITZERLAND (.ch)

نام رسمی:	کنفدراسیون سوئیس
پایتخت:	برن (۳۵۰،۷۹۲ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۴۱،۲۸۵ کیلومترمربع (صد و سی و چهارمین کشور جهان)
جمعیت:	۷،۸۰۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نود و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت:	دولت فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس شورای فدرال : میشلین کالمی-ری، برای سال ۲۰۱۱
رئیس دولت:	رئیس شورای فدرال : میشلین کالمی-ری، برای سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۸):	سوئیسی ۷۸/۹٪، ایتالیایی ۳/۸٪، آلمانی ۲/۷٪، بقیه ۱۴/۶٪
دین (۲۰۰۰):	کاتولیک ۴۱/۸٪، پروتستان ۳۵/۲٪، مسلمان ۴/۳٪، بقیه ۱۸/۷٪
زبان:	آلمانی، فرانسوی، ایتالیایی (زبان‌های رسمی)
واحد پول:	فرانک سوئیس = ۱۰۰ سانتیم (راپن)؛ یک فرانک = ۹،۹۵۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	زوریخ (۱،۱۷۰،۲۰۳)، ژنو (۵۲۱،۳۹۶)، بازل (۴۹۷،۹۷۳)، لوزان (۳۳۰،۸۶۵ نفر با حومه)

سودان — SUDAN (.sd)

نام رسمی:	جمهوری سودان
پایتخت:	خرطوم «خارطوم» (۱،۴۱۰،۸۵۸ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال:	۱۹۵۶/۱/۱ ، از انگلستان و مصر
مساحت:	۱،۸۸۶،۰۶۸ کیلومترمربع (پانزدهمین کشور جهان)
جمعیت:	۳۴،۶۷۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سی و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری اسلامی از سال ۱۹۸۶ و رژیم نظامی پس از کودتای سال ۱۹۸۹
رئیس حکومت:	رئیس جمهور : ژنرال عمر حسن احمدالبشیر، از سال ۱۹۸۹
رئیس دولت:	رئیس جمهور : ژنرال عمر حسن احمدالبشیر، از سال ۱۹۹۳
نژاد (۲۰۰۳):	سیاهپوست ۵۲٪، عرب ۳۹٪، بجا ۶٪، بقیه ۳٪
دین (۲۰۰۵):	مسلمان سنی ۶۸/۴٪، مسیحی ۱۸/۳٪ عقاید سنتی ۱۰/۸٪، بقیه ۲/۵٪
زبان:	عربی (زبان رسمی)، زبانهای بومی مختلفی در میان قبایل آن رایج است.
واحد پول:	دینار سودان، یک دینار = ۴،۳۴۱/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸):	ام درمان (۱،۸۴۹،۶۵۹)، خرطوم شمالی (۱،۰۱۲،۲۱۱)، نیالا (۴۹۲،۹۸۴)، پورت‌سودان (۳۹۴،۵۶۱ نفر)

سودان جنوبی — SOUTH SUDAN (.ss)

نام رسمی:	جمهوری سودان جنوبی
پایتخت:	جوبا (۳۷۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۱)
تاریخ استقلال:	۲۰۱۱/۷/۹ ، از سودان
مساحت:	۶۱۹،۷۴۵ کیلومتر مربع (چهل و سومین کشور جهان)
جمعیت:	۹،۲۷۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتاد و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری فدرال چندحزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	سالوا کیر مایاردیت، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت:	سالوا کیر مایاردیت، از سال ۲۰۱۱
نژاد :	قبایل دینکا، کاکوا، باری، آزانده و . . .
دین :	باورهای قبیله‌ای و سنتی، مسیحی و مسلمان
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)، زبان‌های بومی قبایل
واحد پول:	پوند سودان جنوبی= ۱۰۰ پیاستر، یک پوند سودان جنوبی = ۴،۳۴۱/۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	یای (۱۸۵،۰۰۰)، واو (۱۵۱،۳۲۰)، ملکال (۱۳۹،۴۵۰)، اویل (۱۰۰،۰۰۰)، نیموله (۴۵،۰۰۰ نفر)

سورینام SURINAME (.sr)

نام رسمی: جمهوری سورینام
پایتخت: پاراماریبو (۲۴۲،۹۴۶ نفر در سال ۲۰۰۴)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۵/۱۱/۲۵، از هلند
مساحت: ۱۶۳،۲۶۵ کیلومترمربع (نود و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۵۲۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شصت و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : دسی بوترسه، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: رئیس جمهور : دسی بوترسه، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۴): هندوپاکستانی ۲۷/۴٪، کریول‌سورینامی ۱۷/۷٪، جاوه‌ای ۱۴/۶٪، بقیه ۴۰/۳٪
دین (۲۰۰۴): مسیحی ۴۰/۷٪، هندو ۱۹/۹٪، مسلمان ۱۳/۵٪، بقیه ۲۵/۹٪
زبان: هلندی (زبان رسمی)، هندی، جاوه‌ای، انگلیسی
واحد پول: دلار سورینام = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار سورینام = ۳،۸۳۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): نیونیکری (۱۳،۸۴۲)، نیوآمستردام (۵،۴۸۹ نفر)

سوریه SYRIA (.sy)

نام رسمی: جمهوری عربی سوریه
پایتخت: دمشق (۲،۵۹۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۶/۴/۱۷، از فرانسه
مساحت: ۱۸۵،۱۸۰ کیلومترمربع (هشتاد و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۲،۱۹۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجاه و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : بشار اسد، از سال ۲۰۰۰
رئیس دولت: نخست وزیر : عادل سفر، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۸۶/۲٪، کرد ۷/۳٪، ارمنی ۲/۷٪، بقیه ۳/۸٪
دین (۲۰۰۰): مسلمان ۸۶٪، مسیحی ۸٪، دروزی ۳٪، بقیه ۳٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، کردی، ارمنی
واحد پول: پوند سوریه = ۱۰۰ پیاستر؛ یک پوند سوریه = ۲۲۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): حلب (۳،۰۸۷،۰۰۰)، حمص (۱،۳۲۸،۰۰۰)، حماه (۸۹۷،۰۰۰)، لاذقیه (۲۰۰۴ : ۴۲۴،۳۹۲ نفر)

سومالی SOMALIA (.so)

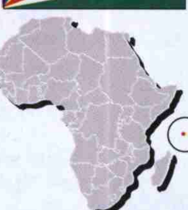

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک سومالی
پایتخت: موگادیشو (۱،۳۵۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰، از ایتالیا و انگلستان
مساحت: ۶۳۷،۶۵۷ کیلومترمربع (چهل و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۹،۳۵۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتاد و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: دولت موقت انتقالی با یک مجلس قانونگذاری، از سال ۲۰۰۰
رئیس حکومت: رئیس جمهور موقت : شیخ شریف شیخ احمد، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر موقت : عبدویلی محمد علی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): سومالیایی ۹۲/۴٪، عرب ۲/۲٪، بقیه ۵/۴٪
دین (۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۹۹٪، بقیه ۱٪
زبان: سومالیایی، عربی (زبانهای رسمی)
واحد پول: شیلینگ سومالی = ۱۰۰ سنت؛ ۱۰۰ شیلینگ = ۳۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): هرجیسه (۴۳۶،۲۳۲)، بورائو (۱۵۱،۴۵۱)، بلدوین (۱۰۸،۱۲۵)، بوساسو (۱۰۸،۰۱۶ نفر)

سیرالئون SIERRA LEONE (.sl)

نام رسمی: جمهوری سیرالئون
پایتخت: فری‌تاون (۸۷۵،۵۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۱/۴/۲۷، از انگلستان
مساحت: ۷۱،۷۴۰ کیلومترمربع (صد و هجدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۸۳۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : ارنست بای کوروما، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت: رئیس جمهور : ارنست بای کوروما، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰): قبایل منده ۲۶٪، تمنه ۲۴/۶٪، لیمبا ۷/۱٪، کورانکو ۵/۵٪، بقیه ۳۶/۸٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان ۶۵٪، مسیحی ۲۵٪، عقاید سنتی ۱۰٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)
واحد پول: لئون = ۱۰۰ سنت ؛ ۱۰۰ لئون = ۲۹۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): بو (۱۸۱،۸۰۰)، کینما (۱۴۸،۸۰۰)، ماکنی (۹۰،۴۰۰)، کوئیدو (۸۷،۳۰۰ نفر)

سیشل SEYCHELLES (.sc)

نام رسمی: جمهوری سیشل
پایتخت: ویکتوریا (۲۲،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۶/۶/۲۸، از انگلستان
مساحت: ۴۵۵ کیلومترمربع (صد و هشتاد و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۸۷،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتاد و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : جیمز مایکل، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: رئیس جمهور : جیمز مایکل، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۰): کریول ۹۳/۲٪، بریتانیایی ۳٪، فرانسوی ۱/۸٪ بقیه ۲٪
دین (۲۰۰۲): کاتولیک ۸۲/۳٪، انگلیکان ۶/۴٪، هندو ۲/۱٪، بقیه ۹/۲٪
زبان: کریول، انگلیسی و فرانسوی (زبان‌های ملی)
واحد پول: روپیه سیشل = ۱۰۰ سنت؛ یک روپیه سیشل = ۸۲۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): آنسه رویاله (۳،۸۰۰ نفر)

شیلی CHILE (.cl)

نام رسمی: جمهوری شیلی
پایتخت: سانتیاگو (۵،۴۲۸،۵۹۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۲)
تاریخ استقلال: ۱۸۱۸/۲/۱۲، از اسپانیا
مساحت: ۷۵۶،۶۲۶ کیلومترمربع (سی و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۶،۷۴۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شصتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : میگل خوآن سباستین پینیئرا، از سال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
رئیس دولت: رئیس جمهور : میگل خوآن سباستین پینیئرا، از سال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
نژاد (۲۰۰۲): دورگه سرخ و سفید ۷۲٪، سفید ۲۲٪، سرخپوست ۵٪، بقیه ۱٪
دین (۲۰۰۲): کاتولیک ۷۰٪، پروتستان ۱۵/۴٪، بدون دین ۴/۶٪، بقیه ۱۰٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)
واحد پول: پزو شیلی = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک پزو شیلی = ۱۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۲): وینیا دل‌مار/ والپارایزو (۸۰۳,۶۸۳)، کونسپسیون (۶۶۶,۳۸۱)، لاسرنا/ کوکیمبو (۲۹۶,۲۵۳)، آنتوفاگوستا (۲۸۵,۲۵۵ نفر)

صحرا SAHARA (.eh)

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک عربی صحرا
پایتخت: العیون (۲۰۰،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۶/۲/۲۷، از اسپانیا
مساحت: ۲۸۴،۰۰۰ کیلومترمربع (هفتاد و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۴۹۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شصت و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری، در تبعید، از سال ۱۹۷۶
رئیس حکومت: رئیس جمهور : محمد عبدالعزیز، از سال ۱۹۸۲
رئیس دولت: نخست وزیر : عبدالقادر طالب عمر، از سال ۲۰۰۳
نژاد: عرب، بربر، حسانی، طوراق
دین: مسلمان سنی ۱۰۰٪
زبان: حسانیه، عربی (زبان‌های رسمی)، اسپانیایی، فرانسوی
واحد پول: ؟
شهرهای مهم: داخله، سماره، بوجدور، بوکراع

صربستان SERBIA (.rs)

نام رسمی: صربستان
پایتخت: بلگراد (۱،۶۳۰،۵۸۲ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۱۸/۱۲/۱، از بلغارستان
مساحت: ۷۷،۴۹۶ کیلومترمربع (صد و شانزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۷،۲۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نود و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : بوریس تادیچ، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: نخست وزیر : میرکو سوتکوویچ، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۲): صرب ۸۲/۹٪، مجار ۳/۹٪، بوسنیایی ۱/۸٪، بقیه ۱۱/۴٪
دین (۲۰۰۲): ارتدوکس ۸۵٪، کاتولیک ۵/۵٪، مسلمان ۳/۲٪، بقیه ۶/۳٪
زبان: صربی (زبان رسمی)، آلبانیایی، مجاری
واحد پول: دینار صربستان = ۱۰۰ پارا؛ یک دینار صربستان =۱۶۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): نووی‌ساد (۳۲۷،۱۷۵)، نیش (۲۵۵،۴۷۹)، کراگویواتس (۱۷۴,۳۱۸)، لسکوواتس (۱۴۹،۲۷۹ نفر)

عراق IRAQ (.iq)

نام رسمی: جمهوری عراق
پایتخت: بغداد (۵،۷۵۱،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۳۲/۱۰/۳، از انگلستان
مساحت: ۴۳۸،۳۱۷ کیلومترمربع (پنجاه و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۱،۴۶۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سی و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : جلال طالبانی، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت: نخست وزیر : نوری المالکی، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۶۴/۷٪، کرد ۲۳٪، آذربایجانی ۵/۶٪، بقیه ۶/۷٪
دین (۲۰۰۰): اسلام (دین رسمی)، مسلمان شیعه ۶۲٪، مسلمان سنی ۳۴٪، بقیه ۴٪
زبان: عربی ، کردی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: دینار عراق = ۱۰۰۰ فلس؛ ۱۰۰ دینار عراق = ۹۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): موصل (۱،۴۰۲،۰۰۰)، اربیل (۹۸۱،۰۰۰)، بصره (۹۰۵،۰۰۰)، سلیمانیه (۸۰۶,۰۰۰ نفر با حومه)

عربستان سعودی SAUDI ARABIA (.sa)

نام رسمی: پادشاهی عربستان سعودی
پایتخت: ریاض (۴،۷۲۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۳۲/۹/۲۳، از انگلستان
مساحت: ۲،۲۴۰،۰۰۰ کیلومترمربع (دوازدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۵،۷۳۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهل و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: سلطنتی مطلقه اسلامی، از سال ۱۹۳۲
رئیس حکومت: پادشاه : عبدالله بن عبدالعزیز آل سعود، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت: پادشاه : عبدالله بن عبدالعزیز آل سعود، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۰۵): عرب ۷۴٪، هندو پاکستانی ۸/۵٪، بنگلادشی ۳/۵٪، بقیه ۱۴٪
دین (۲۰۰۰): اسلام (دین رسمی)، مسلمان (سنی) ۸۴٪، (شیعه) ۱۰٪، مسیحی ۳/۵٪، بقیه ۲/۵٪
زبان: عربی (زبان رسمی)
واحد پول: ریال سعودی = ۱۰۰ هلاله، یک ریال سعودی = ۲،۸۱۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): جده (۳،۱۶۱،۰۰۰)، مکه مکرمه (۱،۴۵۱،۰۰۰)، مدینه منوره (۱،۰۷۳،۰۰۰)، دمّام (۸۷۶،۰۰۰ نفر)

عمان OMAN (.om)

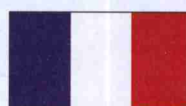

نام رسمی: پادشاهی عمان
پایتخت: مسقط (۶۳۴،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۳۰۹،۵۰۰ کیلومترمربع (هفتادمین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۹۶۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سی و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: سلطنتی مطلقه با دو مجلس مشورتی انتصابی
رئیس حکومت: پادشاه : سلطان قابوس‌بن سعید، از سال ۱۹۷۰
رئیس دولت: پادشاه : سلطان قابوس‌بن سعید، از سال ۱۹۷۰
نژاد (۲۰۰۱): عرب عمانی ۴۸/۱٪، هند و پاکستانی ۳۱/۷٪، بقیه ۲۰/۲٪
دین (۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی)، مسلمان ۸۹٪، هندو ۵٪، مسیحی ۵٪، بقیه ۱٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، فارسی، اردو
واحد پول: ریال عمان = ۱۰۰۰ بیضا؛ یک ریال عمان = ۲۷،۴۳۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): سیب (۲۸۲،۳۹۶)، مطرح (۲۱۹،۴۰۶)، بوشر (۲۰۷،۸۶۹)، سلاله (۱۹۵،۶۴۰)، صحار (۱۲۴،۶۴۳ نفر)

غنا GHANA (.gh)

نام رسمی: جمهوری غنا
پایتخت: اکرا (۲،۳۷۰،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۷/۳/۶، از انگلستان
مساحت: ۲۳۸،۵۳۷ کیلومترمربع (هشتاد و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۴،۳۴۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهل و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : جان آتا میلز، ازسال ۲۰۰۹
رئیس دولت: رئیس جمهور : جان آتا میلز، ازسال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰): قبایل آکان ۴۱/۶٪، موسی ۲۳٪، اوه ۱۰٪، گاآدانگمه ۷/۲٪، بقیه ۱۸/۲٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۵۱/۸٪، عقاید سنتی ۲۱/۵٪، مسلمان ۲۰/۱٪، بقیه ۶/۶٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، بیش از ۷۰ زبان و لهجه بومی قبایل
واحد پول: سدی = ۱۰۰ پسوا؛ یک سدی = ۷،۲۲۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): کوماسی (۱،۸۵۰،۰۰۰)، تمالی (۴۴۷،۳۰۰)، تاکورادی (۳۰۸،۳۰۰)، تما (۱۷۵،۷۰۰ نفر با حومه)

فرانسه — FRANCE (.fr)

- نام رسمی: جمهوری فرانسه
- پایتخت: پاریس (۱۰،۱۴۲،۹۷۷ نفر با حومه در سال ۲۰۰۶)
- تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
- مساحت: ۵۴۳،۹۶۵ کیلومترمربع (چهل و نهمین کشور جهان)
- جمعیت: ۶۲،۹۶۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (بیست و یکمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور: نیکولا سارکوزی، از سال ۲۰۰۷ به مدت ۵ سال
- رئیس دولت: نخست وزیر: فرانسوا فیو، ازسال ۲۰۰۷
- نژاد (۲۰۰۰): فرانسوی ۷۶/۹٪، ایتالیایی ۱/۹٪، پرتغالی ۱/۵٪، بقیه ۱۹/۷٪
- دین (۲۰۰۴): کاتولیک ۶۴/۳٪، بدون دین ۲۷٪، مسلمان ۴/۳٪، بقیه ۴/۴٪
- زبان: فرانسوی (زبان رسمی)
- واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۶): مارسی (۱،۴۱۸،۴۸۱)، لیون (۱،۴۱۷،۴۶۳)، لیله (۱،۰۱۶،۲۰۵)، نیس (۹۴۰،۰۱۷)، تولوز (۸۵۰،۸۷۳ نفر با حومه)

فلسطین — PALESTINE (.ps)

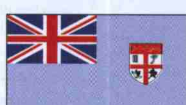
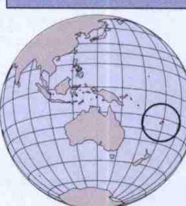

- نام رسمی: فلسطین
- پایتخت: قدس (بخش شرقی: ۲۵۳،۳۹۴ نفر در سال ۲۰۰۶)/ مرکز اداری موقت: رام الله
- تاریخ استقلال: اعلان استقلال ۱۹۸۸/۱۱/۱۵
- مساحت: ۶،۲۶۳ کیلومترمربع (صد و شصت و پنجمین کشور جهان)
- جمعیت: ۴،۳۴۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و بیست و سومین کشور جهان)
- نوع حکومت: دولت خودمختار با یک مجلس قانونگذاری، از سال ۱۹۹۴
- رئیس حکومت: رئیس دولت خودگردان: محمود عباس (ابومازن)، از سال ۲۰۰۵
- رئیس دولت: نخست وزیر: اسماعیل هنیه(غزه)، سلام فیاض (کرانه باختری)، از سال ۲۰۰۶
- نژاد: عرب فلسطینی
- دین: مسلمان (عمدتاً سنی) ۸۷/۷٪، یهودی ۷٪، مسیحی ۵/۳٪
- زبان: عربی (زبان رسمی)، عبری
- واحد پول: ؟
- شهرهای مهم (۲۰۰۷): غزه (۴۷۹،۴۰۰)، خان یونس (۱۷۳،۲۰۰)، جبالیه (۱۶۸،۶۰۰)، الخلیل (۱۶۳،۱۴۶)، رفح (۱۲۶،۳۰۰)، نابلس (۱۲۶،۱۳۲)، رام الله (۲۷،۴۶۰ نفر)

فنلاند — FINLAND (.fi)

- نام رسمی: جمهوری فنلاند
- پایتخت: هلسینکی (۵۸۳،۳۵۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
- تاریخ استقلال: ۱۹۱۷/۱۲/۶، از روسیه
- مساحت: ۳۳۸،۱۴۵ کیلومترمربع (شصت و چهارمین کشور جهان)
- جمعیت: ۵،۳۶۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و دهمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور: تاریا هالونن، از سال ۲۰۰۰
- رئیس دولت: نخست وزیر: جیرکی کاتاینن، از سال ۲۰۱۱
- نژاد (۲۰۰۹): فنلاندی ۹۰/۹٪، سوئدی ۵/۴٪، بقیه ۳/۷٪
- دین (۲۰۰۶): پروتستان لوتری ۸۳/۱٪، ارتدوکس ۱/۱٪، بدون دین ۱۴/۷٪، بقیه ۱/۱٪
- زبان: فنلاندی و سوئدی (زبان‌های ملی)
- واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو= ۱۲،۶۰۰ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۹): اسپو (۲۴۴،۳۳۰)، تامپره (۲۱۱،۵۰۷)، وانتا (۱۹۷،۶۳۶)، تورکو (۱۷۶،۰۸۷)، اولو (۱۳۹،۱۳۳ نفر)

فیجی — FIJI (.fj)

- نام رسمی: جمهوری جزایرفیجی
- پایتخت: سووا (۲۴۱،۴۳۲ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
- تاریخ استقلال: ۱۹۷۰/۱۰/۱۰، از انگلستان
- مساحت: ۱۸،۲۷۴ کیلومترمربع (صد و پنجاه و دومین کشور جهان)
- جمعیت: ۸۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پنجاه و هفتمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور: راتو اپلی نایلاتیکائو، از سال ۲۰۰۹
- رئیس دولت: نخست وزیر: فرانک باینیماراما، از سال ۲۰۰۷
- نژاد (۲۰۰۷): فیجیایی ۵۶/۸٪، هندی ۳۷/۵٪، بقیه ۵/۷٪
- دین (۲۰۰۷): مسیحی ۶۴/۴٪، هندو ۲۷/۹٪، مسلمان ۶/۳٪، بقیه ۱/۴٪
- زبان: انگلیسی، فیجیایی، هندی(زبانهای رسمی)
- واحد پول: دلار فیجی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار فیجی = ۵،۳۰۱/۵ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۷): ناسینو (۸۷،۴۴۶)، لائوتوکا (۵۲،۸۶۷)، نائوسوری (۴۷،۰۷۴)، نادی (۴۳،۳۶۷ نفر)

فیلیپین — PHILIPPINES (.ph)

- نام رسمی: جمهوری فیلیپین
- پایتخت: مانیل (۱۱،۵۵۳،۴۲۷ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
- تاریخ استقلال: ۱۹۴۶/۷/۴، از امریکا
- مساحت: ۳۰۰،۰۰۰ کیلومترمربع (هفتاد و دومین کشور جهان)
- جمعیت: ۹۳،۶۱۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (دوازدهمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور: بنیگنو سیمن آکینو، از سال ۲۰۱۰
- رئیس دولت: رئیس جمهور: بنیگنو سیمن آکینو، از سال ۲۰۱۰
- نژاد (۲۰۰۰): تاگالوگ ۲۰/۹٪، ویسایان (سبو) ۱۹٪، ایلوکانو ۱۱/۱٪، بقیه ۴۹٪
- دین (۲۰۰۵): مسیحی ۸۷/۶٪، مسلمان ۵/۱٪، عقاید سنتی ۲/۲٪، بقیه ۵/۱٪
- زبان: فیلیپینو (بر اساس زبان تاگالوگ، زبان رسمی) انگلیسی، اسپانیایی
- واحد پول: پزو فیلیپین = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک پزو فیلیپین = ۲۱۶/۳ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۷): کوئزون سیتی (۲،۶۷۹،۴۵۰)، کالوکان (۱،۳۷۸،۸۵۶)، داوائو (۱،۳۶۳،۳۳۷)، سبو (۷۹۸،۸۰۹)، زامبوانگا (۷۷۴،۴۰۷)، پاسیگ (۶۱۷،۳۰۱ نفر)

قبرس — CYPRUS (.cy)

- نام رسمی: جمهوری قبرس
- پایتخت: نیکوزیا (لفکوزیا/ ۲۳۱،۸۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
- تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۱۶، از انگلستان
- مساحت: ۹،۲۵۱ کیلومترمربع (صد و شصت و چهارمین کشور جهان)
- جمعیت: ۱،۰۸۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پنجاه و ششمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور: دمتریس کریستوفیاس، از سال ۲۰۰۸ به مدت ۵ سال
- رئیس دولت: رئیس جمهور: دمتریس کریستوفیاس، از سال ۲۰۰۸ به مدت ۵ سال
- نژاد (۲۰۰۰): قبرسی یونانی ۹۱/۸٪، ارمنی ۳/۳٪، عرب ۲/۹٪، بقیه ۲٪
- دین (۲۰۰۱): ارتدوکس یونانی ۹۴/۸٪، کاتولیک ۲/۱٪، بقیه ۳/۱٪
- زبان: یونانی، ترکی (زبان‌های رسمی)
- واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۸): لیماسول (۱۸۳،۰۰۰)، لارناکا (۸۱،۷۰۰ نفر)

قرقیزستان — KYRGYZSTAN (.kg)

- نام رسمی: جمهوری قرقیزستان
- پایتخت: بیشکک (۸۶۵،۱۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
- تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۳۱، از شوروی
- مساحت: ۱۹۸،۵۰۰ کیلومترمربع (هشتاد و ششمین کشور جهان)
- جمعیت: ۵،۱۴۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سیزدهمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور: خانم رزا اوتونبایوا، از سال ۲۰۱۰
- رئیس دولت: نخست وزیر: آلمازبک آتامبایف، از سال ۲۰۱۰
- نژاد (۲۰۰۵): قرقیز ۶۷/۴٪، ازبک ۱۴/۲٪، روس ۱۰/۳٪، بقیه ۸/۱٪
- دین (۲۰۰۰): مسلمان (عمدتاًسنی) ۶۰/۸٪، بدون‌دین ۲۱/۶٪، مسیحی ۱۰/۴٪، بقیه ۷/۲٪
- زبان: قرقیزی، روسی (زبان‌های رسمی)، ازبکی
- واحد پول: سوم قرقیزستان = ۱۰۰ تین؛ یک سوم قرقیزستان = ۲۳۹/۳ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۹): اوش (۲۴۳،۲۰۰)، جلال‌آباد (۹۲،۱۰۰)، قراگول (۶۳،۷۰۰)، توقماق (۵۳،۱۰۰ نفر)

قزاقستان — KAZAKHSTAN (.kz)

- نام رسمی: جمهوری قزاقستان
- پایتخت: آستانه (۶۳۹،۳۱۱ نفر در سال ۲۰۰۹)
- تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۱۲/۱۶، از شوروی
- مساحت: ۲،۷۱۷،۳۰۰ کیلومترمربع (نهمین کشور جهان)
- جمعیت: ۱۶،۳۱۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شصت و دومین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور: نور سلطان نظربایف، از سال ۱۹۹۱
- رئیس دولت: نخست وزیر: کریم ماسیموف، از سال ۲۰۰۷
- نژاد (۲۰۰۴): قزاق ۵۷/۲٪، روس ۲۷/۲٪، اوکراینی ۳/۱٪، بقیه ۱۲/۵٪
- دین (۲۰۰۰): مسلمان (عمدتاًسنی) ۴۲/۷٪، بدون‌دین ۲۹/۳٪، مسیحی ۱۶/۷٪، بقیه ۱۱/۳٪
- زبان: قزاقی (زبان رسمی)، روسی
- واحد پول: تنگه = ۱۰۰ تین؛ یک تنگه = ۷۰ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۹): آلماتی (۱،۳۶۵،۱۰۵)، شیمکنت (۵۶۶،۹۶۶)، قراغاندی (۴۶۵،۶۳۴)، طراز (۳۴۷،۴۸۶ نفر)

قطر — QATAR (.qa)

- نام رسمی: دولت قطر
- پایتخت: دوحه (۵۲۱،۲۸۳ نفر در سال ۲۰۱۰)
- تاریخ استقلال: ۱۹۷۱/۹/۳، از انگلستان
- مساحت: ۱۱،۴۳۷ کیلومترمربع (صد و پنجاه و نهمین کشور جهان)
- جمعیت: ۱،۶۹۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهل و هفتمین کشور جهان)
- نوع حکومت: سلطنتی مطلقه (شیخ‌نشین)
- رئیس حکومت: امیر: شیخ حمدبن خلیفه آل ثانی، از سال ۱۹۹۵
- رئیس دولت: نخست وزیر: شیخ حمد بن جاسم بن جابر آل ثانی، از سال ۲۰۰۷
- نژاد (۲۰۰۰): عرب ۵۲/۵٪، ایرانی ۱۶/۵٪، هند و پاکستانی ۱۵/۲٪، بقیه ۱۵/۸٪
- دین (۲۰۰۰): مسلمان ۸۲/۷٪ (دین رسمی)، مسیحی ۱۰/۴٪، هندو ۲/۵٪، بقیه ۴/۴٪
- زبان: عربی (زبان رسمی)، اردو، هندی، فارسی و انگلیسی نیز رایج است.
- واحد پول: ریال قطر = ۱۰۰ درهم؛ یک ریال قطر = ۲،۸۹۸ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۱۰): ریان (۳۹۲،۴۲۸)، ذخیره (۱۲۸،۵۷۴)، خور (۸۰،۲۲۰)، وکره (۷۹،۴۵۷ نفر)

کامبوج — CAMBODIA (.kh)

- نام رسمی: پادشاهی کامبوج
- پایتخت: پنوم‌پن (۱،۲۴۲،۹۹۲ نفر در سال ۲۰۰۸)
- تاریخ استقلال: ۱۹۵۳/۱۱/۹، از فرانسه
- مساحت: ۱۸۱،۰۳۵ کیلومترمربع (هشتاد و نهمین کشور جهان)
- جمعیت: ۱۴،۴۱۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شصت و هفتمین کشور جهان)
- نوع حکومت: مشروطه سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: پادشاه: نورودوم سیهامونی، از سال ۲۰۰۴
- رئیس دولت: نخست وزیر: هون‌سن، از سال ۱۹۹۸
- نژاد (۲۰۰۰): خمر ۸۵/۲٪، چینی ۶/۴٪، ویتنامی ۳٪، چام ۲/۵٪، بقیه ۲/۹٪
- دین (۲۰۰۰): بودائی ۸۴/۷٪(دین رسمی)، عقاید سنتی ۴/۳٪، مسلمان ۲/۳٪، بقیه ۸/۷٪
- زبان: خمری (زبان رسمی)
- واحد پول: ریل = ۱۰۰ سن؛ ۱۰۰ ریل = ۲۵۶ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۸): سیمریپ (۱۶۸،۶۶۲)، باتامبانگ (۱۴۰،۵۳۳)، پائوی‌پائت (۸۹،۵۴۹)، پریه‌سیهانو (۸۹،۴۴۷ نفر)

کامرون — CAMEROON (.cm)

- نام رسمی: جمهوری کامرون
- پایتخت: یائونده (۱،۳۴۴،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
- تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۱/۱، از فرانسه
- مساحت: ۴۷۵،۴۴۲ کیلومترمربع (پنجاه و سومین کشور جهان)
- جمعیت: ۱۹،۶۴۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجاه و هشتمین کشور جهان)
- نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- رئیس حکومت: رئیس جمهور: پُل بیه، از سال ۱۹۸۲ (در دوره‌های ۵ ساله)
- رئیس دولت: نخست وزیر: فیلمون یانگ، از سال ۲۰۰۹
- نژاد (۲۰۰۶): ساکنان ارتفاعات غربی ۳۸٪، ساکنان جنگلهای استوایی ۳۰٪، بقیه ۳۲٪
- دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۲۷/۴٪، عقاید سنتی ۲۲/۲٪، مسلمان ۲۰٪، بقیه ۳۰/۴٪
- زبان: فرانسوی، انگلیسی (زبان‌های رسمی)، زبانها و لهجه‌های متعدد بومی
- واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ= ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ= ۲۳ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۶): دوآلا (۱،۳۷۱،۴۰۰)، کوسری (۴۷۶،۶۰۰)، گاروآ (۴۶۱،۳۰۰)، بامندا (۴۱۹،۴۰۰)، ماروآ (۳۳۵،۸۰۰ نفر)

کانادا — CANADA (.ca)

- نام رسمی: کانادا
- پایتخت: اتاوا (۱،۱۳۰،۷۶۱ نفر در سال ۲۰۰۶)
- تاریخ استقلال: ۱۸۶۷/۷/۱، از انگلستان
- مساحت: ۹،۹۷۰،۶۱۰ کیلومترمربع (دومین کشور بزرگ جهان)
- جمعیت: ۳۴،۱۳۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سی و ششمین کشور جهان)
- نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان)، از سال ۱۹۳۱
- رئیس حکومت: فرماندار کل: دیوید لوید جانستون، از سال ۲۰۱۰
- رئیس دولت: نخست وزیر: استفن هارپر، از سال ۲۰۰۶
- نژاد (۲۰۰۶): انگلیسی تبار ۵۷/۸٪، فرانسوی تبار ۲۲/۱٪، بقیه ۲۰/۱٪
- دین (۲۰۰۱): مسیحی ۷۷/۱٪، مسلمان ۲٪، بقیه ۲۰/۹٪
- زبان: انگلیسی، فرانسوی (زبان‌های رسمی)
- واحد پول: دلار کانادا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار کانادا = ۹،۵۹۱ ریال
- شهرهای مهم (۲۰۰۶): تورنتو (۵،۱۱۳،۱۴۹)، مونترئال (۳،۶۳۵،۵۷۱)، ونکوور (۲،۱۱۶،۵۸۱)، کالگاری (۱،۰۷۹،۳۱۰)، ادمونتون (۱،۰۳۴،۹۴۵ نفر)

کروآسی — CROATIA (.hr)

- **نام رسمی:** جمهوری کروآسی
- **پایتخت:** زاگرب (۷۸۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۹۱/۶/۲۵، از یوگسلاوی
- **مساحت:** ۵۶،۶۱۰ کیلومترمربع (صد و بیست و پنجمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۴،۴۲۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و بیستمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: ایوو یوسیپوویچ، از سال ۲۰۱۰
- **رئیس دولت:** نخست وزیر: یادرانکا کوسور، از سال ۲۰۰۹
- **نژاد (۲۰۰۱):** کروآت ۸۹/۶٪، صرب ۴/۵٪، بقیه ۵/۹٪
- **دین (۲۰۰۱):** مسیحی ۹۲/۶٪، مسلمان سنی ۱/۳٪، بقیه ۶/۱٪
- **زبان:** کروآتی (زبان رسمی)
- **واحد پول:** کونا = ۱۰۰ لیپا؛ یک کونا = ۲،۰۵۳ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۱):** اسپلیت (۱۷۵،۱۴۰)، ریکا (۱۴۳،۸۰۰)، اوسییک (۹۰،۴۱۱)، زادار (۶۹،۵۵۶ نفر)

کنگو کینشاسا (زئیر) — CONGO (.cd)

- **نام رسمی:** جمهوری دموکراتیک کنگو
- **پایتخت:** کینشاسا (۸،۷۵۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۶۰/۶/۳۰، از بلژیک
- **مساحت:** ۲،۳۴۴،۸۸۵ کیلومترمربع (یازدهمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۶۷،۸۲۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نوزدهمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: ژوزف کابیلا، از سال ۲۰۰۱
- **رئیس دولت:** نخست‌وزیر: آدولف موزیتو، از سال ۲۰۰۸
- **نژاد (۱۹۸۳):** لوبا ۱۸٪، کنگو ۱۶/۱٪، مونگو ۱۳/۵٪، روآندا ۱۰/۳٪، بقیه ۴۲/۱٪
- **دین (۲۰۰۴):** کاتولیک ۵۰٪، پروتستان ۲۰٪، مسلمان ۱۰٪، بقیه ۲۰٪
- **زبان:** فرانسوی (زبان رسمی)، حدود ۴۰۰ زبان و لهجه بومی
- **واحد پول:** فرانک کنگو، یک فرانک = ۱۳ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۹):** لوبومباشی (۱،۵۴۳،۰۰۰)، امبوجی مایی (۱،۴۸۸،۰۰۰)، کانانگا (۸۷۸،۰۰۰)، کیسانگانی (۸۱۲،۰۰۰)، بوکاوو (۲۰۰۴: ۴۷۱،۷۸۹ نفر)

کره جنوبی — SOUTH KOREA (.kr)

- **نام رسمی:** جمهوری کره
- **پایتخت:** سئول (۱۰،۴۵۶،۰۵۱ نفر در سال ۲۰۰۹)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۴۸/۸/۱۵، تشکیل جمهوری
- **مساحت:** ۹۹،۶۴۶ کیلومترمربع (صد و هفتمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۴۹،۱۶۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (بیست و ششمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: لی میونگ باک، ازسال ۲۰۰۸ به مدت ۵ سال
- **رئیس دولت:** نخست وزیر: کیم هوانگ سیک، از سال ۲۰۱۰
- **نژاد (۲۰۰۰):** کره‌ای ۹۷/۷٪، ژاپنی ۲٪، بقیه ۰/۳٪
- **دین (۲۰۰۵):** مسیحی ۴۳٪، عقاید سنتی ۱۵٪، بودایی ۱۴٪، بقیه ۲۸٪
- **زبان:** کره‌ای (زبان رسمی)
- **واحد پول:** وون کره جنوبی = ۱۰۰ چون؛ ۱۰۰ وون = ۸۵۰ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۹):** پوسان (۳،۵۷۴،۳۴۰)، اینچون (۲،۷۵۸،۴۳۱)، تائگو (۲،۵۰۹،۱۸۷)، تائجون (۱،۴۹۸،۶۶۵ نفر)

کنیا — KENYA (.ke)

- **نام رسمی:** جمهوری کنیا
- **پایتخت:** نایروبی (۲،۸۶۴،۷۰۰ نفر در سال ۲۰۰۶)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۶۳/۱۲/۱۲، از انگلستان
- **مساحت:** ۵۸۲،۶۴۶ کیلومترمربع (چهل و ششمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۴۰،۸۶۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سی و یکمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: امیلیو موای کیباکی، ازسال ۲۰۰۲
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: رایلا اودینگا، ازسال ۲۰۰۸
- **نژاد (۲۰۰۴):** قبایل سیاهپوست کیکویو ۲۱٪، لوهیا ۱۴٪، لوئو ۱۳٪، بقیه ۵۲٪
- **دین (۲۰۰۶):** مسیحی ۸۹٪، مسلمان ۸٪، بقیه ۳٪
- **زبان:** سواحلی، انگلیسی (زبان رسمی)
- **واحد پول:** شیلینگ کنیا = ۱۰۰ سنت؛ یک شیلینگ کنیا = ۱۳۸ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۶):** مومباسا (۸۲۳،۵۰۰)، ناکورو (۲۶۶،۵۰۰)، الدورت (۲۲۷،۸۰۰)، کیسومو (۲۲۰،۰۰۰)، روئیرو (۱۲۰،۹۰۰)، تیکا (۱۰۲،۳۰۰ نفر)

کره شمالی — NORTH KOREA (.kp)

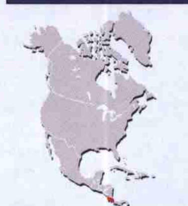

- **نام رسمی:** جمهوری دموکراتیک خلق کره
- **پایتخت:** پیونگ‌یانگ (۲،۵۸۱،۰۷۶ نفر در سال ۲۰۰۸)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۴۸/۹/۹، تشکیل کره شمالی
- **مساحت:** ۱۲۲،۷۶۲ کیلومترمربع (نود و هشتمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۲۴،۲۴۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهل و هشتمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری تک حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: کیم جونگ ایل، از سال ۱۹۹۴
- **رئیس دولت:** نخست وزیر: کیم یونگ ایل، از سال ۲۰۰۷
- **نژاد (۱۹۹۹):** کره‌ای ۹۹/۸٪، چینی ۰/۲٪
- **دین (۲۰۰۵):** اکثریت بدون دین
- **زبان:** کره‌ای (زبان رسمی)
- **واحد پول:** وون کره شمالی = ۱۰۰ چون؛ یک وون = ۷۴ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۸):** هامهونگ (۷۰۳،۶۱۰)، چونگجین (۶۱۴،۸۹۲)، سینوئیجو (۳۳۴،۰۳۱)، وونسان (۳۲۸،۴۶۷)، نامپو (۳۱۰،۵۳۱ نفر)

کوبا — CUBA (.cu)

- **نام رسمی:** جمهوری کوبا
- **پایتخت:** هاوانا (۲،۱۴۸،۱۳۲ نفر در سال ۲۰۰۹)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۰۲/۵/۲۰، از امریکا
- **مساحت:** ۱۱۰،۸۶۱ کیلومترمربع (صد و چهارمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۱۱،۲۳۹،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۱۰ (هفتاد و پنجمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری سوسیالیستی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: رائول کاسترو روز، از سال ۲۰۰۶
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: رائول کاسترو روز، از سال ۲۰۰۶
- **نژاد (۱۹۹۴):** دورگه ۵۱٪، سفیدپوست ۳۷٪، سیاهپوست ۱۱٪، بقیه ۱٪
- **دین (۲۰۰۵):** کاتولیک ۴۷٪، پروتستان ۵٪، بدون دین ۲۲٪، بقیه ۲۶٪
- **زبان:** اسپانیایی (زبان رسمی)
- **واحد پول:** پزو کوبا = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک پزو کوبا = ۴۵۶ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۹):** سانتیاگو د کوبا (۴۲۶،۶۷۹)، کاماگوای (۳۰۶،۳۹۳)، هولگوین (۲۷۶،۹۵۶)، گوآنتانامو (۲۰۸،۰۵۵)، سانتاکلارا (۲۰۷،۱۷۰ نفر)

کستاریکا — COSTA RICA (.cr)

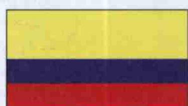
- **نام رسمی:** جمهوری کستاریکا
- **پایتخت:** سان‌خوزه (۳۵۶،۱۷۴ نفر در سال ۲۰۰۹)
- **تاریخ استقلال:** ۱۸۲۱/۹/۱۵، از اسپانیا
- **مساحت:** ۵۱،۱۰۰ کیلومترمربع (صد و بیست و هفتمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۴،۵۱۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هجدهمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: خانم لورا چینچیلا میراندا، از سال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: خانم لورا چینچیلا میراندا، از سال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
- **نژاد (۲۰۰۰):** سفیدپوست ۷۷٪، دورگه سرخ و سفید ۱۷٪، بقیه ۶٪
- **دین (۲۰۰۴):** کاتولیک ۷۲٪، پروتستان ۱۳٪، بدون دین ۱۰٪، بقیه ۵٪
- **زبان:** اسپانیایی (زبان رسمی)
- **واحد پول:** کولون = ۱۰۰ سنتیمو؛ یک کولون = ۱۸ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۹):** لیمون (۶۵،۶۰۰)، آلاخوئلا (۵۰،۹۸۹)، سان فرانسیسکو (۴۸,۰۳۶)، لیبریا (۴۲،۴۰۰)، پونتارناس (۳۸,۱۰۰ نفر)

کوزوو — KOSOVO

- **نام رسمی:** جمهوری کوزوو (تا شهریورماه ۱۳۹۰، فقط ۸۱ کشور آن را به رسمیت شناخته‌اند)
- **پایتخت:** پریشتینا (۱۹۷,۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
- **تاریخ استقلال:** ۲۰۰۸/۲/۱۷، از صربستان
- **مساحت:** ۱۰,۸۸۷ کیلومتر مربع (صد و شصت و دومین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۱،۸۱۵,۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهل و پنجمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: خانم آتیفته جاهجگا، از سال ۲۰۱۱
- **رئیس دولت:** نخست وزیر: هاشم تاچی، از سال ۲۰۰۷
- **نژاد (۲۰۰۸):** آلبانیایی ۹۲٪، صرب ۵/۳٪، بقیه ۲/۷٪
- **دین (۲۰۰۶):** مسلمان ۹۱٪، ارتدوکس ۵/۵٪، کاتولیک ۳٪، بقیه ۰/۵٪
- **زبان:** آلبانیایی، صربی (زبانهای رسمی)
- **واحد پول:** یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲,۶۰۰ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۱۰):** پریزرن (۱۳۱,۰۰۰)، فریزای (۸۸,۴۰۰)، گیاکووا (۸۱,۰۰۰)، پج (۷۸,۶۰۰)، میتروویتسا (۷۶,۰۰۰ نفر)

کلمبیا — COLOMBIA (.co)

- **نام رسمی:** جمهوری کلمبیا
- **پایتخت:** بوگوتا (۷،۲۴۳،۶۹۸ نفر در سال ۲۰۰۹)
- **تاریخ استقلال:** ۱۸۱۰/۷/۲۰، از اسپانیا
- **مساحت:** ۱،۱۴۱،۷۴۸ کیلومترمربع (بیست و پنجمین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۴۴،۲۰۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (بیست و نهمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: خوآن مانوئل سانتوس کالدرون، از سال ۲۰۱۰
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: خوآن مانوئل سانتوس کالدرون، از سال ۲۰۱۰
- **نژاد (۲۰۰۶):** دورگه سرخ‌وسفید ۵۸٪، سفیدپوست ۲۰٪، دورگه سیاه‌وسفید ۱۴٪، بقیه ۸٪
- **دین (۲۰۰۷):** کاتولیک ۸۰٪، پروتستان ۱۳/۵٪، بقیه ۶/۵٪
- **زبان:** اسپانیایی (زبان رسمی)، کچوا، چیبچا
- **واحد پول:** پزو کلمبیا = ۱۰۰ سنتاوو؛ ۱۰۰ پزو کلمبیا = ۵۱۰ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۹):** مدلین (۲،۲۸۱،۰۸۵)، کالی (۲،۱۸۳،۰۴۲)، بارانکیلا (۱،۱۷۴،۹۷۱)، کارتاخنا (۸۸۸،۰۱۲)، کوکوتا (۵۹۱،۵۳۰ نفر)

کومور — COMOROS (.km)

- **نام رسمی:** اتحاد جزایر کومور
- **پایتخت:** مورونی (۴۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۷)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۷۵/۷/۶، از فرانسه
- **مساحت:** ۱،۸۶۲ کیلومترمربع (صد و هفتاد و دومین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۶۹۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شصت و یکمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری فدرال با یک مجلس قانونگذاری، از سال ۲۰۰۱
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: ایکیلیلو دوینینه، از سال ۲۰۱۱
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: ایکیلیلو دوینینه، از سال ۲۰۱۱
- **نژاد (۲۰۰۰):** کوموری ۹۷/۱٪، ماکوا ۱/۶٪، فرانسوی ۰/۴٪، بقیه ۰/۹٪
- **دین (۲۰۰۵):** اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۹۸/۴٪، بقیه ۱/۶٪
- **زبان:** کوموری، عربی، فرانسوی (زبان‌های رسمی)
- **واحد پول:** فرانک کومور = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک کومور = ۳۱ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۲):** موتسامودو (۲۱،۵۵۸)، دومونی (۱۳،۲۵۴)، فومبونی (۱۳،۰۵۳ نفر)

کنگو (کنگو برازاویل) — CONGO (.cg)

- **نام رسمی:** جمهوری کنگو
- **پایتخت:** برازاویل (۱،۳۰۸،۷۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۶۰/۸/۱۵، از فرانسه
- **مساحت:** ۳۴۲،۰۰۰ کیلومترمربع (شصت و سومین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۳،۹۳۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و بیست و ششمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** رئیس جمهور: دنیس ساسونگوئسو، از سال۱۹۹۷
- **رئیس دولت:** رئیس جمهور: دنیس ساسونگوئسو، از سال۲۰۰۶
- **نژاد (۲۰۰۰):** قبایل کنگو ۲۱/۲٪، یومبه ۱۱/۵٪، تکه ۱۰/۷٪، کوگنی ۸٪، بقیه ۴۸/۶٪
- **دین (۲۰۰۵):** مسیحی ۷۳٪، مسلمان ۲٪، بقیه ۲۵٪
- **زبان:** فرانسوی (زبان رسمی)، لینگالا، کیکنگو، تکه
- **واحد پول:** فرانک سی اف آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی اف آ = ۲۳ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۸):** پوانت‌نوار (۶۴۷،۱۵۲)، دولیسیه (۱۱۸،۵۶۲)، انکایی (۶۰،۴۵۳)، وسو (۲۶،۹۹۴ نفر)

کویت — KUWAIT (.kw)

- **نام رسمی:** دولت کویت
- **پایتخت:** کویت (۲،۰۶۳،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
- **تاریخ استقلال:** ۱۹۶۱/۷/۱۹، از انگلستان
- **مساحت:** ۱۷،۸۱۸ کیلومترمربع (صد و پنجاه و سومین کشور جهان)
- **جمعیت:** ۳،۵۲۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و بیست و نهمین کشور جهان)
- **نوع حکومت:** مشروطه سلطنتی (امیرنشین) با یک مجلس قانونگذاری
- **رئیس حکومت:** امیر: شیخ صباح الاحمد آل جابرالصباح، از سال ۲۰۰۶
- **رئیس دولت:** نخست وزیر: شیخ ناصر محمد الاحمد الصباح، از سال ۲۰۰۶
- **نژاد (۲۰۰۵):** عرب ۵۷٪، بقیه ۴۳٪
- **دین (۲۰۰۵):** اسلام (دین رسمی) مسلمان ۷۴٪، مسیحی ۲۲٪، بقیه ۴٪
- **زبان:** عربی (زبان رسمی)
- **واحد پول:** دینار کویت = ۱۰۰۰ فلس؛ یک دینار کویت = ۳۶،۷۱۴ ریال
- **شهرهای مهم (۲۰۰۵):** قلیب الشیوخ (۱۷۹،۲۶۴)، سالمیه (۱۴۵،۳۲۸)، حولی (۱۰۶،۹۹۲ نفر)

کیپ ورد — CAPE VERDE (.cv)

نام رسمی: جمهوری کیپ‌ورد
پایتخت: پرایا (۱۲۵،۱۴۸ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۵/۷/۵، از پرتغال
مساحت: ۴،۰۳۳ کیلومترمربع (صد و شصت و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۵۰۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شصت و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: پدرو ورونا رودریگز پیرس، از سال ۲۰۰۱
رئیس دولت: نخست وزیر: ژوزه ماریا نوس، از سال ۲۰۰۱
نژاد (۲۰۰۰): دورگه سیاه و سفید کیپ‌وردی ۶۹/۶٪، فولانی ۱۲/۲٪، بالانتا ۱۰٪، بقیه ۸/۲٪
دین (۲۰۰۰): کاتولیک ۸۸/۱٪، پروتستان ۳/۳٪، مسلمان ۲/۸٪، بقیه ۵/۸٪
زبان: پرتغالی (زبان رسمی)
واحد پول: اسکودو کیپ‌ورد = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک اسکودو = ۱۳۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): میندلو (۷۶،۶۵۰)، سانتا ماریا (۱۸،۷۸۰)، آسومادا (۱۳،۵۶۲)، پدرا بادخو (۱۱،۳۴۸ نفر)

کیریباتی (کیریباس) — KIRIBATI (.ki)

نام رسمی: جمهوری کیریباتی (کیریباس)
پایتخت: بایریکی (۲،۷۶۶ نفر در سال ۲۰۰۵)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۹/۷/۱۲، از انگلستان
مساحت: ۸۱۱ کیلومترمربع (صد و هفتاد و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۹۹،۵۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتاد و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: آنوته تونگ، از سال ۲۰۰۳
رئیس دولت: رئیس جمهور: آنوته تونگ، از سال ۲۰۰۳
نژاد (۲۰۰۰): میکرونزیایی ۹۸/۸٪، پولینزیایی ۰/۷٪، اروپایی ۰/۲٪، بقیه ۰/۳٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۵۵/۳٪، پروتستان ۳۵/۷٪، مورمون ۳/۱٪، بقیه ۵/۹٪
زبان: کیریباتیایی (گیلبرتی) و انگلیسی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: دلار استرالیا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار استرالیا = ۸،۸۶۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵): بتیو (۱۲،۵۰۹)، بیکنیبو (۶،۱۷۰)، تیوراركه (۳،۹۳۹ نفر)

گابون — GABON (.ga)

نام رسمی: جمهوری گابون
پایتخت: لیبرویل (۶۱۹،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۸/۱۷، از فرانسه
مساحت: ۲۶۷،۶۶۷ کیلومترمربع (هفتاد و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۵۰۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهل و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: علی بونگو اوندیمبا، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر: پل بیوگه امبا، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰): قبایل فانگ ۲۸/۶٪، پونو ۱۰/۲٪، نزبی ۸/۹٪، فرانسوی ۶/۷٪، بقیه ۴۵/۵٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۷۳٪، مسلمان ۱۲٪، عقاید سنتی ۱۰٪، بقیه ۵٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)، گویش‌های مختلف اقوام سیاهپوست
واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): پورژانتی (۱۱۶،۲۰۰)، فرانس‌ویل (۴۱،۳۰۰)، لامبارنه (۹،۰۰۰ نفر)

گامبیا — GAMBIA (.gm)

نام رسمی: جمهوری گامبیا
پایتخت: بانجول (۳۳،۱۳۱ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۵/۲/۱۸، از انگلستان
مساحت: ۱۱،۲۹۵ کیلومترمربع (صد و شصتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۷۵۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهل و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: یحیی جامه، از سال ۱۹۹۴
رئیس دولت: رئیس جمهور: یحیی جامه، از سال ۱۹۹۴
نژاد (۲۰۰۳): قبایل مالینکه ۴۲٪، فولانی ۱۸٪، ولوف ۱۶٪، بقیه ۲۴٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان ۹۰٪، مسیحی ۹٪، عقاید سنتی و بقیه ۱٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، بیش از ۲۰ زبان و لهجه بومی
واحد پول: دالاسی = ۱۰۰ بوتوت؛ یک دالاسی = ۳۹۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): سرکوندا (۳۳۵،۷۰۰)، بریکاما (۸۰،۷۰۰)، باکائو (۴۵،۵۰۰)، فارافنی (۳۰،۴۰۰ نفر)

گرجستان — GEORGIA (.ge)

نام رسمی: گرجستان
پایتخت: تفلیس (۱،۱۵۲،۵۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۴/۹، از شوروی
مساحت: ۶۹،۷۰۰ کیلومترمربع (صد و بیستمین کشور جهان)
جمعیت: ۴،۳۵۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و بیست و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: میخائیل ساکاشویلی، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: نخست وزیر: نیکا گیلائوری، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۲): گرجی ۸۳/۸٪، آذربایجانی ۶/۵٪، ارمنی ۵/۷٪، روس ۱/۵٪، بقیه ۲/۵٪
دین (۲۰۰۵): ارتدوکس گرجی ۵۴/۸٪، مسلمان ۱۹/۵٪، بدون دین ۱۳٪، بقیه ۱۲/۴٪
زبان: گرجی (زبان رسمی)
واحد پول: لاری = ۱۰۰ تتری؛ یک لاری = ۶،۲۸۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): کوتایسی (۱۹۲،۵۰۰)، باتومی (۱۲۳،۵۰۰)، روستاوی (۱۱۹،۵۰۰)، زوگدیدی (۲۰۰۹: ۷۲،۳۰۰ نفر)

گرنادا — GRENADA (.gd)

نام رسمی: دولت گرنادا
پایتخت: سنت جورجز (۳۲،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۴/۲/۷، از انگلستان
مساحت: ۳۴۴ کیلومترمربع (صد و هشتاد و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتاد و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: فرمانداری کل (تحت حکومت تشریفاتی پادشاه انگلستان) از سال ۱۹۷۴
رئیس حکومت: فرماندار کل: کارلایل گلین، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر: تیلمن توماس، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۵۱/۷٪، دورگه ۴۰٪، هند و پاکستانی ۴٪، بقیه ۴/۳٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۴۱٪، پروتستان ۳۰٪، بدون دین و بقیه ۲۹٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، فرانسوی
واحد پول: دلار کارائیب شرقی = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار کارائیب شرقی = ۳،۹۰۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): گویاوه (۳،۴۰۰)، گرنویل (۲،۵۰۰)، ویکتوریا (۲،۳۰۰ نفر)

گواتمالا — GUATEMALA (.gt)

نام رسمی: جمهوری گواتمالا
پایتخت: گواتمالا (۱،۰۷۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۱/۹/۱۵، از اسپانیا
مساحت: ۱۰۸،۸۸۹ کیلومترمربع (صد و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۴،۳۷۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شصت و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: آلوارو کولوم کابالروس، از سال ۲۰۰۸ به مدت ۴ سال
رئیس دولت: رئیس جمهور: آلوارو کولوم کابالروس، از سال ۲۰۰۸ به مدت ۴ سال
نژاد (۲۰۰۲): دورگه سرخ و سفید ۶۰٪، مایا ۳۹/۳٪، بقیه ۰/۷٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۵۷٪، مسیحیان پروتستان و مستقل ۴۰٪، بقیه ۳٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)، لهجه‌های مایا - کیچه
واحد پول: کتسال = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک کتسال = ۱،۲۸۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۲): میخکو (۲۷۷،۴۰۰)، ویا نوئوا (۱۸۷،۷۰۰)، کتسالتنانگو (۱۰۶،۷۰۰)، اسکوینتلا (۶۵،۴۰۰ نفر)

گویان — GUYANA (.gy)

نام رسمی: جمهوری تعاونی گویان
پایتخت: جورج تاون (۲۳۶،۹۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۶/۵/۲۶، از انگلستان
مساحت: ۲۱۴،۹۶۹ کیلومترمربع (هشتاد و چهارمین کشور جهان)
جمعیت: ۷۴۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پنجاه و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: بهارات جاگدئو، از سال ۱۹۹۹
رئیس دولت: نخست وزیر: ساموئل آرچیبالد آنتونی هیندز، از سال ۱۹۹۷
نژاد (۲۰۰۲): هندی ۴۳/۵٪، سیاهپوست ۳۰/۲٪، دورگه ۱۶/۷٪، بقیه ۹/۶٪
دین (۲۰۰۲): مسیحی ۵۷/۳٪، هندو ۲۸/۴٪، مسلمان ۷/۲٪، بقیه ۷/۱٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، هندی، پرتغالی و چینی
واحد پول: دلار گویان = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار گویان = ۵۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): لیندن (۴۴،۹۰۰)، نیوآمستردام (۳۷،۵۰۰)، کوری‌ورتون (۱۲،۷۰۰)، بارتیکا (۱۱،۳۰۰ نفر)

گینه — GUINEA (.gn)

نام رسمی: جمهوری گینه
پایتخت: کوناکری (۱،۵۹۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۸/۱۰/۲، از فرانسه
مساحت: ۲۴۵،۸۵۷ کیلومترمربع (هفتاد و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰،۳۲۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتادمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: آلفا کونده، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: نخست وزیر: محمد سعید فوفانا، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰): قبایل فولانی ۳۸/۳٪، مالینکه ۲۵/۶٪، سوسو ۱۲/۲٪، کپله ۵/۲٪، بقیه ۱۸/۷٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان ۸۵٪، مسیحی ۸٪، عقاید سنتی ۷٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)، زبان‌های رایج قبیله‌ای
واحد پول: فرانک گینه = ۱۰۰ کائوری؛ ۱۰۰ فرانک = ۲۱۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): کانکان (۱۱۳،۹۰۰)، (۲۰۰۱) لابه (۶۴،۵۰۰)، کیندیا (۵۶،۰۰۰)، نزرکوره (۵۵،۰۰۰ نفر)

گینه استوایی — EQUATORIAL GUINEA (.gq)

نام رسمی: جمهوری گینه استوایی
پایتخت: مالابو (۱۲۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۸/۱۰/۱۲، از اسپانیا
مساحت: ۲۸،۰۵۱ کیلومترمربع (صد و چهل و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۶۵۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شصت و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: سرتیپ تئودورو اوبیانگ نگوئما مباسوگو، از سال ۱۹۷۹
رئیس دولت: نخست وزیر: ایگناسیو میلام تانگ، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰): قبایل فانگ ۵۶/۶٪، نیجریه‌ای ۱۲/۵٪، بوبی ۱۰٪، بقیه ۲۰/۹٪
دین (۲۰۰۰): کاتولیک ۸۰/۱٪، مسلمان ۴٪، مسیحیت افریقایی ۳/۷٪، بقیه ۱۲/۲٪
زبان: اسپانیایی، فرانسوی (زبان‌های رسمی)
واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): باتا (۶۶،۸۰۰)، مبینی (۱۱،۶۰۰)، ابیبین (۹،۱۰۰)، لوبا (۶،۸۰۰ نفر)

گینه بیسائو — GUINEA BISSAU (.gw)

نام رسمی: جمهوری گینه بیسائو
پایتخت: بیسائو (۳۰۵،۷۰۰ نفر در سال ۲۰۰۴)
تاریخ استقلال: ۱۹۷۴/۹/۱۰ از پرتغال
مساحت: ۳۶،۱۲۵ کیلومترمربع (صد و سی و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۵۹۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهل و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: مالام باکای سانها، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر: کارلوس گومس، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰): قبایل بالانته ۲۵٪، فولانی ۱۷٪، ماندیاکو ۱۲٪، مالینکه ۱۰٪، بقیه ۳۶٪
دین (۲۰۰۵): عقاید سنتی ۴۹٪، مسلمان ۴۲٪، مسیحی و بقیه ۹٪
زبان: پرتغالی (زبان رسمی)، زبان‌های بومی
واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم، یک فرانک سی‌اف‌آ = ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): بافاتا (۱۵،۰۰۰)، کاچئو (۱۴،۰۰۰)، گابو (۱۰،۰۰۰ نفر)

لائوس — LAOS (.la)

نام رسمی: جمهوری دموکراتیک خلق لائوس
پایتخت: وین‌تیان (۷۹۹،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۳/۱۰/۲۳، از فرانسه
مساحت: ۲۳۶،۸۰۰ کیلومترمربع (هشتاد و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۶،۲۵۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جموری تک حزبی خلق با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: سپهبد چومالی سایاسون، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: نخست وزیر: تونگسینگ تاماوونگ، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۵): لائوسی ۵۴/۶٪، خمو ۱۰/۹٪، همونگ ۸٪، تای ۳/۸٪، بقیه ۲۲/۷٪
دین (۲۰۰۵): عقاید سنتی ۴۹٪، بودایی ۴۳٪، بقیه ۸٪
زبان: لائوسی (زبان رسمی)
واحد پول: کیپ = ۱۰۰ آت؛ صد کیپ = ۱۲۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): ساواناخت (۵۸،۲۰۰)، پاکسه (۵۰،۱۰۰ نفر)، سام‌نوآ (۴۰،۷۰۰)، موآنگ‌خاموآن (۲۷،۳۰۰ نفر)

لاتویا (لتونی) — LATVIA (.lv)

نام رسمی: جمهوری لاتویا (لتونی)
پایتخت: ریگا (۷۰۶،۴۱۳ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۸/۲۱، از شوروی
مساحت: ۶۴،۶۱۰ کیلومترمربع (صد و بیست و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۲۳۸،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۱۰ (صد و سی و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : آندریس برزینس، از سال ۲۰۱۱ به مدت ۴ سال
رئیس دولت: نخست وزیر : والدیس دومبرووسکیس، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۹): لاتویایی ۵۹/۳٪، روس ۲۷/۸٪، بیلاروس ۳/۶٪، اوکراینی ۲/۵٪، بقیه ۶/۸٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۶۲٪، بدون دین ۲۶٪، بقیه ۱۲٪
زبان: لاتویایی (زبان رسمی)، روسی
واحد پول: لاتس = ۱۰۰ سانتیم؛ یک لاتس = ۲۱،۴۱۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): دائوگاوپیلس (۱۰۳،۹۲۲)، لیپایا (۸۴،۰۷۴)، یلگاوا (۶۴،۸۹۸)، یورمالا (۵۵،۸۵۸ نفر)

لبنان — LEBANON (.lb)

نام رسمی: جمهوری لبنان
پایتخت: بیروت (۱،۸۴۶،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۳/۱۱/۲۲، از فرانسه
مساحت: ۱۰،۴۰۰ کیلومترمربع (صد و شصت و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۴،۱۲۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و بیست و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : میشل سلیمان، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر : نجیب میقاتی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۸۴/۵٪، ارمنی ۶/۸٪، کرد ۶/۱٪، بقیه ۲/۶٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان ۵۶٪ (شیعه ۲۸٪، سنی ۲۸٪)، مسیحی ۳۴٪، دروزی ۵٪، بقیه ۵٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، فرانسه، انگلیسی
واحد پول: لیره لبنان = ۱۰۰ پیاستر؛ ۱۰۰ لیره لبنان = ۷۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۳): طرابلس (۲۱۲،۹۰۰)، صیدا (۱۴۹،۰۰۰)، صور (۱۱۷،۱۰۰)، نبطیه (۸۹،۴۰۰ نفر)

لسوتو — LESOTHO (.ls)

نام رسمی: پادشاهی لسوتو
پایتخت: ماسرو (۱۹۷،۹۰۷ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۶/۱۰/۴، از انگلستان
مساحت: ۳۰،۳۵۵ کیلومترمربع (صد و سی و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۹۲۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهل چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه: لتسی سوم، از سال ۱۹۹۶
رئیس دولت: نخست وزیر : باتوئل پاکالیتا مَوسیسیلی، از سال ۱۹۹۸
نژاد (۲۰۰۰): قبایل سوتو ۸۰/۳٪، زولو ۱۴/۴٪، بقیه ۵/۳٪
دین (۲۰۰۰): مسیحی ۹۱٪ (دین رسمی)، عقاید سنتی ۷/۷٪، بقیه ۱/۳٪
زبان: سوتو، انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول: لوتی = ۱۰۰ لیسنته؛ یک لوتی = ۱،۳۵۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): تیاتیانگ (۶۱،۴۷۵)، مافتنگ (۳۲،۱۴۸)، ماپوتسوئه (۳۰،۸۰۰)، موهالزهوک (۲۸،۳۱۰ نفر)

لوکزامبورگ — LUXEMBOURG (.lu)

نام رسمی: مهیندوکنشین لوکزامبورگ
پایتخت: لوکزامبورگ (۹۰،۸۴۸ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۸۹۰/۱۱/۱۳، از هلند
مساحت: ۲،۵۸۶ کیلومترمربع (صد و هفتادمین کشور جهان)
جمعیت: ۵۰۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شصت و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: مهیندوک : هنری، از سال ۲۰۰۰
رئیس دولت: نخست وزیر : ژان کلود ژونکر، از سال ۱۹۹۵
نژاد (۲۰۰۹): لوکزامبورگی ۵۶/۳٪، پرتغالی ۱۶/۲٪، فرانسوی ۵/۸٪، بقیه ۲۱/۷٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۹۰٪، پروتستان ۳٪، مسلمان ۲٪، بقیه ۵٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)، لوکزامبورگی (زبان ملی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): اش سورآلزت (۳۰،۱۴۷)، دیفردانژ (۲۱،۵۳۰)، دودلانژ (۱۸،۵۰۷)، پتانژ (۱۵،۵۸۲ نفر)

لهستان — POLAND (.pl)

نام رسمی: جمهوری لهستان
پایتخت: ورشو (۱،۷۰۹،۷۸۱ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۳۱۲،۶۸۵ کیلومترمربع (شصت و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۸،۱۸۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سی و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : برونیسلاو ماریا کوموروفسکی، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت: نخست وزیر : دونالد توسک، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰): لهستانی ۹۰٪، اوکراینی ۴٪، آلمانی ۴٪، بقیه ۲٪
دین (۲۰۰۷): کاتولیک ۸۸/۷٪، ارتدوکس ۱/۳٪، پروتستان ۰/۴٪، بقیه ۹/۹٪
زبان: لهستانی (زبان رسمی)
واحد پول: زلوتی = ۱۰۰ گروشی ؛ یک زلوتی = ۳،۶۶۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): کراکوف (۷۵۴،۶۲۴)، لُدز (۷۴۷،۱۵۲)، وروتسلاف (۶۳۲،۱۶۲)، پُزنان (۵۵۷،۲۶۴)، گدانسک (۴۵۵،۵۸۱ نفر)

لیبریا — LIBERIA (.lr)

نام رسمی: جمهوری لیبریا
پایتخت: مونروویا (۱،۰۱۰،۹۷۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۸)
تاریخ تشکیل: ۱۸۴۷/۷/۲۶
مساحت: ۹۷،۷۵۴ کیلومترمربع (صد و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۷۶۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و بیست و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: دولت انتقالی، از اکتبر سال ۲۰۰۳
رئیس حکومت: رئیس‌جمهور : خانم الن جانسون، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: رئیس‌جمهور : خانم الن جانسون، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۸): قبایل کپله ۲۰/۳٪، باسا ۱۳/۴٪، گربو ۱۰٪، گیو ۸٪، مانو ۷/۹٪، بقیه ۴۰/۴٪
دین (۲۰۰۵): عقاید سنتی ۴۰٪، مسیحی ۴۰٪، مسلمان ۲۰٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، زبان‌های بومی قبایلی
واحد پول: دلار لیبریا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار لیبریا = ۱۴۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): گانتا (۴۱،۱۰۶)، بوکانن (۳۴،۲۷۰)، گبارنگا (۳۴،۰۴۶)، کاکاتا (۳۳،۹۴۵ نفر)

لیبی — LIBYA (.ly)

نام رسمی: شورای ملی انتقالی لیبی
پایتخت: طرابلس (۲،۱۸۹،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۱/۱۲/۲۴، از ایتالیا
مساحت: ۱،۷۵۷،۰۰۰ کیلومترمربع (شانزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۶،۵۴۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صدمین کشور جهان)
نوع حکومت: حکومت موقت شورای ملی انتقالی
رئیس حکومت: رئیس شورای ملی انتقالی : مصطفی عبدالجلیل، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست وزیر موقت : محمود جبریل، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۸۷٪ (لیبیایی ۵۷٪، بدوی ۱۴٪، مصری ۸٪)، بربر ۷٪، بقیه ۶٪
دین (۲۰۰۰): اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۹۶/۱٪، بقیه ۳/۹٪
زبان: عربی (زبان رسمی)
واحد پول: دینار لیبی = ۱۰۰۰ درهم؛ یک دینار لیبی = ۸،۵۰۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): بنغازی (۶۷۰،۷۹۷)، مصراته (۲۰۰۳: ۱۲۱،۶۶۹ نفر)

لیتوانی — LITHUANIA (.lt)

نام رسمی: جمهوری لیتوانی
پایتخت: ویلنیوس (۵۴۸،۸۳۵ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۷/۲۹، از شوروی
مساحت: ۶۵،۳۰۱ کیلومترمربع (صد و بیست و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۲۹۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سی و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : خانم دالیا گریبائوسکایته، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر : آندریوس کوبیلیوس، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۹): لیتوانیایی ۸۴٪، لهستانی ۶٪، روس ۵٪، بقیه ۵٪
دین (۲۰۰۷): کاتولیک ۸۰/۲٪، ارتدوکس ۴/۹٪، بقیه ۱۴/۹٪
زبان: لیتوانیایی (زبان رسمی)، لهستانی، روسی
واحد پول: لیتاس = ۱۰۰ سنتای؛ یک لیتاس = ۴،۳۷۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): کاوناس (۳۴۸،۶۲۴)، کلایپدا (۱۸۲،۷۵۲)، شاولیای (۱۲۵،۴۵۳)، پانه وژیس (۱۱۱،۹۵۹)، آلیتوس (۶۶،۸۴۱ نفر)

لیختن اشتاین — LIECHTENSTEIN (.li)

نام رسمی: شاهزاده‌نشین لیختن اشتاین
پایتخت: فادوتس (۵،۲۰۸ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۱۶۰ کیلومترمربع (صد و نود و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۳۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و نود و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: شاهزاده هانس آدام دوم، از سال ۱۹۸۹
رئیس دولت: نخست وزیر : کلاوس چوچر، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۷): لیختن‌اشتاینی ۶۶/۱٪، سوئیسی ۱۰/۳٪، اتریشی ۵/۸٪، آلمانی ۳/۴٪، بقیه ۱۴/۴٪
دین (۲۰۰۲): مسیحی ۸۳/۹٪، مسلمان ۴/۱٪، بدون دین و بقیه ۱۲٪
زبان: آلمانی (زبان رسمی)
واحد پول: فرانک سوئیس = ۱۰۰ راپن؛ یک فرانک سوئیس = ۹،۹۵۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): شان (۵،۷۹۱)، تریزن (۴,۸۰۷)، بالتسرس (۴,۵۱۷)، اشن (۴,۱۹۶ نفر)

ماداگاسکار — MADAGASCAR (.mg)

نام رسمی: جمهوری ماداگاسکار
پایتخت: آنتاناناریوو (۱،۴۰۳،۴۴۹ نفر در سال ۲۰۰۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۶/۲۶، از فرانسه
مساحت: ۵۸۷،۰۴۱ کیلومترمربع (چهل و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۰،۱۴۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجاه و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهورموقت منصوب کودتا : آندری نیرینا راژولینا، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر : سرتیپ آلبرت کامیله ویتال، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰): مالاگاسی ۹۵/۹٪، فرانسوی ۰/۶٪، بقیه ۳/۵٪
دین (۲۰۰۵): عقاید سنتی ۴۲٪، مسیحی ۴۷٪، مسلمان سنی ۲٪، بقیه ۹٪
زبان: مالاگاسی، فرانسوی (زبانهای رسمی)
واحد پول: آریاری = ۵ ایرایمبیلانجا؛ ۱۰۰ آریاری = ۵۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱): تواماسینا (۱۷۹،۰۴۵)، آنتسیرابه (۱۶۰،۳۵۶)، فیانارانتسوا (۱۴۴،۲۲۵)، ماهاجانگا (۱۳۵،۶۶۰ نفر)

مارشال، جزایر — MARSHALL ISLANDS (.mh)

نام رسمی: جمهوری جزایر مارشال
پایتخت: ماجورو (دالاپ - اولیگا - داریت) ۲۰،۸۰۰ نفر درسال ۲۰۰۴
تاریخ استقلال: ۱۹۹۰/۱۲/۲۲، از امریکا
مساحت: ۱۸۱ کیلومترمربع (صد و نود و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۵۴،۴۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتاد و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : جورلانگ زدکایا، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: رئیس جمهور : جورلانگ زدکایا، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۶): بومی جزایر مارشال ۹۲/۱٪، بقیه ۷/۹٪
دین (۱۹۹۹): پروتستان ۸۵٪، کاتولیک ۸/۴٪، مورمون ۲/۱٪، بقیه ۴/۵٪
زبان: مارشالی (کاجین-ماجول)، انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول: دلار امریکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار= ۱۰،۵۵۰ ریال
شهرهای مهم (۱۹۹۹): ابیه (۹،۳۰۰)، لورا (۲,۳۰۰)، آجلتاکه (۱,۲۰۰)، انه‌وتاک (۸۲۰ نفر)

مالاوی — MALAWI (.mw)

نام رسمی: جمهوری مالاوی
پایتخت: لیلونگوه (۶۶۹،۰۲۱ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۴/۷/۶، از انگلستان
مساحت: ۱۱۸،۴۸۴ کیلومترمربع (صدمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۵،۴۴۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شصت و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : بینگو وا موتاریکا، از سال ۲۰۰۴
رئیس دولت: رئیس جمهور : بینگو وا موتاریکا، از سال ۲۰۰۴
نژاد (۲۰۰۰): چوا ۳۴/۷٪، ماراوی ۱۲/۲٪، نگونی ۹٪، یائو ۷/۹٪، بقیه ۳۶/۲٪
دین (۲۰۰۵): مسیحی ۷۵٪، مسلمان ۲۰٪، عقاید سنتی ۳٪، بقیه ۲٪
زبان: انگلیسی، چیچوا (زبانهای رسمی)
واحد پول: کواچا= ۱۰۰ تامبالا؛ یک کواچا= ۷۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): بلانتایر (۶۶۱،۴۴۴)، مزوزو (۱۲۸،۴۳۲)، زومبا (۸۷،۳۶۶)، کاسونگو (۴۲،۳۵۱ نفر)

مالت
MALTA (.mt)

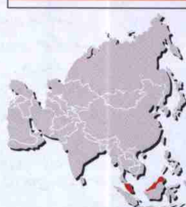

نام رسمی: جمهوری مالت
پایتخت: والتا (۶،۲۲۱ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۴/۹/۲۱ ، از انگلستان
مساحت: ۳۱۶ کیلومترمربع (صد و هشتاد و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۴۱۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتادمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : گورگ آبلا، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر : لورنس گونزی، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۵): مالتی ۹۷٪، انگلیسی ۱/۲٪، بقیه ۱/۸٪
دین (۲۰۰۴): کاتولیک ۹۵٪ (دین رسمی)، مسلمان ۰/۷٪، بدون دین ۲٪، بقیه ۲/۳٪
زبان: مالتی، انگلیسی (زبانهای رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲,۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): بیرکیرکارا (۲۲،۴۹۲)، موستا (۱۹،۱۵۵)، کورمی (۱۶،۷۳۰)، زابار (۱۴،۹۸۱ نفر)

مالدیو
MALDIVES (.mv)

نام رسمی: جمهوری مالدیو
پایتخت: ماله (۱۰۳،۶۹۳ نفر در سال ۲۰۰۶)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۵/۷/۲۶ ، از انگلستان
مساحت: ۲۹۸ کیلومترمربع (صد و هشتاد و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۲۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتاد و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : محمد نشید، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: رئیس جمهور : محمد نشید، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۰): مالدیوی ۹۸/۵٪، سینهالی ۰/۷٪، بقیه ۰/۸٪
دین: اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۱۰۰٪
زبان: دیوهی (از گروه زبان‌های سینهالی، زبان رسمی)
واحد پول: روفیا = ۱۰۰ لاری؛ یک روفیا = ۸۲۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): جزیره‌های مهم : هیتهادهو (۹,۴۶۵)، فووامولاه (۷,۶۳۶)، کولهورهوفوشی (۶,۹۹۸)، تینادهو (۴,۴۴۲ نفر)

مالزیا
MALAYSIA (.my)

نام رسمی: مالزیا
پایتخت: کوآلا لومپور (۱،۴۹۳،۰۰۰ نفر درسال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۷/۸/۳۱ ، از انگلستان
مساحت: ۳۲۹،۷۵۸ کیلومترمربع (شصت و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۸،۲۷۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهل و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: شاه شاهان : توآنکو میزان زین العابدین ، از سال ۲۰۰۶
رئیس دولت: نخست وزیر : داتوک سری نجیب تون رزاق، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۸): مالایی ۵۰/۸٪، چینی ۲۲/۹٪، هندی ۶/۹٪، بقیه ۱۹/۴٪
دین (۲۰۰۰): اسلام(دین‌رسمی)، مسلمان ۶۰/۴٪، بودایی ۱۹/۲٪، مسیحی ۹/۱٪، بقیه ۱۱/۳٪
زبان: مالایی (زبان رسمی)، چینی، هندی، انگلیسی
واحد پول: رینگیت = ۱۰۰ سنت؛ یک رینگیت = ۲،۹۸۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): کلانگ (۱،۰۷۱،۰۰۰)، جوهورباهارو (۹۵۸،۰۰۰)، سوبانگ جایا (۹۵۴،۳۰۰)، ایپوه (۶۹۲،۲۰۰)، پوتراجایا (۵۵،۰۰۰ نفر)

مالی
MALI (.ml)

نام رسمی: جمهوری مالی
پایتخت: باماکو (۱،۸۰۹،۱۰۶ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۹/۲۲ ، از فرانسه
مساحت: ۱،۲۴۰،۱۹۲ کیلومترمربع (بیست و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۱۵،۰۲۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شصت و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : آمادو تومانی توره، از سال ۲۰۰۲
رئیس دولت: نخست وزیر : خانم سیسه مریم کائیداما سیدیبه، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): قبایل بامبارا ۳۰/۶٪، سنوفو ۱۰/۵٪، فولاماسینا ۹/۶٪، بقیه ۴۹/۳٪
دین (۲۰۰۵): مسلمان ۹۰٪، مسیحی ۵٪، عقاید سنتی و بدون دین ۵٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)
واحد پول: فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): سیکاسو (۲۲۵،۷۵۳)، کالابانکورو (۱۶۶،۷۲۲)، کوتیالا (۱۳۷،۹۱۹)، سگو (۱۳۰،۶۹۰)، کایه (۱۲۷،۳۶۸ نفر)

مجارستان
HUNGARY (.hu)

نام رسمی: جمهوری مجارستان
پایتخت: بوداپست (۱،۷۲۱،۵۵۶ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۹۳،۰۳۰ کیلومترمربع (صد و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰،۰۰۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتاد و دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : پال شمیت، از سال ۲۰۱۰ به مدت ۵ سال
رئیس دولت: نخست وزیر : ویکتور اوربان، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰): مجار ۸۴/۴٪، کولی (روم) ۳/۵٪، آلمانی ۲/۴٪، بقیه ۹/۷٪
دین (۲۰۰۱): مسیحی ۷۳/۴٪ (کاتولیک‌رومی ۵۱/۹٪)، بدون دین ۱۴/۵٪، بقیه ۱۲/۱٪
زبان: مجاری (زبان رسمی)
واحد پول: فورینت = ۱۰۰ فیلر؛ یک فورینت = ۵۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): دبرتسن (۲۰۷،۲۷۰)، سگد (۱۶۹،۷۱۳)، میشکولتس (۱۶۹،۲۲۶)، پچ (۱۵۷،۶۸۰ نفر)

مصر
EGYPT (.eg)

نام رسمی: جمهوری عربی مصر
پایتخت: قاهره (۱۱،۸۹۳،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۲۲/۲/۲۸ ، از انگلستان
مساحت: ۹۹۷،۷۳۹ کیلومترمربع (بیست و نهمین کشور جهان)
جمعیت: ۸۴،۴۷۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهاردهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس شورای عالی نیروهای مسلح : محمد حسین طنطاوی، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست وزیر : عصام عبدالعزیز شرف، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰): عرب مصری ۸۴/۱٪، عرب سودانی ۵/۵٪، بربرهای عرب ۲٪، بقیه ۸/۴٪
دین (۲۰۰۰): اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۸۴/۴٪، مسیحی ۱۵/۱٪، بقیه ۰/۵٪
زبان: عربی (زبان رسمی)
واحد پول: لیره مصر = ۱۰۰ پیاستر؛ یک لیره مصر = ۱،۹۰۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۶): اسکندریه (۴،۰۸۵،۰۰۰)، جیزه (۲،۸۹۱،۰۰۰)، شبرا الخیمه (۱،۰۲۶،۰۰۰)، پرت‌سعید (۵۷۱،۰۰۰)، سوئز (۵۱۲،۰۰۰ نفر)

مغرب (مراکش)
MOROCCO (.ma)

نام رسمی: پادشاهی مغرب (مراکش)
پایتخت: رباط (۱،۷۷۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۵۶/۳/۲ ، از فرانسه و اسپانیا
مساحت: ۴۵۸،۷۳۰ کیلومترمربع (پنجاه و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۳۲،۱۱۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سی و هشتمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: پادشاه : ملک محمد ششم، از سال ۱۹۹۹
رئیس دولت: نخست وزیر : عباس الفاسی، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰): بربر ۴۵٪، عرب ۴۴٪، مور ۱۰٪، بقیه ۱٪
دین (۲۰۰۴): اسلام (دین رسمی)، مسلمان (عمدتاً سنی) ۹۹٪، بقیه ۱٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، فرانسوی، بربر
واحد پول: درهم مغرب = ۱۰۰ سانتیم؛ یک درهم = ۱،۳۳۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): دارالبیضا (کازابلانکا ۳،۲۴۵،۰۰۰)، فاس (۱،۰۴۴،۰۰۰)، مراکش (۹۰۹،۰۰۰)، طنجه (۷۶۸،۰۰۰ نفر)

مغولستان
MONGOLIA (.mn)

نام رسمی: مغولستان
پایتخت: اولان باتور (۱،۰۳۱،۲۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۲۱/۷/۱۱ ، از چین
مساحت: ۱،۵۶۶،۵۰۰ کیلومترمربع (هجدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۷۶۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سی و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : تساخیاگین البگدورج، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر : سوخباتارین باتبولد، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰): مغول خلخی ۸۱/۵٪، قزاق ۴/۳٪، مغول دوربد ۲/۸٪، بقیه ۱۱/۴٪
دین (۲۰۰۵): عقایدسنتی ۳۲٪، بودایی ۲۳٪، مسلمان ۵٪، بدون دین ۳۰٪، بقیه ۱۰٪
زبان: مغولی خلخی (زبان رسمی)
واحد پول: توگریک (طغرق) = ۱۰۰ مونگو؛ صد توگریک = ۷۴۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): اردنت (۷۴،۳۰۰)، دارخان (۷۲،۴۰۰)، (۲۰۰۰) چویبالسان (۴۱،۷۱۴)، اولانگوم (۲۶،۳۱۹ نفر)

مقدونیه
MACEDONIA (.mk)

نام رسمی: جمهوری مقدونیه
پایتخت: اسکوپیه (۴۸۶،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۰۸)
تاریخ استقلال: ۱۹۹۱/۱/۲۵ ، از یوگسلاوی
مساحت: ۲۵،۷۱۳ کیلومترمربع (صد و چهل و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۲،۰۵۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهل و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : گیورگه ایوانوف، از سال ۲۰۰۹
رئیس دولت: نخست وزیر : نیکولا گروئفسکی، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۲): مقدونی ۶۴/۲٪، آلبانیایی ۲۵/۲٪، ترک ۳/۹٪، کولی ۲/۷٪، بقیه ۴/۱٪
دین (۲۰۰۵): ارتدوکس ۶۵٪، مسلمان سنی ۳۲٪، کاتولیک ۱٪، بقیه ۲٪
زبان: مقدونی (زبان رسمی)، آلبانیایی، ترکی، صربی
واحد پول: دنار = ۱۰۰ دنی؛ یک دنار = ۲۴۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۸): بیتولا (۷۳،۳۰۰)، کومانوو (۷۱،۷۰۰)، پریلپ (۶۶،۰۰۰)، تتوو (۵۴،۵۰۰ نفر)

مکزیک
MEXICO (.mx)

نام رسمی: ایالات متحده مکزیک
پایتخت: مکزیکوسیتی (۱۹،۰۲۸،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۸۱۰/۹/۱۶ ، از اسپانیا
مساحت: ۱،۹۵۸،۲۰۱ کیلومترمربع (سیزدهمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۰۸،۳۹۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (یازدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : فیلیپه کالدرون اینوخوسا، از سال ۲۰۰۶ به مدت ۶ سال
رئیس دولت: رئیس جمهور : فیلیپه کالدرون اینوخوسا، از سال ۲۰۰۶ به مدت ۶ سال
نژاد (۲۰۰۰): دورگه سرخ و سفید ۶۴/۳٪، سرخپوست ۱۸٪، سفید مکزیکی ۱۵٪، بقیه ۲/۷٪
دین (۲۰۰۰): کاتولیک ۸۷٪، پروتستان ۳/۲٪، بدون دین ۳/۱٪، بقیه ۶/۷٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)، زبان‌های رایج میان سرخپوستان
واحد پول: پزو مکزیک = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک پزو مکزیک = ۷۸۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷): گوادالاخارا (۴،۱۹۸،۰۰۰)، پوئبلا (۲،۱۹۵،۰۰۰)، تیخوآنا (۱،۵۵۳،۰۰۰)، سیوداد خوآرز (۱،۵۴۰،۰۰۰ نفر با حومه)

موریتانی
MAURITANIA (.mr)

نام رسمی: جمهوری اسلامی موریتانی
پایتخت: نواکشوت (۷۰۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۰/۱۱/۲۸ ، از فرانسه
مساحت: ۱،۰۳۰،۷۰۰ کیلومترمربع (بیست و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۳،۲۰۵،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و سی و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : محمد ولد عبدالعزیز، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت: نخست وزیر : مولای ولد محمد لغظف، از سال ۲۰۰۸
نژاد (۲۰۰۳): قبایل مور ۷۰٪، سیاهپوست افریقایی ۳۰٪
دین (۲۰۰۰): اسلام (دین رسمی)، مسلمان سنی ۹۹/۱٪، بقیه ۰/۹٪
زبان: عربی (زبان رسمی)، فولانی، سونینکه، ولوف (زبان‌های ملی)، فرانسه
واحد پول: وگیه = ۵ خمس؛ یک وگیه = ۴۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵): نواذیبو (۹۴،۷۰۰)، (۲۰۰۰): روسو (۴۸،۹۲۲)، بوغه (۳۷,۵۳۱)، عادل بغرو (۳۶,۰۰۷ نفر)

موریس
MAURITIUS (.mu)

نام رسمی: جمهوری موریس
پایتخت: پورت‌لوئی (۱۴۸،۷۵۶ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۶۸/۳/۱۲ ، از انگلستان
مساحت: ۲،۰۴۰ کیلومترمربع (صد و هفتاد و یکمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۲۸۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و پنجاه و سومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور : آنرود جوگناوت، از سال ۲۰۰۳
رئیس دولت: نخست وزیر : ناوینچاندرا رامگولام، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۰۰): هند و پاکستانی ۶۷٪، کریول ۲۷/۴٪، چینی ۳٪، بقیه ۲/۶٪
دین (۲۰۰۰): هندو ۴۹/۶٪، مسیحی ۳۲/۲٪، مسلمان ۱۶/۶٪، بقیه ۱/۶٪
زبان: انگلیسی (زبان رسمی)، موریسی
واحد پول: روپیه موریس = ۱۰۰ سنت؛ یک روپیه = ۳۳۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): بوباسن - رزهیل (۱۱۰،۴۵۹)، واکوا - فونی (۱۰۷،۸۹۹)، کوئرپیپ (۸۴،۳۳۷)، کواتربورن (۸۱،۵۹۴ نفر با حومه)

موزامبیک — MOZAMBIQUE (.mz)

نام رسمی:	جمهوری موزامبیک
پایتخت:	ماپوتو (۱،۰۹۹،۱۰۲ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	۱۹۷۵/۶/۲۵، از پرتغال
مساحت:	۷۹۹،۳۸۰ کیلومترمربع (سی و چهارمین کشور جهان)
جمعیت:	۲۲،۴۲۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (پنجاه و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: آرماندو گبوزا، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت:	نخست وزیر: آیرس بونیفاسیو باتیستا آلی، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰):	ماکوانا ۱۵/۳٪، ماکوا ۱۴/۵٪، تسونگا ۸/۶٪، شونا ۸٪، بقیه ۵۳/۶٪
دین (۲۰۰۵):	عقاید سنتی ۴۶٪، مسیحی ۳۷٪، مسلمان ۹٪، بقیه ۸٪
زبان:	پرتغالی (زبان رسمی)، بانتو، سواحلی
واحد پول:	متیکال جدید = ۱۰۰ سنتاوو، یک متیکال جدید = ۳۸۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷):	ماتولا (۶۷۵،۴۲۲)، نامپولا (۴۷۷،۹۰۰)، بیرا (۴۳۶،۲۴۰)، چیمویو (۲۳۸،۹۷۶ نفر)

مولداوی — MOLDOVA (.md)

نام رسمی:	جمهوری مولداوی
پایتخت:	کیشی نف (۶۳۰،۸۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۹۱/۸/۲۷، از شوروی
مساحت:	۳۳،۷۰۰ کیلومترمربع (صد و سی و هفتمین کشور جهان)
جمعیت:	۳،۹۴۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و بیست و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهورموقت: ماریان لوپو، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت:	نخست وزیر: ولاد فیلات، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۴):	مولداویایی ۷۵/۸٪، اوکراینی ۸/۴٪، روس ۵/۹٪، بقیه ۹/۹٪
دین (۲۰۰۵):	ارتدوکس ۶۳/۳٪، بدون دین ۱۹/۹٪، مسلمان ۵/۵٪، بقیه ۱۱/۳٪
زبان:	رومانیایی (زبان رسمی)، روسی، اوکراینی
واحد پول:	لئوی مولداوی = ۱۰۰ بانی؛ یک لئو = ۹۴۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	تیراسپول (۱۵۵،۰۰۰)، بلتسی (۱۲۲،۲۰۰)، تیگینا (۹۵،۰۰۰)، ریبنیتسا (۵۰،۰۰۰ نفر)

موناکو — MONACO (.mc)

نام رسمی:	شاهزاده نشین موناکو
پایتخت:	موناکو (۱،۰۳۴ نفر در سال ۲۰۰۰)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۱/۹۵ کیلومترمربع (صد و نود و ششمین کشور جهان)
جمعیت:	۳۵،۲۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و نود و دومین کشور جهان)
نوع حکومت:	مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	پادشاه: شاهزاده آلبرت دوم، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت:	نخست وزیر: میشل روژه، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۸):	فرانسوی ۲۸/۴٪، مونه گواسک ۲۱/۶٪، ایتالیایی ۱۸/۷٪، بقیه ۳۱/۳٪
دین (۲۰۰۰):	مسیحی ۹۳/۲٪، یهودی ۱/۷٪، بقیه ۵/۱٪
زبان:	فرانسوی (زبان رسمی) انگلیسی، ایتالیایی
واحد پول:	یورو= ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۰):	مونت کارلو (۱۵،۵۰۷)، لاکوندامین (۱۲،۱۸۷ نفر)

مونته نگرو — MONTENEGRO (.me)

نام رسمی:	جمهوری‌مونته نگرو
پایتخت:	پودگوریتسا (۱۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۲۰۰۶/۶/۳، از صربستان و مونته نگرو
مساحت:	۱۳،۸۱۲ کیلومتر مربع (صد و پنجاه و هفتمین کشور جهان)
جمعیت:	۶۳۳،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شصت و سومین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: فیلیپ وویانوویچ، از سال ۲۰۰۳
رئیس دولت:	نخست وزیر: ایگور لوکشیچ، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۳):	مونته نگرویی ۴۳/۲٪، صربی ۳۲٪، بوسنیایی ۱۱/۸٪، آلبانیایی ۵٪، بقیه ۸٪
دین (۲۰۰۳):	ارتدوکس ۷۰٪، مسلمان ۲۱٪، کاتولیک ۴٪، بقیه ۵٪
زبان:	صربی لیکاوایی
واحد پول:	یورو= ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷):	نیکشیچ (۷۵،۰۰۰)، بیلو پولیه (۵۰،۰۰۰)، بار (۴۱،۰۰۰)، برانه (۳۵،۰۰۰ نفر)

میانمار (برمه) — MYANMAR \ BURMA (.mm)

نام رسمی:	اتحادیه میانمار (برمه)
پایتخت:	نای‌پی‌تاو (۹۳۰،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	۱۹۴۸/۱/۴، از انگلستان
مساحت:	۶۷۶،۵۷۷ کیلومترمربع (سی و نهمین کشور جهان)
جمعیت:	۵۳،۴۱۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (بیست و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری سوسیالیستی، تحت حاکمیت نظامیان، از سال ۱۹۷۴
رئیس حکومت:	رئیس شورای دولتی صلح و توسعه: ژنرال تان‌شوه، از سال ۱۹۹۲
رئیس دولت:	نخست‌وزیر: ژنرال تئین سئین، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰):	برمه‌ای ۵۵/۹٪، کارن ۹/۵٪، شان ۶/۵٪، چینی ۲/۵٪، بقیه ۲۵/۶٪
دین (۲۰۰۵):	بودایی ۷۴٪، پروتستان ۶٪، مسلمان ۳٪، هندو ۲٪، بقیه ۱۵٪
زبان:	برمه‌ای (زبان رسمی)، شان، کارن، کاچین، هندی، چینی، تامیلی
واحد پول:	کیات = ۱۰۰ پیا؛ یک کیات = ۱،۶۴۶ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷):	رانگون (یانگون/ ۴،۰۸۸،۰۰۰)، ماندالای (۹۶۱،۰۰۰)، مولمین (۴۰۵،۸۰۰)، باسین (۲۱۵،۶۰۰)، پگو (۲۰۰،۹۰۰ نفر)

میکرونزی — MICRONESIA (.fm)

نام رسمی:	ایالات فدرال میکرونزی
پایتخت:	کولونیا در جزیره پونپئی (۶،۰۶۸ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	۱۹۹۰/۱۲/۲۲، از امریکا
مساحت:	۷۰۱ کیلومترمربع (صد و هفتاد و هفتمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۱۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هشتادمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری فدرال با همکاری آزاد با امریکا، با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: مانی موری، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت:	رئیس جمهور: مانی موری، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰):	ساکنین جزایر چوک ۳۳/۶٪، پونپئی ۲۴/۹٪، یاپ ۱۰/۶٪، بقیه ۳۰/۹٪
دین (۲۰۰۵):	کاتولیک ۵۰٪، پروتستان ۴۷٪، بقیه ۳٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)، زبانهای میکرونزیایی
واحد پول:	دلار امریکا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار = ۱۰،۵۵۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	ونو (۱۳،۷۰۰)، پالیکیر (۶،۶۴۰)، کولونیا در جزیره یاپ (۳،۱۳۰ نفر)

نائورو — NAURU (.nr)

نام رسمی:	جمهوری نائورو
پایتخت:	یارن (۴،۶۱۶ نفر در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۸/۱/۳۱، از انگلستان
مساحت:	۲۱/۳ کیلومترمربع (صد و نود و پنجمین کشور جهان)
جمعیت:	۹،۳۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و نود و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: مارکوس استفن، از سال ۲۰۰۷
رئیس دولت:	رئیس جمهور: مارکوس استفن، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۶):	نائورویی ۹۵/۸٪، کیریباتی ۱/۵٪، بقیه ۲/۷٪
دین (۲۰۰۵):	پروتستان ۴۹٪، کاتولیک ۲۴٪، بقیه ۲۷٪
زبان:	انگلیسی، نائورویی
واحد پول:	دلار استرالیا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار استرالیا = ۸،۸۶۵ ریال
شهرهای مهم:	ندارد

نامیبیا — NAMIBIA (.na)

نام رسمی:	جمهوری نامیبیا
پایتخت:	ویندهوک (۳۰۶،۱۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۹۰/۳/۲۱، از افریقای جنوبی
مساحت:	۸۲۴،۲۶۸ کیلومترمربع (سی و سومین کشور جهان)
جمعیت:	۲،۲۱۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و چهلمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: هیفکیه‌پونیه پوهامبا، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت:	نخست وزیر: ناهاس آنگولا، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۰۰):	اووامبو ۳۴/۴٪، دورگه ۱۴/۵٪، کاوانگو ۹/۱٪، بقیه ۴۲٪
دین (۲۰۰۰):	پروتستان ۴۷/۵٪، کاتولیک ۱۷/۷٪، مسیحی افریقایی ۱۰/۸٪ بقیه ۲۴٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)، آفریکانس، آلمانی، بانتو
واحد پول:	دلار نامیبیا = ۱۰۰ سنت؛ یک دلار نامیبیا = ۱،۳۵۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹):	روندو (۷۶،۳۰۰)، والویس‌بی (۶۴،۰۰۰)، اوشاکاتی (۳۸،۶۰۰)، سواکوپموند (۳۲،۴۰۰ نفر)

نپال — NEPAL (.np)

نام رسمی:	جمهوری دموکراتیک فدرال نپال
پایتخت:	کاتماندو (۶۷۱،۸۴۶ نفر در سال ۲۰۰۱)
تاریخ استقلال:	دارای قدمت تاریخی
مساحت:	۱۴۷،۱۸۱ کیلومترمربع (نود و چهارمین کشور جهان)
جمعیت:	۲۸،۹۵۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهل و دومین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری فدرال با مجلس مؤسسان
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: رام باران یاداو، از سال ۲۰۰۸
رئیس دولت:	نخست وزیر: بابورام بهاتارای، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۰):	نپالی ۵۶٪، بیهاری ۱۹٪، تارو ۴/۴٪، تامانگ ۳/۶٪، نیوار ۳٪، بقیه ۱۴٪
دین (۲۰۰۱):	هندو ۸۰/۶٪، بودایی ۱۰/۷٪، مسلمان ۴/۲٪، بقیه ۴/۵٪
زبان:	نپالی (زبان رسمی)، بیهاری، گورخائی
واحد پول:	روپیه نپال = ۱۰۰ پایسا؛ یک روپیه = ۱۳۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱):	بیرات‌نگر (۱۶۶،۶۷۴)، لالیت پور (۱۶۲،۹۹۱)، پوخارا (۱۵۶،۳۱۲)، بیرگنج (۱۱۲،۴۸۴ نفر)

نروژ — NORWAY (.no)

نام رسمی:	پادشاهی نروژ
پایتخت:	اسلو (۵۸۶،۸۶۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال:	با قدمت تاریخی، ۱۹۰۵/۱۰/۲۷ (پایان اتحاد با سوئد)
مساحت:	۳۲۳،۷۵۸ کیلومترمربع (شصت و هفتمین کشور جهان)
جمعیت:	۴،۸۸۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و شانزدهمین کشور جهان)
نوع حکومت:	مشروطهٔ سلطنتی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	پادشاه: هارالد پنجم، از سال ۱۹۹۱
رئیس دولت:	نخست وزیر: ینس استولنبرگ، از سال ۲۰۰۵
نژاد (۲۰۰۹):	نروژی ۸۹/۴٪، بقیه ۱۰/۶٪
دین(۲۰۰۴):	پروتستان لوتری(دین رسمی) ۸۵/۷٪، مسلمان ۱/۸٪، بقیه ۱۲/۵٪
زبان:	نروژی (زبان رسمی)
واحد پول:	کرون نروژ = ۱۰۰ اوره، یک کرون = ۱۷۵۲ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰):	برگن (۲۵۶،۶۰۰)، تروندهیم (۱۷۰،۹۳۶)، استاوانگر (۱۲۳،۸۵۰)، باروم (۱۰۸،۴۸۴ نفر)

نیجر — NIGER (.ne)

نام رسمی:	جمهوری نیجر
پایتخت:	نیامی (۱،۰۰۴،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۰/۸/۳، از فرانسه
مساحت:	۱،۲۶۷،۰۰۰ کیلومترمربع (بیست و یکمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۵،۸۷۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شصت و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: محمدو ایسوفو، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت:	نخست وزیر: بریگی رافینی، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۲۰۰۱):	هوسا ۵۵/۴٪، قبایل جرما-سونغایی-دندی ۲۱٪، فولانی ۸/۵٪، بقیه ۱۵/۱٪
دین (۲۰۰۵):	مسلمان سنی ۸۵٪، شیعه ۵٪، عقاید سنتی ۹٪، بقیه ۱٪
زبان:	فرانسوی (زبان رسمی)، هوسا، فولانی، عربی
واحد پول:	فرانک سی‌اف‌آ = ۱۰۰ سانتیم؛ یک فرانک سی‌اف‌آ = ۲۳ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱):	زیندر (۱۷۰،۵۷۵)، مرادی (۱۴۸،۰۱۷)، آگادس (۷۸،۲۸۹)، تاهوا (۷۳،۰۰۲ نفر)

نیجریه — NIGERIA (.ng)

نام رسمی:	جمهوری فدرال نیجریه
پایتخت:	آبوجا (۱،۵۷۶،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال:	۱۹۶۰/۱۰/۱، از انگلستان
مساحت:	۹۲۳،۷۶۸ کیلومترمربع (سی و یکمین کشور جهان)
جمعیت:	۱۵۸،۲۵۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت:	جمهوری فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت:	رئیس جمهور: گودلاک جاناتان، از سال ۲۰۱۰
رئیس دولت:	رئیس جمهور: گودلاک جاناتان، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۰):	یوروبا ۱۷/۵٪، هوسا ۱۷/۲٪، ایبو ۱۳/۳٪، فولانی ۱۰/۷٪، بقیه ۴۱/۳٪
دین (۲۰۰۳):	مسیحی ۴۸/۲٪، مسلمان ۵۰/۵٪، بقیه ۱/۳٪
زبان:	انگلیسی (زبان رسمی)، هوسا، ایبو، یوروبا
واحد پول:	نایرا = ۱۰۰ کوبو، یک نایرا = ۶۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۷):	لاگوس (۹،۴۶۶،۰۰۰)، کانو (۳،۱۴۰،۰۰۰)، ایبادان (۲،۶۲۸،۰۰۰)، کادونا (۱،۴۴۲،۰۰۰)، بنین سیتی (۱،۱۹۰،۰۰۰ نفر با حومه)

نیکاراگوآ NICARAGUA (.ni)

نام رسمی: جمهوری نیکاراگوآ
پایتخت: ماناگوآ (۹۰۸،۸۹۲ نفر در سال ۲۰۰۵)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۱/۹/۱۵، از اسپانیا
مساحت: ۱۳۰،۷۰۰ کیلومترمربع (نود و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۵،۸۲۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: دانیل اورتگا، از سال ۲۰۰۷ به مدت ۵ سال
رئیس دولت: رئیس جمهور: دانیل اورتگا، از سال ۲۰۰۷ به مدت ۵ سال
نژاد (۲۰۰۰): دورگه سرخ و سفید ۶۳/۱٪، سفیدپوست ۱۴٪، سیاهپوست ۸٪، بقیه ۱۴/۹٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۵۸/۵٪، پروتستان ۲۳/۲٪، بدون دین ۱۵/۷٪، بقیه ۲/۶٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)، زبان سرخپوستان چیبچا
واحد پول: کوردوبا اورو = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک کوردوبا= ۵۱۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵): لئون (۱۳۹،۴۳۳)، چیناندگا (۹۵،۶۱۴)، ماسایا (۹۲،۵۹۸)، استلی (۹۰،۲۹۴ نفر)

هلند NETHERLANDS (.nl)

نام رسمی: پادشاهی هلند
پایتخت: آمستردام (۱،۵۱۵،۱۲۶ نفر با حومه در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: دارای قدمت تاریخی
مساحت: ۴۱،۵۲۶ کیلومترمربع (صد و سی و سومین کشور جهان)
جمعیت: ۱۶،۶۰۲،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (شصت و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: مشروطهٔ سلطنتی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: ملکه: بئاتریکس ویلهلمینا آرمگارد، از سال ۱۹۸۰
رئیس دولت: نخست وزیر: مارک روته، از سال ۲۰۱۰
نژاد (۲۰۰۹): هلندی ۸۰٪، اندونزیایی ۲/۳٪، ترک ۲/۳٪، بقیه ۱۵/۴٪
دین (۲۰۰۴): کاتولیک ۳۰٪، کلیسای اصلاح شده ۲۰٪، مسلمان ۶٪، بدون دین ۴۰٪، بقیه ۴٪
زبان: هلندی (زبان رسمی)، فریزی (در ایالت فریسلاند)
واحد پول: یورو= ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۱۰): روتردام (۱،۱۶۱،۲۳۴)، لاهه (۱،۰۱۷،۱۱۳)، اوترشت (۶۰۶،۲۵۰)، هارلم (۴۱۲،۰۱۸ نفر با حومه)

واتیکان VATICAN CITY (.va)

نام رسمی: کشور شهر واتیکان
پایتخت: واتیکان (۸۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰)
تاریخ استقلال: ۱۹۲۹/۶/۷، از ایتالیا
مساحت: ۰/۴۴ کیلومترمربع (صد و نود و هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۸۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و نود و هفتمین کشور جهان)
نوع حکومت: پاپ نشین، از سال ۱۹۲۹
رئیس حکومت: پاپ بندیکت شانزدهم (یوزف راتسینگر)، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت: وزیر کشور: جوزپه برتلو، از سال ۲۰۱۱
نژاد: ؟
دین: کاتولیک (دین رسمی)
زبان: ایتالیایی (زبان رسمی کشور)، لاتین (زبان رسمی کلیسا)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم: ندارد

هند INDIA (.in)

نام رسمی: جمهوری هند
پایتخت: دهلی نو (۳۰۲،۳۶۳ نفر در سال ۲۰۰۱)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۷/۸/۱۵، از انگلستان
مساحت: ۳،۱۶۵،۵۹۶ کیلومترمربع (هفتمین کشور جهان)
جمعیت: ۱،۱۷۳،۱۰۸،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (دومین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: خانم پراتیبها پاتیل، از سال ۲۰۰۷ به مدت ۵ سال
رئیس دولت: نخست وزیر: مانموهان سینگ، از سال ۲۰۰۴
گروههای زبانی (۲۰۰۱): هندی ۴۱٪، بنگالی ۸/۱۱٪، تلوگو ۷/۱۹٪، ماراتی ۷٪، بقیه ۳۶/۷٪
دین (۲۰۰۵): هندو ۷۲٪، مسلمان ۱۲٪، مسیحی ۷٪، سیخ ۲٪، بقیه ۷٪
زبان: هندی (زبان رسمی)، انگلیسی
واحد پول: روپیه هند = ۱۰۰ پایسه؛ یک روپیه هند = ۲۱۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): بمبئی (۱۳،۹۲۰،۰۰۰)، دهلی (۱۲،۲۶۰،۰۰۰)، بنگلور (۵،۳۱۰،۰۰۰)، کلکته (۵،۰۸۰،۰۰۰)، چنای (مدرس) (۴،۵۹۰،۰۰۰ نفر)

وانوآتو VANUATU (.vu)

نام رسمی: جمهوری وانوآتو
پایتخت: بندر ویلا (۴۵،۶۹۴ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۹۸۰/۷/۳۰، از انگلستان و فرانسه
مساحت: ۱۲،۱۹۰ کیلومترمربع (صد و پنجاه و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۵۱،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (صد و هفتاد و ششمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: لولو آبیل، از سال ۲۰۰۹ به مدت ۵ سال
رئیس دولت: نخست وزیر: ساتو کیلمان، از سال ۲۰۱۱
نژاد (۱۹۹۹): وانوآتویی ۹۸/۷٪، بقیه ۱/۳٪
دین (۲۰۰۵): پروتستان ۷۰٪، کاتولیک ۱۳٪، عقاید سنتی ۵٪، بقیه ۱۲٪
زبان: بیسلاما، انگلیسی، فرانسوی (زبانهای رسمی)
واحد پول: واتو، یک واتو = ۱۰۴ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): لوگان‌ویل (۱۳،۴۸۴)، (۲۰۰۶): نورسوپ (۳،۰۰۰)، ایسانگل (۱،۵۰۰ نفر)

هندوراس HONDURAS (.hn)

نام رسمی: جمهوری هندوراس
پایتخت: تگوسیگالپا (۹۹۰،۶۰۰ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۸۲۱/۹/۱۵، از اسپانیا
مساحت: ۱۱۲،۴۹۲ کیلومترمربع (صد و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۷،۶۱۶،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (نود و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چندحزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: پورفیریو لوبو سوسا، ازسال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
رئیس دولت: رئیس جمهور: پورفیریو لوبو سوسا، ازسال ۲۰۱۰ به مدت ۴ سال
نژاد (۲۰۰۰): دورگه سرخ‌وسفید ۸۶/۶٪، سرخپوست ۵/۵٪، سیاهپوست ۴/۳٪، بقیه ۳/۶٪
دین (۲۰۰۲): کاتولیک ۶۳٪، پروتستان ۲۳٪، بقیه ۱۴٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)، انگلیسی، زبانهای بومی سرخپوستان
واحد پول: لمپیرا = ۱۰۰ سنتاوو؛ یک لمپیرا = ۵۵۸ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): سان‌پدرو سولا (۶۴۶،۳۰۰)، چولوما (۲۲۳،۹۰۰)، لاسیبا (۱۷۲،۹۰۰)، ال پروگرسو (۱۲۲،۰۰۰ نفر)

ونزوئلا VENEZUELA (.ve)

نام رسمی: جمهوری بولیواری ونزوئلا
پایتخت: کاراکاس (۲،۰۹۷،۰۰۰ نفر ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۸۱۱/۷/۵، از اسپانیا
مساحت: ۹۱۲،۰۵۰ کیلومترمربع (سی و دومین کشور جهان)
جمعیت: ۲۹،۰۴۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهل و یکمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی فدرال با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: هوگو چاوز فریاس، از سال ۱۹۹۹
رئیس دولت: رئیس جمهور: هوگو چاوز فریاس، از سال ۱۹۹۹
نژاد (۲۰۰۰): دورگه‌سرخ‌وسفید ۶۳/۷٪، سفید ۲۰٪، سیاه ۱۰٪، سرخپوست ۱/۳٪، بقیه ۵٪
دین (۲۰۰۵): کاتولیک ۸۴/۵٪، پروتستان ۴٪، بدون دین و بقیه ۱۱/۵٪
زبان: اسپانیایی (زبان رسمی)
واحد پول: بولیوار = ۱۰۰ سنتیمو؛ یک بولیوار = ۴،۹۰۷ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): ماراکایبو (۱،۸۹۱،۸۰۰)، والنسیا (۱،۴۰۸،۴۰۰)، بارکیزیمتو (۱،۰۱۸،۹۰۰)، سیوداد گوایانا (۷۸۹،۵۰۰ نفر)

یمن YEMEN (.ye)

نام رسمی: جمهوری یمن
پایتخت: صنعا (۲،۰۲۲،۸۶۷ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: یمن شمالی ۱۹۱۸ از عثمانی؛ یمن جنوبی ۱۹۶۷ از انگلستان؛ وحدت: ۱۹۹۰
مساحت: ۵۵۵،۰۰۰ کیلومترمربع (چهل و هشتمین کشور جهان)
جمعیت: ۲۳،۴۹۴،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (چهل و نهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: علی عبدالله صالح، از سال ۱۹۹۰
رئیس دولت: نخست وزیر: علی محمد مجاور، از سال ۲۰۰۷
نژاد (۲۰۰۰): عرب ۹۲/۸٪، سومالی ۳/۷٪، سیاهپوست ۱/۱٪، بقیه ۲/۴٪
دین (۲۰۰۵): اسلام (دین رسمی)، مسلمان ۱۰۰٪ (سنی ۵۸٪؛ شیعه ۴۲٪)
زبان: عربی (زبان رسمی)
واحد پول: ریال یمن = ۱۰۰ فلس؛ یک ریال یمن = ۵۱ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۴): عدن (۵۸۸،۹۳۸)، تعز (۴۶۶،۹۶۸)، حدیده (۴۰۹،۹۹۴)، ایب (۲۱۲،۹۹۲)، مکلا (۱۸۲،۴۷۸ نفر)

ویتنام VIETNAM (.vn)

نام رسمی: جمهوری سوسیالیستی ویتنام
پایتخت: هانوی (۴،۷۲۳،۰۰۰ نفر با حومه در سال ۲۰۰۷)
تاریخ استقلال: ۱۹۴۵/۹/۲، از فرانسه، اتحاد ویتنام شمالی و جنوبی: ۱۹۷۶
مساحت: ۳۳۱،۰۴۱ کیلومترمربع (شصت و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۸۷،۱۱۷،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (سیزدهمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری سوسیالیستی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: تروئونگ تان سانگ، از سال ۲۰۱۱ به مدت ۵ سال
رئیس دولت: نخست وزیر: نگوین تان دونگ، از سال ۲۰۰۶
نژاد (۲۰۰۰): ویتنامی ۸۵٪، چینی ۳/۵٪، مونتانیارها ۱/۹٪، تهو ۱/۶٪، تای ۱/۵٪، بقیه ۶/۵٪
دین (۲۰۰۵): بودایی ۴۸٪، عقاید جدید ۱۱٪، عقاید سنتی ۱۰٪، مسیحی ۸٪، بقیه ۲۳٪
زبان: ویتنامی (زبان رسمی)، چینی، فرانسوی، انگلیسی
واحد پول: دونگ = ۱۰ هائو، صد دونگ = ۵۹ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۵): هوشی مینه‌سیتی (۵،۰۶۵،۰۰۰)، هایفونگ (۱،۸۷۳،۰۰۰ نفر)

یونان GREECE (.gr)

نام رسمی: جمهوری یونان
پایتخت: آتن (۷۴۵،۵۱۴ نفر در سال ۲۰۰۱)
تاریخ استقلال: ۱۸۳۰/۲/۳، از امپراتوری عثمانی
مساحت: ۱۳۱،۹۵۷ کیلومترمربع (نود و ششمین کشور جهان)
جمعیت: ۱۱،۳۲۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هفتاد و چهارمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری چند حزبی با یک مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: کارولوس پاپولیاس، از سال ۲۰۰۵
رئیس دولت: نخست وزیر: گئورگه پاپاندرئو، ازسال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰): یونانی ۹۰/۴٪، مقدونی ۱/۸٪، آلبانیایی ۱/۵٪، ترک ۱/۴٪، بقیه ۴/۹٪
دین (۲۰۰۵): ارتدوکس ۹۰٪، مسلمان ۵٪، کاتولیک ۲٪، بقیه ۳٪
زبان: یونانی جدید (زبان رسمی)
واحد پول: یورو = ۱۰۰ سنت، یک یورو = ۱۲،۶۰۰ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۱): تسالونیکی (۳۶۳،۹۸۷)، پیرایوس (۱۷۵،۶۹۷)، پاترای (۱۶۳،۴۴۶)، پریستریون (۱۳۷،۹۱۸)، ایراکلیون (۱۳۷،۷۱۱ نفر)

هائی تی HAITI (.ht)

نام رسمی: جمهوری هائی تی
پایتخت: پورتو پرنس (۸۷۵،۹۷۸ نفر در سال ۲۰۰۹)
تاریخ استقلال: ۱۸۰۴/۱/۱، از فرانسه
مساحت: ۲۷،۷۵۰ کیلومترمربع (صد و چهل و پنجمین کشور جهان)
جمعیت: ۹،۶۴۹،۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰ (هشتاد و پنجمین کشور جهان)
نوع حکومت: جمهوری، با دو مجلس قانونگذاری
رئیس حکومت: رئیس جمهور: میشل مارتلی، از سال ۲۰۱۱
رئیس دولت: نخست وزیر: ژان ماکس بلریو، از سال ۲۰۰۹
نژاد (۲۰۰۰): سیاهپوست ۹۴/۲٪، دورگه سرخ و سفید ۵/۴٪، بقیه ۰/۴٪
دین (۲۰۰۳): کاتولیک ۵۴/۷٪، پروتستان ۲۸/۵٪، بدون دین ۱۰/۲٪، بقیه ۶/۶٪
زبان: فرانسوی (زبان رسمی)
واحد پول: گورد = ۱۰۰ سانتیم؛ یک گورد = ۲۶۵ ریال
شهرهای مهم (۲۰۰۹): کاررفور (۴۳۰،۲۵۰)، دلماس (۳۵۹،۴۵۱)، پتیون‌ویل (۲۷۱،۱۷۵)، سیته‌سولی (۲۴۱،۰۵۵ نفر)

اتحادیه اروپا THE EUROPEAN UNION (.eu)

نام رسمی: اتحادیه اروپا
مقر شورای اتحادیه اروپا: بروکسل - بلژیک
مقر پارلمان اروپا: با ۷۸۵ عضو در استراسبورگ - فرانسه
تاریخ تشکیل: ۱۹۹۳
مساحت: ۴,۳۲۲,۳۶۴ کیلومترمربع
جمعیت: ۵۰۰,۹۳۴,۰۰۰ نفر در سال ۲۰۱۰
دین: کاتولیک، پروتستان، ارتدوکس، مسلمان، یهودی
زبان‌های رسمی: آلمانی، اسپانیایی، استونیایی، اسلوواکیایی، اسلوونیایی، انگلیسی، ایتالیایی، ایرلندی، بلغاری، پرتغالی، چکی، دانمارکی، رومانیایی، سوئدی، فرانسوی، فنلاندی، لاتویایی، لهستانی، لیتوانیایی، مالتی، مجاری، هلندی، یونانی
تعداد نمایندگان پارلمان اروپا: آلمان(۹۹)، اتریش(۱۸)، اسپانیا(۵۴)، استونی(۶)، اسلوواکی (۱۴)، اسلوونی(۷)، انگلستان(۷۸)، ایتالیا(۷۸)، ایرلند(۱۳)، بلژیک(۲۴)، بلغارستان (۱۸)، پرتغال (۲۴)، چک(۲۴)، دانمارک(۱۴)، رومانی (۳۵)، سوئد(۱۹)، فرانسه(۷۸)، فنلاند(۱۴)، قبرس(۶)، لاتویا (۹)، لوکزامبورگ(۶)، لهستان(۵۴)، لیتوانی(۱۳)، مالت(۵)، مجارستان(۲۴)، هلند(۲۷)، یونان(۲۴)